Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

អង្គុត្តរនិកាយោ

តិកនិបាតបាឡិ

១។ បឋមបណ្ណាសកំ

១។ ពាលវគ្គោ

១។ ភយសុត្តំ

១។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ។ “ភទន្តេ [ភទ្ទន្តេ (ក។)]”តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“យានិ កានិចិ, ភិក្ខវេ, ភយានិ ឧប្បជ្ជន្តិ សព្ពានិ តានិ ពាលតោ ឧប្បជ្ជន្តិ, នោ បណ្ឌិតតោ។ យេ កេចិ ឧបទ្ទវា ឧប្បជ្ជន្តិ សព្ពេ តេ ពាលតោ ឧប្បជ្ជន្តិ, នោ បណ្ឌិតតោ។ យេ កេចិ ឧបសគ្គា ឧប្បជ្ជន្តិ សព្ពេ តេ ពាលតោ ឧប្បជ្ជន្តិ, នោ បណ្ឌិតតោ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, នឡាគារា វា តិណាគារា វា [នឡាគារំ វា តិណាគារំ វា (សី។)] អគ្គិ មុត្តោ [អគ្គិមុក្កោ (សី។), អគ្គិ មុក្កោ (ស្យា។ កំ។ បី។)] កូដាគារានិបិ ឌហតិ ឧល្លិត្តាវលិត្តានិ និវាតានិ ផុសិតគ្គឡានិ បិហិតវាតបានានិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យានិ កានិចិ ភយានិ ឧប្បជ្ជន្តិ សព្ពានិ តានិ ពាលតោ ឧប្បជ្ជន្តិ, នោ បណ្ឌិតតោ។ យេ កេចិ ឧបទ្ទវា ឧប្បជ្ជន្តិ សព្ពេ តេ ពាលតោ ឧប្បជ្ជន្តិ, នោ បណ្ឌិតតោ។ យេ កេចិ ឧបសគ្គា ឧប្បជ្ជន្តិ សព្ពេ តេ ពាលតោ ឧប្បជ្ជន្តិ, នោ បណ្ឌិតតោ។

“ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, សប្បដិភយោ ពាលោ, អប្បដិភយោ បណ្ឌិតោ។ សឧបទ្ទវោ ពាលោ, អនុបទ្ទវោ បណ្ឌិតោ។ សឧបសគ្គោ ពាលោ, អនុបសគ្គោ បណ្ឌិតោ។ នត្ថិ, ភិក្ខវេ, បណ្ឌិតតោ ភយំ, នត្ថិ បណ្ឌិតតោ ឧបទ្ទវោ, នត្ថិ បណ្ឌិតតោ ឧបសគ្គោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘យេហិ តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្ពោ តេ តយោ ធម្មេ អភិនិវជ្ជេត្វា, យេហិ តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្ពោ តេ តយោ ធម្មេ សមាទាយ វត្តិស្សាមា’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ បឋមំ។

២។ លក្ខណសុត្តំ

២។ “កម្មលក្ខណោ , ភិក្ខវេ, ពាលោ, កម្មលក្ខណោ បណ្ឌិតោ, អបទានសោភនី [អបទានេ សោភតិ (ស្យា។ កំ។ បី។)] បញ្ញាតិ [បញ្ញត្តិ (?)]។ តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្ពោ។ កតមេហិ តីហិ? កាយទុច្ចរិតេន, វចីទុច្ចរិតេន, មនោទុច្ចរិតេន។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្ពោ។

“តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្ពោ។ កតមេហិ តីហិ? កាយសុចរិតេន, វចីសុចរិតេន, មនោសុចរិតេន។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្ពោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘យេហិ តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្ពោ តេ តយោ ធម្មេ អភិនិវជ្ជេត្វា, យេហិ តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្ពោ តេ តយោ ធម្មេ សមាទាយ វត្តិស្សាមា’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ ទុតិយំ។

៣។ ចិន្តីសុត្តំ

៣។ “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, ពាលស្ស ពាលលក្ខណានិ ពាលនិមិត្តានិ ពាលាបទានានិ ។ កតមានិ តីណិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ពាលោ ទុច្ចិន្តិតចិន្តី ច ហោតិ ទុព្ភាសិតភាសី ច ទុក្កដកម្មការី ច។ នោ ចេទំ [នោ ចេតំ (ស្យា។ កំ។ ក។)], ភិក្ខវេ, ពាលោ ទុច្ចិន្តិតចិន្តី ច អភវិស្ស ទុព្ភាសិតភាសី ច ទុក្កដកម្មការី ច, កេន នំ បណ្ឌិតា ជានេយ្យុំ [នេតំ បណ្ឌិតា ន ជានេយ្យុំ (ក។), ន នំ បណ្ឌិតា ជានេយ្យុំ (?)] – ‘ពាលោ អយំ ភវំ អសប្បុរិសោ’តិ? យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, ពាលោ ទុច្ចិន្តិតចិន្តី ច ហោតិ ទុព្ភាសិតភាសី ច ទុក្កដកម្មការី ច តស្មា នំ បណ្ឌិតា ជានន្តិ – ‘ពាលោ អយំ ភវំ អសប្បុរិសោ’តិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ ពាលស្ស ពាលលក្ខណានិ ពាលនិមិត្តានិ ពាលាបទានានិ។

“តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, បណ្ឌិតស្ស បណ្ឌិតលក្ខណានិ បណ្ឌិតនិមិត្តានិ បណ្ឌិតាបទានានិ។ កតមានិ តីណិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បណ្ឌិតោ សុចិន្តិតចិន្តី ច ហោតិ សុភាសិតភាសី ច សុកតកម្មការី ច។ នោ ចេទំ, ភិក្ខវេ, បណ្ឌិតោ សុចិន្តិតចិន្តី ច អភវិស្ស សុភាសិតភាសី ច សុកតកម្មការី ច, កេន នំ បណ្ឌិតា ជានេយ្យុំ – ‘បណ្ឌិតោ អយំ ភវំ សប្បុរិសោ’តិ? យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, បណ្ឌិតោ សុចិន្តិតចិន្តី ច ហោតិ សុភាសិតភាសី ច សុកតកម្មការី ច តស្មា នំ បណ្ឌិតា ជានន្តិ – ‘បណ្ឌិតោ អយំ ភវំ សប្បុរិសោ’តិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ បណ្ឌិតស្ស បណ្ឌិតលក្ខណានិ បណ្ឌិតនិមិត្តានិ បណ្ឌិតាបទានានិ។ តស្មាតិហ…។ តតិយំ។

៤។ អច្ចយសុត្តំ

៤។ “តីហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្ពោ។ កតមេហិ តីហិ? អច្ចយំ អច្ចយតោ ន បស្សតិ, អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា

យថាធម្មំ នប្បដិករោតិ, បរស្ស ខោ បន អច្ចយំ ទេសេន្តស្ស យថាធម្មំ នប្បដិគ្គណ្ហាតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្វោ។

“តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្វោ។ កតមេហិ តីហិ? អច្ចយំ អច្ចយតោ បស្សតិ, អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោតិ, បរស្ស ខោ បន អច្ចយំ ទេសេន្តស្ស យថាធម្មំ បដិគ្គណ្ហាតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្វោ។ តស្មាតិហ…។ ចតុត្ថំ។

៥. អយោនិសោសុត្តំ

៥. “តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្វោ។ កតមេហិ តីហិ? អយោនិសោ បញ្ហំកត្តា ហោតិ, អយោនិសោ បញ្ហំវិស្សជ្ជេតា ហោតិ, បរស្ស ខោ បន យោនិសោ បញ្ហំវិស្សជ្ជិតំ បរិមណ្ឌលេហិ បទព្យញ្ជនេហិ សិលិដ្ឋេហិ ឧបគតេហិ នាព្ភនុមោទិតា ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្វោ។

“តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្វោ។ កតមេហិ តីហិ? យោនិសោ បញ្ហំកត្តា ហោតិ, យោនិសោ បញ្ហំវិស្សជ្ជេតា ហោតិ, បរស្ស ខោ បន យោនិសោ បញ្ហំវិស្សជ្ជិតំ បរិមណ្ឌលេហិ បទព្យញ្ជនេហិ សិលិដ្ឋេហិ ឧបគតេហិ អព្ភនុមោទិតា ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្វោ។ តស្មាតិហ…។ បញ្ចមំ។

៦. អកុសលសុត្តំ

៦. “តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្វោ។ កតមេហិ តីហិ? អកុសលេន កាយកម្មេន, អកុសលេន វចីកម្មេន, អកុសលេន មនោកម្មេន។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្វោ។

“តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្វោ។ កតមេហិ តីហិ? កុសលេន កាយកម្មេន , កុសលេន វចីកម្មេន, កុសលេន មនោកម្មេន។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្វោ។ តស្មាតិហ…។ ឆដ្ឋំ។

៧. សាវជ្ជសុត្តំ

៧. “តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្វោ។ កតមេហិ តីហិ? សាវជ្ជេន កាយកម្មេន, សាវជ្ជេន វចីកម្មេន, សាវជ្ជេន មនោកម្មេន…បេ… អនវជ្ជេន កាយកម្មេន, អនវជ្ជេន វចីកម្មេន, អនវជ្ជេន មនោកម្មេន…បេ…។ សត្តមំ។

ប៉ៈ បញ្សាធន្ទសុត្តំ

ប៉ៈ “តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្វោ។ កតមេហិ តីហិ? បញ្សាធន្ទេន កាយកម្មេន, បញ្សាធន្ទេន វចីកម្មេន, បញ្សាធន្ទេន មនោកម្មេន...បេ... អញ្សាធន្ទេន កាយកម្មេន, អញ្សាធន្ទេន វចីកម្មេន , អញ្សាធន្ទេន មនោកម្មេន។ ឥមេហិ, ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្វោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្វំ – ‘យេហិ តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ វេទិតព្វោ តេ តយោ ធម្មេ អភិនិវជ្ជេត្វា, យេហិ តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វេទិតព្វោ តេ តយោ ធម្មេ សមាទាយ វត្តិស្សាមា’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្វ”ន្តិ។ អដ្ឋមំ។

ង៉ៈ ខតសុត្តំ

ង៉ៈ “តីហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ។ កតមេហិ តីហិ? កាយទុច្ចរិតេន, វចីទុច្ចរិតេន, មនោទុច្ចរិតេន។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ។

“តីហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ។ កតមេហិ តីហិ? កាយសុចរិតេន, វចីសុចរិតេន, មនោសុចរិតេន។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតី”តិ។ នវមំ។

១០ៈ មលសុត្តំ

១០ៈ “តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ តយោ មលេ អប្បហាយ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។ កតមេហិ តីហិ? ទុស្សីលោ ច ហោតិ, ទុស្សីល្យមលញ្ចស្ស អប្បហីនំ ហោតិ; ឥស្សុកី ច ហោតិ, ឥស្សាមលញ្ចស្ស អប្បហីនំ ហោតិ; មច្ឆរី ច ហោតិ, មច្ឆេរមលញ្ចស្ស អប្បហីនំ ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ឥមេ តយោ មលេ អប្បហាយ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។

“តីហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ តយោ មលេ បហាយ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ។ កតមេហិ តីហិ? សីលវា ច ហោតិ,

ក្យស្សិល្បយលញ្ញាស្ស បហិតំ ហោតិ; អតិស្ស្យរិ ច ហោតិ, ឆ្លស្សាយលញ្ញាស្ស បហិតំ ហោតិ; អយច្ឆិរិ ច ហោតិ, យច្ឆេរយលញ្ញាស្ស បហិតំ ហោតិៈ ឆ្លេយហិ ទោ, កិច្ចេច, តីហិ ឆេម្ចហិ សយត្ថាកេតា ឆ្លេយ តេឃា យេល បហាឃ ឃឆាកតំ តិក្លិត្តា ឲចំ សេក្កា”តិៈ ឥសយំៈ

ពីលចេក្កា បចេយាៈ

តស្សុទ្ទានំ –

កយំ លក្ខលាចិត្តិ ច, អច្ចឃញ្ញា អយោតិសោ;

អក្យសលញ្ញា សាចន្ទិ, សញ្ញាពន្ធាតំ យលត្ថិៈ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២. រថការវគ្គោ

១. ញាតសុត្តំ

១១. “តីហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ញាតោ ភិក្ខុ ពហុជនអហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ ពហុជនទុក្ខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ កតមេហិ តីហិ? អននុលោមិកេ កាយកម្មេ សមាទបេតិ, អននុលោមិកេ វចីកម្មេ សមាទបេតិ, អននុលោមិកេសុ ធម្មេសុ សមាទបេតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ញាតោ ភិក្ខុ ពហុជនអហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ ពហុជនទុក្ខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។

“តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ញាតោ ភិក្ខុ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ ពហុជនសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ កតមេហិ តីហិ? អនុលោមិកេ កាយកម្មេ សមាទបេតិ, អនុលោមិកេ វចីកម្មេ សមាទបេតិ, អនុលោមិកេសុ ធម្មេសុ សមាទបេតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ញាតោ ភិក្ខុ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ ពហុជនសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន”ន្តិ។ បឋមំ។

២. សារណីយសុត្តំ

១២. “តីណិមានិ , ភិក្ខវេ, រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស យាវជីវំ សារណីយានិ [សរណីយានិ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] ភវន្តិ។ កតមានិ តីណិ? យស្មិំ, ភិក្ខវេ, បទេសេ រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ ជាតោ ហោតិ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, បឋមំ រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស យាវជីវំ សារណីយំ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, យស្មិំ បទេសេ រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ ហោតិ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, ទុតិយំ រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស យាវជីវំ សារណីយំ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, យស្មិំ បទេសេ រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ សង្គាមំ អភិវិជិនិត្វា វិជិតសង្គាមោ តមេវ សង្គាមសីសំ អជ្ឈាវសតិ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, តតិយំ រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស យាវជីវំ សារណីយំ ហោតិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស យាវជីវំ សារណីយានិ ភវន្តិ។

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិមានិ ភិក្ខុស្ស យាវជីវំ សារណីយានិ ភវន្តិ។ កតមានិ តីណិ? យស្មិំ, ភិក្ខវេ, បទេសេ ភិក្ខុ កេសមស្សុំ

ᩒᩉᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨮᨾᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

"ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ 'ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ'ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, 'ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ'ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, 'ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ'ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, 'ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ'ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

"ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᨱᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩣᨶᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᩋᩣᩈᩴᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪓᪨ "ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ? ᨶᩥᩁᩣᩈᩮᩣ, ᩋᩣᩈᩴᩈᩮᩣ, ᩅᩥᨣᨲᩣᩈᩮᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶᩥᩁᩣᩈᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶᩦᨧᩮ ᨠᩩᩃᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨧᨱ᩠ᨯᩣᩃᨠᩩᩃᩮ ᩅᩣ ᩅᩮᨶᨠᩩᩃᩮ [ᩅᩮᨱᨠᩩᩃᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩅᩣ ᨶᩮᩈᩣᨴᨠᩩᩃᩮ ᩅᩣ ᩁᨳᨠᩣᩁᨠᩩᩃᩮ ᩅᩣ ᨸᩩᨠ᩠ᨠᩩᩈᨠᩩᩃᩮ ᩅᩣ ᨴᩃᩥᨴ᩠ᨴᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨸᩣᨶᨽᩮᩣᨩᨶᩮ ᨠᩈᩥᩁᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᩈᩥᩁᩮᨶ ᨥᩣᩈᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨴᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᨠᩮᩣ ᩒᨠᩮᩣᨭᩥᨾᨠᩮᩣ ᨻᩅ᩠ᩉᩣᨻᩣᨵᩮᩣ [ᨻᩉ᩠ᩅᩣᨻᩣᨵᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨠᩣᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᨠᩩᨱᩦ ᩅᩣ ᨡᨬ᩠ᨩᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩉᨲᩮᩣ ᩅᩣ, ᨶ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨶ᩠ᨶᩔ ᨸᩣᨶᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩔ ᨿᩣᨶᩔ ᨾᩣᩃᩣᨣᨶ᩠ᨵᩅᩥᩃᩮᨸᨶᩔ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅᩈᨳᨸᨴᩦᨸᩮᨿ᩠ᨿᩔ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᩩᨱᩣᨲᩥ – 'ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩉᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨽᩥᩈᩮᨠᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨶ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – 'ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨶᩣᨾ ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨽᩥᩈᩮᨠᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᩥᨬ᩠ᨧᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ'ᨲᩥ! ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶᩥᩁᩣᩈᩮᩣ᪨

"ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᩣᩈᩴᩈᩮᩣ? ᩍᨵ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨽᩥᩈᩮᨠᩮᩣ ᩋᨶᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨧᩃᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ [ᨾᨧᩃᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᩩᨱᩣᨲᩥ – 'ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩉᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨽᩥᩈᩮᨠᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – 'ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨶᩣᨾ ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨽᩥᩈᩮᨠᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᩥᨬ᩠ᨧᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ'ᨲᩥ! ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᩣᩈᩴᩈᩮᩣ᪨

"ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨣᨲᩣᩈᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩣᨩᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᩩᨱᩣᨲᩥ – 'ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩉᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨽᩥᩈᩮᨠᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨶ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – 'ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨶᩣᨾ ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨽᩥᩈᩮᨠᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᩥᨬ᩠ᨧᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ'ᨲᩥ! ᨲᩴ ᨠᩥᩔ ᩉᩮᨲᩩ? ᨿᩣ ᩉᩥᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨽᩥᩈᩮᨠᩣᩈᩣ ᩈᩣ [ᩈᩣᩔ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩣ᪨

អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វិគតាសោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។

“តយោមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា ភិក្ខូសុ។ កតមេ តយោ? និរាសោ, អាសំសោ, វិគតាសោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ និរាសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ ហោតិ បាបធម្មោ អសុចិ សង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អវស្សុតោ កសម្ពុជាតោ។ សោ សុណាតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ កិរ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី’តិ។ តស្ស ន ឯវំ ហោតិ – ‘កុទាស្សុ នាម អហម្បិ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សាមី’តិ! អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ និរាសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អាសំសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ កល្យាណធម្មោ។ សោ សុណាតិ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី’តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘កុទាស្សុ នាម អហម្បិ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សាមី’តិ! អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អាសំសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វិគតាសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរហំ ហោតិ ខីណាសវោ។ សោ សុណាតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ កិរ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី’តិ។ តស្ស ន ឯវំ ហោតិ – ‘កុទាស្សុ នាម អហម្បិ អាសវានំ ខយា…បេ… សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សាមី’តិ! តំ កិស្ស ហេតុ? យា ហិស្ស, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អវិមុត្តស្ស វិមុត្តាសា សា បដិប្បស្សទ្ធា។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វិគតាសោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា ភិក្ខូសូ”តិ។ តតិយំ។

៤. ចក្កវត្តិសុត្តំ

១៤. “យោបិ សោ, ភិក្ខវេ, រាជា ចក្កវត្តី ធម្មិកោ ធម្មរាជា សោបិ ន អរាជកំ ចក្កំ វត្តេតី”តិ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ បន, ភន្តេ, រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស ធម្មិកស្ស ធម្មរញ្ញោ រាជា”តិ [ចក្កត្តិ (ក។)]? “ធម្មោ, ភិក្ខូ”តិ ភគវា អវោច – “ឥធ, ភិក្ខុ, រាជា ចក្កវត្តី ធម្មិកោ ធម្មរាជា ធម្មំយេវ និស្សាយ [គរុករោន្តោ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] ធម្មំ សក្ករោន្តោ ធម្មំ គរុំ ករោន្តោ ធម្មំ អបចាយមានោ ធម្មទ្ធជោ ធម្មកេតុ ធម្មាធិបតេយ្យោ ធម្មិកំ រក្ខាវរណគុត្តិំ សំវិទហតិ អន្តោជនស្មិំ”។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខុ, រាជា ចក្កវត្តី ធម្មិកោ ធម្មរាជា ធម្មំយេវ និស្សាយ ធម្មំ សក្ករោន្តោ ធម្មំ គរុំ ករោន្តោ ធម្មំ អបចាយមានោ ធម្មទ្ធជោ ធម្មកេតុ ធម្មាធិបតេយ្យោ ធម្មិកំ រក្ខាវរណគុត្តិំ សំវិទហតិ ខត្តិយេសុ, អនុយន្តេសុ [អនុយុត្តេសុ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)],

ພລກາຍສ຺ມິໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ, ເນຄມຊານປເທສຸ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ, ມິຄປກ຺ຂີສຸ. ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ມໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຘມ຺ມໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ອປຈາຍມາໂນ ຘມ຺ມທ຺ຘໂຊ ຘມ຺ມເກຕຸ ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ໂຍ ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕຊນສ຺ມິໍ, ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ຂຕ຺ຕິເຍສຸ, ອນຸຍນ຺ເຕສຸ, ພລກາຍສ຺ມິໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ, ເນຄມຊານປເທສຸ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ, ມິຄປກ຺ຂີສຸ, ຘມ຺ເມເນວ ຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ເຕຕິ. ຕໍ ໂຫຕິ ຈກ຺ກໍ ອປ຺ປຏິວຕ຺ຕິຍໍ ເກນຈິ ມນຸສ຺ສຠູເຕນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກນ ປາຓິນາ.

“ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ [ຠິກ຺ຂເວ (ກ.)], ຕຖາຄໂຕ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ມໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຘມ຺ມໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ອປຈາຍມາໂນ ຘມ຺ມທ຺ຘໂຊ ຘມ຺ມເກຕຸ ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ໂຍ ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫຕິ ກາຍກມ຺ມສ຺ມິໍ – ‘ເອວຣູປໍ ກາຍກມ຺ມໍ ເສວິຕພ຺ພໍ, ເອວຣູປໍ ກາຍກມ຺ມໍ ນ ເສວິຕພ຺ພ’”ນ຺ຕິ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຕຖາຄໂຕ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ມໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຘມ຺ມໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ອປຈາຍມາໂນ ຘມ຺ມທ຺ຘໂຊ ຘມ຺ມເກຕຸ ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ໂຍ ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫຕິ ວຈີກມ຺ມສ຺ມິໍ – ‘ເອວຣູປໍ ວຈີກມ຺ມໍ ເສວິຕພ຺ພໍ, ເອວຣູປໍ ວຈີກມ຺ມໍ ນ ເສວິຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ...ເປ... ມໂນກມ຺ມສ຺ມິໍ – ‘ເອວຣູປໍ ມໂນກມ຺ມໍ ເສວິຕພ຺ພໍ, ເອວຣູປໍ ມໂນກມ຺ມໍ ນ ເສວິຕພ຺ພ’”ນ຺ຕິ.

“ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂຸ, ຕຖາຄໂຕ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ມໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຘມ຺ມໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ອປຈາຍມາໂນ ຘມ຺ມທ຺ຘໂຊ ຘມ຺ມເກຕຸ ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ໂຍ ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ກາຍກມ຺ມສ຺ມິໍ, ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ວຈີກມ຺ມສ຺ມິໍ, ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ມໂນກມ຺ມສ຺ມິໍ, ຘມ຺ເມເນວ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ເຕຕິ. ຕໍ ໂຫຕິ ຈກ຺ກໍ ອປ຺ປຏິວຕ຺ຕິຍໍ ສມເຓນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວາ ເທເວນ ວາ ມາເຣນ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ວາ ເກນຈິ ວາ ໂລກສ຺ມິ”ນ຺ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ສເຈຕນສຸຕ຺ຕໍ

໑໕. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ພາຣາຓສິຍໍ ວິຫຣຕິ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – “ຠິກ຺ຂໂວ”ຕິ. “ຠທນ຺ເຕ”ຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ –

“ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ອໂຫສິ ສເຈຕໂນ [ປເຈຕໂນ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ນາມ. ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ສເຈຕໂນ ຣຖກາຣໍ ອາມນ຺ເຕສິ – ‘ຉຫິ ເມ, ສມ຺ມ ຣຖກາຣ, ມາເສຫິ ອຈ຺ຈເຍນ ສງ຺ຄາໂມ ຠວິສ຺ສຕິ. ສກ຺ຂິສ຺ສສິ [ສກ຺ຂິສິ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ເມ, ສມ຺ມ ຣຖກາຣ, ນວໍ ຈກ຺ກຍຸຄໍ ກາຕຸ’ນ຺ຕິ? ‘ສກ຺ໂກມິ ເທວາ’ຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຖກາໂຣ ຣຎ຺ໂຎ ສເຈຕນສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຖກາໂຣ ຉຫິ ມາເສຫິ ຉາຣຕ຺ຕູເນຫິ ເອກໍ ຈກ຺ກໍ ນິຏ຺ຐາເປສິ. ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ສເຈຕໂນ ຣຖກາຣໍ ອາມນ຺ເຕສິ – ‘ຉຫິ ເມ, ສມ຺ມ ຣຖກາຣ, ທິວເສຫິ ອຈ຺ຈເຍນ ສງ຺ຄາໂມ ຠວິສ຺ສຕິ, ນິຏ຺ຐິຕໍ ນວໍ ຈກ຺ກຍຸຄ’ນ຺ຕິ? ‘ອິເມຫິ ໂຂ, ເທວ, ຉຫິ ມາເສຫິ ຉາຣຕ຺ຕູເນຫິ ເອກໍ ຈກ຺ກໍ ນິຏ຺ຐິຕ’ນ຺ຕິ.

‘សក្ខិស្សសិ បន មេ, សម្ម រថការ, ឥមេហិ ឆហិ ទិវសេហិ ទុតិយំ ចក្កំ និដ្ឋាបេតុ’ន្តិ? ‘សក្កោមិ ទេវា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, រថការោ ឆហិ ទិវសេហិ ទុតិយំ ចក្កំ និដ្ឋាបេត្វា នវំ ចក្កយុគំ អាទាយ យេន រាជា បចេតនោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ បចេតនំ ឯតទវោច – ‘ឥទំ តេ, ទេវ, នវំ ចក្កយុគំ និដ្ឋិត’ន្តិ។ ‘យញ្ច តេ ឥទំ, សម្ម រថការ, ចក្កំ ឆហិ មាសេហិ និដ្ឋិតំ ឆារត្តូនេហិ យញ្ច តេ ឥទំ ចក្កំ ឆហិ ទិវសេហិ និដ្ឋិតំ, ឥមេសំ កិំ នានាករណំ? នេសាហំ កិញ្ចិ នានាករណំ បស្សាមី’តិ។ ‘អត្ថេសំ, ទេវ, នានាករណំ។ បស្សតុ ទេវោ នានាករណ’’’ន្តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, រថការោ យំ តំ ចក្កំ ឆហិ ទិវសេហិ និដ្ឋិតំ តំ បវត្តេសិ។ តំ បវត្តិតំ សមានំ យាវតិកា អភិសង្ខារស្ស គតិ តាវតិកំ គន្ត្វា ចិង្គុលាយិត្វា ភូមិយំ បបតិ។ យំ បន តំ ចក្កំ ឆហិ មាសេហិ និដ្ឋិតំ ឆារត្តូនេហិ តំ បវត្តេសិ។ តំ បវត្តិតំ សមានំ យាវតិកា អភិសង្ខារស្ស គតិ តាវតិកំ គន្ត្វា អក្ខាហតំ មញ្ញេ អដ្ឋាសិ។

“‘កោ នុ ខោ, សម្ម រថការ, ហេតុ កោ បច្ចយោ យមិទំ [យទិទំ (ក។)] ចក្កំ ឆហិ ទិវសេហិ និដ្ឋិតំ តំ បវត្តិតំ សមានំ យាវតិកា អភិសង្ខារស្ស គតិ តាវតិកំ គន្ត្វា ចិង្គុលាយិត្វា ភូមិយំ បបតិ? កោ បន, សម្ម រថការ, ហេតុ កោ បច្ចយោ យមិទំ ចក្កំ ឆហិ មាសេហិ និដ្ឋិតំ ឆារត្តូនេហិ តំ បវត្តិតំ សមានំ យាវតិកា អភិសង្ខារស្ស គតិ តាវតិកំ គន្ត្វា អក្ខាហតំ មញ្ញេ អដ្ឋាសី’តិ? ‘យមិទំ, ទេវ, ចក្កំ ឆហិ ទិវសេហិ និដ្ឋិតំ តស្ស នេមិបិ សវង្កា សទោសា សកសាវា, អរាបិ សវង្កា សទោសា សកសាវា, នាភិបិ សវង្កា សទោសា សកសាវា។ តំ នេមិយាបិ សវង្កត្តា សទោសត្តា សកសាវត្តា, អរានម្បិ សវង្កត្តា សទោសត្តា សកសាវត្តា, នាភិយាបិ សវង្កត្តា សទោសត្តា សកសាវត្តា បវត្តិតំ សមានំ យាវតិកា អភិសង្ខារស្ស គតិ តាវតិកំ គន្ត្វា ចិង្គុលាយិត្វា ភូមិយំ បបតិ។ យំ បន តំ, ទេវ, ចក្កំ ឆហិ មាសេហិ និដ្ឋិតំ ឆារត្តូនេហិ តស្ស នេមិបិ អវង្កា អទោសា អកសាវា, អរាបិ អវង្កា អទោសា អកសាវា, នាភិបិ អវង្កា អទោសា អកសាវា។ តំ នេមិយាបិ អវង្កត្តា អទោសត្តា អកសាវត្តា, អរានម្បិ អវង្កត្តា អទោសត្តា អកសាវត្តា, នាភិយាបិ អវង្កត្តា អទោសត្តា អកសាវត្តា បវត្តិតំ សមានំ យាវតិកា អភិសង្ខារស្ស គតិ តាវតិកំ គន្ត្វា អក្ខាហតំ មញ្ញេ អដ្ឋាសី’’’តិ។

“សិយា ខោ បន, ភិក្ខវេ, តុម្ហាកំ ឯវមស្ស – ‘អញ្ញោ នូន តេន សមយេន សោ រថការោ អហោសី’តិ! ន ខោ បនេតំ, ភិក្ខវេ, ឯវំ ទដ្ឋព្ពំ។ អហំ តេន សមយេន សោ រថការោ អហោសិំ។ តទាហំ, ភិក្ខវេ, កុសលោ ទារុវង្កានំ ទារុទោសានំ ទារុកសាវានំ។ ឯតរហិ ខោ បនាហំ, ភិក្ខវេ, អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ កុសលោ កាយវង្កានំ កាយទោសានំ កាយកសាវានំ, កុសលោ វចីវង្កានំ វចីទោសានំ វចីកសាវានំ, កុសលោ មនោវង្កានំ មនោទោសានំ មនោកសាវានំ។ យស្ស កស្សចិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា កាយវង្កោ អប្បហីនោ កាយទោសោ កាយកសាវោ, វចីវង្កោ អប្បហីនោ វចីទោសោ វចីកសាវោ, មនោវង្កោ អប្បហីនោ មនោទោសោ មនោកសាវោ, ឯវំ បបតិតា តេ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មា ធម្មវិនយា, សេយ្យថាបិ តំ ចក្កំ ឆហិ ទិវសេហិ និដ្ឋិតំ។

“យស្ស កស្សចិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា កាយវង្កោ បហីនោ កាយទោសោ កាយកសាវោ, វចីវង្កោ បហីនោ វចីទោសោ វចីកសាវោ, មនោវង្កោ បហីនោ មនោទោសោ មនោកសាវោ , ឯវំ បតិដ្ឋិតា តេ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ, សេយ្យថាបិ តំ

ຈກ຺ກໍ ຉຫິ ມາເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉາຣຕ຺ຕູເນຫິ.

“ຕສ຺ມາຕິຫ , ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ – ‘ກາຍວງ຺ກໍ ປຊຫິສ຺ສາມ ກາຍໂທສໍ ກາຍກສາວໍ, ວຈີວງ຺ກໍ ປຊຫິສ຺ສາມ ວຈີໂທສໍ ວຈີກສາວໍ, ມໂນວງ຺ກໍ ປຊຫິສ຺ສາມ ມໂນໂທສໍ ມໂນກສາວ’ນ຺ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ອປຓ຺ຓກສຸຕ຺ຕໍ

໑໖. “ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອປຓ຺ຓກປຏິປທໍ [ອປຓ຺ຓກຕໍ ປຏິປທໍ (ສີ. ປີ.) ຏີກາຍ ປນ ສເມຕິ] ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂຍນິ ຈສ຺ສ ອາຣທ຺ຘາ ໂຫຕິ ອາສວານໍ ຂຍາຍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ, ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ, ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ? ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ [ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມຕໍ (ສີ.)] ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ... ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ... ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ... ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ... ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ມນິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ , ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ? ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປຏິສງ຺ຂາ ໂຍນິໂສ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ – ‘ເນວ ທວາຍ ນ ມທາຍ ນ ມຓ຺ຑນາຍ ນ ວິຠູສນາຍ, ຍາວເທວ ອິມສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ຐິຕິຍາ ຍາປນາຍ ວິຫິໍສູປຣຕິຍາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານຸຄ຺ຄຫາຍ, ອິຕິ ປຸຣາຓຎ຺ຈ ເວທນໍ ປຏິຫງ຺ຂາມິ, ນວຎ຺ຈ ເວທນໍ ນ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສາມິ, ຍາຕ຺ຣາ ຈ ເມ ຠວິສ຺ສຕິ ອນວຊ຺ຊຕາ ຈ ຜາສຸວິຫາໂຣ ຈາ’ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ? ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ທິວສໍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຐມໍ ຍາມໍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ, ຣຕ຺ຕິຍາ ມຊ຺ຌິມໍ ຍາມໍ ທກ຺ຂິເຓນ ປສ຺ເສນ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ ປາເທ ປາທໍ ອຈ຺ຈາຘາຍ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ອຸຏ຺ຐານສຎ຺ຎໍ ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຉິມໍ ຍາມໍ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐາຍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອປຓ຺ຓກປຏິປທໍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂຍນິ ຈສ຺ສ ອາຣທ຺ຘາ ໂຫຕິ ອາສວານໍ ຂຍາຍາ”ຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

᪗᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪗᪨ “ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩁᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᨿᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ? ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ, ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ, ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩁᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᨿᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩮᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨸᩁᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩏᨽᨿᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ? ᨠᩣᨿᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ, ᩅᨧᩦᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ, ᨾᨶᩮᩣᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩮᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨸᩁᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩏᨽᨿᨻ᩠ᨿᩣᨻᩤᨵᩣᨿᨸᩥ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪘᪨ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪘᪨ “ᩈᨧᩮ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩤ ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – ‘ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩪᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᨱᩮ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩅᩩᩔᨲᩦ’ᨲᩥ? ᨶᨶᩩ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ,ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ ᩉᩁᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳᩣ”ᨲᩥ? “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩍᨲᩥ ᨠᩥᩁ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ,ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩋᩣᨿᩩᨶᩣ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᨳ ᩉᩁᩣᨿᨳ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨳ, ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᩩᨡᩮᨶ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨿᩈᩮᨶ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶᩣᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᨳ ᩉᩁᩣᨿᨳ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨳ; ᨸᨣᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩁᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮᨶ... ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩁᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪙᪨ ᨸᨮᨾᨸᩣᨸᨱᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪙᪨ “ᨲᩦᩉᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨸᨱᩥᨠᩮᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨶᨵᩥᨣᨲᩴ ᩅᩤ ᨽᩮᩣᨣᩴ ᩋᨵᩥᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ, ᩋᨵᩥᨣᨲᩴ ᩅᩤ ᨽᩮᩣᨣᩴ ᨹᩣᨲᩥᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩣᨸᨱᩥᨠᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ [ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩈᨾᨿᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩤᨲᩥ, ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩈᨾᨿᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩤᨲᩥ, ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩤᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᩉᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨸᨱᩥᨠᩮᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨶᨵᩥᨣᨲᩴ ᩅᩤ ᨽᩮᩣᨣᩴ ᩋᨵᩥᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ, ᩋᨵᩥᨣᨲᩴ ᩅᩤ ᨽᩮᩣᨣᩴ ᨹᩣᨲᩥᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ [ᨹᩣᨲᩥᨠᨲ᩠ᨲᩩᩴ (ᩈᩦ᪨), ᨹᩣᨲᩥᨠᩣᨲᩩᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨

“ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨶᨵᩥᨣᨲᩴ ᩅᩤ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨵᩥᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ, ᩋᨵᩥᨣᨲᩴ ᩅᩤ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨹᩣᨲᩥᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩤᨲᩥ, ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩈᨾᨿᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩤᨲᩥ, ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩤᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨶᨵᩥᨣᨲᩴ ᩅᩤ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨵᩥᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ, ᩋᨵᩥᨣᨲᩴ ᩅᩤ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨹᩣᨲᩥᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨

“តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ បាបណិកោ ភព្វោ អនធិគតំ វា ភោគំ អធិគន្តុំ, អធិគតំ វា ភោគំ ផាតិំ កាតុំ. កតមេហិ តីហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បាបណិកោ បុព្វណ្ហសមយំ សក្កច្ចំ កម្មន្តំ អធិដ្ឋាតិ, មជ្ឈន្ហិកសមយំ…បេ… សាយន្ហសមយំ សក្កច្ចំ កម្មន្តំ អធិដ្ឋាតិ. ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ បាបណិកោ ភព្វោ អនធិគតំ វា ភោគំ អធិគន្តុំ, អធិគតំ វា ភោគំ ផាតិំ កាតុំ.

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ ភព្វោ អនធិគតំ វា កុសលំ ធម្មំ អធិគន្តុំ, អធិគតំ វា កុសលំ ធម្មំ ផាតិំ កាតុំ. កតមេហិ តីហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បុព្វណ្ហសមយំ សក្កច្ចំ សមាធិនិមិត្តំ អធិដ្ឋាតិ, មជ្ឈន្ហិកសមយំ…បេ… សាយន្ហសមយំ សក្កច្ចំ សមាធិនិមិត្តំ អធិដ្ឋាតិ. ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ ភព្វោ អនធិគតំ វា កុសលំ ធម្មំ អធិគន្តុំ, អធិគតំ វា កុសលំ ធម្មំ ផាតិំ កាតុ”ន្តិ. នវមំ.

១០. ទុតិយបាបណិកសុត្តំ

២០. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ បាបណិកោ នចិរស្សេវ មហត្តំ វេបុល្លត្តំ [មហន្តត្តំ វា វេបុល្លត្តំ វា (បី. ក.)] បាបុណាតិ ភោគេសុ. កតមេហិ តីហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បាបណិកោ ចក្ខុមា ច ហោតិ វិធុរោ ច និស្សយសម្បន្នោ ច. កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បាបណិកោ ចក្ខុមា ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បាបណិកោ បណិយំ ជានាតិ – ‘ឥទំ បណិយំ ឯវំ កីតំ, ឯវំ វិក្កយមានំ [វិក្កីយមានំ (?)], ឯត្តកំ មូលំ ភវិស្សតិ, ឯត្តកោ ឧទយោ’តិ [ឧទ្រយោតិ (សី.)]. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បាបណិកោ ចក្ខុមា ហោតិ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បាបណិកោ វិធុរោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បាបណិកោ កុសលោ ហោតិ បណិយំ កេតុញ្ច វិក្កេតុញ្ច. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បាបណិកោ វិធុរោ ហោតិ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បាបណិកោ និស្សយសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ ភិក្ខវេ, បាបណិកំ យេ តេ ហោន្តិ គហបតី វា គហបតិបុត្តា វា អឌ្ឍា មហទ្ធនា មហាភោគា តេ ឯវំ ជានន្តិ – ‘អយំ ខោ ភវំ បាបណិកោ ចក្ខុមា វិធុរោ ច បដិពលោ បុត្តទារញ្ច បោសេតុំ, អម្ហាកញ្ច កាលេន កាលំ អនុប្បទាតុ’ន្តិ. តេ នំ ភោគេហិ និបតន្តិ – ‘ឥតោ, សម្ម បាបណិក, ភោគេ ករិត្វា [ហរិត្វា (សី. ស្យា. កំ.)] បុត្តទារញ្ច បោសេហិ, អម្ហាកញ្ច កាលេន កាលំ អនុប្បទេហី’តិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បាបណិកោ និស្សយសម្បន្នោ ហោតិ. ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ បាបណិកោ នចិរស្សេវ មហត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ ភោគេសុ.

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ នចិរស្សេវ មហត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ. កតមេហិ តីហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចក្ខុមា ច ហោតិ វិធុរោ ច និស្សយសម្បន្នោ ច. កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចក្ខុមា ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី

បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចក្ខុមា ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិធុរោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ, កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ, ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិធុរោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ និស្សយសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យេ តេ ភិក្ខូ ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មធរា វិនយធរា មាតិកាធរា តេ កាលេន កាលំ ឧបសង្កមិត្វា បរិបុច្ឆតិ បរិបញ្ហតិ – ‘ឥទំ, ភន្តេ, កថំ, ឥមស្ស កោ អត្ថោ’តិ? តស្ស តេ អាយស្មន្តោ អវិវដញ្ចេវ វិវរន្តិ, អនុត្តានីកតញ្ច ឧត្តានីករោន្តិ, អនេកវិហិតេសុ ច កង្ខាដ្ឋានិយេសុ ធម្មេសុ កង្ខំ បដិវិនោទេន្តិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ និស្សយសម្បន្នោ ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ នចិរស្សេវ មហត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ កុសលេសុ ធម្មេសូ”តិ។ នវមំ។

រថការវគ្គោ ទុតិយោ។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ញាតោ [ញាតកោ (ស្យា· កំ·)] សារណីយោ ភិក្ខុ, ចក្កវត្តី សចេតនោ;

អបណ្ណកត្តា ទេវោ ច, ទុវេ បាបណិកេន ចាតិ។

៣។ បុគ្គលវគ្គោ

១។ សមិទ្ធសុត្តំ

២១។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ អថ ខោ អាយស្មា ច សមិទ្ធោ [សវិដ្ឋោ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] អាយស្មា ច មហាកោដ្ឋិកោ [មហាកោដ្ឋិតោ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមឹសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា សារិបុត្តេន សទ្ធឹ សម្មោទឹសុ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ សមិទ្ធំ អាយស្មា សារិបុត្តោ ឯតទវោច –

“តយោមេ, អាវុសោ សមិទ្ធ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ។ កតមេ តយោ? កាយសក្ខី, ទិដ្ឋិប្បត្តោ [ទិដ្ឋប្បត្តោ (ក។)], សទ្ធាវិមុត្តោ។ ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ។ ឥមេសំ, អាវុសោ, តិណ្ណំ បុគ្គលានំ កតមោ តេ បុគ្គលោ ខមតិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចា”តិ?

“តយោមេ, អាវុសោ សារិបុត្ត, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ។ កតមេ តយោ? កាយសក្ខី, ទិដ្ឋិប្បត្តោ, សទ្ធាវិមុត្តោ។ ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ។ ឥមេសំ, អាវុសោ, តិណ្ណំ បុគ្គលានំ យ្វាយំ [យាយំ (ក។)] បុគ្គលោ សទ្ធាវិមុត្តោ, អយំ មេ បុគ្គលោ ខមតិ ឥមេសំ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឥមស្ស, អាវុសោ, បុគ្គលស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្ត”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាកោដ្ឋិកំ ឯតទវោច – “តយោមេ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ ។ កតមេ តយោ? កាយសក្ខី, ទិដ្ឋិប្បត្តោ, សទ្ធាវិមុត្តោ។ ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ។ ឥមេសំ , អាវុសោ, តិណ្ណំ បុគ្គលានំ កតមោ តេ បុគ្គលោ ខមតិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចា”តិ?

“តយោមេ , អាវុសោ សារិបុត្ត, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ។ កតមេ តយោ? កាយសក្ខី, ទិដ្ឋិប្បត្តោ, សទ្ធាវិមុត្តោ។ ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ។ ឥមេសំ, អាវុសោ, តិណ្ណំ បុគ្គលានំ យ្វាយំ បុគ្គលោ កាយសក្ខី, អយំ មេ បុគ្គលោ ខមតិ ឥមេសំ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឥមស្ស, អាវុសោ, បុគ្គលស្ស សមាធិន្ទ្រិយំ អធិមត្ត”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “តយោមេ, អាវុសោ សារិបុត្ត, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា

លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? កាយសក្ខិ, ទិដ្ឋិប្បត្តោ, សទ្ធាវិមុត្តោ។ ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ ឥមេសំ, អាវុសោ, តិណ្ណំ បុគ្គលានំ កតមោ តេ បុគ្គលោ ខមតិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចា”តិ?

“តយោមេ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? កាយសក្ខិ, ទិដ្ឋិប្បត្តោ, សទ្ធាវិមុត្តោ។ ឥមេ ខោ, អាវុសោ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ ឥមេសំ, អាវុសោ, តិណ្ណំ បុគ្គលានំ យ្វាយំ បុគ្គលោ ទិដ្ឋិប្បត្តោ, អយំ មេ បុគ្គលោ ខមតិ ឥមេសំ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឥមស្ស, អាវុសោ, បុគ្គលស្ស បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្ត”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តញ្ច សមិទ្ធំ អាយស្មន្តញ្ច មហាកោដ្ឋិកំ ឯតទវោច – “ព្យាកតំ ខោ, អាវុសោ, អម្ហេហិ សព្ពេហេវ យថាសកំ បដិភានំ។ អាយាមាវុសោ, យេន ភគវា តេនុបសង្កមិស្សាម; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេស្សាម។ យថា នោ ភគវា ព្យាករិស្សតិ តថា នំ ធារេស្សាមា”តិ។ “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ អាយស្មា ច សមិទ្ធោ អាយស្មា ច មហាកោដ្ឋិកោ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ។ អថ ខោ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច សមិទ្ធោ អាយស្មា ច មហាកោដ្ឋិកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ យាវតកោ អហោសិ អាយស្មតា ច សមិទ្ធេន អាយស្មតា ច មហាកោដ្ឋិកេន សទ្ធិំ កថាសល្លាបោ តំ សព្ពំ ភគវតោ អារោចេសិ។

“ន ខ្វេត្ថ, សារិបុត្ត, សុករំ ឯកំសេន ព្យាកាតុំ – ‘អយំ ឥមេសំ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចា’តិ។ ឋានញ្ហេតំ, សារិបុត្ត, វិជ្ជតិ យ្វាយំ បុគ្គលោ សទ្ធាវិមុត្តោ ស្វាស្ស [ស្វាយំ (ស្យា॰ កំ॰ បី॰), សេ្វវ (ក॰)] អរហត្តាយ បដិបន្នោ, យ្វាយំ បុគ្គលោ កាយសក្ខិ ស្វាស្ស សកទាគាមី វា អនាគាមី វា, យោបាយំ បុគ្គលោ ទិដ្ឋិប្បត្តោ សោបស្ស [សោបាយំ (ក॰)] សកទាគាមី វា អនាគាមី វា។

“ន ខ្វេត្ថ, សារិបុត្ត, សុករំ ឯកំសេន ព្យាកាតុំ – ‘អយំ ឥមេសំ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចា’តិ។ ឋានញ្ហេតំ, សារិបុត្ត, វិជ្ជតិ យ្វាយំ បុគ្គលោ កាយសក្ខិ ស្វាស្ស អរហត្តាយ បដិបន្នោ, យ្វាយំ បុគ្គលោ សទ្ធាវិមុត្តោ ស្វាស្ស សកទាគាមី វា អនាគាមី វា, យោបាយំ បុគ្គលោ ទិដ្ឋិប្បត្តោ សោបស្ស សកទាគាមី វា អនាគាមី វា។

“ន ខ្វេត្ថ, សារិបុត្ត, សុករំ ឯកំសេន ព្យាកាតុំ – ‘អយំ ឥមេសំ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចា’តិ។ ឋានញ្ហេតំ, សារិបុត្ត, វិជ្ជតិ យ្វាយំ បុគ្គលោ ទិដ្ឋិប្បត្តោ ស្វាស្ស អរហត្តាយ បដិបន្នោ, យ្វាយំ បុគ្គលោ សទ្ធាវិមុត្តោ ស្វាស្ស សកទាគាមី វា អនាគាមី វា, យោបាយំ បុគ្គលោ កាយសក្ខិ សោបស្ស សកទាគាមី វា អនាគាមី វា។

“ន ខ្វេត្ថ, សារិបុត្ត, សុករំ ឯកំសេន ព្យាកាតុំ – ‘អយំ ឥមេសំ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចា’”តិ។ បឋមំ។

២។ គិលានសុត្តំ

១១។[បុ។ ប។ ៥៦] “តយោមេ, ភិក្ខវេ, គិលានា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ គិលានោ លភន្តោ វា សប្បាយានិ ភោជនានិ អលភន្តោ វា សប្បាយានិ ភោជនានិ, លភន្តោ វា សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ អលភន្តោ វា សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ, លភន្តោ វា បតិរូបំ ឧបដ្ឋាកំ អលភន្តោ វា បតិរូបំ ឧបដ្ឋាកំ នេវ វុដ្ឋាតិ តម្ហា អាពាធា។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ គិលានោ លភន្តោ វា សប្បាយានិ ភោជនានិ អលភន្តោ វា សប្បាយានិ ភោជនានិ, លភន្តោ វា សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ អលភន្តោ វា សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ , លភន្តោ វា បតិរូបំ ឧបដ្ឋាកំ អលភន្តោ វា បតិរូបំ ឧបដ្ឋាកំ វុដ្ឋាតិ តម្ហា អាពាធា។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ គិលានោ លភន្តេវ សប្បាយានិ ភោជនានិ នោ អលភន្តោ, លភន្តេវ សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ នោ អលភន្តោ, លភន្តេវ បតិរូបំ ឧបដ្ឋាកំ នោ អលភន្តោ វុដ្ឋាតិ តម្ហា អាពាធា។

“តត្រ, ភិក្ខវេ, ស្វាយំ គិលានោ លភន្តេវ សប្បាយានិ ភោជនានិ នោ អលភន្តោ, លភន្តេវ សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ នោ អលភន្តោ, លភន្តេវ បតិរូបំ ឧបដ្ឋាកំ នោ អលភន្តោ វុដ្ឋាតិ តម្ហា អាពាធា, ឥមំ ខោ, ភិក្ខវេ, គិលានំ បដិច្ច គិលានភត្តំ អនុញ្ញាតំ គិលានភេសជ្ជំ អនុញ្ញាតំ គិលានុបដ្ឋាកោ អនុញ្ញាតោ។ ឥមញ្ច បន, ភិក្ខវេ, គិលានំ បដិច្ច អញ្ញេបិ គិលានា ឧបដ្ឋាតព្ពា។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ គិលានា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោមេ គិលានូបមា បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ លភន្តោ វា តថាគតំ ទស្សនាយ អលភន្តោ វា តថាគតំ ទស្សនាយ, លភន្តោ វា តថាគតប្បវេទិតំ ធម្មវិនយំ សវនាយ អលភន្តោ វា តថាគតប្បវេទិតំ ធម្មវិនយំ សវនាយ នេវ ឱក្កមតិ និយាមំ កុសលេសុ ធម្មេសុ សម្មត្តំ។

“ឥធ, បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ លភន្តោ វា តថាគតំ ទស្សនាយ អលភន្តោ វា តថាគតំ ទស្សនាយ, លភន្តោ វា តថាគតប្បវេទិតំ ធម្មវិនយំ សវនាយ អលភន្តោ វា តថាគតប្បវេទិតំ ធម្មវិនយំ សវនាយ ឱក្កមតិ និយាមំ កុសលេសុ ធម្មេសុ សម្មត្តំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ លភន្តេវ តថាគតំ ទស្សនាយ នោ អលភន្តោ, លភន្តេវ តថាគតប្បវេទិតំ ធម្មវិនយំ សវនាយ នោ អលភន្តោ ឱក្កមតិ និយាមំ កុសលេសុ ធម្មេសុ សម្មត្តំ។

“តត្រ , ភិក្ខវេ, ស្វាយំ បុគ្គលោ លភន្តេវ តថាគតំ ទស្សនាយ នោ អលភន្តោ, លភន្តេវ តថាគតប្បវេទិតំ ធម្មវិនយំ សវនាយ

ᨶᩮᩣ ᩋᩃᨽᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᨶᩥᨿᩣᨾᩴ ᨠᩩᩈᩃᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨾᩴ ᨡᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ᪨ ᩍᨾᨬ᩠ᨧ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ “ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᨣᩥᩃᩣᨶᩪᨸᨾᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪒᪨ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪓᪨ “ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴ[ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨸᨩ᩠ᨫᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ) ᩑᩅᨾᩩᨸᩁᩥᨸᩥ] ᨠᩣᨿᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᩅᨧᩦᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᨾᨶᩮᩣᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᨠᩣᨿᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᩅᨧᩦᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᨾᨶᩮᩣᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨾᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩣ ᨹᩔᩣ ᨹᩩᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩮᩉᩥ ᨹᩔᩮᩉᩥ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᩅᩮᨴᨶᩴ ᩅᩮᨴᨿᨲᩥ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩮᩁᨿᩥᨠᩣ᪨

“ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᨠᩣᨿᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᩅᨧᩦᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᨾᨶᩮᩣᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᨠᩣᨿᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᩅᨧᩦᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᨾᨶᩮᩣᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨾᩣᨶᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩣ ᨹᩔᩣ ᨹᩩᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩮᩉᩥ ᨹᩔᩮᩉᩥ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩴᩅᩮᨴᨶᩴ ᩅᩮᨴᨿᨲᩥ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩈᩩᨡᩴ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨴᩮᩅᩣ ᩈᩩᨽᨠᩥᨱ᩠ᩉᩣ᪨

“ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨿᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨧᩦᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᨶᩮᩣᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨿᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨧᩦᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᨶᩮᩣᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨾᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩣᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩣᨸᩥ ᨹᩔᩣ ᨹᩩᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩮᩉᩥᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᩮᩉᩥᨸᩥ ᨹᩔᩮᩉᩥ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨻᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩅᩮᨴᨿᨲᩥ ᩅᩮᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨧ ᨴᩮᩅᩣ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨧ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩥᨠᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪔᪨ “ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ? ᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩘ᩠ᨥᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩍᨾᩔ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩮᩣ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ

ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ; អយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ឥមស្ស បុគ្គលស្ស ពហុការោ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, យំ បុគ្គលំ អាគម្ម បុគ្គលោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ; អយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ឥមស្ស បុគ្គលស្ស ពហុការោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុគ្គលា បុគ្គលស្ស ពហុការា។

“ឥមេហិ ច បន, ភិក្ខវេ, តីហិ បុគ្គលេហិ ឥមស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថញ្ញោ បុគ្គលោ ពហុការោតិ វទាមិ។ ឥមេសំ បន, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ បុគ្គលានំ ឥមិនា បុគ្គលេន ន សុប្បតិការំ វទាមិ, យទិទំ អភិវាទនបច្ចុដ្ឋានអញ្ជលិកម្មសាមីចិកម្មចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសន-គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានុប្បទានេនា”តិ។ នវមំ។

៥។ វជិរូបមសុត្តំ

២៥។ “តយោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? អរុកូបមចិត្តោ បុគ្គលោ, វិជ្ជូបមចិត្តោ បុគ្គលោ, វជិរូបមចិត្តោ បុគ្គលោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អរុកូបមចិត្តោ បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ កោធនោ ហោតិ ឧបាយាសពហុលោ អប្បម្បិ វុត្តោ សមានោ អភិសជ្ជតិ កុប្បតិ ព្យាបជ្ជតិ បតិត្ថីយតិ កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ទុដ្ឋារុកោ [ទុដ្ឋារុកា (សី.)] កដ្ឋេន វា កឋលាយ [កថលាយ (ស្យា. កំ. ក.), កឋលេន-កថលេន (អដ្ឋកថា)] វា ឃដ្ដិតោ [ឃដ្ដិតា (សី.)] ភិយ្យោសោមត្តាយ អាសវំ ទេតិ [អស្សវតោតិ (សី.)]; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ កោធនោ ហោតិ ឧបាយាសពហុលោ អប្បម្បិ វុត្តោ សមានោ អភិសជ្ជតិ កុប្បតិ ព្យាបជ្ជតិ បតិត្ថីយតិ កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អរុកូបមចិត្តោ បុគ្គលោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, វិជ្ជូបមចិត្តោ បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុមា បុរិសោ រត្តន្ធការតិមិសាយំ វិជ្ជន្តរិកាយ រូបានិ បស្សេយ្យ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជូបមចិត្តោ បុគ្គលោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, វជិរូបមចិត្តោ បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, វជិរស្ស នត្ថិ កិញ្ចិ អភេជ្ជំ មណិ វា សិលា វា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ អាសវានំ ខយា...បេ... ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, វជិរូបមចិត្តោ បុគ្គលោ។

‘ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ’”ន្តិ [បុ។ ប។ ១០១]។ បឋមំ។

៩។ សេវិតព្ពសុត្តំ

១៩។ “តយោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ន សេវិតព្ពោ ន ភជិតព្ពោ ន បយិរុបាសិតព្ពោ។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សេវិតព្ពោ ភជិតព្ពោ បយិរុបាសិតព្ពោ។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សក្កត្វា គរុំ កត្វា សេវិតព្ពោ ភជិតព្ពោ បយិរុបាសិតព្ពោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ន សេវិតព្ពោ ន ភជិតព្ពោ ន បយិរុបាសិតព្ពោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ហីនោ ហោតិ សីលេន សមាធិនា បញ្ញាយ។ ឯវរូបោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ន សេវិតព្ពោ ន ភជិតព្ពោ ន បយិរុបាសិតព្ពោ អញ្ញត្រ អនុទ្ទយា អញ្ញត្រ អនុកម្បាយ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សេវិតព្ពោ ភជិតព្ពោ បយិរុបាសិតព្ពោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សទិសោ ហោតិ សីលេន សមាធិនា បញ្ញាយ។ ឯវរូបោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សេវិតព្ពោ ភជិតព្ពោ បយិរុបាសិតព្ពោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សីលសាមញ្ញគតានំ សតំ សីលកថា ច នោ ភវិស្សតិ, សា ច នោ បវត្តិនី [បវត្តនី (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។) បុ។ ប។ ១១១ បស្សិតព្ពំ] ភវិស្សតិ, សា ច នោ ផាសុ ភវិស្សតិ។ សមាធិសាមញ្ញគតានំ សតំ សមាធិកថា ច នោ ភវិស្សតិ, សា ច នោ បវត្តិនី ភវិស្សតិ, សា ច នោ ផាសុ ភវិស្សតិ។ បញ្ញាសាមញ្ញគតានំ សតំ បញ្ញាកថា ច នោ ភវិស្សតិ, សា ច នោ បវត្តិនី ភវិស្សតិ, សា ច នោ ផាសុ ភវិស្សតីតិ។ តស្មា ឯវរូបោ បុគ្គលោ សេវិតព្ពោ ភជិតព្ពោ បយិរុបាសិតព្ពោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សក្កត្វា គរុំ កត្វា សេវិតព្ពោ ភជិតព្ពោ បយិរុបាសិតព្ពោ? ឥធ, ភិក្ខវេ , ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អធិកោ ហោតិ សីលេន សមាធិនា បញ្ញាយ។ ឯវរូបោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សក្កត្វា គរុំ កត្វា សេវិតព្ពោ ភជិតព្ពោ បយិរុបាសិតព្ពោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឥតិ អបរិបូរំ វា សីលក្ខន្ធំ បរិបូរេស្សាមិ, បរិបូរំ វា សីលក្ខន្ធំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមិ; អបរិបូរំ វា សមាធិក្ខន្ធំ បរិបូរេស្សាមិ, បរិបូរំ វា សមាធិក្ខន្ធំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមិ; អបរិបូរំ វា បញ្ញាក្ខន្ធំ បរិបូរេស្សាមិ, បរិបូរំ វា បញ្ញាក្ខន្ធំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមីតិ។ តស្មា ឯវរូបោ បុគ្គលោ សក្កត្វា គរុំ កត្វា សេវិតព្ពោ ភជិតព្ពោ បយិរុបាសិតព្ពោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។

“និហីយតិ បុរិសោ និហីនសេវី,

ន ច ហាយេថ កទាចិ តុល្យសេវី;

សេដ្ឋមុបនមំ ឧទេតិ ខិប្បំ,

តស្មា អត្តនោ ឧត្តរិំ ភជេថា”តិ។ ឆដ្ឋំ;

៧. ជិគុច្ឆិតព្ពសុត្តំ

២៧. “តយោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ជិគុច្ឆិតព្ពោ ន សេវិតព្ពោ ន ភជិតព្ពោ ន បយិរុបាសិតព្ពោ។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អជ្ឈុបេក្ខិតព្ពោ ន សេវិតព្ពោ ន ភជិតព្ពោ ន បយិរុបាសិតព្ពោ។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សេវិតព្ពោ ភជិតព្ពោ បយិរុបាសិតព្ពោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ជិគុច្ឆិតព្ពោ ន សេវិតព្ពោ ន ភជិតព្ពោ ន បយិរុបាសិតព្ពោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ ហោតិ បាបធម្មោ អសុចិ សង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ, អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ, អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ, អន្តោបូតិ អវស្សុតោ កសម្ពុជាតោ។ ឯវរូបោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ជិគុច្ឆិតព្ពោ ន សេវិតព្ពោ ន ភជិតព្ពោ ន បយិរុបាសិតព្ពោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? កិញ្ចាបិ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបស្ស បុគ្គលស្ស ន ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជតិ, អថ ខោ នំ បាបកោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ – ‘បាបមិត្តោ បុរិសបុគ្គលោ បាបសហាយោ បាបសម្បវង្កោ’តិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អហិ គូថគតោ កិញ្ចាបិ ន ឌំសតិ [ឌសតិ (សី. ស្យា.), ឌំសេតិ (បី.)], អថ ខោ នំ មក្ខេតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, កិញ្ចាបិ ឯវរូបស្ស បុគ្គលស្ស ន ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជតិ, អថ ខោ នំ បាបកោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ – ‘បាបមិត្តោ បុរិសបុគ្គលោ បាបសហាយោ បាបសម្បវង្កោ’តិ។ តស្មា ឯវរូបោ បុគ្គលោ ជិគុច្ឆិតព្ពោ ន សេវិតព្ពោ ន ភជិតព្ពោ ន បយិរុបាសិតព្ពោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អជ្ឈុបេក្ខិតព្ពោ ន សេវិតព្ពោ ន ភជិតព្ពោ ន បយិរុបាសិតព្ពោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ កោធនោ ហោតិ ឧបាយាសពហុលោ, អប្បម្បិ វុត្តោ សមានោ អភិសជ្ជតិ កុប្បតិ ព្យាបជ្ជតិ បតិត្ថីយតិ, កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ទុដ្ឋារុកោ កដ្ឋេន វា កឋលាយ វា ឃដ្ដិតោ ភិយ្យោសោ មត្តាយ អាសវំ ទេតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ… សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, តិន្ទុកាលាតំ កដ្ឋេន វា កឋលាយ វា ឃដ្ដិតំ ភិយ្យោសោ មត្តាយ ចិច្ចិដាយតិ ចិដិចិដាយតិ; ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ…បេ… សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គូថកូបោ កដ្ឋេន វា កឋលាយ វា ឃដ្ដិតោ ភិយ្យោសោ មត្តាយ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ កោធនោ ហោតិ ឧបាយាសពហុលោ, អប្បម្បិ វុត្តោ សមានោ អភិសជ្ជតិ កុប្បតិ ព្យាបជ្ជតិ បតិត្ថីយតិ, កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ។ ឯវរូបោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អជ្ឈុបេក្ខិតព្ពោ ន សេវិតព្ពោ ន ភជិតព្ពោ ន បយិរុបាសិតព្ពោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អក្កោសេយ្យបិ មំ បរិភាសេយ្យបិ មំ អនត្ថម្បិ មេ ករេយ្យាតិ។ តស្មា ឯវរូបោ បុគ្គលោ អជ្ឈុបេក្ខិតព្ពោ ន សេវិតព្ពោ ន ភជិតព្ពោ ន បយិរុបាសិតព្ពោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សេវិតព្ពោ ភជិតព្ពោ បយិរុបាសិតព្ពោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលវា ហោតិ កល្យាណធម្មោ។ ឯវរូបោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សេវិតព្ពោ ភជិតព្ពោ បយិរុបាសិតព្ពោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? កិញ្ចាបិ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបស្ស បុគ្គលស្ស ន ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជតិ, អថ ខោ នំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ – ‘កល្យាណមិត្តោ បុរិសបុគ្គលោ កល្យាណសហាយោ

កល្យាណសម្បវង្កោ'តិ។ តស្មា ឯវរូបោ បុគ្គលោ សេវិតព្វោ ភជិតព្វោ បយិរុបាសិតព្វោ។ 'ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ'"ន្តិ។

"និហីយតិ បុរិសោ និហីនសេវី,

ន ច ហាយេថ កទាចិ តុល្យសេវី;

សេដ្ឋមុបនមំ ឧទេតិ ខិប្បំ,

តស្មា អត្តនោ ឧត្តរិំ ភជេថា"តិ។ ទសមំ;

៨។ គូថភាណីសុត្តំ

២៨។ "តយោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? គូថភាណី, បុប្ផភាណី, មធុភាណី។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ គូថភាណី? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សភគ្គតោ វា បរិសគ្គតោ វា [សភាគតោ វា បរិសាគតោ វា (ស្យា។ ក។)] ញាតិមជ្ឈគតោ វា បូគមជ្ឈគតោ វា រាជកុលមជ្ឈគតោ វា អភិនីតោ សក្ខិបុដ្ឋោ – 'ឯហម្ភោ បុរិស, យំ ជានាសិ តំ វទេហី'តិ។ សោ អជានំ វា អាហ 'ជានាមី'តិ, ជានំ វា អាហ 'ន ជានាមី'តិ, អបស្សំ វា អាហ 'បស្សាមី'តិ, បស្សំ វា អាហ 'ន បស្សាមី'តិ [ម។ និ។ ១។៣៣០; បុ។ ប។ ៥១]; ឥតិ អត្តហេតុ វា បរហេតុ វា អាមិសកិញ្ចិក្ខហេតុ វា សម្បជានមុសា ភាសិតា ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ គូថភាណី។

"កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បុប្ផភាណី? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សភគ្គតោ វា បរិសគ្គតោ វា ញាតិមជ្ឈគតោ វា បូគមជ្ឈគតោ វា រាជកុលមជ្ឈគតោ វា អភិនីតោ សក្ខិបុដ្ឋោ – 'ឯហម្ភោ បុរិស, យំ បជានាសិ តំ វទេហី'តិ, សោ អជានំ វា អាហ 'ន ជានាមី'តិ, ជានំ វា អាហ 'ជានាមី'តិ, អបស្សំ វា អាហ 'ន បស្សាមី'តិ, បស្សំ វា អាហ 'បស្សាមី'តិ; ឥតិ អត្តហេតុ វា បរហេតុ វា អាមិសកិញ្ចិក្ខហេតុ វា ន សម្បជានមុសា ភាសិតា ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បុប្ផភាណី។

"កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ មធុភាណី? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ផរុសំ វាចំ បហាយ ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ; យា សា វាចា នេលា កណ្ណសុខា បេមនីយា ហទយង្គមា បោរី ពហុជនកន្តា ពហុជនមនាបា តថារូបិំ វាចំ ភាសិតា ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ មធុភាណី។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ"ន្តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ អន្ធសុត្តំ

២៩។ “តយោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? អន្ធោ, ឯកចក្ខុ, ទ្វិចក្ខុ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អន្ធោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស តថារូបំ ចក្ខុ ន ហោតិ យថារូបេន ចក្ខុនា អនធិគតំ វា ភោគំ អធិគច្ឆេយ្យ អធិគតំ វា ភោគំ ផាតិំ ករេយ្យ [ផាតិករេយ្យ (សី។)]; តថារូបម្បិស្ស ចក្ខុ ន ហោតិ យថារូបេន ចក្ខុនា កុសលាកុសលេ ធម្មេ ជានេយ្យ, សាវជ្ជានវជ្ជេ ធម្មេ ជានេយ្យ, ហីនប្បណីតេ ធម្មេ ជានេយ្យ, កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគេ ធម្មេ ជានេយ្យ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អន្ធោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ឯកចក្ខុ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស តថារូបំ ចក្ខុ ហោតិ យថារូបេន ចក្ខុនា អនធិគតំ វា ភោគំ អធិគច្ឆេយ្យ អធិគតំ វា ភោគំ ផាតិំ ករេយ្យ; តថារូបំ បនស្ស [តថារូបម្បិស្ស (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] ចក្ខុ ន ហោតិ យថារូបេន ចក្ខុនា កុសលាកុសលេ ធម្មេ ជានេយ្យ, សាវជ្ជានវជ្ជេ ធម្មេ ជានេយ្យ, ហីនប្បណីតេ ធម្មេ ជានេយ្យ, កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគេ ធម្មេ ជានេយ្យ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ឯកចក្ខុ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ទ្វិចក្ខុ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស តថារូបំ ចក្ខុ ហោតិ យថារូបេន ចក្ខុនា អនធិគតំ វា ភោគំ អធិគច្ឆេយ្យ, អធិគតំ វា ភោគំ ផាតិំ ករេយ្យ; តថារូបម្បិស្ស ចក្ខុ ហោតិ យថារូបេន ចក្ខុនា កុសលាកុសលេ ធម្មេ ជានេយ្យ; សាវជ្ជានវជ្ជេ ធម្មេ ជានេយ្យ, ហីនប្បណីតេ ធម្មេ ជានេយ្យ, កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគេ ធម្មេ ជានេយ្យ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ទ្វិចក្ខុ។ ‘ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”’ន្តិ។

“ន ចេវ ភោគា តថារូបា, ន ច បុញ្ញានិ កុព្ពតិ;

ឧភយត្ថ កលិគ្គាហោ, អន្ធស្ស ហតចក្ខុនោ។

“អថាបរាយំ អក្ខាតោ, ឯកចក្ខុ ច បុគ្គលោ;

ធម្មាធម្មេន សឋោសោ [សំសដ្ឋោ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។), សឋោតិ (ក។)], ភោគានិ បរិយេសតិ។

“ថេយ្យេន កូដកម្មេន, មុសាវាទេន ចូភយំ;

កុសលោ ហោតិ សង្ឃាតុំ [សំហាតុំ (ស្យា។)], កាមភោគី ច មានវោ;

ឥតោ សោ និរយំ គន្ត្វា, ឯកចក្ខុ វិហញ្ញតិ។

“ទ្វិចក្ខុ បន អក្ខាតោ, សេដ្ឋោ បុរិសបុគ្គលោ;

ធម្មលទ្ធេហិ ភោគេហិ, ឧដ្ឋានាធិគតំ ធនំ។

“ទទាតិ សេដ្ឋសង្កប្បោ, អព្យគ្គមានសោ នរោ;

ឧបេតិ ភទ្ទកំ ឋានំ, យត្ថ គន្ត្វា ន សោចតិ។

“អន្ធញ្ច ឯកចក្ខុញ្ច, អារកា បរិវជ្ជយេ;

ទ្វិចក្ខុំ បន សេវេថ, សេដ្ឋំ បុរិសបុគ្គល”ន្តិ។ នវមំ;

១០។ អវកុជ្ជសុត្តំ

៣០។ “តយោមេ , ភិក្ខវេ [បុ។ ប។ ១០៤-១០៦], បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? អវកុជ្ជបញ្ញោ បុគ្គលោ, ឧច្ឆង្គបញ្ញោ បុគ្គលោ, បុថុបញ្ញោ បុគ្គលោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អវកុជ្ជបញ្ញោ បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អារាមំ គន្តា ហោតិ អភិក្ខណំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ធម្មស្សវនាយ។ តស្ស ភិក្ខូ ធម្មំ ទេសេន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ, កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេន្តិ។ សោ តស្មិំ អាសនេ និសិន្នោ តស្សា កថាយ នេវ អាទិំ មនសិ ករោតិ, ន មជ្ឈំ មនសិ ករោតិ, ន បរិយោសានំ មនសិ ករោតិ; វុដ្ឋិតោបិ តម្ហា អាសនា តស្សា កថាយ នេវ អាទិំ មនសិ ករោតិ, ន មជ្ឈំមនសិ ករោតិ, ន បរិយោសានំ មនសិ ករោតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, កុម្ភោ និក្កុជ្ជោ [និក្កុជ្ជោ (សី។ បី។)] តត្ថ ឧទកំ អាសិត្តំ វិវដ្ដតិ, នោ សណ្ឋាតិ; ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ អារាមំ គន្តា ហោតិ អភិក្ខណំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ធម្មស្សវនាយ។ តស្ស ភិក្ខូ ធម្មំ ទេសេន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ, កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេន្តិ។ សោ តស្មិំ អាសនេ និសិន្នោ តស្សា កថាយ នេវ អាទិំ មនសិ ករោតិ, ន មជ្ឈំមនសិ ករោតិ, ន បរិយោសានំ មនសិ ករោតិ; វុដ្ឋិតោបិ តម្ហា អាសនា តស្សា កថាយ នេវាទិំ មនសិ ករោតិ, ន មជ្ឈំមនសិ ករោតិ, ន បរិយោសានំ មនសិ ករោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អវកុជ្ជបញ្ញោ បុគ្គលោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ឧច្ឆង្គបញ្ញោ បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អារាមំ គន្តា ហោតិ អភិក្ខណំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ធម្មស្សវនាយ។ តស្ស ភិក្ខូ ធម្មំ ទេសេន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ, កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេន្តិ។ សោ តស្មិំ អាសនេ និសិន្នោ តស្សា កថាយ អាទិម្បិ មនសិ ករោតិ, មជ្ឈម្បិ មនសិ ករោតិ, បរិយោសានម្បិ មនសិ ករោតិ; វុដ្ឋិតោ ច ខោ តម្ហា អាសនា តស្សា កថាយ នេវាទឹ មនសិ ករោតិ, ន មជ្ឈំមនសិ ករោតិ, ន បរិយោសានំ មនសិ ករោតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសស្ស ឧច្ឆង្គេ នានាខជ្ជកានិ អាកិណ្ណានិ – តិលា តណ្ឌុលា មោទកា ពទរា។ សោ តម្ហា អាសនា វុដ្ឋហន្តោ សតិសម្មោសា បកិរេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ អារាមំ គន្តា ហោតិ អភិក្ខណំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ធម្មស្សវនាយ។ តស្ស ភិក្ខូ ធម្មំ ទេសេន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ, កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេន្តិ។ សោ តស្មិំ អាសនេ និសិន្នោ តស្សា កថាយ អាទិម្បិ មនសិ ករោតិ, មជ្ឈម្បិ មនសិ ករោតិ, បរិយោសានម្បិ មនសិ ករោតិ; វុដ្ឋិតោ ច ខោ តម្ហា អាសនា តស្សា កថាយ នេវ អាទឹ មនសិ ករោតិ, ន មជ្ឈំមនសិ ករោតិ, ន បរិយោសានំ មនសិ ករោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ឆង្គបញ្ញោ បុគ្គលោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុថុបញ្ញោ បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អារាមំ គន្តា ហោតិ អភិក្ខណំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ធម្មស្សវនាយ។ តស្ស ភិក្ខូ ធម្មំ ទេសេន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ, កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេន្តិ។ សោ តស្មិំ អាសនេ និសិន្នោ តស្សា កថាយ អាទិម្បិ មនសិ ករោតិ, មជ្ឈម្បិ មនសិ ករោតិ, បរិយោសានម្បិ មនសិ ករោតិ; វុដ្ឋិតោបិ តម្ហា អាសនា តស្សា កថាយ អាទិម្បិ មនសិ ករោតិ, មជ្ឈម្បិ មនសិ ករោតិ, បរិយោសានម្បិ មនសិ ករោតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, កុម្ភោ ឧក្កុជ្ជោ តត្រ ឧទកំ អាសិត្តំ សណ្ឋាតិ នោ វិវដ្ដតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ អារាមំ គន្តា ហោតិ អភិក្ខណំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ធម្មស្សវនាយ។ តស្ស ភិក្ខូ ធម្មំ ទេសេន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ, កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេន្តិ។ សោ តស្មិំ អាសនេ និសិន្នោ តស្សា កថាយ អាទិម្បិ មនសិ ករោតិ, មជ្ឈម្បិ មនសិ ករោតិ, បរិយោសានម្បិ មនសិ ករោតិ; វុដ្ឋិតោបិ តម្ហា អាសនា តស្សា កថាយ អាទិម្បិ មនសិ ករោតិ, មជ្ឈម្បិ មនសិ ករោតិ, បរិយោសានម្បិ មនសិ ករោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុថុបញ្ញោ បុគ្គលោ។ ‘ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ’”ន្តិ។

“អវកុជ្ជបញ្ញោ បុរិសោ, ទុម្មេធោ អវិចក្ខណោ;

អភិក្ខណម្បិ ចេ ហោតិ, គន្តា ភិក្ខូន សន្តិកេ។

“អាទឹ កថាយ មជ្ឈញ្ច, បរិយោសានញ្ច តាទិសោ;

ឧគ្គហេតុំ ន សក្កោតិ, បញ្ញា ហិស្ស ន វិជ្ជតិ។

“ឧច្ឆង្គបញ្ញោ បុរិសោ, សេយ្យោ ឯតេន វុច្ចតិ;

អភិក្ខណម្បិ ចេ ហោតិ, គន្តា ភិក្ខូន សន្តិកេ។

“អាទិំ កថាយ មជ្ឈញ្ច, បរិយោសានញ្ច តាទិសោ;

និសិន្នោ អាសនេ តស្មិំ, ឧគ្គហេត្វាន ព្យញ្ជនំ;

វុដ្ឋិតោ នប្បជានាតិ, គហិតំ ហិស្ស [គហិតម្បិស្ស (ក។)] មុស្សតិ។

“បុថុបញ្ញោ ច បុរិសោ, សេយ្យោ ឯតេហិ [ឯតេន (ក។)] វុច្ចតិ;

អភិក្ខណម្បិ ចេ ហោតិ, គន្តា ភិក្ខូន សន្តិកេ។

“អាទិំ កថាយ មជ្ឈញ្ច, បរិយោសានញ្ច តាទិសោ;

និសិន្នោ អាសនេ តស្មិំ, ឧគ្គហេត្វាន ព្យញ្ជនំ។

“ធារេតិ សេដ្ឋសង្កប្បោ, អព្យគ្គមានសោ នរោ;

ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ, ទុក្ខស្សន្តករោ សិយា”តិ។ ទសមំ;

បុគ្គលវគ្គោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សមិទ្ធ [កាយសក្ខី (សី។), សវិដ្ឋ (ស្យា។ កំ។), សមេត (ក។)] -គិលាន-សង្ខារា, ពហុការា វជិរេន ច;

សេវី-ជិគុច្ឆ-គូថភាណី, អន្ធោ ច អវកុជ្ជតាតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៤. ទេវទូតវគ្គោ

១. សព្រហ្មកសុត្តំ

៣១. “សព្រហ្មកានិ , ភិក្ខវេ, តានិ កុលានិ យេសំ បុត្តានំ មាតាបិតរោ អជ្ឈាគារេ បូជិតា ហោន្តិ។ សបុព្ពាចរិយកានិ, ភិក្ខវេ, តានិ កុលានិ យេសំ បុត្តានំ មាតាបិតរោ អជ្ឈាគារេ បូជិតា ហោន្តិ។ សាហុនេយ្យានិ , ភិក្ខវេ, តានិ កុលានិ យេសំ បុត្តានំ មាតាបិតរោ អជ្ឈាគារេ បូជិតា ហោន្តិ។ ‘ព្រហ្មា’តិ, ភិក្ខវេ, មាតាបិតូនំ ឯតំ អធិវចនំ។ ‘បុព្ពាចរិយា’តិ, ភិក្ខវេ, មាតាបិតូនំ ឯតំ អធិវចនំ។ ‘អាហុនេយ្យា’តិ , ភិក្ខវេ, មាតាបិតូនំ ឯតំ អធិវចនំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ពហុការា, ភិក្ខវេ, មាតាបិតរោ បុត្តានំ, អាបាទកា បោសកា, ឥមស្ស លោកស្ស ទស្សេតារោតិ។

“ព្រហ្មាតិ មាតាបិតរោ, បុព្ពាចរិយាតិ វុច្ចរេ;

អាហុនេយ្យា ច បុត្តានំ, បជាយ អនុកម្បកា។

“តស្មា ហិ នេ នមស្សេយ្យ, សក្ករេយ្យ ច បណ្ឌិតោ;

អន្នេន អថ បានេន, វត្ថេន សយនេន ច;

ឧច្ឆាទនេន ន្ហាបនេន [នហាបនេន (សី.)], បាទានំ ធោវនេន ច។

“តាយ នំ បារិចរិយាយ, មាតាបិតូសុ បណ្ឌិតា;

ឥធេវ [ឥធ ចេវ (សី.)] នំ បសំសន្តិ, បេច្ច សគ្គេ បមោទតី”តិ [សគ្គេ ច បមោទតីតិ (សី.) ឥតិវុ. ១០៦ ឥតិវុត្តកេ]. បឋមំ;

២. អានន្ទសុត្តំ

៣២. អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“សិយា នុ ខោ, ភន្តេ, ភិក្ខុនោ តថារូបោ សមាធិបដិលាភោ យថា ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា នាស្សុ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា នាស្សុ; យញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតោ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តិ តញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យា”តិ? “សិយា, អានន្ទ, ភិក្ខុនោ តថារូបោ សមាធិបដិលាភោ យថា ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា នាស្សុ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា នាស្សុ; យញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតោ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តិ តញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យា”តិ។

“យថា កថំ បន, ភន្តេ, សិយា ភិក្ខុនោ តថារូបោ សមាធិបដិលាភោ យថា ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា នាស្សុ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា នាស្សុ; យញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតោ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តិ តញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យា”តិ?

“ឥធានន្ទ, ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ – ‘ឯតំ សន្តំ ឯតំ បណីតំ យទិទំ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពាន’ន្តិ។ ឯវំ ខោ, អានន្ទ, សិយា ភិក្ខុនោ តថារូបោ សមាធិបដិលាភោ យថា ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា នាស្សុ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា នាស្សុ; យញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតោ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តិ តញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យា”តិ។

“ឥទញ្ច បន មេតំ, អានន្ទ, សន្ធាយ ភាសិតំ បារាយនេ បុណ្ណកបញ្ហេ–

“សង្ខាយ លោកស្មិំ បរោបរានិ [បរោវរានិ (សី· បី·) សុ· និ· ១០៥៤; ចូឡនិ· បុណ្ណកមាណវបុច្ឆា ៧២],

យស្សិញ្ជិតំ នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ;

សន្តោ វិធូមោ អនីឃោ [អនិឃោ (សី· ស្យា· កំ· បី·), អនេជោ (?)] និរាសោ,

អតារិ សោ ជាតិជរន្តិ ព្រូមី”តិ។ ទុតិយំ;

២· សារិបុត្តសុត្តំ

១៣។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ភគវា ឯតទវោច – “សំខិត្តេនបិ ខោ អហំ, សារិបុត្ត, ធម្មំ ទេសេយ្យំ; វិត្ថារេនបិ ខោ អហំ, សារិបុត្ត, ធម្មំ ទេសេយ្យំ; សំខិត្តវិត្ថារេនបិ ខោ អហំ, សារិបុត្ត, ធម្មំ ទេសេយ្យំ; អញ្ញាតារោ ច ទុល្លភា”តិ។ “ឯតស្ស, ភគវា, កាលោ, ឯតស្ស, សុគត, កាលោ យំ ភគវា សំខិត្តេនបិ ធម្មំ ទេសេយ្យ, វិត្ថារេនបិ ធម្មំ ទេសេយ្យ, សំខិត្តវិត្ថារេនបិ ធម្មំ ទេសេយ្យ។ ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស អញ្ញាតារោ”តិ។

“តស្មាតិហ, សារិបុត្ត, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ភវិស្សន្តិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ភវិស្សន្តិ, យញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតោ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តិ តញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សាមា’តិ។ ឯវញ្ហិ ខោ, សារិបុត្ត, សិក្ខិតព្ពំ។

“យតោ ច ខោ, សារិបុត្ត, ភិក្ខុនោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តិ, យញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតោ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តិ តញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ; អយំ វុច្ចតិ, សារិបុត្ត – ‘ភិក្ខុ អច្ឆេច្ឆិ [អច្ឆេជ្ជិ (ស្យា។ កំ។ ក។)] តណ្ហំ វិវត្តយិ [វាវត្តយិ (សី។ បី។)] សំយោជនំ, សម្មា មានាភិសមយា អន្តមកាសិ ទុក្ខស្ស’។ ឥទញ្ច បនេតំ, សារិបុត្ត, សន្ធាយ ភាសិតំ បារាយនេ [បារាយណេ (សី។)] ឧទយបញ្ហេ–

“បហានំ កាមសញ្ញានំ, ទោមនស្សាន ចូភយំ;

ថិនស្ស ច បនូទនំ, កុក្កុច្ចានំ និវារណំ។

“ឧបេក្ខាសតិសំសុទ្ធំ, ធម្មតក្កបុរេជវំ;

អញ្ញាវិមោក្ខំ បព្រូមិ, អវិជ្ជាយ បភេទន”ន្តិ [សុ។ និ។ ១១១២; ចូឡនិ។ ឧទយមាណវបុច្ឆា ១៣១]។ តតិយំ;

៤។ និទានសុត្តំ

១៤។ “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, និទានានិ កម្មានំ សមុទយាយ។ កតមានិ តីណិ? លោភោ និទានំ កម្មានំ សមុទយាយ, ទោសោ និទានំ កម្មានំ សមុទយាយ, មោហោ និទានំ កម្មានំ សមុទយាយ។

“ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລຠປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂລຠຊໍ ໂລຠນິທານໍ ໂລຠສມຸທຍໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາໂວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິຯ ຍຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ທິເຏ຺ຐ ວາ ເຘມ຺ມ ອຸປປເຊ຺ຊ ວາ [ອຸປ຺ປເຊ຺ຊ ວາ (ສີຯ ສ຺ຍາຯ ກໍຯ) ອຸປປຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໐໓ ປາຬິຍາ ສໍວຓ຺ຓນາ] ອປເຣ ວາ [ອປຣາປເຣ ວາ (ກຯ)] ປຣິຍາເຍຯ

“ຍໍ , ຠິກ຺ຂເວ, ໂທສປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂທສຊໍ ໂທສນິທານໍ ໂທສສມຸທຍໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາໂວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິຯ ຍຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ທິເຏ຺ຐ ວາ ເຘມ຺ມ ອຸປປເຊ຺ຊ ວາ ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍຯ

“ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂມຫປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂມຫຊໍ ໂມຫນິທານໍ ໂມຫສມຸທຍໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາໂວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິຯ ຍຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ທິເຏ຺ຐ ວາ ເຘມ຺ມ ອຸປປເຊ຺ຊ ວາ ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍຯ

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພີຊານິ ອຂຓ຺ຑານິ ອປູຕີນິ ອວາຕາຕປຫຕານິ ສາຣາທານິ ສຸຂສຍິຕານິ ສຸເຂຕ຺ຕ ສຸປຣິກມ຺ມກຕາຍ ຠູມິຍາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕານິຯ ເທໂວ ຈ ສມ຺ມາຘາຣໍ ອນຸປ຺ປເວຈ຺ເຉຍ຺ຍຯ ເອວສ຺ສຸ ຕານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພີຊານິ ວຸຑ຺ຒິໍ ວິຣູຬ຺ຫິໍ ເວປຸລ຺ລໍ ອາປເຊ຺ຊຍ຺ຍຸໍຯ ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໍ ໂລຠປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂລຠຊໍ ໂລຠນິທານໍ ໂລຠສມຸທຍໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາໂວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິຯ ຍຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ທິເຏ຺ຐ ວາ ເຘມ຺ມ ອຸປປເຊ຺ຊ ວາ ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍຯ

“ຍໍ ໂທສປກຕໍ ກມ຺ມໍ…ເປ… ຍໍ ໂມຫປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂມຫຊໍ ໂມຫນິທານໍ ໂມຫສມຸທຍໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາໂວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິຯ ຍຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ທິເຏ຺ຐ ວາ ເຘມ຺ມ ອຸປປເຊ຺ຊ ວາ ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍຯ ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍຯ

“ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍຯ ກຕມານິ ຕີຓິ? ອໂລໂຠ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ, ອໂທໂສ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ, ອໂມໂຫ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍຯ

“ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໂລຠປກຕໍ ກມ຺ມໍ ອໂລຠຊໍ ອໂລຠນິທານໍ ອໂລຠສມຸທຍໍ, ໂລເຠ ວິຄເຕ ເອວໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລໍ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕໍ ອນຠາວງ຺ກຕໍ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມໍຯ

“ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໂທສປກຕໍ ກມ຺ມໍ ອໂທສຊໍ ອໂທສນິທານໍ ອໂທສສມຸທຍໍ, ໂທເສ ວິຄເຕ ເອວໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລໍ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕໍ ອນຠາວງ຺ກຕໍ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມໍຯ

“ຍໍ , ຠິກ຺ຂເວ, ອໂມຫປກຕໍ ກມ຺ມໍ ອໂມຫຊໍ ອໂມຫນິທານໍ ອໂມຫສມຸທຍໍ, ໂມເຫ ວິຄເຕ ເອວໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລໍ

តាលាវត្ថុកតំ អនភាវង្កតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មំ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, ពីជានិ អខណ្ឌានិ អបូតីនិ អវាតាតបហតានិ សារាទានិ សុខសយិតានិ។ តានិ បុរិសោ អគ្គិនា ឌហេយ្យ។ អគ្គិនា ឌហិត្វា មសិំ ករេយ្យ។ មសិំ ករិត្វា មហាវាតេ វា ឱផុណេយ្យ [ឱបុណេយ្យ (សី. បី.)] នទិយា វា សីឃសោតាយ បវាហេយ្យ។ ឯវស្សុ តានិ, ភិក្ខវេ, ពីជានិ ឧច្ឆិន្នមូលានិ តាលាវត្ថុកតានិ អនភាវង្កតានិ [អនភាវកតានិ (សី. បី.)] អាយតិំ អនុប្បាទធម្មានិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យំ អលោភបកតំ កម្មំ អលោភជំ អលោភនិទានំ អលោភសមុទយំ, លោភេ វិគតេ ឯវំ តំ កម្មំ បហីនំ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវង្កតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មំ។

“យំ អទោសបកតំ កម្មំ…បេ… យំ អមោហបកតំ កម្មំ អមោហជំ អមោហនិទានំ អមោហសមុទយំ, មោហេ វិគតេ ឯវំ តំ កម្មំ បហីនំ ហោតិ…បេ… អាយតិំ អនុប្បាទធម្មំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ និទានានិ កម្មានំ សមុទយាយា”តិ។

“លោភជំ ទោសជញ្ចេវ [ទោសជំ កម្មំ (ក.)], មោហជញ្ចាបវិទ្ទសុ;

យំ តេន បកតំ កម្មំ, អប្បំ វា យទិ វា ពហុំ;

ឥធេវ តំ វេទនិយំ, វត្ថុ អញ្ញំ ន វិជ្ជតិ។

“តស្មា លោភញ្ច ទោសញ្ច, មោហជញ្ចាបិ វិទ្ទសុ;

វិជ្ជំ ឧប្បាទយំ ភិក្ខុ, សព្វា ទុគ្គតិយោ ជហេ”តិ។ ចតុត្ថំ;

៥. ហត្ថកសុត្តំ

៣៥. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា អាឡវិយំ វិហរតិ គោមគ្គេ សិំសបាវនេ បណ្ណសន្ថរេ។ អថ ខោ ហត្ថកោ អាឡវកោ ជង្ឃាវិហារំ អនុចង្កមមានោ អនុវិចរមានោ អទ្ទស ភគវន្តំ គោមគ្គេ សិំសបាវនេ បណ្ណសន្ថរេ និសិន្នំ។ ទិស្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ហត្ថកោ អាឡវកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កច្ចិ, ភន្តេ, ភគវា សុខមសយិត្ថា”តិ? “ឯវំ , កុមារ, សុខមសយិត្ថំ។ យេ ច បន លោកេ សុខំ សេន្តិ, អហំ តេសំ អញ្ញតរោ”តិ។

“សីតា, ភន្តេ, ហេមន្តិកា រត្តិ, អន្តរដ្ឋកោ ហិមបាតសមយោ, ខរា គោកណ្ដកហតា ភូមិ, តនុកោ បណ្ណសន្ថរោ, វិរឡានិ រុក្ខស្ស

បត្តានិ, សីតានិ កាសាយានិ វត្ថានិ, សីតោ ច វេរម្ភោ វាតោ វាយតិ។ អថ ច បន ភគវា ឯវមាហ – ‘ឯវំ, កុមារ, សុខមសយិត្ថំ។ យេ ច បន លោកេ សុខំ សេន្តិ, អហំ តេសំ អញ្ញតរោ’”តិ។

“តេន ហិ, កុមារ, តញ្ញេវេត្ថ បដិបុច្ឆិស្សាមិ។ យថា តេ ខមេយ្យ តថា នំ ព្យាករេយ្យាសិ។ តំ កិំ មញ្ញសិ, កុមារ, ឥធស្ស គហបតិស្ស វា គហបតិបុត្តស្ស វា កូដាគារំ ឧល្លិត្តាវលិត្តំ និវាតំ ផុសិតគ្គឡំ បិហិតវាតបានំ។ តត្រស្ស បល្លង្កោ គោនកត្ថតោ បដិកត្ថតោ បដលិកត្ថតោ កទលិមិគបវរបច្ចត្ថរណោ [កាទលិមិគបវរបច្ចត្ថរណោ (សី.)] សឧត្តរច្ឆទោ ឧភតោលោហិតកូបធានោ; តេលប្បទីបោ ចេត្ថ ឈាយេយ្យ [ឈាលេយ្យ (ក.)]; ចតស្សោ ច [តស្សោច (ក.)] បជាបតិយោ មនាបាមនាបេន បច្ចុបដ្ឋេយ្យុំ។ តំ កិំ មញ្ញសិ, កុមារ, សុខំ វា សោ សយេយ្យ នោ វា? កថំ វា តេ ឯត្ថ ហោតី”តិ? “សុខំ សោ, ភន្តេ, សយេយ្យ។ យេ ច បន លោកេ សុខំ សេន្តិ, សោ តេសំ អញ្ញតរោ”តិ។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, កុមារ, អបិ នុ តស្ស គហបតិស្ស វា គហបតិបុត្តស្ស វា ឧប្បជ្ជេយ្យុំ រាគជា បរិឡាហា កាយិកា វា ចេតសិកា វា យេហិ សោ រាគជេហិ បរិឡាហេហិ បរិឌយ្ហមានោ ទុក្ខំ សយេយ្យា”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”តិ។

“យេហិ ខោ សោ, កុមារ, គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា រាគជេហិ បរិឡាហេហិ បរិឌយ្ហមានោ ទុក្ខំ សយេយ្យ, សោ រាគោ តថាគតស្ស បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ។ តស្មាហំ សុខមសយិត្ថំ។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, កុមារ, អបិ នុ តស្ស គហបតិស្ស វា គហបតិបុត្តស្ស វា ឧប្បជ្ជេយ្យុំ ទោសជា បរិឡាហា…បេ… មោហជា បរិឡាហា កាយិកា វា ចេតសិកា វា យេហិ សោ មោហជេហិ បរិឡាហេហិ បរិឌយ្ហមានោ ទុក្ខំ សយេយ្យា”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”តិ។

“យេ ហិ ខោ សោ, កុមារ, គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា មោហជេហិ បរិឡាហេហិ បរិឌយ្ហមានោ ទុក្ខំ សយេយ្យ, សោ មោហោ តថាគតស្ស បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ។ តស្មាហំ សុខមសយិត្ថ”ន្តិ។

[ចូឡវ. ៣០៥; សំ. និ. ១.២៤២] “សព្ពទា វេ សុខំ សេតិ, ព្រាហ្មណោ បរិនិព្ពុតោ;

យោ ន លិម្បតិ [លិប្បតិ (សី. ស្យា. កំ. ក.)] កាមេសុ, សីតិភូតោ និរូបធិ។

“សព្ពា អាសត្តិយោ ឆេត្វា, វិនេយ្យ ហទយេ ទរំ;

ឧបសន្តោ សុខំ សេតិ, សន្តិំ បប្បុយ្យ ចេតសោ”តិ។ បញ្ចមំ;

៦។ ទេវទូតសុត្តំ

៣៦។ “តីណិមានិ , ភិក្ខវេ, ទេវទូតានិ។ កតមានិ តីណិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ។ សោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ។ តមេនំ, ភិក្ខវេ, និរយបាលា នានាពាហាសុ គហេត្វា យមស្ស រញ្ញោ ទស្សេន្តិ – ‘អយំ, ទេវ, បុរិសោ អមត្តេយ្យោ អបេត្តេយ្យោ អសាមញ្ញោ អព្រហ្មញ្ញោ, ន កុលេ ជេដ្ឋាបចាយី។ ឥមស្ស ទេវោ ទណ្ឌំ បណេតូ’”តិ។

“តមេនំ, ភិក្ខវេ, យមោ រាជា បឋមំ ទេវទូតំ សមនុយុញ្ជតិ សមនុគាហតិ សមនុភាសតិ – ‘អម្ភោ, បុរិស, ន ត្វំ អទ្ទស មនុស្សេសុ បឋមំ ទេវទូតំ បាតុភូត’ន្តិ? សោ ឯវមាហ – ‘នាទ្ទសំ, ភន្តេ’”តិ។

“តមេនំ, ភិក្ខវេ, យមោ រាជា ឯវមាហ – ‘អម្ភោ បុរិស, ន ត្វំ អទ្ទស មនុស្សេសុ ឥត្ថិំ វា បុរិសំ វា អាសីតិកំ វា នាវុតិកំ វា វស្សសតិកំ វា [បស្ស ម។ និ។ ៣។២៦៣] ជាតិយា ជិណ្ណំ គោបានសិវង្កំ ភោគ្គំ ទណ្ឌបរាយណំ [ទណ្ឌបរាយនំ (ស្យា។ កំ។ បី។)] បវេធមានំ គច្ឆន្តំ អាតុរំ គតយោព្ពនំ ខណ្ឌទន្តំ បលិតកេសំ វិលូនំ ខល្លិតសិរំ [ខលិតំ សិរោ (សី។ បី។), ខលិតសិរំ (ស្យា។ កំ។) ម។ និ។ ៣។២៦៣] វលិនំ តិលកាហតគត្ត’ន្តិ? សោ ឯវមាហ – ‘អទ្ទសំ, ភន្តេ’”តិ។

“តមេនំ , ភិក្ខវេ, យមោ រាជា ឯវមាហ – ‘អម្ភោ, បុរិស, តស្ស តេ វិញ្ញុស្ស សតោ មហល្លកស្ស ន ឯតទហោសិ – អហម្បិ ខោម្ហិ ជរាធម្មោ ជរំ អនតីតោ, ហន្ទាហំ កល្យាណំ ករោមិ, កាយេន វាចាយ មនសា’តិ? សោ ឯវមាហ – ‘នាសក្ខិស្សំ, ភន្តេ។ បមាទស្សំ, ភន្តេ’”តិ។

“តមេនំ, ភិក្ខវេ, យមោ រាជា ឯវមាហ – ‘អម្ភោ, បុរិស, បមាទតាយ [បមាទវតាយ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។) ម។ និ។ ៣។២៦២] ន កល្យាណមកាសិ កាយេន វាចាយ មនសា។ តគ្ឃ ត្វំ [តំ (ក។)], អម្ភោ បុរិស, តថា ករិស្សន្តិ យថា តំ [តេ (ក។)] បមត្តំ។ តំ ខោ បន តេ ឯតំ [តំ ខោ បន ឯតំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] បាបកម្មំ [បាបំ កម្មំ (សី។)] នេវ មាតរា កតំ, ន បិតរា កតំ, ន ភាតរា កតំ, ន ភគិនិយា កតំ, ន មិត្តាមច្ចេហិ កតំ, ន ញាតិសាលោហិតេហិ កតំ, ន ទេវតាហិ កតំ , ន សមណព្រាហ្មណេហិ កតំ; អថ ខោ តយាវេតំ បាបកម្មំ កតំ, ត្វញ្ញេវេតស្ស វិបាកំ បដិសំវេទិស្សសី’”តិ។

“តមេនំ, ភិក្ខវេ, យមោ រាជា បឋមំ ទេវទូតំ សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុគាហិត្វា សមនុភាសិត្វា, ទុតិយំ ទេវទូតំ សមនុយុញ្ជតិ សមនុគាហតិ សមនុភាសតិ – ‘អម្ភោ បុរិស, ន ត្វំ អទ្ទស មនុស្សេសុ ទុតិយំ ទេវទូតំ បាតុភូត’ន្តិ? សោ ឯវមាហ – ‘នាទ្ទសំ, ភន្តេ’តិ។ “តមេនំ, ភិក្ខវេ, យមោ រាជា ឯវមាហ – ‘អម្ភោ បុរិស, ន ត្វំ អទ្ទស មនុស្សេសុ ឥត្ថិំ វា បុរិសំ វា អាពាធិកំ ទុក្ខិតំ ពាឡ្ហគិលានំ, សកេ មុត្តករីសេ

បលិបន្តិ សេយាត៌, អញ្ញោហិ ចុដ្ឋាបិឃយាត៌, អញ្ញោហិ សំចេសិឃយាត៌’ត្តិ? សោ ឧចយាហ – ‘អដ្ឋំ, ភន្តេ’”តិ៍

“តេយត៌, កិម្ពេច, ឃេយា រាជា ឧចយាហ – ‘អម្ភោ បុរិស, តស្ស តេ ចិញ្ញ្យស្ស សតោ យហល្លកស្ស ន ឧតេងហាសិ – អហម្បិ ពោរិយ្យា ញ្យាឆិឆេយ្យោ ញ្យាឆិ អនតីតោ, ហន្ត្តាហំ កល្យាណំ ករេរាមិ កាឃេន ចាចាឃ មនសា’តិ? សោ ឧចយាហ – ‘នាសក្កិស្សំ, ភន្តេ៍ បមាទស្សំ, ភន្តេ’”តិ៍

“តេយត៌, កិម្ពេច, ឃេយា រាជា ឧចយាហ – ‘អម្ភោ បុរិស , បមាទតាឃ ន កល្យាណមកាសិ កាឃេន ចាចាឃ មនសា៍ តញ្ឈត្ថំ, អម្ភោ បុរិស, តថា ករិស្សន្តិ ឃថា តំ បមត្តំ៍ តំ ខោ បន តេ ឧតំ បាបកម្មំ នេច មាតរា កតំ, ន បិតរា កតំ, ន ភាតរា កតំ, ន ភគិនិយា កតំ, ន មិត្តាមច្ចេហិ កតំ, ន ញាតិសាលោហិតេហិ កតំ, ន ទេចតាហិ កតំ, ន សមណព្រាហ្មណេហិ កតំ; អថ ខោ តយាវេចតំ បាបកម្មំ កតំ៍ ត្វេញ្ញោចេតស្ស ចិបាកំ បដិសំចេទិស្សសី’”តិ៍

“តេយត៌, កិម្ពេច, ឃេយា រាជា ទុតិឃំ ទេចទូតំ សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុកាហិត្វា សមនុភាសិត្វា, តតិឃំ ទេចទូតំ សមនុយុញ្ជតិ សមនុកាហតិ សមនុភាសតិ – ‘អម្ភោ បុរិស, ន ត្វំ អដ្ឋស មនុស្សេសុ តតិឃំ ទេចទូតំ បាតុភូត’ន្តិ? សោ ឧចយាហ – ‘នាដ្ឋសំ, ភន្តេ’”តិ៍

“តេយត៌, កិម្ពេច, ឃេយា រាជា ឧចយាហ – ‘អម្ភោ បុរិស, ន ត្វំ អដ្ឋស មនុស្សេសុ ឥត្ថិំ ចា បុរិសំ ចា ឧកាហយតំ ចា ទ្វីហយតំ ចា តីហយតំ ចា ឧទ្ធុមាតកំ ចិនីលកំ ចិបុព្ពកជាត’ន្តិ? សោ ឧចយាហ – ‘អដ្ឋំ, ភន្តេ’”តិ៍

“តេយត៌, កិម្ពេច, ឃេយា រាជា ឧចយាហ – ‘អម្ភោ បុរិស, តស្ស តេ ចិញ្ញ្យស្ស សតោ យហល្លកស្ស ន ឧតេងហាសិ – អហម្បិ ពោរិយ្យា មរណធម្មោ មរណំ អនតីតោ, ហន្ត្តាហំ កល្យាណំ ករេរាមិ កាឃេន ចាចាឃ មនសា’តិ? សោ ឧចយាហ – ‘នាសក្កិស្សំ, ភន្តេ៍ បមាទស្សំ, ភន្តេ’”តិ៍

“តេយត៌, កិម្ពេច, ឃេយា រាជា ឧចយាហ – ‘អម្ភោ បុរិស, បមាទតាឃ ន កល្យាណមកាសិ កាឃេន ចាចាឃ មនសា៍ តញ្ឈត្ថំ, អម្ភោ បុរិស, តថា ករិស្សន្តិ ឃថា តំ បមត្តំ៍ តំ ខោ បន តេ ឧតំ បាបកម្មំ នេច មាតរា កតំ, ន បិតរា កតំ, ន ភាតរា កតំ, ន ភគិនិយា កតំ, ន មិត្តាមច្ចេហិ កតំ, ន ញាតិសាលោហិតេហិ កតំ, ន ទេចតាហិ កតំ, ន សមណព្រាហ្មណេហិ កតំ; អថ ខោ តយាវេចតំ បាបកម្មំ កតំ៍ ត្វេញ្ញោចេតស្ស ចិបាកំ បដិសំចេទិស្សសី’”តិ៍

“តេយត៌, កិម្ពេច, ឃេយា រាជា តតិឃំ ទេចទូតំ សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុកាហិត្វា សមនុភាសិត្វា តុណ្ហី ហោតិ៍ តេយត៌ , កិម្ពេច, និរឃបាលា បញ្ចចិធពន្ធនំ នាម ការណំ ករោន្តិ៍ តត្តំ អយោខិលំ ហត្ថេ គមេន្តិ៍ តត្តំ អយោខិលំ ទុតិឃស្មិំ ហត្ថេ គមេន្តិ៍ តត្តំ អយោខិលំ បាទេ គមេន្តិ៍ តត្តំ អយោខិលំ ទុតិឃស្មិំ បាទេ គមេន្តិ៍ តត្តំ អយោខិលំ មជ្ឈេឧរស្មិំ គមេន្តិ៍ សោ តត្ថ ទុក្ខា តិព្វា [តិប្បា (សី៍)] ខរា កដុកា

ເວທນາ ເວທິຍຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລງ຺ກເຣາຕິ ຍາວ ນ ຕັ ປາປກມ຺ມັ ພ຺ຍນ຺ຕີເຫາຕິ·

“ຕເມນັ , ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ສັເວເສຕ຺ວາ [ສັກຑ຺ຒິຕ຺ວາ (ກ·)] ກຸຐາຣີຫິ ຕຈ຺ເຉນ຺ຕິ· ເສາ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລງ຺ກເຣາຕິ ຍາວ ນ ຕັ ປາປກມ຺ມັ ພ຺ຍນ຺ຕີເຫາຕິ·

“ຕເມນັ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ອຸທ຺ຘັປາທັ ອເທາສິຣັ ຄເຫຕ຺ວາ ວາສີຫິ ຕຈ຺ເຉນ຺ຕິ...ເປ... ຕເມນັ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ຣເຖ ເຍາເຊຕ຺ວາ ອາທິຕ຺ຕາຍ ປຖວິຍາ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕາຍ ສເຊາຕິຠູຕາຍ [ສເຎ຺ຊາຕິຠູຕາຍ (ສ຺ຍາ· ກັ·)] ສາເຣນ຺ຕິປິ ປຈ຺ຈາສາເຣນ຺ຕິປິ...ເປ... ຕເມນັ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ມຫນ຺ຕັ ອງ຺ຄາຣປພ຺ພຕັ ອາທິຕ຺ຕັ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕັ ສເຊາຕິຠູຕັ ອາເຣາເຫນ຺ຕິປິ ເອາເຣາເຫນ຺ຕິປິ...ເປ... ຕເມນັ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ອຸທ຺ຘັປາທັ ອເທາສິຣັ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຕາຍ ເລາຫກຸມ຺ຠິຍາ ປກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ອາທິຕ຺ຕາຍ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕາຍ ສເຊາຕິຠູຕາຍ· ເສາ ຕຕ຺ຖ ເຜຓຸທ຺ເທຫກັ ປຈ຺ຈມາເນາ ສກິມ຺ປິ ອຸທ຺ຘັ ຄຈ຺ຉຕິ, ສກິມ຺ປິ ອເທາ ຄຈ຺ຉຕິ, ສກິມ຺ປິ ຕິຣິຍັ ຄຈ຺ຉຕິ· ເສາ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລັກເຣາຕິ ຍາວ ນ ຕັ ປາປກມ຺ມັ ພ຺ຍນ຺ຕີເຫາຕິ· ຕເມນັ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ມຫານິຣເຍ ປກ຺ຂິປນ຺ຕິ· ເສາ ເຂາ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫານິຣເຍາ –

“ຈຕຸກ຺ກເຓ຺ຓາ ຈຕຸທ຺ວາເຣາ, ວິຠຕ຺ເຕາ ຠາຄເສາ ມິເຕາ;

ອເຍາປາກາຣປຣິຍນ຺ເຕາ, ອຍສາ ປຏິກຸຊ຺ຊິເຕາ·

“ຕສ຺ສ ອເຍາມຍາ ຠູມິ, ຊລິຕາ ເຕຊສາ ຍຸຕາ;

ສມນ຺ຕາ ເຍາຊນສຕັ, ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ ສພ຺ພທາ”ຕິ [ເປ· ວ· ໗໐-໗໑, ໒໔໐-໒໔໑]·

“ຠູຕປຸພ຺ພັ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍມສ຺ສ ຣັເຎ຺ຎາ ເອຕທເຫາສິ – ‘ເຍ ກິຣ, ເຠາ, ເລາເກ ປາປການິ ກມ຺ມານິ ກເຣານ຺ຕິ ເຕ ເອວຣູປາ ວິວິທາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກາຣີຍນ຺ຕິ· ອເຫາ ວຕາຫັ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕັ ລເຠຍ຺ຍັ, ຕຖາຄເຕາ ຈ ເລາເກ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ອຣຫັ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເທາ, ຕັ ຈາຫັ ຠຄວນ຺ຕັ ປຍິຣຸປາເສຍ຺ຍັ· ເສາ ຈ ເມ ຠຄວາ ທມ຺ມັ ເທເສຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ຈາຫັ ຠຄວເຕາ ທມ຺ມັ ອາຊາເນຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ· ຕັ ເຂາ ປນາຫັ, ຠິກ຺ຂເວ, ນ ອຎ຺ຎສ຺ສ ສມຓສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວາ ສຸຕ຺ວາ ເອວັ ວທາມິ, ອປິ ຈ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍເທວ ເມ ສາມັ ຎາຕັ ສາມັ ທິຏ຺ຐັ ສາມັ ວິທິຕັ ຕເທວາຫັ ວທາມີ”ຕິ·

“ເຈາທິຕາ ເທວທູເຕຫິ, ເຍ ປມຊ຺ຊນ຺ຕິ ມາຓວາ;

ເຕ ທີຄຣຕ຺ຕັ ເສາຈນ຺ຕິ, ຫີນກາຍູປຄາ ນຣາ·

“យេ ច ខោ ទេវទូតេហិ, សន្តោ សប្បុរិសា ឥធ;

ចោទិតា នប្បមជ្ជន្តិ, អរិយធម្មេ កុទាចនំ។

“ឧបាទានេ ភយំ ទិស្វា, ជាតិមរណសម្ភវេ;

អនុបាទា វិមុច្ចន្តិ, ជាតិមរណសង្ខយេ។

“តេ អប្បមត្តា [តេ ខេមប្បត្តា (សី។), តេ ខេមបត្តា (ស្យា។ កំ។ បី។) ម។ និ។ ៣។២៧១] សុខិនោ [សុខិតា (សី។ ស្យា។)], ទិដ្ឋធម្មាភិនិព្ពុតា;

សព្ពវេរភយាតីតា, សព្ពទុក្ខំ ឧបច្ចគុ”ន្តិ។ ឆដ្ឋំ;

៧។ ចតុមហារាជសុត្តំ

៣៧។ “អដ្ឋមិយំ, ភិក្ខវេ, បក្ខស្ស ចតុន្នំ មហារាជានំ អមច្ចា បារិសជ្ជា ឥមំ លោកំ អនុវិចរន្តិ – ‘កច្ចិ ពហូ មនុស្សា មនុស្សេសុ មត្តេយ្យា បេត្តេយ្យា សាមញ្ញា ព្រហ្មញ្ញា កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិនោ ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ បដិជាគរោន្តិ បុញ្ញានិ ករោន្តី’តិ។ ចាតុទ្ទសិំ, ភិក្ខវេ, បក្ខស្ស ចតុន្នំ មហារាជានំ បុត្តា ឥមំ លោកំ អនុវិចរន្តិ – ‘កច្ចិ ពហូ មនុស្សា មនុស្សេសុ មត្តេយ្យា បេត្តេយ្យា សាមញ្ញា ព្រហ្មញ្ញា កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិនោ ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ បដិជាគរោន្តិ បុញ្ញានិ ករោន្តី’តិ។ តទហុ, ភិក្ខវេ, ឧបោសថេ បន្នរសេ ចត្តារោ មហារាជានោ សាមញ្ញេវ ឥមំ លោកំ អនុវិចរន្តិ – ‘កច្ចិ ពហូ មនុស្សា មនុស្សេសុ មត្តេយ្យា បេត្តេយ្យា សាមញ្ញា ព្រហ្មញ្ញា កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិនោ ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ បដិជាគរោន្តិ បុញ្ញានិ ករោន្តី’”តិ។

“សចេ, ភិក្ខវេ, អប្បកា ហោន្តិ មនុស្សា មនុស្សេសុ មត្តេយ្យា បេត្តេយ្យា សាមញ្ញា ព្រហ្មញ្ញា កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិនោ ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ បដិជាគរោន្តិ បុញ្ញានិ ករោន្តិ។ តមេនំ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ មហារាជានោ ទេវានំ តាវតិំសានំ សុធម្មាយ សភាយ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ អារោចេន្តិ – ‘អប្បកា ខោ, មារិសា, មនុស្សា មនុស្សេសុ មត្តេយ្យា បេត្តេយ្យា សាមញ្ញា ព្រហ្មញ្ញា កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិនោ ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ បដិជាគរោន្តិ បុញ្ញានិ ករោន្តី’តិ។ តេន ខោ, ភិក្ខវេ , ទេវា តាវតិំសា អនត្តមនា ហោន្តិ – ‘ទិព្ពា វត, ភោ, កាយា បរិហាយិស្សន្តិ, បរិបូរិស្សន្តិ អសុរកាយា’”តិ។

“សចេ បន, ភិក្ខវេ, ពហូ ហោន្តិ មនុស្សា មនុស្សេសុ មត្តេយ្យា បេត្តេយ្យា សាមញ្ញា ព្រហ្មញ្ញា កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិនោ ឧបោសថំ

ឧបវសន្តិ បដិជាគរោន្តិ បុញ្ញានិ ករោន្តិ។ តេន, ភិក្ខវេ , ចត្តារោ មហារាជានោ ទេវានំ តាវតិំសានំ សុធម្មាយ សភាយ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ អារោចេន្តិ – 'ពហូ ខោ , មារិសា, មនុស្សា មនុស្សេសុ មត្តេយ្យា បេត្តេយ្យា សាមញ្ញា ព្រហ្មញ្ញា កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិនោ ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ បដិជាគរោន្តិ បុញ្ញានិ ករោន្តី'តិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ទេវា តាវតិំសា អត្តមនា ហោន្តិ – 'ទិព្វា វត, ភោ, កាយា បរិបូរិស្សន្តិ, បរិហាយិស្សន្តិ អសុរកាយា'''តិ។

"ភូតបុព្វំ, ភិក្ខវេ, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ទេវេ តាវតិំសេ អនុនយមានោ តាយំ វេលាយំ ឥមំ គាថំ អភាសិ –

"ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;

បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ;

ឧបោសថំ ឧបវសេយ្យ, យោបិស្ស [យោបស្ស (សី. ស្យា. កំ. បី.)] មាទិសោ នរោ"តិ។

"សា ខោ បនេសា, ភិក្ខវេ, សក្កេន ទេវានមិន្ទេន គាថា ទុគ្គីតា ន សុគីតា ទុព្ភាសិតា ន សុភាសិតា។ តំ កិស្ស ហេតុ? សក្កោ ហិ, ភិក្ខវេ, ទេវានមិន្ទោ អវីតរាគោ អវីតទោសោ អវីតមោហោ។

"យោ ច ខោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ, តស្ស ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ [តស្ស ខោ ឯតំ ភិក្ខុនោ (សី. ស្យា.), តស្ស ខោ ឯតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ (ក.)] កល្លំ វចនាយ –

"ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;

បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ;

ឧបោសថំ ឧបវសេយ្យ, យោបិស្ស មាទិសោ នរោ"តិ។

"តំ កិស្ស ហេតុ? សោ ហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ"តិ។ សត្តមំ។

៨. ទុតិយចតុមហារាជសុត្តំ

៣៨. “ភូតបុព្វំ, ភិក្ខវេ, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ទេវេ តាវតិំសេ អនុនយមានោ តាយំ វេលាយំ ឥមំ គាថំ អភាសិ –

“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;

បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ;

ឧបោសថំ ឧបវសេយ្យ, យោបិស្ស មាទិសោ នរោ”តិ។

“សា ខោ បនេសា, ភិក្ខវេ, សក្កេន ទេវានមិន្ទេន គាថា ទុគ្គីតា ន សុគីតា ទុព្ភាសិតា ន សុភាសិតា។ តំ កិស្ស ហេតុ? សក្កោ ហិ, ភិក្ខវេ, ទេវានមិន្ទោ អបរិមុត្តោ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ, អបរិមុត្តោ ទុក្ខស្មាតិ វទាមិ។

“យោ ច ខោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ, តស្ស ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ កល្លំ វចនាយ –

“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;

បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ;

ឧបោសថំ ឧបវសេយ្យ, យោបិស្ស មាទិសោ នរោ”តិ។

“តំ កិស្ស ហេតុ? សោ ហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិមុត្តោ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ, បរិមុត្តោ ទុក្ខស្មាតិ វទាមី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. សុខុមាលសុត្តំ

៣៩. “សុខុមាលោ អហំ, ភិក្ខវេ, បរមសុខុមាលោ អច្ចន្តសុខុមាលោ។ មម សុទំ, ភិក្ខវេ, បិតុ និវេសនេ បោក្ខរណិយោ ការិតា ហោន្តិ។ ឯកត្ថ សុទំ, ភិក្ខវេ, ឧប្បលំ វប្បតិ [បុប្ផតិ (សី. បី.)], ឯកត្ថ បទុមំ, ឯកត្ថ បុណ្ឌរីកំ, យាវទេវ មមត្ថាយ ។ ន ខោ បនស្សាហំ, ភិក្ខវេ,

ᩋᨠᩣᩈᩥᨠᩴ ᨧᨶ᩠ᨴᨶᩴ ᨵᩤᩁᩮᨾᩥ [ᨠᩣᩈᩥᨠᩴ ᨧᨶ᩠ᨴᨶᩴ ᨵᩤᩁᩮᨾᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ· ᨠᩴ· ᨠ·), ᩋᨠᩣᩈᩥᨠᩴ ᨵᩤᩁᩮᨾᩥ (?)]· ᨠᩣᩈᩥᨠᩴ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩩ ᨾᩮ ᨲᩴ ᩅᩮᨮᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩣᩈᩥᨠᩣ ᨠᨬ᩠ᨧᩩᨠᩣ, ᨠᩣᩈᩥᨠᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩴ, ᨠᩣᩈᩥᨠᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩮᩣ· ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨴᩥᩅᩴ [ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨴᩥᩅᩴ (ᨠ·)] ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᩈᩩ ᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩮᨲᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᨵᩤᩁᩦᨿᨲᩥ – ‘ᨾᩣ ᨶᩴ ᨹᩩᩈᩥ ᩈᩦᨲᩴ ᩅᩣ ᩏᨱ᩠ᩉᩴ ᩅᩣ ᨲᩥᨱᩴ ᩅᩣ ᩁᨩᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᩔᩣᩅᩮᩣ ᩅᩣ’”ᨲᩥ·

“ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩤ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ – ᩑᨠᩮᩣ ᩉᩮᨾᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩥᨠᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᩅᩔᩥᨠᩮᩣ· ᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩔᩥᨠᩮ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮ ᩅᩔᩥᨠᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨾᩣᩈᩮ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩉᩥ ᨲᩪᩁᩥᨿᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ [ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᨿᨾᩣᨶᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ· ᨠᩴ· ᨸᩦ· ᨠ·)] ᨶ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨸᩣᩈᩣᨴᩴ ᩒᩁᩮᩣᩉᩣᨾᩥ· ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮ ᨴᩣᩈᨠᨾ᩠ᨾᨠᩁᨸᩮᩣᩁᩥᩈᩔ ᨠᨱᩣᨩᨠᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨴᩦᨿᨲᩥ ᨻᩥᩃᨦ᩠ᨣᨴᩩᨲᩥᨿᩴ, ᩑᩅᨾᩮᩅᩔᩩ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩥᨲᩩ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮ ᨴᩣᩈᨠᨾ᩠ᨾᨠᩁᨸᩮᩣᩁᩥᩈᩔ ᩈᩣᩃᩥᨾᩴᩈᩮᩣᨴᨶᩮᩣ ᨴᩦᨿᨲᩥ·

“ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᩅᩁᩪᨸᩣᨿ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩔ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᨶ ᨧ ᩈᩩᨡᩩᨾᩣᩃᩮᨶ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨩᩁᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨩᩁᩴ ᩋᨶᨲᩦᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᨲᩥ ᩉᩁᩣᨿᨲᩥ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᩋᨲᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ ᨩᩁᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨩᩁᩴ ᩋᨶᨲᩦᨲᩮᩣ· ᩋᩉᨬ᩠ᨧᩮᩅ [ᩋᩉᨬ᩠ᨧᩮ (?)] ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨩᩁᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨩᩁᩴ ᩋᨶᨲᩦᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩉᩁᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨶ ᨾᩮᨲᩴ ᩋᩔ ᨸᨲᩥᩁᩪᨸ’ᨶ᩠ᨲᩥ· ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨶᩮ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨶᨾᨴᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᨸᩉᩦᨿᩥ·

“ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᩴ ᩋᨶᨲᩦᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨠᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᨲᩥ ᩉᩁᩣᨿᨲᩥ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᩋᨲᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ – ‘ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᩴ ᩋᨶᨲᩦᨲᩮᩣ, ᩋᩉᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᩴ ᩋᨶᨲᩦᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨠᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩉᩁᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨶ ᨾᩮᨲᩴ ᩋᩔ ᨸᨲᩥᩁᩪᨸ’ᨶ᩠ᨲᩥ· ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨣ᩠ᨿᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨣ᩠ᨿᨾᨴᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᨸᩉᩦᨿᩥ·

“ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᨲᩦᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᨲᩥ ᩉᩁᩣᨿᨲᩥ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᩋᨲᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ – ‘ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᨲᩦᨲᩮᩣ, ᩋᩉᩴ ᨧᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᨲᩦᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨭᩦᨿᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩉᩁᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨶ ᨾᩮᨲᩴ ᩋᩔ ᨸᨲᩥᩁᩪᨸ’ᨶ᩠ᨲᩥ· ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᨩᩦᩅᩥᨲᨾᨴᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᨸᩉᩦᨿᩦ”ᨲᩥ·

“ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨴᩣ· ᨠᨲᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ? ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨶᨾᨴᩮᩣ, ᩋᩣᩁᩮᩣᨣ᩠ᨿᨾᨴᩮᩣ, ᨩᩦᩅᩥᨲᨾᨴᩮᩣ· ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨶᨾᨴᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᨲᩥ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᨲᩥ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᨲᩥ· ᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩤ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨸᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ· ᩋᩣᩁᩮᩣᨣ᩠ᨿᨾᨴᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ…ᨸᩮ… ᨩᩦᩅᩥᨲᨾᨴᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᨲᩥ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᨲᩥ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᨲᩥ· ᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ , ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩤ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨸᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ

ᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨶᨾᨴᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩉᩦᨶᩣᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩁᩮᩣᨣ᩠ᨿᨾᨴᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ…ᨷᩮ… ᨩᩦᩅᩥᨲᨾᨴᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩉᩦᨶᩣᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

“ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨩᩁᩣᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᩋᨳᩮᩣ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩥᨶᩮᩣ;

ᨿᨳᩣᨵᨾ᩠ᨾᩣ [ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨩᩁᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩋᨳᩮᩣ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ; ᨿᨳᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᨲᨳᩣᩈᨶ᩠ᨲᩣ, ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩣ᪨

“ᩋᩉᨬ᩠ᨧᩮ ᨲᩴ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩑᩅᩴᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨷᩣᨱᩥᩈᩩ;

ᨶ ᨾᩮᨲᩴ ᨷᨲᩥᩁᩪᨷᩔ, ᨾᨾ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨶᩮᩣ᪨

“ᩈᩮᩣᩉᩴ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩥᩁᩪᨷᨵᩥᩴ;

ᩋᩣᩁᩮᩣᨣ᩠ᨿᩮ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨶᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧ ᨿᩮ ᨾᨴᩤ᪨

“ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨾᨴᩮ ᩋᨽᩥᨽᩮᩣᩈ᩠ᨾᩥ [ᩋᨲᩦᨲᩮᩣᩈ᩠ᨾᩥ (ᨠ᪨)], ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩮ ᨴᨭ᩠ᨮᩩ ᨡᩮᨾᨲᩴ;

ᨲᩔ ᨾᩮ ᩋᩉᩩ ᩏᩔᩣᩉᩮᩣ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨷᩔᨲᩮᩣ᪨

“ᨶᩣᩉᩴ ᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩑᨲᩁᩉᩥ, ᨠᩣᨾᩣᨶᩥ ᨷᨭᩥᩈᩮᩅᩥᨲᩩᩴ;

ᩋᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨷᩁᩣᨿᨱᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ;

᪁᪀᪨ ᩋᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪄᪀᪨ “ᨲᩦᨱᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ? ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨ ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨣᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᨣᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩤᩁᨣᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩍᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ‘ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᩉᩴ

ᨧᩦᩅᩁᩉᩮᨲᩩ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ. ᨶ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩉᩮᨲᩩ, ᨶ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩉᩮᨲᩩ, ᨶ ᩍᨲᩥᨽᩅᩣᨽᩅᩉᩮᨲᩩ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ. ᩋᨸᩥ ᨧ ᨡᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨩᩁᩣᨿ ᨾᩁᨱᩮᨶ ᩈᩮᩣᨠᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩮᩉᩥ ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩮᩉᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸᩁᩮᨲᩮᩣ. ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩅ ᨶᩣᨾ ᩍᨾᩈ᩠ᩈ ᨠᩮᩅᩃᩈ᩠ᩈ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩈ᩠ᩈ ᩋᨶ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨳᩣᨲᩥ. ᩋᩉᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨿᩣᨴᩥᩈᨠᩮ [ᨿᩣᨴᩥᩈᩮ ᨧ (ᩈᩦ. ᨸᩦ. ᨠ.)] ᨠᩣᨾᩮ ᩒᩉᩣᨿ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᨠᩮ ᩅᩣ [ᨧ (ᨠ.)] ᨠᩣᨾᩮ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩣ [ᨧ (ᨠ.)] ᨸᩣᨸᩥᨭ᩠ᨮᨲᩁᩮ, ᨶ ᨾᩮᨲᩴ ᨸᨲᩥᩁᩪᨸ’ᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᩍᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ‘ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ ᩋᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩴ, ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣ, ᨸᩈ᩠ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩋᩈᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣ’ᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᩋᨵᩥᨸᨲᩥᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩴ ᨸᨩᩉᨲᩥ, ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᨸᨩᩉᨲᩥ, ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨲᩥ. ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ.

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩃᩮᩣᨠᩣᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩣᩁᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩍᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ‘ᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᩉᩴ ᨧᩦᩅᩁᩉᩮᨲᩩ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ. ᨶ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩉᩮᨲᩩ, ᨶ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩉᩮᨲᩩ, ᨶ ᩍᨲᩥᨽᩅᩣᨽᩅᩉᩮᨲᩩ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ. ᩋᨸᩥ ᨧ ᨡᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨩᩁᩣᨿ ᨾᩁᨱᩮᨶ ᩈᩮᩣᨠᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩮᩉᩥ ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩮᩉᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸᩁᩮᨲᩮᩣ. ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩅ ᨶᩣᨾ ᩍᨾᩈ᩠ᩈ ᨠᩮᩅᩃᩈ᩠ᩈ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩈ᩠ᩈ ᩋᨶ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨳᩣ’ᨲᩥ. ᩋᩉᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩑᩅᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨾᩉᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ. ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩣ ᨸᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᨴᩩᨶᩮᩣ. ᨲᩮ ᨴᩪᩁᨲᩮᩣᨸᩥ ᨸᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᩣᨸᩥ ᨶ ᨴᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩮᨲᩈᩣᨸᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ [ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ (ᨠ.)]. ᨲᩮᨸᩥ ᨾᩴ ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – ‘ᨸᩈ᩠ᩈᨳ, ᨽᩮᩣ, ᩍᨾᩴ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᩮᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨸᩣᨸᨠᩮᩉᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩦ’ᨲᩥ. ᨴᩮᩅᨲᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩣ ᨸᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᨴᩩᨶᩥᨿᩮᩣ. ᨲᩣ ᨴᩪᩁᨲᩮᩣᨸᩥ ᨸᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᩣᨸᩥ ᨶ ᨴᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩮᨲᩈᩣᨸᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩣᨸᩥ ᨾᩴ ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – ‘ᨸᩈ᩠ᩈᨳ, ᨽᩮᩣ, ᩍᨾᩴ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᩮᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨸᩣᨸᨠᩮᩉᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩦ’ᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᩍᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ‘ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ ᩋᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩴ, ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣ, ᨸᩈ᩠ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩋᩈᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣ’ᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩴᨿᩮᩅ ᩋᨵᩥᨸᨲᩥᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩴ ᨸᨩᩉᨲᩥ, ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᨸᨩᩉᨲᩥ, ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨲᩥ. ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩃᩮᩣᨠᩣᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ.

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩣᩁᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩍᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ‘ᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᩉᩴ ᨧᩦᩅᩁᩉᩮᨲᩩ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ. ᨶ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩉᩮᨲᩩ, ᨶ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩉᩮᨲᩩ, ᨶ ᩍᨲᩥᨽᩅᩣᨽᩅᩉᩮᨲᩩ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ. ᩋᨸᩥ ᨧ ᨡᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨩᩁᩣᨿ ᨾᩁᨱᩮᨶ ᩈᩮᩣᨠᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩮᩉᩥ ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩮᩉᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸᩁᩮᨲᩮᩣ. ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩅ ᨶᩣᨾ ᩍᨾᩈ᩠ᩈ ᨠᩮᩅᩃᩈ᩠ᩈ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩈ᩠ᩈ ᩋᨶ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨳᩣᨲᩥ. ᩈ᩠ᩅᩣᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩋᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩣ ᩑᩉᩥᨸᩈ᩠ᩈᩥᨠᩮᩣ ᩒᨸᨶᩮᨿ᩠ᨿᩥᨠᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩦᨲᩥ. ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦ ᨩᩣᨶᩴ ᨸᩈ᩠ᩈᩴ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ. ᩋᩉᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩑᩅᩴ ᩈ᩠ᩅᩣᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨠᩩᩈᩦᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶ ᨾᩮᨲᩴ ᩋᩈ᩠ᩈ ᨸᨲᩥᩁᩪᨸ’ᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᩍᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ‘ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ ᩋᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩴ, ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣ, ᨸᩈ᩠ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩋᩈᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ

ວິຎ຺ຎູຫີ”ຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍເຍວ ອຘິປຕິໍ ກຣິຕ຺ວາ ອກຸສລໍ ປຊຫຕິ, ກຸສລໍ ຠາເວຕິ, ສາວຊ຺ຊໍ ປຊຫຕິ, ອນວຊ຺ຊໍ ຠາເວຕິ, ສຸທ຺ຘໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ຍໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ອາຘິປເຕຍ຺ຍານີ”ຕິ.

“ນຕ຺ຖິ ໂລເກ ຣໂຫ ນາມ, ປາປກມ຺ມໍ ປກຸພ຺ພໂຕ;

ອຕ຺ຕາ ເຕ ປຸຣິສ ຊານາຕິ, ສຈ຺ຈໍ ວາ ຍທິ ວາ ມຸສາ.

“ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ ໂຠ ສກ຺ຂິ, ອຕ຺ຕານໍ ອຕິມຎ຺ຎສິ;

ໂຍ ສນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕນິ ປາປໍ, ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຄູຫສິ.

“ປສ຺ສນ຺ຕິ ເທວາ ຈ ຕຖາຄຕາ ຈ,

ໂລກສ຺ມິໍ ພາລໍ ວິສມໍ ຈຣນ຺ຕໍ;

ຕສ຺ມາ ຫິ ອຕ຺ຕາຘິປເຕຍ຺ຍໂກ ຈ [ອຕ຺ຕາຘິປໂກ ສໂກ ຈເຣ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)],

ໂລກາຘິໂປ ຈ ນິປໂກ ຈ ຌາຍີ.

“ຘມ຺ມາຘິໂປ ຈ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີ,

ນ ຫີຍຕິ ສຈ຺ຈປຣກ຺ກໂມ ມຸນິ;

ປສຍ຺ຫ ມາຣໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອນ຺ຕກໍ,

ໂຍ ຈ ຜຸສີ ຊາຕິກ຺ຂຍໍ ປຘານວາ;

ໂສ ຕາທິໂສ ໂລກວິທູ ສຸເມໂຘ,

សេដ្ឋាសុ ឆេយ្យសុ អតយ្យេឃា យុតិ”តិ ឆសយំ;

េឆចឆ្នតចេក្កា ចត្យេត្ឋាៈ

តស្សុទ្ទានំ –

ព្រហ្ម អាគន្ត្វ ឃាទិបុត្តា, តិឆាតំ ហត្តេកគ ច;

ឆ្នតា ឆ្យេច ច ទាឌាេគា, ស្ពុយាលិឆិបេតេឃ្យត ចាតិៈ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥. ចូឡវគ្គោ

១. សម្មុខីភាវសុត្តំ

៤១. "តិណ្ណំ , ភិក្ខវេ, សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ។ កតមេសំ តិណ្ណំ? សទ្ធាយ, ភិក្ខវេ, សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ។ ទេយ្យធម្មស្ស, ភិក្ខវេ, សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ។ ទក្ខិណេយ្យានំ, ភិក្ខវេ, សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតី"តិ។ បឋមំ។

២. តិឋានសុត្តំ

៤២. "តីហិ , ភិក្ខវេ, ឋានេហិ សទ្ធោ បសន្នោ វេទិតព្វោ។ កតមេហិ តីហិ? សីលវន្តានំ ទស្សនកាមោ ហោតិ, សទ្ធម្មំ សោតុកាមោ ហោតិ , វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តចាគោ បយតបាណិ វោស្សគ្គរតោ យាចយោគោ ទានសំវិភាគរតោ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ឋានេហិ សទ្ធោ បសន្នោ វេទិតព្វោ"។

"ទស្សនកាមោ សីលវតំ, សទ្ធម្មំ សោតុមិច្ឆតិ;

វិនេយ្យ មច្ឆេរមលំ, ស វេ សទ្ធោតិ វុច្ចតី"តិ។ ទុតិយំ;

៣. អត្ថវសសុត្តំ

៤៣. "តយោ , ភិក្ខវេ, អត្ថវសេ សម្បស្សមានេន អលមេវ បរេសំ ធម្មំ ទេសេតុំ។ កតមេ តយោ? យោ ធម្មំ ទេសេតិ សោ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មប្បដិសំវេទី ច។ យោ ធម្មំ សុណាតិ សោ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មប្បដិសំវេទី ច។ យោ ចេវ ធម្មំ ទេសេតិ យោ ច ធម្មំ សុណាតិ ឧភោ អត្ថប្បដិសំវេទិនោ ច ហោន្តិ ធម្មប្បដិសំវេទិនោ ច។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ អត្ថវសេ សម្បស្សមានេន អលមេវ បរេសំ ធម្មំ ទេសេតុ"ន្តិ។ តតិយំ។

៤. កថាបវត្តិសុត្តំ

៤៤. "តីហិ, ភិក្ខវេ, ឋានេហិ កថា បវត្តិនី ហោតិ។ កតមេហិ តីហិ? យោ ធម្មំ ទេសេតិ សោ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មប្បដិសំវេទី

ច។ យោ ធម្មំ សុណាតិ សោ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មប្បដិសំវេទី ច។ យោ ចេវ ធម្មំ ទេសេតិ យោ ច ធម្មំ សុណាតិ ឧភោ អត្ថប្បដិសំវេទិនោ ច ហោន្តិ ធម្មប្បដិសំវេទិនោ ច។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ឋានេហិ កថា បវត្តិនី ហោតី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. បណ្ឌិតសុត្តំ

៤៥. “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, បណ្ឌិតបញ្ញត្តានិ សប្បុរិសបញ្ញត្តានិ។ កតមានិ តីណិ? ទានំ, ភិក្ខវេ, បណ្ឌិតបញ្ញត្តំ សប្បុរិសបញ្ញត្តំ ។ បព្វជ្ជា, ភិក្ខវេ , បណ្ឌិតបញ្ញត្តា សប្បុរិសបញ្ញត្តា។ មាតាបិតូនំ, ភិក្ខវេ, ឧបដ្ឋានំ បណ្ឌិតបញ្ញត្តំ សប្បុរិសបញ្ញត្តំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ បណ្ឌិតបញ្ញត្តានិ សប្បុរិសបញ្ញត្តានី”តិ។

“សព្ភិ ទានំ ឧបញ្ញត្តំ, អហិំសា សំយមោ ទមោ;

មាតាបិតុ ឧបដ្ឋានំ, សន្តានំ ព្រហ្មចារិនំ។

“សតំ ឯតានិ ឋានានិ, យានិ សេវេថ បណ្ឌិតោ;

អរិយោ ទស្សនសម្បន្នោ, ស លោកំ ភជតេ សិវ”ន្តិ។ បញ្ចមំ;

៦. សីលវន្តសុត្តំ

៤៦. “យំ, ភិក្ខវេ, សីលវន្តោ បព្ពជិតា គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរន្តិ។ តត្ថ មនុស្សា តីហិ ឋានេហិ ពហុំ បុញ្ញំ បសវន្តិ។ កតមេហិ តីហិ? កាយេន , វាចាយ , មនសា។ យំ, ភិក្ខវេ, សីលវន្តោ បព្ពជិតា គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរន្តិ។ តត្ថ មនុស្សា ឥមេហិ តីហិ ឋានេហិ ពហុំ បុញ្ញំ បសវន្តី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. សង្ខតលក្ខណសុត្តំ

៤៧. “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, សង្ខតស្ស សង្ខតលក្ខណានិ។ កតមានិ តីណិ? ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ សង្ខតស្ស សង្ខតលក្ខណានី”តិ។ សត្តមំ។

៨. អសង្ខតលក្ខណសុត្តំ

໔໗. “ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສງ຺ຂຕສ຺ສ ອສງ຺ຂຕລກ຺ຂຓານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ນ ອຸປ຺ປາໂທ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ນ ວໂຍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ນ ຐິຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ອສງ຺ຂຕສ຺ສ ອສງ຺ຂຕລກ຺ຂຓານີ”ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ປພ຺ພຕຣາຊສຸຕ຺ຕໍ

໔໘. “ຫິມວນ຺ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປພ຺ພຕຣາຊໍ ນິສ຺ສາຍ ມຫາສາລາ ຕີຫິ ວຑ຺ຒີຫິ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ກຕມາຫິ ຕີຫິ? ສາຂາປຕ຺ຕປລາເສນ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ຕຈປປຏິກາຍ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ , ເຜຄ຺ຄຸສາເຣນ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ຫິມວນ຺ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປພ຺ພຕຣາຊໍ ນິສ຺ສາຍ ມຫາສາລາ ອິມາຫິ ຕີຫິ ວຑ຺ຒີຫິ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ.

“ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສທ຺ຘໍ ກຸລປຕິໍ ນິສ຺ສາຍ ອນ຺ໂຕ຺ ຊໂນ ຕີຫິ ວຑ຺ຒີຫິ ວຑ຺ຒຕິ. ກຕມາຫິ ຕີຫິ? ສທ຺ຘາຍ ວຑ຺ຒຕິ, ສີເລນ ວຑ຺ຒຕິ, ປຎ຺ຎາຍ ວຑ຺ຒຕິ. ສທ຺ຘໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸລປຕິໍ ນິສ຺ສາຍ ອນ຺ໂຕຊໂນ ອິມາຫິ ຕີຫິ ວຑ຺ຒີຫິ ວຑ຺ຒຕີ”ຕິ.

“ຍຖາປິ ປພ຺ພໂຕ ເສໂລ, ອຣຎ຺ຎສ຺ມິໍ ພ຺ຣຫາວເນ;

ຕໍ ຣຸກ຺ຂາ ອຸປນິສ຺ສາຍ, ວຑ຺ຒເນ຺ຕ ເຕ ວນປ຺ປຕີ.

“ຕເຖວ ສີລສມ຺ປນ຺ນໍ, ສທ຺ຘໍ ກຸລປຕິໍ ອິມໍ;

ອຸປນິສ຺ສາຍ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ປຸຕ຺ຕທາຣາ ຈ ພນ຺ຘວາ;

ອມຈ຺ຈາ ຎາຕິສງ຺ຆາ ຈ, ເຍ ຈສ຺ສ ອນຸຊີວິໂນ.

“ຕ຺ຍາສ຺ສ ສີລວໂຕ ສີລໍ, ຈາຄໍ ສຸຈຣິຕານິ ຈ;

ປສ຺ສມານານຸກຸພ຺ພນ຺ຕິ, ອຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ [ເຍ ຠວນ຺ຕິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ວິຈກ຺ຂຓາ.

“ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ມຄ຺ຄໍ ສຸຄຕິຄາມິນໍ;

ນນ຺ທິໂນ ເທວໂລກສ຺ມິໍ, ໂມທນ຺ຕິ ກາມກາມິໂນ”ຕິ. ນວມໍ;

១០។ អាតប្បករណីយសុត្តំ

៥០។ “តីហិ, ភិក្ខវេ, ឋានេហិ អាតប្បំ ករណីយំ។ កតមេហិ តីហិ? អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ អាតប្បំ ករណីយំ , អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ អាតប្បំ ករណីយំ, ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្ពានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសនាយ អាតប្បំ ករណីយំ។ ឥមេហិ តីហិ, ភិក្ខវេ, ឋានេហិ អាតប្បំ ករណីយំ។

“យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ អាតប្បំ ករោតិ, អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ អាតប្បំ ករោតិ, ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្ពានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសនាយ អាតប្បំ ករោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាតាបី និបកោ សតោ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា”តិ។ នវមំ។

១១។ មហាចោរសុត្តំ

៥១។ “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ មហាចោរោ សន្ធិម្បិ ឆិន្ទតិ, និល្លោបម្បិ ហរតិ, ឯកាគារិកម្បិ ករោតិ, បរិបន្ថេបិ តិដ្ឋតិ។ កតមេហិ តីហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, មហាចោរោ វិសមនិស្សិតោ ច ហោតិ, គហននិស្សិតោ ច ហោតិ, ពលវនិស្សិតោ ច ហោតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, មហាចោរោ វិសមនិស្សិតោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, មហាចោរោ នទីវិទុគ្គំ វា និស្សិតោ ហោតិ បព្ពតវិសមំ វា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, មហាចោរោ វិសមនិស្សិតោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, មហាចោរោ គហននិស្សិតោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, មហាចោរោ តិណគហនំ វា និស្សិតោ ហោតិ, រុក្ខគហនំ វា រោធំ [គេធំ (សី។ បី។)] វា មហាវនសណ្ឌំ វា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, មហាចោរោ គហននិស្សិតោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, មហាចោរោ ពលវនិស្សិតោ ហោតិ? ឥធ , ភិក្ខវេ, មហាចោរោ រាជានំ វា រាជមហាមត្តានំ វា និស្សិតោ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘សចេ មំ កោចិ កិញ្ចិ វក្ខតិ, ឥមេ មេ រាជានោ វា រាជមហាមត្តា វា បរិយោធាយ អត្ថំ ភណិស្សន្តី’តិ។ សចេ នំ កោចិ កិញ្ចិ អាហ, ត្យាស្ស រាជានោ វា រាជមហាមត្តា វា បរិយោធាយ អត្ថំ ភណន្តិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, មហាចោរោ ពលវនិស្សិតោ ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ មហាចោរោ សន្ធិម្បិ ឆិន្ទតិ, និល្លោបម្បិ ហរតិ, ឯកាគារិកម្បិ ករោតិ, បរិបន្ថេបិ តិដ្ឋតិ។

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ បាបភិក្ខុ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ។ កតមេហិ តីហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បាបភិក្ខុ វិសមនិស្សិតោ ច ហោតិ គហននិស្សិតោ ច ពលវនិស្សិតោ ច។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បាបភិក្ខុ វិសមនិស្សិតោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បាបភិក្ខុ វិសមេន កាយកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ, វិសមេន វចីកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ, វិសមេន មនោកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បាបភិក្ខុ វិសមនិស្សិតោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បាបភិក្ខុ គហននិស្សិតោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បាបភិក្ខុ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បាបភិក្ខុ គហននិស្សិតោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បាបភិក្ខុ ពលវនិស្សិតោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បាបភិក្ខុ រាជានំ វា រាជមហាមត្តានំ វា និស្សិតោ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘សចេ មំ កោចិ កិញ្ចិ វក្ខតិ, ឥមេ មេ រាជានោ វា រាជមហាមត្តា វា បរិយោធាយ អត្ថំ ភណិស្សន្តី’តិ។ សចេ នំ កោចិ កិញ្ចិ អាហ, ត្យាស្ស រាជានោ វា រាជមហាមត្តា វា បរិយោធាយ អត្ថំ ភណន្តិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បាបភិក្ខុ ពលវនិស្សិតោ ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ , ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បាបភិក្ខុ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតី”តិ។ ឯកាទសមំ។

ចូឡវគ្គោ បញ្ចមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សម្មុខី ឋានត្ថវសំ, បវត្តិ បណ្ឌិត សីលវំ;

សង្ខតំ បព្ពតាតប្បំ, មហាចោរេនេកាទសាតិ [មហាចោរេន តេ ទសាតិ (ក។)]។

បឋមោ បណ្ណាសកោ សមត្តោ។

២។ ទុតិយបណ្ណាសកំ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(៤) ១. ព្រាហ្មណវគ្គោ

១. បឋមទ្វេព្រាហ្មណសុត្តំ

៥២. អថ ខោ ទ្វេ ព្រាហ្មណា ជិណ្ណា វុឌ្ឍា មហល្លកា អទ្ធគតា វយោអនុប្បត្តា វីសវស្សសតិកា ជាតិយា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ. សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ. ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ព្រាហ្មណា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “មយមស្សុ, ភោ គោតម, ព្រាហ្មណា ជិណ្ណា វុឌ្ឍា មហល្លកា អទ្ធគតា វយោអនុប្បត្តា វីសវស្សសតិកា ជាតិយា; តេ ចម្ហា អកតកល្យាណា អកតកុសលា អកតភីរុត្តាណា. ឱវទតុ នោ ភវំ គោតមោ, អនុសាសតុ នោ ភវំ គោតមោ យំ អម្ហាកំ អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ.

“តគ្ឃ តុម្ហេ, ព្រាហ្មណា, ជិណ្ណា វុឌ្ឍា មហល្លកា អទ្ធគតា វយោអនុប្បត្តា វីសវស្សសតិកា ជាតិយា; តេ ចត្ថ អកតកល្យាណា អកតកុសលា អកតភីរុត្តាណា. ឧបនីយតិ ខោ អយំ, ព្រាហ្មណា, លោកោ ជរាយ ព្យាធិនា មរណេន. ឯវំ ឧបនីយមានេ ខោ, ព្រាហ្មណា, លោកេ ជរាយ ព្យាធិនា មរណេន, យោ ឥធ កាយេន សំយមោ វាចាយ សំយមោ មនសា សំយមោ, តំ តស្ស បេតស្ស តាណញ្ច លេណញ្ច ទីបញ្ច សរណញ្ច បរាយណញ្ចា”តិ.

“ឧបនីយតិ ជីវិតមប្បមាយុ,

ជរូបនីតស្ស ន សន្តិ តាណា;

ឯតំ ភយំ មរណេ បេក្ខមានោ,

បុញ្ញានិ កយិរាថ សុខាវហានិ.

“យោធ កាយេន សំយមោ, វាចាយ ឧទ ចេតសា;

តំ តស្ស បេតស្ស សុខាយ ហោតិ,

យំ ជីវមានោ បកោរេតិ បុញ្ញ”ន្តិ. [សំ. និ. ១.១០០] បឋមំ;

៦។ ទុតិយទ្វេព្រាហ្មណសុត្តំ

៥២។ អថ ខោ ទ្វេ ព្រាហ្មណា ជិណ្ណា វុឌ្ឍា មហល្លកា អទ្ធគតា វយោអនុប្បត្តា វីសវស្សសតិកា ជាតិយា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ព្រាហ្មណា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “មយមស្សុ, ភោ គោតម, ព្រាហ្មណា ជិណ្ណា វុឌ្ឍា មហល្លកា អទ្ធគតា វយោអនុប្បត្តា វីសវស្សសតិកា ជាតិយា; តេ ចម្ហា អកតកល្យាណា អកតកុសលា អកតភីរុត្តាណា។ ឱវទតុ នោ ភវំ គោតមោ, អនុសាសតុ នោ ភវំ គោតមោ យំ អម្ហាកំ អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។

“តគ្ឃ តុម្ហេ, ព្រាហ្មណា, ជិណ្ណា វុឌ្ឍា មហល្លកា អទ្ធគតា វយោអនុប្បត្តា វីសវស្សសតិកា ជាតិយា; តេ ចត្ថ អកតកល្យាណា អកតកុសលា អកតភីរុត្តាណា។ អាទិត្តោ ខោ អយំ, ព្រាហ្មណា, លោកោ ជរាយ ព្យាធិនា មរណេន។ ឯវំ អាទិត្តេ ខោ, ព្រាហ្មណា, លោកេ ជរាយ ព្យាធិនា មរណេន, យោ ឥធ កាយេន សំយមោ វាចាយ សំយមោ មនសា សំយមោ, តំ តស្ស បេតស្ស តាណញ្ច លេណញ្ច ទីបញ្ច សរណញ្ច បរាយណញ្ចា”តិ។

“អាទិត្តស្មិំ អគារស្មិំ, យំ នីហរតិ ភាជនំ;

តំ តស្ស ហោតិ អត្ថាយ, នោ ច យំ តត្ថ ឌយ្ហតិ។

“ឯវំ អាទិត្តោ ខោ [ឯវំ អាទីបិតោ (សី។ បី។), ឯវំ អាទិត្តកោ (ស្យា។ កំ។) សំ។ និ។ ១។៤១] លោកោ, ជរាយ មរណេន ច;

នីហរេថេវ ទានេន, ទិន្នំ ហោតិ សុនីហតំ [សុនិព្ភតំ (ក។)]។

“យោធ កាយេន សំយមោ, វាចាយ ឧទ ចេតសា;

តំ តស្ស បេតស្ស សុខាយ ហោតិ,

យំ ជីវមានោ បករោតិ បុញ្ញ”ន្តិ។ ទុតិយំ;

៧។ អញ្ញតរព្រាហ្មណសុត្តំ

៥៥។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘សន្ទិដ្ឋិកោ ធម្មោ សន្ទិដ្ឋិកោ ធម្មោ’តិ, ភោ គោតម, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភោ គោតម, សន្ទិដ្ឋិកោ ធម្មោ ហោតិ អកាលិកោ ឯហិបស្សិកោ ឱបនេយ្យិកោ [ឱបនយិកោ (សី. ស្យា. កំ. បី.) បច្ចយសុត្តស្ស ដីកា ឱលោកេតព្ពា] បច្ចត្តំ វេទិតព្ពោ វិញ្ញូហី”តិ?

“រត្តោ ខោ, ព្រាហ្មណ, រាគេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ រាគេ បហីនេ នេវ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ចេតសិកំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ (រត្តោ ខោ...បេ... កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ។ រាគេ បហីនេ នេវ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, ន វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, ន មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ។ រត្តោ ខោ...បេ... អត្តត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, បរត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, ឧភយត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ រាគេ បហីនេ អត្តត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ, បរត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ, ឧភយត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ។) [( ) ឯត្ថន្តរេ បាឋោ សី. ស្យា. កំ. បី. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ, ដ្កាធបិ ឧដ្ឋុប្បហចារេសុ] ឯវម្បិ ខោ, ព្រាហ្មណ, សន្ទិដ្ឋិកោ ធម្មោ ហោតិ...បេ...។

“ទុដ្ឋោ ខោ, ព្រាហ្មណ, ទោសេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ ទោសេ បហីនេ នេវ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ចេតសិកម្បិ [ន ចេតសិកំ (សី. ស្យា. កំ.)] ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ ឯវម្បិ ខោ, ព្រាហ្មណ, សន្ទិដ្ឋិកោ ធម្មោ ហោតិ...បេ...។

“មូឡ្ហោ ខោ, ព្រាហ្មណ, មោហេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ មោហេ បហីនេ នេវ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ចេតសិកំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ ឯវំ ខោ, ព្រាហ្មណ, សន្ទិដ្ឋិកោ ធម្មោ ហោតិ អកាលិកោ ឯហិបស្សិកោ ឱបនេយ្យិកោ បច្ចត្តំ វេទិតព្ពោ វិញ្ញូហី”តិ។

“អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម, អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម! សេយ្យថាបិ, ភោ គោតម, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ – ‘ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តី’តិ; ឯវមេវំ ភោតា គោតមេន អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ ភវន្តំ គោតមំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ តតិយំ។

៣. បរិព្ពាជកសុត្តំ

៥៥. អថ ខោ អញ្ញតរោ ព្រាហ្មណបរិព្ពាជកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ព្រាហ្មណបរិព្ពាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "'សន្ទិដ្ឋិកោ ធម្មោ សន្ទិដ្ឋិកោ ធម្មោ'តិ, ភោ គោតម, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភោ គោតម, សន្ទិដ្ឋិកោ ធម្មោ ហោតិ អកាលិកោ ឯហិបស្សិកោ ឱបនេយ្យិកោ បច្ចត្តំ វេទិតព្ពោ វិញ្ញូហី"តិ?

"រត្តោ ខោ, ព្រាហ្មណ, រាគេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ រាគេ បហីនេ នេវត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។

"រត្តោ ខោ, ព្រាហ្មណ, រាគេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ។ រាគេ បហីនេ នេវ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, ន វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, ន មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ។

"រត្តោ ខោ, ព្រាហ្មណ, រាគេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, បរត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, ឧភយត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ រាគេ បហីនេ អត្តត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ , បរត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ, ឧភយត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឯវម្បិ ខោ, ព្រាហ្មណ, សន្ទិដ្ឋិកោ ធម្មោ ហោតិ...បេ...។

"ទុដ្ឋោ ខោ, ព្រាហ្មណ, ទោសេន...បេ... មូឡ្ហោ ខោ, ព្រាហ្មណ, មោហេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ មោហេ បហីនេ នេវត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ចេតសិកំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។

"មូឡ្ហោ ខោ, ព្រាហ្មណ, មោហេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ, កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ។ មោហេ បហីនេ នេវ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, ន វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, ន មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ។

"មូឡ្ហោ ខោ, ព្រាហ្មណ, មោហេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, បរត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ , ឧភយត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ មោហេ បហីនេ អត្តត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ, បរត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ, ឧភយត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ព្រាហ្មណ, សន្ទិដ្ឋិកោ ធម្មោ ហោតិ អកាលិកោ ឯហិបស្សិកោ ឱបនេយ្យិកោ បច្ចត្តំ វេទិតព្ពោ វិញ្ញូហី"តិ។

“អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម...បេ... ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ និព្ពុតសុត្តំ

៥៦។ អថ ខោ ជាណុស្សោណិ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជាណុស្សោណិ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘សន្ទិដ្ឋិកំ និព្ពានំ សន្ទិដ្ឋិកំ និព្ពាន’ន្តិ, ភោ គោតម, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភោ គោតម, សន្ទិដ្ឋិកំ និព្ពានំ ហោតិ អកាលិកំ ឯហិបស្សិកំ ឱបនេយ្យិកំ បច្ចត្តំ វេទិតព្ពំ វិញ្ញូហី”តិ?

“រត្តោ ខោ, ព្រាហ្មណ, រាគេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ រាគេ បហីនេ នេវត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ ឯវម្បិ ខោ, ព្រាហ្មណ, សន្ទិដ្ឋិកំ និព្ពានំ ហោតិ។

“ទុដ្ឋោ ខោ, ព្រាហ្មណ...បេ... មូឡ្ហោ ខោ, ព្រាហ្មណ, មោហេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ មោហេ បហីនេ នេវត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ចេតសិកំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ ឯវម្បិ ខោ, ព្រាហ្មណ, សន្ទិដ្ឋិកំ និព្ពានំ ហោតិ។

“យតោ ខោ អយំ, ព្រាហ្មណ [យតោ ច ខោ អយំ ព្រាហ្មណ (សី។), យតោ ខោ ព្រាហ្មណ អកាលិកំ ឯហិបស្សិកំ ឱបនេយ្យិកំ បច្ចត្តំ វេទិតព្ពំ (ក។)], អនវសេសំ រាគក្ខយំ បដិសំវេទេតិ, អនវសេសំ ទោសក្ខយំ បដិសំវេទេតិ, អនវសេសំ មោហក្ខយំ បដិសំវេទេតិ; ឯវំ ខោ, ព្រាហ្មណ, សន្ទិដ្ឋិកំ និព្ពានំ ហោតិ អកាលិកំ ឯហិបស្សិកំ ឱបនេយ្យិកំ បច្ចត្តំ វេទិតព្ពំ វិញ្ញូហី”តិ។ “អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម...បេ... ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ បលោកសុត្តំ

៥៧។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ព្រាហ្មណមហាសាលោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ព្រាហ្មណមហាសាលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សុតំ មេតំ, ភោ គោតម, បុព្ពកានំ ព្រាហ្មណានំ វុឌ្ឍានំ មហល្លកានំ អាចរិយបាចរិយានំ ភាសមានានំ – ‘បុព្ពេ សុទំ [បុព្ពស្សុទំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] អយំ លោកោ អវីចិ មញ្ញេ ផុដោ អហោសិ មនុស្សេហិ, កុក្កុដសម្បាតិកា គាមនិគមរាជធានិយោ’តិ។ កោ នុ ខោ, ភោ គោតម, ហេតុ កោ បច្ចយោ យេនេតរហិ មនុស្សានំ ខយោ ហោតិ, តនុត្តំ បញ្ញាយតិ, គាមាបិ អគាមា ហោន្តិ ,

តិកាយាបិ អតិកាយា ហោន្តិ, ភកទាបិ អភកទា ហោន្តិ, ឌតបឌាបិ អឌតបឌា ហោន្តី”តិ?

“ឲតទហិ, ច្រាហូណ, យត្យ្សា អឈម្ងទាករត្តា ចិរបយលេិកាកិក្ខតា ម៉ិន្ហាឆម្ងបទេតា៑ ទេត អឈម្ងទាករត្តា ចិរបយលេិកាកិក្ខតា ម៉ិន្ហាឆម្ងបទេតា តិល្យាតិ របូ្ឋាតិ កហេតួ្វា អញ្ញាមេញ្ញា [អញ្ញាមញ្ញាឃ្យ (របូ្ឋតូ្ឋ)] ឌីចិតា ចោទេទាបន្តិ, តេត ពាហុ យត្យ្សា កាលំ ករោន្តិ៑ អឃម្បិ តោ , ច្រាហូណ, ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេនេតទហិ យត្យ្សាតំ លយោ ហោតិ, តត្យុត្តំ បញ្ញាយតិ, កាយាបិ អកាយា ហោន្តិ, តិកាយាបិ អតិកាយា ហោន្តិ, ភកទាបិ អភកទា ហោន្តិ, ឌតបឌាបិ អឌតបឌា ហោន្តិ៑

“បុត ចបរំ, ច្រាហូណ, ឲតទហិ យត្យ្សា អឈម្ងទាករត្តា ចិរបយលេិកាកិក្ខតា ម៉ិន្ហាឆម្ងបទេតា៑ តេតំ អឈម្ងទាករត្តាតំ ចិរបយលេិកាកិក្ខតាតំ ម៉ិន្ហាឆម្ងបទេតាតំ ឌេចោ ត របម្ងាឆាំ អត្យុបចេច្ឆតិ៑ តេត ទុក្ខិក្ខំ ហោតិ ទុស្សឃ្យំ សេតជ្ជិកំ របលិកាចុត្តំ៑ តេត ពាហុ យត្យ្សា កាលំ ករោន្តិ៑ អឃម្បិ តោ, ច្រាហូណ, ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេនេតទហិ យត្យ្សាតំ លយោ ហោតិ, តត្យុត្តំ បញ្ញាយតិ, កាយាបិ អកាយា ហោន្តិ, តិកាយាបិ អតិកាយា ហោន្តិ, ភកទាបិ អភកទា ហោន្តិ, ឌតបឌាបិ អឌតបឌា ហោន្តិ៑

“បុត ចបរំ, ច្រាហូណ, ឲតទហិ យត្យ្សា អឈម្ងទាករត្តា ចិរបយលេិកាកិក្ខតា ម៉ិន្ហាឆម្ងបទេតា៑ តេតំ អឈម្ងទាករត្តាតំ ចិរបយលេិកាកិក្ខតាតំ ម៉ិន្ហាឆម្ងបទេតាតំ ឃក្ខា ចាត្យុ អមត្យុស្ស ឆ្លូស្សជ្ជន្តិ [ឆ្លូស្សជន្តិ (ឃឹ៑)], តេត ពាហុ យត្យ្សា កាលំ ករោន្តិ៑ អឃម្បិ តោ, ច្រាហូណ, ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេនេតទហិ យត្យ្សាតំ លយោ ហោតិ, តត្យុត្តំ បញ្ញាយតិ, កាយាបិ អកាយា ហោន្តិ, តិកាយាបិ អតិកាយា ហោន្តិ, ភកទាបិ អភកទា ហោន្តិ, ឌតបឌាបិ អឌតបឌា ហោន្តី”តិ៑

“អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម...បេ... ប្តូបិរកំ មំ ភចំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បិល្យុបេតំ របណំ កត”ន្តិ៑ លជ្ជិ៑

លិ៑ ចច្ឆកោត្តសុត្តំ

រូបឹ៑ អធ ខោ ចច្ឆកោត្តោ [ចច្ឆបុត្តោ (ក៑)] បរិព្វាជកោ យេត ភកចា តេត្យុបសង្កមិ ; ប្តូបសង្កមិត្វា ភកចតា សទ្ធឹ សម្មោឌិ៑ សម្មោឌតីយំ កថំ សារណីយំ ចីតិសារេត្វា ឲកមត្តំ តិសីឌិ៑ ឲកមត្តំ តិសិន្នោ ខោ ចច្ឆកោត្តោ បរិព្វាជកោ ភកចន្តំ ឲតឌចោច – “សុតំ មេតំ, ភោ គោតម, សមណោ គោតមោ ឲចមាហ – ‘មយ្ហមេច ឌាតំ ឌាតព្វំ , តាញ្ញេសំ ឌាតំ ឌាតព្វំ; មយ្ហមេច សាចកាតំ ឌាតំ ឌាតព្វំ, តាញ្ញេសំ សាចកាតំ ឌាតំ ឌាតព្វំ; មយ្ហមេច ឌិន្នំ មហប្ផលំ, តាញ្ញេសំ ឌិន្នំ មហប្ផលំ; មយ្ហមេច សាចកាតំ ឌិន្នំ មហប្ផលំ, តាញ្ញេសំ សាចកាតំ ឌិន្នំ មហប្ផលំ’ន្តិ៑ យេ តេ, ភោ គោតម, ឲចមាហំសុ ‘សមណោ គោតមោ ឲចមាហ មយ្ហមេច ឌាតំ ឌាតព្វំ, តាញ្ញេសំ ឌាតំ ឌាតព្វំ៑ មយ្ហមេច សាចកាតំ ឌាតំ ឌាតព្វំ, តាញ្ញេសំ សាចកាតំ ឌាតំ ឌាតព្វំ៑ មយ្ហមេច ឌិន្នំ មហប្ផលំ, តាញ្ញេសំ ឌិន្នំ មហប្ផលំ៑ មយ្ហមេច សាចកាតំ ឌិន្នំ មហប្ផលំ, តាញ្ញេសំ សាចកាតំ ឌិន្នំ មហប្ផលំ’ន្តិ៑ កច្ចិ តេ ភោតោ គោតមស្ស ចុត្តចាឌិតោ ច ភចន្តំ គោតមំ អភូតេត អព្ភាចិក្ខន្តិ, ធម្មស្ស ចាត្យុធម្មំ ព្យាករោន្តិ, ត ច កោចិ សហធម្មិកោ ចាឌាត្យុបាតោ [ចាឌាត្យុចាឌោ (ក៑)]

ការណំ អាគច្ឆតិ? អកតញ្ញុតាកាយា ហិ បរំ គចន្តិ ពោតប”ន្តិ។

“យេ តេ, ចុន្ទ, ឯវមាហំសុ – ‘សមណោ គោតមោ ឯវមាហ – បយ្ហមេវ ធាតុំ ធាតព្ពំ...បេ... ភាវេត្វា សាធុកំ ចិត្តំ បវត្តេយ្យ’ន្តិ ត ទេ តេ ទុព្ពចាជីវេតា អក្ខាចិក្ខន្តិ ន បត ចំ [ន បត ចំ តេ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] អសតា អភូតេន។ ឯវា ខោ, ចុន្ទ, បរំ ធាតុំ ធម្មន្តិ ចរេតិ ឯសា តិណ្ណំ អត្តនោឃកនោ ហោតិ, តិណ្ណំ បរិបន្ថិកោ។ កតមេសំ តិណ្ណំ? ធាតុកស្ស បុញ្ញត្តនោឃកនោ ហោតិ, បដិគ្គាហកានំ លាភត្តនោឃកនោ ហោតិ, បុព្វេច ខោ បនស្ស អត្តា ខតោ ច ហោតិ ឧបហតោ ច។ ឯវា ខោ, ចុន្ទ, បរំ ធាតុំ ធម្មន្តិ ចរេតិ ឯសា ឥមេសំ តិណ្ណំ អត្តនោឃកនោ ហោតិ, តិណ្ណំ បរិបន្ថិកោ។

“អហំ ខោ បន, ចុន្ទ, ឯវំ ចទាមិ – យេ ហិ តេ ចន្ទនិកាយ ចា ឧលិកល្លេ ចា បាណា, តត្របិ ឯវា ធាលិធោវនំ [ធាលកធោវនំ (ក។)] ចា សរាចធោវនំ ចា ឆឌ្ឌេតិ – យេ តត្ថ បាណា តេ តេន យាបេន្តូតិ, តតោ តិធាតយ្យាហំ, ចុន្ទ, បុញ្ញស្ស អាគមំ ចទាមិ។ កោ បន ចាទោ មនុស្សភូតេ! អបិ ចាហំ, ចុន្ទ, សីលចតោ ជិន្នំ យហបរុលំ ចទាមិ, នោ តថា ទុស្សីលស្ស, ឯសា ច ហោតិ បញ្ញុក្កចិប្បហីនោ បញ្ញុក្កសមន្នាគតោ។

“កតមានិ បញ្ញុក្កានិ បហីនានិ ហោន្តិ? កាមច្ឆន្ទោ បហីនោ ហោតិ, ព្យាបាទោ បហីនោ ហោតិ , ថិនមិទ្ធំ បហីនំ ហោតិ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហីនំ ហោតិ, ចិចិកិច្ឆា បហីនា ហោតិ។ ឥមានិ បញ្ញុក្កានិ ចិប្បហីនានិ ហោន្តិ។

“កតមេហិ បញ្ញហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ? អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន ចិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន ចិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ; ឥមេហិ បញ្ញហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ។ ឥតិ បញ្ញុក្កចិប្បហីនេ បញ្ញុក្កសមន្នាគតេ ជិន្នំ យហបរុលន្តិ ចទាមិ”តិ។

“ឥតិ កណ្ហាសុ សេតាសុ, រោហិណីសុ ហរីសុ ចា;

កម្មាសាសុ សរូបាសុ, គោសុ បារេចតាសុ ចា។

“យាសុ កាសុចិ ឯតាសុ, ទន្តោ ជាយតិ បុង្គចោ;

ធោរយ្ហោ ពលសម្បន្នោ, កល្យាណជចនិក្កមោ;

តមេវ ភារេ យុញ្ជន្តិ, នាស្ស វណ្ណំ បរិក្ខរេ។

“ឯវមេវំ មនុស្សេសុ, យស្មិំ កស្មិញ្ចិ ជាតិយេ;

ខត្តិយេ ព្រាហ្មណេ វេស្សេ, សុទ្ទេ ចណ្ឌាលបុក្កុសេ។

“យាសុ កាសុចិ ឯតាសុ, ទន្តោ ជាយតិ សុព្វតោ;

ធម្មដ្ឋោ សីលសម្បន្នោ, សច្ចវាទី ហិរីមនោ។

“បហីនជាតិមរណោ, ព្រហ្មចរិយស្ស កេវលី;

បន្នភារោ វិសំយុត្តោ, កតកិច្ចោ អនាសវោ។

“បារគូ សព្វធម្មានំ, អនុបាទាយ និព្វុតោ;

តស្មិំយេវ [តស្មិំ វេ (ស្យា. ក.)] វិរជេ ខេត្តេ, វិបុលា ហោតិ ទក្ខិណា។

“ពាលា ច អវិជានន្តា, ទុម្មេធា អស្សុតាវិនោ;

ពហិទ្ធា ទេន្តិ ទានានិ, ន ហិ សន្តេ ឧបាសរេ។

“យេ ច សន្តេ ឧបាសន្តិ, សប្បញ្ញេ ធីរសម្មតេ;

សទ្ធា ច នេសំ សុគតេ, មូលជាតា បតិដ្ឋិតា។

“ទេវលោកញ្ច តេ យន្តិ, កុលេ វា ឥធ ជាយរេ;

អនុបុព្វេន និព្វានំ, អធិគច្ឆន្តិ បណ្ឌិតា”តិ។ សត្តមំ;

᪉. ᨲᩥᨠᨱ᩠ᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪅᪉. ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩥᨠᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ…ᨷᩮ… ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩥᨠᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩴ ᩈᩩᨴᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩣᩈᨲᩥ – “ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ, ᩍᨲᩥᨷᩥ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ”ᨲᩥ.

“ᨿᨳᩣ ᨠᨳᩴ ᨷᨶ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᩍᨵ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩏᨽᨲᩮᩣ ᩈᩩᨩᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨷᩥᨲᩥᨲᩮᩣ ᨧ, ᩈᩴᩈᩩᨴ᩠ᨵᨣᩉᨱᩥᨠᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣ ᨷᩥᨲᩣᨾᩉᨿᩩᨣᩣ, ᩋᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᨠ᩠ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩅᩣᨴᩮᨶ, ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᩮᩣ, ᨾᨶ᩠ᨲᨵᩁᩮᩣ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩮᨴᩣᨶᩴ ᨷᩣᩁᨣᩪ ᩈᨶᩥᨥᨱ᩠ᨯᩩᨠᩮᨭᩩᨽᩣᨶᩴ ᩈᩣᨠ᩠ᨡᩁᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᩣᨶᩴ ᩍᨲᩥᩉᩣᩈᨷᨬ᩠ᨧᨾᩣᨶᩴ, ᨷᨴᨠᩮᩣ, ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩮᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩣᨿᨲᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᩈᩩ ᩋᨶᩅᨿᩮᩣᨲᩥ. ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ.

“ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᨡᩮᩣ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᨧ ᨷᨶ ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩅᩥᨶᨿᩮ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ. “ᨿᨳᩣ ᨠᨳᩴ ᨷᨶ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩅᩥᨶᨿᩮ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩈᩣᨵᩩ ᨾᩮ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨲᨳᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩ ᨿᨳᩣ ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩅᩥᨶᨿᩮ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ. “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᩈᩩᨱᩣᩉᩥ, ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ; ᨽᩣᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ. “ᩑᩅᩴ, ᨽᩮᩣ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩥᨠᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩥ. ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᩍᨵ , ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᩅᩥᨧᩣᩁᩴ ᩅᩥᩅᩮᨠᨩᩴ ᨷᩦᨲᩥᩈᩩᨡᩴ ᨷᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ. ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨷᩈᨾᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩈᩣᨴᨶᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣᨴᩥᨽᩣᩅᩴ ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩅᩥᨧᩣᩁᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨩᩴ ᨷᩦᨲᩥᩈᩩᨡᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ. ᨷᩦᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ, ᩈᩩᨡᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩥ ᨿᩴ ᨲᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ ᩈᩩᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩦ’ᨲᩥ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ. ᩈᩩᨡᩔ ᨧ ᨷᩉᩣᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨧ ᨷᩉᩣᨶᩣ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩘ᩠ᨣᨾᩣ ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨲᩥᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ.

“ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᩮ ᩋᨶᩘ᩠ᨣᨱᩮ ᩅᩥᨣᨲᩪᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨾᩩᨴᩩᨽᩪᨲᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩮ ᨮᩥᨲᩮ ᩋᩣᨶᩮᨬ᩠ᨩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩣᨶᩩᩔᨲᩥᨬᩣᨱᩣᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨲᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩑᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨴᩈᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩦᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨲᩥᩴᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᩉᩔᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᩈᩉᩔᨾ᩠ᨷᩥ, ᩋᨶᩮᨠᩮᨷᩥ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩋᨶᩮᨠᩮᨷᩥ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩋᨶᩮᨠᩮᨷᩥ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨠᨷ᩠ᨷᩮ – ‘ᩋᨾᩩᨲᩕᩣᩈᩥᩴ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣ ᩑᩅᩴᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩑᩅᩴᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ ᩑᩅᨾᩣᨿᩩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩋᨾᩩᨲᩕ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥᩴ; ᨲᨲᩕᩣᨷᩣᩈᩥᩴ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣ ᩑᩅᩴᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩑᩅᩴᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ ᩑᩅᨾᩣᨿᩩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩍᨵᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ’ᨲᩥ. ᩍᨲᩥ ᩈᩣᨠᩣᩁᩴ ᩈᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ

ᩋᨶᩩᩔᩁᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩔ ᨷᨮᨾᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩅᩥᩉᨲᩣ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ; ᨲᨾᩮᩣ ᩅᩥᩉᨲᩮᩣ, ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨲᩣᨷᩥᨶᩮᩣ ᨷᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᩉᩁᨲᩮᩣ᪨

“ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᩮ ᩋᨶᨦ᩠ᨣᨱᩮ ᩅᩥᨣᨲᩪᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨾᩩᨴᩩᨽᩪᨲᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩮ ᨮᩥᨲᩮ ᩋᩣᨶᩮᨬ᩠ᨩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨧᩩᨲᩪᨷᨷᩣᨲᨬᩣᨱᩣᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨾᩣᨶᩩᩈᨠᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩔᨲᩥ ᨧᩅᨾᩣᨶᩮ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᩉᩦᨶᩮ ᨷᨱᩦᨲᩮ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮ, ᩈᩩᨣᨲᩮ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮ ᨿᨳᩣᨠᨾ᩠ᨾᩪᨷᨣᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ‘ᩍᨾᩮ ᩅᨲ ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ... ᨷᩮ... ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩏᨷᩅᩣᨴᨠᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩣ, ᨲᩮ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨷᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨷᨷᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᩅᩣ ᨷᨶ ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ, ᩅᨧᩦᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ, ᨾᨶᩮᩣᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨷᩅᩣᨴᨠᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩣ, ᨲᩮ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᨷᨶ᩠ᨶᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨾᩣᨶᩩᩈᨠᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩔᨲᩥ ᨧᩅᨾᩣᨶᩮ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᩉᩦᨶᩮ ᨷᨱᩦᨲᩮ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮ, ᩈᩩᨣᨲᩮ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮ ᨿᨳᩣᨠᨾ᩠ᨾᩪᨷᨣᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩔ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩅᩥᩉᨲᩣ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ; ᨲᨾᩮᩣ ᩅᩥᩉᨲᩮᩣ, ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨲᩣᨷᩥᨶᩮᩣ ᨷᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᩉᩁᨲᩮᩣ᪨

“ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᩮ ᩋᨶᨦ᩠ᨣᨱᩮ ᩅᩥᨣᨲᩪᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨾᩩᨴᩩᨽᩪᨲᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩮ ᨮᩥᨲᩮ ᩋᩣᨶᩮᨬ᩠ᨩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᨬᩣᨱᩣᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ; ‘ᩍᨾᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᩋᩣᩈᩅᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᩋᩣᩈᩅᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᩋᩣᩈᩅᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨷᩔᨲᩮᩣ ᨠᩣᨾᩣᩈᩅᩣᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩅᩣᩈᩅᩣᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩅᩣᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ; ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩥᨲᩥ ᨬᩣᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ‘ᨡᩦᨱᩣ ᨩᩣᨲᩥ, ᩅᩩᩈᩥᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨠᨲᩴ ᨠᩁᨱᩦᨿᩴ, ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩔ ᨲᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩅᩥᩉᨲᩣ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ; ᨲᨾᩮᩣ ᩅᩥᩉᨲᩮᩣ, ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨲᩣᨷᩥᨶᩮᩣ ᨷᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᩉᩁᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨧᩣᩅᨧᩈᩦᩃᩔ, ᨶᩥᨷᨠᩔ ᨧ ᨫᩣᨿᩥᨶᩮᩣ;

ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩔ ᩅᩈᩦᨽᩪᨲᩴ, ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᩈᩩᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ᪨

“ᨲᩴ ᩅᩮ ᨲᨾᩮᩣᨶᩩᨴᩴ ᨵᩦᩁᩴ, ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨾᨧ᩠ᨧᩩᩉᩣᨿᩥᨶᩴ;

ᩉᩥᨲᩴ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ, ᩋᩣᩉᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨷ᩠ᨷᩉᩣᨿᩥᨶᩴ᪨

“តីហិ វិជ្ជាហិ សម្បន្នំ, អសម្មុឡ្ហវិហារិនំ;

ពុទ្ធំ អន្តិមទេហិនំ [អន្តិមសារីរំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)], តំ នមស្សន្តិ គោតមំ។

[ធ។ ប។ ៤២៣; ឥតិវុ។ ៩៩] “បុព្ពេនិវាសំ យោ វេទី, សគ្គាបាយញ្ច បស្សតិ;

អថោ ជាតិក្ខយំ បត្តោ, អភិញ្ញាវោសិតោ មុនិ។

“ឯតាហិ តីហិ វិជ្ជាហិ, តេវិជ្ជោ ហោតិ ព្រាហ្មណោ;

តមហំ វទាមិ តេវិជ្ជំ, នាញ្ញំ លបិតលាបន”ន្តិ។

“ឯវំ ខោ, ព្រាហ្មណ, អរិយស្ស វិនយេ តេវិជ្ជោ ហោតី”តិ។ “អញ្ញថា, ភោ គោតម, ព្រាហ្មណានំ តេវិជ្ជោ, អញ្ញថា ច បន អរិយស្ស វិនយេ តេវិជ្ជោ ហោតិ។ ឥមស្ស ច បន, ភោ គោតម, អរិយស្ស វិនយេ តេវិជ្ជស្ស ព្រាហ្មណានំ តេវិជ្ជោ កលំ នាគ្ឃតិ សោឡសឹ”។

“អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម…បេ… ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ អដ្ឋមំ។

៨។ ជាណុស្សោណិសុត្តំ

៩០។ អថ ខោ ជាណុស្សោណិ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ…បេ… ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជាណុស្សោណិ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “យស្សស្សុ, ភោ គោតម, យញ្ញោ វា សទ្ធំ វា ថាលិបាកោ វា ទេយ្យធម្មំ វា, តេវិជ្ជេសុ ព្រាហ្មណេសុ ទានំ ទទេយ្យា”តិ។ “យថា កថំ បន, ព្រាហ្មណ, ព្រាហ្មណា តេវិជ្ជំ បញ្ញបេន្តី”តិ? “ឥធ ខោ, ភោ គោតម, ព្រាហ្មណោ ឧភតោ សុជាតោ ហោតិ មាតិតោ ច បិតិតោ ច សំសុទ្ធគហណិកោ យាវ សត្តមា បិតាមហយុគា អក្ខិត្តោ អនុបក្កុដ្ឋោ ជាតិវាទេន, អជ្ឈាយកោ មន្តធរោ, តិណ្ណំ វេទានំ បារគូ សនិឃណ្ឌុកេដុភានំ សាក្ខរប្បភេទានំ ឥតិហាសបញ្ចមានំ, បទកោ, វេយ្យាករណោ, លោកាយតមហាបុរិសលក្ខណេសុ អនវយោតិ។ ឯវំ ខោ, ភោ គោតម, ព្រាហ្មណា តេវិជ្ជំ បញ្ញបេន្តី”តិ។

“អញ្ញថា ខោ, ព្រាហ្មណ, ព្រាហ្មណា ព្រាហ្មណំ តេវិជ្ជំ បញ្ញបេន្តិ, អញ្ញថា ច បន អរិយស្ស វិនយេ តេវិជ្ជោ ហោតី”តិ។ “យថា កថំ បន, ភោ គោតម, អរិយស្ស វិនយេ តេវិជ្ជោ ហោតិ? សាធុ មេ ភវំ គោតមោ តថា ធម្មំ ទេសេតុ យថា អរិយស្ស វិនយេ តេវិជ្ជោ

ហោតី”តិ ។ “តេន ហិ, ព្រាហ្មណ, សុណាហិ , សាធុកំ មនសិ ករោហិ; ភាសិស្សាមី”តិ ។ “ឯវំ, ភោ”តិ ខោ ជាណុស្សោណិ ព្រាហ្មណោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ ភគវា ឯតទវោច –

“ឥធ បន, ព្រាហ្មណ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។

“សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោទាតេ អនង្គណេ វិគតូបក្កិលេសេ មុទុភូតេ កម្មនិយេ ឋិតេ អានេញ្ជប្បត្តេ បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញាណាយ ចិត្តំ អភិនិន្នាមេតិ។ សោ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ, សេយ្យថិទំ – ឯកម្បិ ជាតិំ ទ្វេបិ ជាតិយោ...បេ... ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ។ អយមស្ស បឋមា វិជ្ជា អធិគតា ហោតិ; អវិជ្ជា វិហតា, វិជ្ជា ឧប្បន្នា; តមោ វិហតោ, អាលោកោ ឧប្បន្នោ យថា តំ អប្បមត្តស្ស អាតាបិនោ បហិតត្តស្ស វិហរតោ។

“សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោទាតេ អនង្គណេ វិគតូបក្កិលេសេ មុទុភូតេ កម្មនិយេ ឋិតេ អានេញ្ជប្បត្តេ សត្តានំ ចុតូបបាតញាណាយ ចិត្តំ អភិនិន្នាមេតិ។ សោ ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន...បេ... យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាតិ។ អយមស្ស ទុតិយា វិជ្ជា អធិគតា ហោតិ; អវិជ្ជា វិហតា, វិជ្ជា ឧប្បន្នា; តមោ វិហតោ, អាលោកោ ឧប្បន្នោ យថា តំ អប្បមត្តស្ស អាតាបិនោ បហិតត្តស្ស វិហរតោ។

“សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោទាតេ អនង្គណេ វិគតូបក្កិលេសេ មុទុភូតេ កម្មនិយេ ឋិតេ អានេញ្ជប្បត្តេ អាសវានំ ខយញាណាយ ចិត្តំ អភិនិន្នាមេតិ។ សោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ; ‘ឥមេ អាសវា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... ‘អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ តស្ស ឯវំ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ កាមាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ, ភវាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ, អវិជ្ជាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ; វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ។ ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាតិ។ អយមស្ស តតិយា វិជ្ជា អធិគតា ហោតិ; អវិជ្ជា វិហតា, វិជ្ជា ឧប្បន្នា; តមោ វិហតោ , អាលោកោ ឧប្បន្នោ យថា តំ អប្បមត្តស្ស អាតាបិនោ បហិតត្តស្ស វិហរតោ”តិ។

“យោ សីលព្វតសម្បន្នោ, បហិតត្តោ សមាហិតោ;

ចិត្តំ យស្ស វសីភូតំ, ឯកគ្គំ សុសមាហិតំ។

[ឆ។ ប។ ៣៥៨; ឥតិវុ។ ៩៩] “បុព្ពេនិវាសំ យោ វេទី, សគ្គាបាយញ្ច បស្សតិ;

អថោ ជាតិក្ខយំ បត្តោ, អភិញ្ញាវោសិតោ មុនិ។

“ឯតាហិ តីហិ វិជ្ជាហិ, តេវិជ្ជោ ហោតិ ព្រាហ្មណោ;

តមហំ វទាមិ តេវិជ្ជំ, នាញ្ញំ លបិតលាបន”ន្តិ។

“ឯវំ ខោ, ព្រាហ្មណ, អរិយស្ស វិនយេ តេវិជ្ជោ ហោតី”តិ។ “អញ្ញថា, ភោ គោតម, ព្រាហ្មណានំ តេវិជ្ជោ, អញ្ញថា ច បន អរិយស្ស វិនយេ តេវិជ្ជោ ហោតិ។ ឥមស្ស ច, ភោ គោតម, អរិយស្ស វិនយេ តេវិជ្ជស្ស ព្រាហ្មណានំ តេវិជ្ជោ កលំ នាគ្ឃតិ សោឡសិ”ន្តិ។

“អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម...បេ... ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ នវមំ។

១០។ សង្គារវសុត្តំ

៦១។ អថ ខោ សង្គារវោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សង្គារវោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “មយមស្សុ, ភោ គោតម, ព្រាហ្មណា នាម។ យញ្ញំ យជាមបិ យជាបេមបិ។ តត្រ, ភោ គោតម, យោ ចេវ យជតិ [យោ ចេវ យញ្ញំ យជតិ (ស្យា។ កំ។)] យោ ច យជាបេតិ សព្ពេ តេ អនេកសារីរិកំ បុញ្ញប្បដិបទំ បដិបន្នា ហោន្តិ, យទិទំ យញ្ញាធិករណំ។ យោ បនាយំ, ភោ គោតម, យស្ស វា តស្ស វា កុលា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ ឯកមត្តានំ ទមេតិ, ឯកមត្តានំ សមេតិ, ឯកមត្តានំ បរិនិព្ពាបេតិ, ឯវមស្សាយំ ឯកសារីរិកំ បុញ្ញប្បដិបទំ បដិបន្នោ ហោតិ, យទិទំ បព្ពជ្ជាធិករណ”ន្តិ។

“តេន ហិ, ព្រាហ្មណ, តញ្ញេវេត្ថ បដិបុច្ឆិស្សាមិ។ យថា តេ ខមេយ្យ តថា នំ ព្យាករេយ្យាសិ។ តំ កិំ មញ្ញសិ, ព្រាហ្មណ, ឥធ តថាគតោ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា។ សោ ឯវមាហ – ‘ឯថាយំ មគ្គោ អយំ បដិបទា យថាបដិបន្នោ អហំ អនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយោគធំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេមិ; ឯថ [ឯតំ (ក។)], តុម្ហេបិ តថា បដិបជ្ជថ, យថាបដិបន្នា តុម្ហេបិ អនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយោគធំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថា’តិ។ ឥតិ អយញ្ច [សយំ ចេវ (ក។)] សត្ថា ធម្មំ ទេសេតិ, បរេ ច តថត្ថាយ បដិបជ្ជន្តិ, តានិ ខោ បន ហោន្តិ អនេកានិបិ សតានិ អនេកានិបិ សហស្សានិ អនេកានិបិ សតសហស្សានិ។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, ព្រាហ្មណ, ឥច្ចាយំ ឯវំ សន្តេ ឯកសារីរិកា វា បុញ្ញប្បដិបទា ហោតិ អនេកសារីរិកា វា, យទិទំ បព្ពជ្ជាធិករណ”ន្តិ? “ឥច្ចាយម្បិ [ឥច្ចាយន្តេ (ក។)], ភោ គោតម, ឯវំ សន្តេ អនេកសារីរិកា បុញ្ញប្បដិបទា ហោតិ, យទិទំ បព្ពជ្ជាធិករណ”ន្តិ។

ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា អានន្ទោ សង្គារវំ ព្រាហ្មណំ ឯតទវោច – “ឥមាសំ តេ, ព្រាហ្មណ, ទ្វិន្នំ បដិបទានំ កតមា បដិបទា ខមតិ អប្បត្ថតរា ច អប្បសមារម្ភតរា ច មហប្ផលតរា ច មហានិសំសតរា ចា”តិ? ឯវំ វុត្តេ សង្គារវោ ព្រាហ្មណោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “សេយ្យថាបិ ភវំ គោតមោ ភវំ ចានន្ទោ. ឯតេ មេ បុជ្ជា, ឯតេ មេ បាសំសា”តិ.

ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ សង្គារវំ ព្រាហ្មណំ ឯតទវោច – “ន ខោ ត្យាហំ, ព្រាហ្មណ, ឯវំ បុច្ឆាមិ – ‘កេ វា តេ បុជ្ជា កេ វា តេ បាសំសា’តិ? ឯវំ ខោ ត្យាហំ, ព្រាហ្មណ, បុច្ឆាមិ – ‘ឥមាសំ តេ, ព្រាហ្មណ, ទ្វិន្នំ បដិបទានំ កតមា បដិបទា ខមតិ អប្បត្ថតរា ច អប្បសមារម្ភតរា ច មហប្ផលតរា ច មហានិសំសតរា ចា’”តិ? ទុតិយម្បិ ខោ សង្គារវោ ព្រាហ្មណោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “សេយ្យថាបិ ភវំ គោតមោ ភវំ ចានន្ទោ. ឯតេ មេ បុជ្ជា, ឯតេ មេ បាសំសា”តិ.

តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ សង្គារវំ ព្រាហ្មណំ ឯតទវោច – “ន ខោ ត្យាហំ, ព្រាហ្មណ, ឯវំ បុច្ឆាមិ – ‘កេ វា តេ បុជ្ជា កេ វា តេ បាសំសា’តិ? ឯវំ ខោ ត្យាហំ, ព្រាហ្មណ, បុច្ឆាមិ – ‘ឥមាសំ តេ, ព្រាហ្មណ, ទ្វិន្នំ បដិបទានំ កតមា បដិបទា ខមតិ អប្បត្ថតរា ច អប្បសមារម្ភតរា ច មហប្ផលតរា ច មហានិសំសតរា ចា’”តិ? តតិយម្បិ ខោ សង្គារវោ ព្រាហ្មណោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “សេយ្យថាបិ ភវំ គោតមោ ភវំ ចានន្ទោ. ឯតេ មេ បុជ្ជា, ឯតេ មេ បាសំសា”តិ.

អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “យាវ តតិយម្បិ ខោ សង្គារវោ ព្រាហ្មណោ អានន្ទេន សហធម្មិកំ បញ្ហំ បុដ្ឋោ សំសាទេតិ [ម. និ. ១.៣៣៩] នោ វិស្សជ្ជេតិ. យំនូនាហំ បរិមោចេយ្យ”ន្តិ. អថ ខោ ភគវា សង្គារវំ ព្រាហ្មណំ ឯតទវោច – “កា ន្វជ្ជ, ព្រាហ្មណ, រាជន្តេបុរេ រាជបុរិសានំ [រាជបរិសាយំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ អន្តរាកថា ឧទបាទី”តិ? “អយំ ខ្វជ្ជ, ភោ គោតម, រាជន្តេបុរេ រាជបុរិសានំ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ អន្តរាកថា ឧទបាទិ – ‘បុព្ពេ សុទំ អប្បតរា ចេវ ភិក្ខូ អហេសុំ ពហុតរា ច ឧត្តរិមនុស្សធម្មា ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សេសុំ; ឯតរហិ បន ពហុតរា ចេវ ភិក្ខូ អប្បតរា ច ឧត្តរិមនុស្សធម្មា ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សេន្តី’តិ. អយំ ខ្វជ្ជ, ភោ គោតម, រាជន្តេបុរេ រាជបុរិសានំ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ អន្តរាកថា ឧទបាទី”តិ.

[បដិ. ម. ៣.៣០; ទី. និ. ១.៤៨៣] “តីណិ ខោ ឥមានិ, ព្រាហ្មណ, បាដិហារិយានិ. កតមានិ តីណិ? ឥទ្ធិបាដិហារិយំ, អាទេសនាបាដិហារិយំ , អនុសាសនីបាដិហារិយំ. កតមញ្ច, ព្រាហ្មណ, ឥទ្ធិបាដិហារិយំ? ឥធ, ព្រាហ្មណ, ឯកច្ចោ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ‘ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ; អាវិភាវំ, តិរោភាវំ; តិរោកុដ្ដំ តិរោបាការំ តិរោបព្ពតំ អសជ្ជមានោ គច្ឆតិ, សេយ្យថាបិ អាកាសេ; បថវិយាបិ ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជំ ករោតិ, សេយ្យថាបិ ឧទកេ; ឧទកេបិ អភិជ្ជមានេ គច្ឆតិ, សេយ្យថាបិ បថវិយំ; អាកាសេបិ បល្លង្កេន កមតិ, សេយ្យថាបិ បក្ខី សកុណោ; ឥមេបិ ចន្ទិមសូរិយេ ឯវំមហិទ្ធិកេ ឯវំមហានុភាវេ បាណិនា បរិមសតិ [បរាមសតិ (ទី. និ. ១.៤៨៤; បដិ. ម. ១.១០៣)] បរិមជ្ជតិ, យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ’. ឥទំ វុច្ចតិ, ព្រាហ្មណ, ឥទ្ធិបាដិហារិយំ .

“ກຕມຍ຺ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອາເທສນາປາຏິຫາຣິຍໍ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກ຺ໂຈ ນິມິຕ຺ເຕນ ອາທິສຕິ – ‘ເອວມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕ຺ຖມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕິປິ ເຕ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ. ໂສ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ ຕເຖວ ຕໍ ໂຫຕິ, ໂນ ອຍ຺ຍຖາ.

“ອິຘ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກ຺ໂຈ ນ ເຫວ ໂຂ ນິມິຕ຺ເຕນ ອາທິສຕິ , ອປິ ຈ ໂຂ ມນຸສ຺ສານໍ ວາ ອມນຸສ຺ສານໍ ວາ ເທວຕານໍ ວາ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ – ‘ເອວມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕ຺ຖມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕິປິ ເຕ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ. ໂສ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ ຕເຖວ ຕໍ ໂຫຕິ, ໂນ ອຍ຺ຍຖາ.

“ອິຘ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກ຺ໂຈ ນ ເຫວ ໂຂ ນິມິຕ຺ເຕນ ອາທິສຕິ ນປິ ມນຸສ຺ສານໍ ວາ ອມນຸສ຺ສານໍ ວາ ເທວຕານໍ ວາ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ, ອປິ ຈ ໂຂ ວິຕກ຺ກຍໂຕ ວິຈາຣຍໂຕ ວິຕກ຺ກວິປ຺ຜາຣສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ – ‘ເອວມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕ຺ຖມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕິປິ ເຕ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ. ໂສ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ ຕເຖວ ຕໍ ໂຫຕິ, ໂນ ອຍ຺ຍຖາ.

“ອິຘ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກ຺ໂຈ ນ ເຫວ ໂຂ ນິມິຕ຺ເຕນ ອາທິສຕິ, ນປິ ມນຸສ຺ສານໍ ວາ ອມນຸສ຺ສານໍ ວາ ເທວຕານໍ ວາ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ, ນປິ ວິຕກ຺ກຍໂຕ ວິຈາຣຍໂຕ ວິຕກ຺ກວິປ຺ຜາຣສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ, ອປິ ຈ ໂຂ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານາຕິ – ‘ຍຖາ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ມໂນສງ຺ຂາຣາ ປຓິຫິຕາ ອິມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣາ ອມຸໍ ນາມ ວິຕກ຺ກໍ ວິຕກ຺ເກສ຺ສຕີ’ຕິ. ໂສ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ ຕເຖວ ຕໍ ໂຫຕິ, ໂນ ອຍ຺ຍຖາ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອາເທສນາປາຏິຫາຣິຍໍ.

“ກຕມຍ຺ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອນຸສາສນີປາຏິຫາຣິຍໍ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ , ເອກ຺ໂຈ ເອວມນຸສາສຕິ – ‘ເອວໍ ວິຕກ຺ເກຖ, ມາ ເອວໍ ວິຕກ຺ກຍິຕ຺ຖ; ເອວໍ ມນສິ ກໂຣຖ, ມາ ເອວໍ ມນສາກຕ຺ຖ; ອິທໍ ປຊຫຖ, ອິທໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຖາ’ຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອນຸສາສນີປາຏິຫາຣິຍໍ. ອິມານິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕີຓິ ປາຏິຫາຣິຍານິ. ອິເມສໍ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕິຓ຺ຓໍ ປາຏິຫາຣິຍານໍ ກຕມໍ ປາຏິຫາຣິຍໍ ຂມຕິ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຍ຺ຈ ປຓີຕຕຣຍ຺ຈາ”ຕິ?

“ຕຕ຺ຣ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຍມິທໍ [ຍທິທໍ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ປາຏິຫາຣິຍໍ ອິເຘກ຺ໂຈ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠຕິ...ເປ... ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕຕິ, ອິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ປາຏິຫາຣິຍໍ ໂຍວ [ໂຍ ຈ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ. ກ.)] ນໍ ກໂຣຕິ ໂສວ [ໂສ ຈ (ສ຺ຍາ. ກໍ ປີ. ກ.)] ນໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ໂຍວ [ໂຍ ຈ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ. ກ.)] ນໍ ກໂຣຕິ ຕເສ຺ສວ [ຕສ຺ສເຈວ (ສີ. ກ.), ຕສ຺ສ ເຈວ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ຕໍ ໂຫຕິ. ອິທໍ ເມ, ໂຠ ໂຄຕມ, ປາຏິຫາຣິຍໍ ມາຍາສຫຘມ຺ມຣູປໍ ວິຍ ຂາຍຕິ.

“ຍມິທໍ , ໂຠ ໂຄຕມ, ປາຏິຫາຣິຍໍ ອິເຘກ຺ໂຈ ນິມິຕ຺ເຕນ ອາທິສຕິ – ‘ເອວມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕ຺ຖມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕິປິ ເຕ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ, ໂສ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ ຕເຖວ ຕໍ ໂຫຕິ, ໂນ ອຍ຺ຍຖາ. ອິຘ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເອກ຺ໂຈ ນ ເຫວ ໂຂ ນິມິຕ຺ເຕນ ອາທິສຕິ, ອປິ ຈ ໂຂ ມນຸສ຺ສານໍ ວາ ອມນຸສ຺ສານໍ ວາ ເທວຕານໍ ວາ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ...ເປ... ນປິ ມນຸສ຺ສານໍ ວາ ອມນຸສ຺ສານໍ ວາ ເທວຕານໍ ວາ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ, ອປິ ຈ ໂຂ ວິຕກ຺ກຍໂຕ ວິຈາຣຍໂຕ ວິຕກ຺ກວິປ຺ຜາຣສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ...ເປ... ນປິ ວິຕກ຺ກຍໂຕ ວິຈາຣຍໂຕ ວິຕກ຺ກວິປ຺ຜາຣສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ, ອປິ ຈ ໂຂ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານາຕິ – ‘ຍຖາ ອິມສ຺ສ

ភោតោ មនោសង្ខារា បណិហិតា ឥមស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អមុំ នាម វិតក្កំ វិតក្កេស្សតី’តិ, សោ ពហុំ ចេបិ អាទិសតិ តថេវ តំ ហោតិ, នោ អញ្ញថា។ ឥទម្បិ, ភោ គោតម, បាដិហារិយំ យោវ តំ ករោតិ សោវ តំ បដិសំវេទេតិ, យោវ តំ ករោតិ តស្សេវ តំ ហោតិ។ ឥទម្បិ មេ, ភោ គោតម, បាដិហារិយំ មាយាសហធម្មរូបំ វិយ ខាយតិ។

“យញ្ច ខោ ឥទំ, ភោ គោតម, បាដិហារិយំ ឥធេកច្ចោ ឯវំ អនុសាសតិ – ‘ឯវំ វិតក្កេថ , មា ឯវំ វិតក្កយិត្ថ; ឯវំ មនសិ ករោថ, មា ឯវំ មនសាកត្ថ; ឥទំ បជហថ, ឥទំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរថា’តិ។ ឥទមេវ, ភោ គោតម, បាដិហារិយំ ខមតិ ឥមេសំ តិណ្ណំ បាដិហារិយានំ អភិក្កន្តតរញ្ច បណីតតរញ្ច។

“អច្ឆរិយំ, ភោ គោតម, អព្ភុតំ, ភោ គោតម! យាវសុភាសិតមិទំ ភោតា គោតមេន ឥមេហិ ច មយំ តីហិ បាដិហារិយេហិ សមន្នាគតំ ភវន្តំ គោតមំ ធារេម។ ភវញ្ហិ គោតមោ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ...បេ... យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ, ភវញ្ហិ គោតមោ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិំ សមាបន្នស្ស ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាតិ – ‘យថា ឥមស្ស ភោតោ មនោសង្ខារា បណិហិតា ឥមស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អមុំ នាម វិតក្កំ វិតក្កេស្សតី’តិ។ ភវញ្ហិ គោតមោ ឯវមនុសាសតិ – ‘ឯវំ វិតក្កេថ, មា ឯវំ វិតក្កយិត្ថ; ឯវំ មនសិ ករោថ, មា ឯវំ មនសាកត្ថ; ឥទំ បជហថ, ឥទំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរថា’”តិ។

“អទ្ធា ខោ ត្យាហំ, ព្រាហ្មណ, អាសជ្ជ ឧបនីយ វាចា ភាសិតា; អបិ ច ត្យាហំ ព្យាករិស្សាមិ។ អហញ្ហិ, ព្រាហ្មណ, អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោមិ...បេ... យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេមិ។ អហញ្ហិ, ព្រាហ្មណ, អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិំ សមាបន្នស្ស ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាមិ – ‘យថា ឥមស្ស ភោតោ មនោសង្ខារា បណិហិតា, ឥមស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អមុំ នាម វិតក្កំ វិតក្កេស្សតី’តិ។ អហញ្ហិ, ព្រាហ្មណ, ឯវមនុសាសាមិ – ‘ឯវំ វិតក្កេថ, មា ឯវំ វិតក្កយិត្ថ; ឯវំ មនសិ ករោថ, មា ឯវំ មនសាកត្ថ; ឥទំ បជហថ, ឥទំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរថា’”តិ។

“អត្ថិ បន, ភោ គោតម, អញ្ញោ ឯកភិក្ខុបិ យោ ឥមេហិ តីហិ បាដិហារិយេហិ សមន្នាគតោ, អញ្ញត្រ ភោតា គោតមេនា”តិ? “ន ខោ, ព្រាហ្មណ, ឯកំយេវ សតំ ន ទ្វេ សតានិ ន តីណិ សតានិ ន ចត្តារិ សតានិ ន បញ្ច សតានិ, អថ ខោ ភិយ្យោវ, យេ [តេ (ក។) បស្ស ម។ និ។ ២។១៨៩] ភិក្ខូ ឥមេហិ តីហិ បាដិហារិយេហិ សមន្នាគតា”តិ។ “កហំ បន, ភោ គោតម, ឯតរហិ តេ ភិក្ខូ វិហរន្តី”តិ? “ឥមស្មិំយេវ ខោ, ព្រាហ្មណ, ភិក្ខុសង្ឃេ”តិ។

“អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម, អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម! សេយ្យថាបិ, ភោ គោតម, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ – ‘ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តី’តិ, ឯវមេវំ ភោតា គោតមេន អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ ភវន្តំ គោតមំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ ទសមំ។

ព្រាហ្មណវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ទ្វេ ព្រាហ្មណា អញ្ញតរោ, បរិព្វាជកេន និព្វុតំ;

បលោកវច្ឆោ តិកណ្ណោ, សោណិ សង្គារវេន ចាតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(៧) ២. មហាវគ្គោ

១. តិត្ថាយតនាទិសុត្តំ

៦២. “តីណិមានិ , ភិក្ខវេ, តិត្ថាយតនានិ យានិ បណ្ឌិតេហិ សមនុយុញ្ជីយមានានិ [សមនុគ្គាហិយមានានិ (ស្យា. កំ. ក.)] សមនុគាហិយមានានិ សមនុភាសិយមានានិ បរម្បិ គន្ត្វា អកិរិយាយ សណ្ឋហន្តិ. កតមានិ តីណិ? សន្តិ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘យំ កិញ្ចាយំ បុរិសបុគ្គលោ បដិសំវេទេតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា សព្ពំ តំ បុព្ពេកតហេតូ’តិ. សន្តិ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘យំ កិញ្ចាយំ បុរិសបុគ្គលោ បដិសំវេទេតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា សព្ពំ តំ ឥស្សរនិម្មានហេតូ’តិ. សន្តិ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘យំ កិញ្ចាយំ បុរិសបុគ្គលោ បដិសំវេទេតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា សព្ពំ តំ អហេតុអប្បច្ចយា’”តិ.

“តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘យំ កិញ្ចាយំ បុរិសបុគ្គលោ បដិសំវេទេតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា សព្ពំ តំ បុព្ពេកតហេតូ’តិ, ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – ‘សច្ចំ កិរ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – យំ កិញ្ចាយំ បុរិសបុគ្គលោ បដិសំវេទេតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា សព្ពំ តំ បុព្ពេកតហេតូ’តិ ? តេ ច មេ [តេ ចេ មេ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ឯវំ បុដ្ឋា ‘អាមា’តិ [អាមោតិ (សី.)] បដិជានន្តិ. ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘តេនហាយស្មន្តោ បាណាតិបាតិនោ ភវិស្សន្តិ បុព្ពេកតហេតុ, អទិន្នាទាយិនោ ភវិស្សន្តិ បុព្ពេកតហេតុ, អព្រហ្មចារិនោ ភវិស្សន្តិ បុព្ពេកតហេតុ, មុសាវាទិនោ ភវិស្សន្តិ បុព្ពេកតហេតុ, បិសុណវាចា ភវិស្សន្តិ បុព្ពេកតហេតុ, ផរុសវាចា ភវិស្សន្តិ បុព្ពេកតហេតុ, សម្ផប្បលាបិនោ ភវិស្សន្តិ បុព្ពេកតហេតុ, អភិជ្ឈាលុនោ ភវិស្សន្តិ បុព្ពេកតហេតុ, ព្យាបន្នចិត្តា ភវិស្សន្តិ បុព្ពេកតហេតុ, មិច្ឆាទិដ្ឋិកា ភវិស្សន្តិ បុព្ពេកតហេតុ’”.

“បុព្ពេកតំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, សារតោ បច្ចាគច្ឆតំ ន ហោតិ ឆន្ទោ វា វាយាមោ វា ឥទំ វា ករណីយំ ឥទំ វា អករណីយន្តិ. ឥតិ ករណីយាករណីយេ ខោ បន សច្ចតោ ថេតតោ អនុបលព្ភិយមានេ មុដ្ឋស្សតីនំ អនារក្ខានំ វិហរតំ ន ហោតិ បច្ចត្តំ សហធម្មិកោ សមណវាទោ . អយំ ខោ មេ, ភិក្ខវេ, តេសុ សមណព្រាហ្មណេសុ ឯវំវាទីសុ ឯវំទិដ្ឋីសុ បឋមោ សហធម្មិកោ និគ្គហោ ហោតិ.

“តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘យំ កិញ្ចាយំ បុរិសបុគ្គលោ បដិសំវេទេតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា សព្ពំ តំ ឥស្សរនិម្មានហេតូ’តិ, ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – ‘សច្ចំ កិរ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឯវំវាទិនោ ឯវទិដ្ឋិនោ – យំ កិញ្ចាយំ បុរិសបុគ្គលោ បដិសំវេទេតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា សព្ពំ តំ ឥស្សរនិម្មានហេតូ’តិ? តេ ច មេ ឯវំ បុដ្ឋា ‘អាមា’តិ បដិជានន្តិ. ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘តេនហាយស្មន្តោ បាណាតិបាតិនោ ភវិស្សន្តិ ឥស្សរនិម្មានហេតុ, អទិន្នាទាយិនោ ភវិស្សន្តិ ឥស្សរនិម្មានហេតុ, អព្រហ្មចារិនោ ភវិស្សន្តិ ឥស្សរនិម្មានហេតុ, មុសាវាទិនោ ភវិស្សន្តិ ឥស្សរនិម្មានហេតុ, បិសុណវាចា ភវិស្សន្តិ

ឥស្សរនិម្មានហេតុ, ផរុសវាចា ភវិស្សន្តិ ឥស្សរនិម្មានហេតុ, សម្ផប្បលាបិនោ ភវិស្សន្តិ ឥស្សរនិម្មានហេតុ, អភិជ្ឈាលុនោ ភវិស្សន្តិ ឥស្សរនិម្មានហេតុ, ព្យាបន្នចិត្តា ភវិស្សន្តិ ឥស្សរនិម្មានហេតុ, មិច្ឆាទិដ្ឋិកា ភវិស្សន្តិ ឥស្សរនិម្មានហេតុ’’។

“ឥស្សរនិម្មានំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, សារតោ បច្ចាគច្ឆតំ ន ហោតិ ឆន្ទោ វា វាយាមោ វា ឥទំ វា ករណីយំ ឥទំ វា អករណីយន្តិ។ ឥតិ ករណីយាករណីយេ ខោ បន សច្ចតោ ថេតតោ អនុបលព្ភិយមានេ មុដ្ឋស្សតីនំ អនារក្ខានំ វិហរតំ ន ហោតិ បច្ចត្តំ សហធម្មិកោ សមណវាទោ។ អយំ ខោ មេ, ភិក្ខវេ, តេសុ សមណព្រាហ្មណេសុ ឯវំវាទីសុ ឯវំទិដ្ឋីសុ ទុតិយោ សហធម្មិកោ និគ្គហោ ហោតិ។

“តត្រ , ភិក្ខវេ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – ‘យំ កិញ្ចាយំ បុរិសបុគ្គលោ បដិសំវេទេតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា សព្ពំ តំ អហេតុអប្បច្ចយា’តិ, ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – ‘សច្ចំ កិរ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – យំ កិញ្ចាយំ បុរិសបុគ្គលោ បដិសំវេទេតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា សព្ពំ តំ អហេតុអប្បច្ចយា’តិ? តេ ច មេ ឯវំ បុដ្ឋា ‘អាមា’តិ បដិជានន្តិ។ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘តេនហាយស្មន្តោ បាណាតិបាតិនោ ភវិស្សន្តិ អហេតុអប្បច្ចយា…បេ… មិច្ឆាទិដ្ឋិកា ភវិស្សន្តិ អហេតុអប្បច្ចយា’’។

“អហេតុអប្បច្ចយំ [អហេតុំ (សី.), អហេតុ (ស្យា. កំ.), អហេតុអប្បច្ចយា (បី.), អហេតុំ អប្បច្ចយំ (ក.)] ខោ បន, ភិក្ខវេ, សារតោ បច្ចាគច្ឆតំ ន ហោតិ ឆន្ទោ វា វាយាមោ វា ឥទំ វា ករណីយំ ឥទំ វា អករណីយន្តិ។ ឥតិ ករណីយាករណីយេ ខោ បន សច្ចតោ ថេតតោ អនុបលព្ភិយមានេ មុដ្ឋស្សតីនំ អនារក្ខានំ វិហរតំ ន ហោតិ បច្ចត្តំ សហធម្មិកោ សមណវាទោ។ អយំ ខោ មេ, ភិក្ខវេ, តេសុ សមណព្រាហ្មណេសុ ឯវំវាទីសុ ឯវំទិដ្ឋីសុ តតិយោ សហធម្មិកោ និគ្គហោ ហោតិ។

“ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ តិត្ថាយតនានិ យានិ បណ្ឌិតេហិ សមនុយុញ្ជិយមានានិ សមនុគាហិយមានានិ សមនុភាសិយមានានិ បរម្បិ គន្ត្វា អកិរិយាយ សណ្ឋហន្តិ។

“អយំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ? ឥមា ឆ ធាតុយោតិ, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។ ឥមានិ ឆ ផស្សាយតនានីតិ, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។ ឥមេ អដ្ឋារស មនោបវិចារាតិ, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។ ឥមានិ ចត្តារិ អរិយសច្ចានីតិ, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។

“ឥមា ឆ ធាតុយោតិ, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហីតិ។ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ។ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? ឆយិមា, ភិក្ខវេ , ធាតុយោ – បថវីធាតុ, អាបោធាតុ, តេជោធាតុ, វាយោធាតុ, អាកាសធាតុ, វិញ្ញាណធាតុ។ ឥមា ឆ ធាតុយោតិ, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហីតិ។ ឥតិ យំ តំ វុត្តំ, ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“ឥមានិ ឆ ផស្សាយតនានីតិ, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហីតិ។ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ។ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? ឆយិមានិ, ភិក្ខវេ, ផស្សាយតនានិ – ចក្ខុ ផស្សាយតនំ, សោតំ ផស្សាយតនំ, ឃានំ ផស្សាយតនំ, ជិវ្ហា ផស្សាយតនំ, កាយោ ផស្សាយតនំ, មនោ ផស្សាយតនំ។ ឥមានិ ឆ ផស្សាយតនានីតិ, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហីតិ។ ឥតិ យំ តំ វុត្តំ, ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“ឥមេ អដ្ឋារស មនោបវិចារាតិ, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហីតិ។ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ។ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា សោមនស្សដ្ឋានិយំ រូបំ ឧបវិចរតិ ទោមនស្សដ្ឋានិយំ រូបំ ឧបវិចរតិ ឧបេក្ខដ្ឋានិយំ រូបំ ឧបវិចរតិ, សោតេន សទ្ទំ សុត្វា… ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា… ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា… កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា… មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ សោមនស្សដ្ឋានិយំ ធម្មំ ឧបវិចរតិ ទោមនស្សដ្ឋានិយំ ធម្មំ ឧបវិចរតិ ឧបេក្ខដ្ឋានិយំ ធម្មំ ឧបវិចរតិ។ ឥមេ អដ្ឋារស មនោបវិចារាតិ, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហីតិ។ ឥតិ យំ តំ វុត្តំ, ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“ឥមានិ ចត្តារិ អរិយសច្ចានីតិ, ភិក្ខវេ, មយា ធម្មោ ទេសិតោ អនិគ្គហិតោ អសំកិលិដ្ឋោ អនុបវជ្ជោ អប្បដិកុដ្ឋោ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហីតិ។ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ។ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? ឆន្នំ, ភិក្ខវេ, ធាតូនំ ឧបាទាយ គព្ភស្សាវក្កន្តិ ហោតិ; ឱក្កន្តិយា សតិ នាមរូបំ, នាមរូបបច្ចយា សឡាយតនំ, សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ, ផស្សបច្ចយា វេទនា។ វេទិយមានស្ស ខោ បនាហំ, ភិក្ខវេ, ឥទំ ទុក្ខន្តិ បញ្ញាបេមិ, អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ បញ្ញាបេមិ, អយំ ទុក្ខនិរោធោតិ បញ្ញាបេមិ, អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ បញ្ញាបេមិ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ? ជាតិបិ ទុក្ខា, ជរាបិ ទុក្ខា , ( ) [(ព្យាធិបិ ទុក្ខោ) (សី. បី. ក.) អដ្ឋកថាយ សំសន្ទេតព្ពា វិសុទ្ធិ. ១. ៥១១] មរណម្បិ ទុក្ខំ , សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសាបិ ទុក្ខា, (អប្បិយេហិ សម្បយោគោ ទុក្ខោ, បិយេហិ វិប្បយោគោ ទុក្ខោ,) [(នត្ថិ កត្ថចិ)] យម្បិច្ឆំ ន លភតិ តម្បិ ទុក្ខំ។ សំខិត្តេន បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា ទុក្ខា។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខសមុទយំ [ទុក្ខសមុទយោ (ស្យា. កំ.)] អរិយសច្ចំ? អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា, សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ,

ᬯᬶᬜ᭄ᬜᬵᬡᬧᬘ᭄ᬘᬬᬵ ᬦᬵᬫᬭᬹᬧᬂ, ᬦᬵᬫᬭᬹᬧᬧᬘ᭄ᬘᬬᬵ ᬲᬮ᬴ᬵᬬᬢᬦᬂ, ᬲᬮ᬴ᬵᬬᬢᬦᬧᬘ᭄ᬘᬬᬵ ᬨᬲ᭄ᬲᭀ, ᬨᬲ᭄ᬲᬧᬘ᭄ᬘᬬᬵ ᬯᬾᬤᬦᬵ, ᬯᬾᬤᬦᬵᬧᬘ᭄ᬘᬬᬵ ᬢᬡ᭄ᬳᬵ, ᬢᬡ᭄ᬳᬵᬧᬘ᭄ᬘᬬᬵ ᬉᬧᬵᬤᬵᬦᬂ, ᬉᬧᬵᬤᬵᬦᬧᬘ᭄ᬘᬬᬵ ᬪᬯᭀ, ᬪᬯᬧᬘ᭄ᬘᬬᬵ ᬚᬵᬢᬶ, ᬚᬵᬢᬶᬧᬘ᭄ᬘᬬᬵ ᬚᬭᬵᬫᬭᬡᬂ ᬲᭀᬓᬧᬭᬶᬤᬾᬯᬤᬸᬓ᭄ᬔᬤᭀᬫᬦᬲ᭄ᬲᬸᬧᬵᬬᬵᬲᬵ ᬲᬫ᭄ᬪᬯᬦ᭄ᬢᬶ᭞ ᬏᬯᬫᬾᬢᬲ᭄ᬲ ᬓᬾᬯᬮᬲ᭄ᬲ ᬤᬸᬓ᭄ᬔᬓ᭄ᬔᬦ᭄ᬥᬲ᭄ᬲ ᬲᬫᬸᬤᬬᭀ ᬳᭀᬢᬶ᭞ ᬇᬤᬂ ᬯᬸᬘ᭄ᬘᬢᬶ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬤᬸᬓ᭄ᬔᬲᬫᬸᬤᬬᬂ ᬅᬭᬶᬬᬲᬘ᭄ᬘᬂ᭞

“ᬓᬢᬫᬜ᭄ᬘ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬤᬸᬓ᭄ᬔᬦᬶᬭᭀᬥᬂ [ᬤᬸᬓ᭄ᬔᬦᬶᬭᭀᬥᭀ (ᬲ᭄ᬬᬵ᭞ ᬓ᭞)] ᬅᬭᬶᬬᬲᬘ᭄ᬘᬂ? ᬅᬯᬶᬚ᭄ᬚᬵᬬ ᬢ᭄ᬯᬾᬯ ᬅᬲᬾᬲᬯᬶᬭᬵᬕᬦᬶᬭᭀᬥᬵ ᬲᬗ᭄ᬔᬵᬭᬦᬶᬭᭀᬥᭀ, ᬲᬗ᭄ᬔᬵᬭᬦᬶᬭᭀᬥᬵ ᬯᬶᬜ᭄ᬜᬵᬡᬦᬶᬭᭀᬥᭀ, ᬯᬶᬜ᭄ᬜᬵᬡᬦᬶᬭᭀᬥᬵ ᬦᬵᬫᬭᬹᬧᬦᬶᬭᭀᬥᭀ, ᬦᬵᬫᬭᬹᬧᬦᬶᬭᭀᬥᬵ ᬲᬮ᬴ᬵᬬᬢᬦᬦᬶᬭᭀᬥᭀ, ᬲᬮ᬴ᬵᬬᬢᬦᬦᬶᬭᭀᬥᬵ ᬨᬲ᭄ᬲᬦᬶᬭᭀᬥᭀ, ᬨᬲ᭄ᬲᬦᬶᬭᭀᬥᬵ ᬯᬾᬤᬦᬵᬦᬶᬭᭀᬥᭀ, ᬯᬾᬤᬦᬵᬦᬶᬭᭀᬥᬵ ᬢᬡ᭄ᬳᬵᬦᬶᬭᭀᬥᭀ, ᬢᬡ᭄ᬳᬵᬦᬶᬭᭀᬥᬵ ᬉᬧᬵᬤᬵᬦᬦᬶᬭᭀᬥᭀ, ᬉᬧᬵᬤᬵᬦᬦᬶᬭᭀᬥᬵ ᬪᬯᬦᬶᬭᭀᬥᭀ, ᬪᬯᬦᬶᬭᭀᬥᬵ ᬚᬵᬢᬶᬦᬶᬭᭀᬥᭀ, ᬚᬵᬢᬶᬦᬶᬭᭀᬥᬵ ᬚᬭᬵᬫᬭᬡᬂ ᬲᭀᬓᬧᬭᬶᬤᬾᬯᬤᬸᬓ᭄ᬔᬤᭀᬫᬦᬲ᭄ᬲᬸᬧᬵᬬᬵᬲᬵ ᬦᬶᬭᬸᬚ᭄ᬛᬦ᭄ᬢᬶ᭞ ᬏᬯᬫᬾᬢᬲ᭄ᬲ ᬓᬾᬯᬮᬲ᭄ᬲ ᬤᬸᬓ᭄ᬔᬓ᭄ᬔᬦ᭄ᬥᬲ᭄ᬲ ᬦᬶᬭᭀᬥᭀ ᬳᭀᬢᬶ᭞ ᬇᬤᬂ ᬯᬸᬘ᭄ᬘᬢᬶ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬤᬸᬓ᭄ᬔᬦᬶᬭᭀᬥᬂ ᬅᬭᬶᬬᬲᬘ᭄ᬘᬂ᭞

“ᬓᬢᬫᬜ᭄ᬘ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬤᬸᬓ᭄ᬔᬦᬶᬭᭀᬥᬕᬵᬫᬶᬦᬷ ᬧᬝᬶᬧᬤᬵ ᬅᬭᬶᬬᬲᬘ᭄ᬘᬂ? ᬅᬬᬫᬾᬯ ᬅᬭᬶᬬᭀ ᬅᬝ᭄ᬞᬗ᭄ᬕᬶᬓᭀ ᬫᬕ᭄ᬕᭀ, ᬲᬾᬬ᭄ᬬᬣᬶᬤᬂ – ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ, ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬲᬗ᭄ᬓᬧ᭄ᬧᭀ, ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬯᬵᬘᬵ, ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬓᬫ᭄ᬫᬦ᭄ᬢᭀ, ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬆᬚᬷᬯᭀ, ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬯᬵᬬᬵᬫᭀ, ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬲᬢᬶ, ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬲᬫᬵᬥᬶ᭞ ᬇᬤᬂ ᬯᬸᬘ᭄ᬘᬢᬶ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬤᬸᬓ᭄ᬔᬦᬶᬭᭀᬥᬕᬵᬫᬶᬦᬷ ᬧᬝᬶᬧᬤᬵ ᬅᬭᬶᬬᬲᬘ᭄ᬘᬂ᭞ ‘ᬇᬫᬵᬦᬶ ᬘᬢ᭄ᬢᬵᬭᬶ ᬅᬭᬶᬬᬲᬘ᭄ᬘᬵᬦᬷ’ᬢᬶ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬫᬬᬵ ᬥᬫ᭄ᬫᭀ ᬤᬾᬲᬶᬢᭀ ᬅᬦᬶᬕ᭄ᬕᬳᬶᬢᭀ ᬅᬲᬂᬓᬶᬮᬶᬝ᭄ᬞᭀ ᬅᬦᬸᬧᬯᬚ᭄ᬚᭀ ᬅᬧ᭄ᬧᬝᬶᬓᬸᬝ᭄ᬞᭀ ᬲᬫᬡᬾᬳᬶ ᬩ᭄ᬭᬵᬳ᭄ᬫᬡᬾᬳᬶ ᬯᬶᬜ᭄ᬜᬹᬳᬷᬢᬶ᭞ ᬇᬢᬶ ᬬᬂ ᬢᬂ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬂ ᬇᬤᬫᬾᬢᬂ ᬧᬝᬶᬘ᭄ᬘ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬦ᭄”ᬢᬶ᭞ ᬧᬜ᭄ᬘᬫᬂ᭞

᭖᭒᭞ “ᬢᬷᬡᬶᬫᬵᬦᬶ , ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬅᬫᬵᬢᬵᬧᬸᬢ᭄ᬢᬶᬓᬵᬦᬶ ᬪᬬᬵᬦᬷᬢᬶ ᬅᬲ᭄ᬲᬸᬢᬯᬵ ᬧᬸᬣᬸᬚ᭄ᬚᬦᭀ ᬪᬵᬲᬢᬶ᭞ ᬓᬢᬫᬵᬦᬶ ᬢᬷᬡᬶ? ᬳᭀᬢᬶ ᬲᭀ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬲᬫᬬᭀ ᬬᬂ ᬫᬳᬵᬅᬕ᭄ᬕᬶᬤᬵᬳᭀ ᬯᬸᬝ᭄ᬞᬵᬢᬶ᭞ ᬫᬳᬵᬅᬕ᭄ᬕᬶᬤᬵᬳᬾ ᬔᭀ ᬧᬦ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬯᬸᬝ᭄ᬞᬶᬢᬾ ᬢᬾᬦ ᬕᬵᬫᬵᬧᬶ ᬟᬬ᭄ᬳᬦ᭄ᬢᬶ ᬦᬶᬕᬫᬵᬧᬶ ᬟᬬ᭄ᬳᬦ᭄ᬢᬶ ᬦᬕᬭᬵᬧᬶ ᬟᬬ᭄ᬳᬦ᭄ᬢᬶ᭞ ᬕᬵᬫᬾᬲᬸᬧᬶ ᬟᬬ᭄ᬳᬫᬵᬦᬾᬲᬸ ᬦᬶᬕᬫᬾᬲᬸᬧᬶ ᬟᬬ᭄ᬳᬫᬵᬦᬾᬲᬸ ᬦᬕᬭᬾᬲᬸᬧᬶ ᬟᬬ᭄ᬳᬫᬵᬦᬾᬲᬸ ᬢᬢ᭄ᬭ ᬫᬵᬢᬵᬧᬶ ᬧᬸᬢ᭄ᬢᬂ ᬦᬧ᭄ᬧᬝᬶᬮᬪᬢᬶ, ᬧᬸᬢ᭄ᬢᭀᬧᬶ ᬫᬵᬢᬭᬂ ᬦᬧ᭄ᬧᬝᬶᬮᬪᬢᬶ ᭞ ᬇᬤᬂ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬧᬞᬫᬂ ᬅᬫᬵᬢᬵᬧᬸᬢ᭄ᬢᬶᬓᬂ ᬪᬬᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬲ᭄ᬲᬸᬢᬯᬵ ᬧᬸᬣᬸᬚ᭄ᬚᬦᭀ ᬪᬵᬲᬢᬶ᭞

“ᬧᬸᬦ ᬘᬧᬭᬂ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬳᭀᬢᬶ ᬲᭀ ᬲᬫᬬᭀ ᬬᬂ ᬫᬳᬵᬫᬾᬖᭀ ᬯᬸᬝ᭄ᬞᬵᬢᬶ᭞ ᬫᬳᬵᬫᬾᬖᬾ ᬔᭀ ᬧᬦ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬯᬸᬝ᭄ᬞᬶᬢᬾ ᬫᬳᬵᬉᬤᬓᬯᬵᬳᬓᭀ ᬲᬜ᭄ᬚᬵᬬᬢᬶ᭞ ᬫᬳᬵᬉᬤᬓᬯᬵᬳᬓᬾ ᬔᭀ ᬧᬦ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬲᬜ᭄ᬚᬵᬢᬾ ᬢᬾᬦ ᬕᬵᬫᬵᬧᬶ ᬯᬸᬬ᭄ᬳᬦ᭄ᬢᬶ ᬦᬶᬕᬫᬵᬧᬶ ᬯᬸᬬ᭄ᬳᬦ᭄ᬢᬶ ᬦᬕᬭᬵᬧᬶ ᬯᬸᬬ᭄ᬳᬦ᭄ᬢᬶ᭞ ᬕᬵᬫᬾᬲᬸᬧᬶ ᬯᬸᬬ᭄ᬳᬫᬵᬦᬾᬲᬸ ᬦᬶᬕᬫᬾᬲᬸᬧᬶ ᬯᬸᬬ᭄ᬳᬫᬵᬦᬾᬲᬸ ᬦᬕᬭᬾᬲᬸᬧᬶ ᬯᬸᬬ᭄ᬳᬫᬵᬦᬾᬲᬸ ᬢᬢ᭄ᬭ ᬫᬵᬢᬵᬧᬶ ᬧᬸᬢ᭄ᬢᬂ ᬦᬧ᭄ᬧᬝᬶᬮᬪᬢᬶ, ᬧᬸᬢ᭄ᬢᭀᬧᬶ ᬫᬵᬢᬭᬂ ᬦᬧ᭄ᬧᬝᬶᬮᬪᬢᬶ᭞ ᬇᬤᬂ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬤᬸᬢᬶᬬᬂ ᬅᬫᬵᬢᬵᬧᬸᬢ᭄ᬢᬶᬓᬂ ᬪᬬᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬲ᭄ᬲᬸᬢᬯᬵ ᬧᬸᬣᬸᬚ᭄ᬚᬦᭀ ᬪᬵᬲᬢᬶ᭞

“ᬧᬸᬦ ᬘᬧᬭᬂ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬳᭀᬢᬶ ᬲᭀ ᬲᬫᬬᭀ ᬬᬂ ᬪᬬᬂ ᬳᭀᬢᬶ ᬅᬝᬯᬶᬲᬗ᭄ᬓᭀᬧᭀ, ᬘᬓ᭄ᬓᬲᬫᬵᬭᬹᬮ᬴᭄ᬳᬵ ᬚᬵᬦᬧᬤᬵ ᬧᬭᬶᬬᬵᬬᬦ᭄ᬢᬶ᭞ ᬪᬬᬾ ᬔᭀ ᬧᬦ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬲᬢᬶ ᬅᬝᬯᬶᬲᬗ᭄ᬓᭀᬧᬾ ᬘᬓ᭄ᬓᬲᬫᬵᬭᬹᬮ᬴᭄ᬳᬾᬲᬸ ᬚᬵᬦᬧᬤᬾᬲᬸ ᬧᬭᬶᬬᬵᬬᬦ᭄ᬢᬾᬲᬸ ᬢᬢ᭄ᬭ ᬫᬵᬢᬵᬧᬶ ᬧᬸᬢ᭄ᬢᬂ ᬦᬧ᭄ᬧᬝᬶᬮᬪᬢᬶ, ᬧᬸᬢ᭄ᬢᭀᬧᬶ ᬫᬵᬢᬭᬂ ᬦᬧ᭄ᬧᬝᬶᬮᬪᬢᬶ᭞ ᬇᬤᬂ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬢᬢᬶᬬᬂ ᬅᬫᬵᬢᬵᬧᬸᬢ᭄ᬢᬶᬓᬂ ᬪᬬᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬲ᭄ᬲᬸᬢᬯᬵ ᬧᬸᬣᬸᬚ᭄ᬚᬦᭀ ᬪᬵᬲᬢᬶ᭞ ᬇᬫᬵᬦᬶ ᬔᭀ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬢᬷᬡᬶ ᬅᬫᬵᬢᬵᬧᬸᬢ᭄ᬢᬶᬓᬵᬦᬶ

ຠຍານີຕິ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊເນາ ຠາສຕິ.

“ຕານິ ເຂາ ປນິມານິ [ອິມານິ ເຂາ (ສີ.), ອິມານິ ເຂາ ປນ (ກ.)], ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິກາເນວ ຠຍານິ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການິ ຠຍານີຕິ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊເນາ ຠາສຕິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ເຫາຕິ ເສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມເຍາ ຍໍ ມຫາອຄ຺ຄິທາເຫາ ວຸຏ຺ຐາຕິ. ມຫາອຄ຺ຄິທາເຫ ເຂາ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຸຏ຺ຐິເຕ ເຕນ ຄາມາປິ ຑຍ຺ຫນ຺ຕິ ນິຄມາປິ ຑຍ຺ຫນ຺ຕິ ນຄຣາປິ ຑຍ຺ຫນ຺ຕິ. ຄາເມສຸປິ ຑຍ຺ຫມາເນສຸ ນິຄເມສຸປິ ຑຍ຺ຫມາເນສຸ ນຄເຣສຸປິ ຑຍ຺ຫມາເນສຸ ເຫາຕິ ເສາ ສມເຍາ ຍໍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ມາຕາປິ ປຸຕ຺ຕໍ ປຏິລຠຕິ, ປຸຕ຺ເຕາປິ ມາຕຣໍ ປຏິລຠຕິ. ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຐມໍ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິກໍເຍວ ຠຍໍ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິກໍ ຠຍນ຺ຕິ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊເນາ ຠາສຕິ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຫາຕິ ເສາ ສມເຍາ ຍໍ ມຫາເມເຆາ ວຸຏ຺ຐາຕິ. ມຫາເມເຆ ເຂາ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຸຏ຺ຐິເຕ ມຫາອຸທກວາຫເກາ ສຎ຺ຊາຍຕິ. ມຫາອຸທກວາຫເກ ເຂາ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຎ຺ຊາເຕ ເຕນ ຄາມາປິ ວຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ນິຄມາປິ ວຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ນຄຣາປິ ວຸຍ຺ຫນ຺ຕິ. ຄາເມສຸປິ ວຸຍ຺ຫມາເນສຸ ນິຄເມສຸປິ ວຸຍ຺ຫມາເນສຸ ນຄເຣສຸປິ ວຸຍ຺ຫມາເນສຸ ເຫາຕິ ເສາ ສມເຍາ ຍໍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ມາຕາປິ ປຸຕ຺ຕໍ ປຏິລຠຕິ, ປຸຕ຺ເຕາປິ ມາຕຣໍ ປຏິລຠຕິ. ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸຕິຍໍ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິກໍເຍວ ຠຍໍ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິກໍ ຠຍນ຺ຕິ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊເນາ ຠາສຕິ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຫາຕິ ເສາ ສມເຍາ ຍໍ ຠຍໍ ເຫາຕິ ອຏວິສງ຺ເກາເປາ, ຈກ຺ກສມາຣູຬ຺ຫາ ຊານປທາ ປຣິຍາຍນ຺ຕິ. ຠເຍ ເຂາ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິ ອຏວິສງ຺ເກາເປ ຈກ຺ກສມາຣູຬ຺ເຫສຸ ຊານປເທສຸ ປຣິຍາຍນ຺ເຕສຸ ເຫາຕິ ເສາ ສມເຍາ ຍໍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ມາຕາປິ ປຸຕ຺ຕໍ ປຏິລຠຕິ, ປຸຕ຺ເຕາປິ ມາຕຣໍ ປຏິລຠຕິ. ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຕິຍໍ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິກໍເຍວ ຠຍໍ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິກໍ ຠຍນ຺ຕິ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊເນາ ຠາສຕິ. “ອິມານິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິກາເນວ ຠຍານິ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການິ ຠຍານີຕິ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊເນາ ຠາສຕິ”.

“ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການິ ຠຍານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ຊຣາຠຍໍ, ພ຺ຍາທິຠຍໍ, ມຣຓຠຍນ຺ຕິ. ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາ ປຸຕ຺ຕໍ ຊີຣມານໍ ເອວໍ ລຠຕິ – ‘ອຫໍ ຊີຣາມິ, ມາ ເມ ປຸຕ຺ເຕາ ຊີຣີ’ຕິ; ປຸຕ຺ເຕາ ວາ ປນ ມາຕຣໍ ຊີຣມານໍ ນ ເອວໍ ລຠຕິ – ‘ອຫໍ ຊີຣາມິ, ມາ ເມ ມາຕາ ຊີຣີ’”ຕິ.

“ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາ ປຸຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາທິຍມານໍ ເອວໍ ລຠຕິ – ‘ອຫໍ ພ຺ຍາທິຍາມິ, ມາ ເມ ປຸຕ຺ເຕາ ພ຺ຍາທິຍີ’ຕິ; ປຸຕ຺ເຕາ ວາ ປນ ມາຕຣໍ ພ຺ຍາທິຍມານໍ ນ ເອວໍ ລຠຕິ – ‘ອຫໍ ພ຺ຍາທິຍາມິ, ມາ ເມ ມາຕາ ພ຺ຍາທິຍີ’”ຕິ.

“ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາ ປຸຕ຺ຕໍ ມີຍມານໍ ເອວໍ ລຠຕິ – ‘ອຫໍ ມີຍາມິ, ມາ ເມ ປຸຕ຺ເຕາ ມີຍີ’ຕິ; ປຸຕ຺ເຕາ ວາ ປນ ມາຕຣໍ ມີຍມານໍ ນ ເອວໍ ລຠຕິ – ‘ອຫໍ ມີຍາມິ, ມາ ເມ ມາຕາ ມີຍີ’ຕິ. ອິມານິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການິ ຠຍານີ”ຕິ.

“ອຕ຺ຖິ , ຠິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ເຄາ ອຕ຺ຖິ ປຏິປທາ ອິເມສຎ຺ຈ ຕິຓ຺ຓໍ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິການໍ ຠຍານໍ ອິເມສຎ຺ຈ ຕິຓ຺ຓໍ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການໍ ຠຍານໍ ປຫານາຍ ສມຕິກ຺ກມາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກຕເມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ເຄາ ກຕມາ ຈ ປຏິປທາ ອິເມສຎ຺ຈ ຕິຓ຺ຓໍ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິການໍ ຠຍານໍ ອິເມສຎ຺ຈ ຕິຓ຺ຓໍ

អយាតាបុត្តិកាត៌ កឃាត៌ បហាភាឃ នយតិក្កយាឃ និចត្តតិ? អឃរេច អទិរេឃា អដ្ឋក្តិរេកា យរេក្កា, រេរេឃ្យធិត៌ – នយ្ខាឌ៌ដ្ឋិ, នយ្ខានក្ករេបិ, នយ្ខាធាធា, នយ្ខាកយ្ខរេត្តា, នយ្ខាអាឌ៉ីរេធា, នយ្ខាធាឃារេយា, នយ្ខានតិ, នយ្ខានយាឆិ៍ អឃំ រេលា, កិក្លរេច, យរេក្កា អឃំ បឌិបគា ឡ្តរេយនញ្ញា តិល្ហា នយាតាបុត្តិកាត៌ កឃាត៌ ឡ្តរេយនញ្ញា តិល្ហា អយាតាបុត្តិកាត៌ កឃាត៌ បហាភាឃ នយតិក្កយាឃ និចត្តតី”តិ៍ ត្យតិឃំ៍

ឲ៍ ចេតាកបុទសុត្តំ

៤៣៍ ឲកំ នយឃំ កកចា រេកានរេលសុ ធាទិកំ ធរេយារេតា យហតា កិក្លុនរេឈ្លុត នឌ្ឋិ រេឃត ចេតាកបុទំ តាយ រេកានលិត៌ (ទ្រាហ្វុលាការេយា តគចនទិ៍ អរេឃ្យានុំ រេលា ចេតាកបុទិកា (ទ្រាហ្វុលាកហបតិកា – “នយរេលា ឈលុ , រេកា, រេកាតរេយា នញ្យបុរេត្តា នញ្យកុលិ បត្តាឌ៉ីរេតា ចេតាកបុទំ អត្យុប្យរេត្តា៍ តំ រេលា បត កចត្តិ រេកាតយំ ឲចំ ពល្យារេលា កិត្តិនរេង្គ្ហា អត្តុក្ករេតា – ‘ឡ្តតិបិ រេនា កកចា អទេហំ នយ្ខានយ្ខរេង្គ្ហា ចិត្តាធរលានយ្យរេត្តា ស្យុករេតា រេលិកចិក្នុ អត្យុត្តរេទា បុទិនគយ្ខនាទធិ នត្តា ចេចយត្យុឃ្យាត៌ ត្យុរេង្គ្ហា កកចា’តិ [កកចា (សី៍ ឃ្យា កំ៍ បី៍) ឡ្តត៌ សុត្តចល្លុតាឃ អដ្ឋកធាឃ និនរេគ្គតត្តា បិទា៍ ១; ឌី៍ តិ៍ ១៍ឲ៣៥ បរេស្សិតត្តា]៍ រេនា ឡ្តយំ រេលិកំ នចេចកំ នយារេកំ នទ្រាហ្វុកំ នឃ្យុយលាទ្រាហ្វុលិ បឌ៌ នចេចយត្យុឃ្យំ នឃំ អកិត្តា នឆ្លិកត្តា បចេចគតិ៍ រេនា ឆយំ ចេនតិ អាឌិពល្យាលំ យរេត្តាល្យាលំ បទិរេឃានាភពល្យាលំ នាត្តំ នព្យញ្ញាត៌, រេកចលបទិបុល្លុំ បទិសុទ្ធិ ទ្រាហ្វុចទិយំ បការេនតិ៍ នាគុ រេលា បត តធាទុ្បិត៌ អទេហតំ គឃ្យុត៌ រេហាតី”តិ៍

អធ រេលា ចេតាកបុទិកា (ទ្រាហ្វុលាកហបតិកា រេឃត កកចា រេតត្យុបនក្កយិនុ; ក្តុបនក្កយិត្តា អបេប្យកេច្ឆ កកចត្តិ អភិចារេគត្តា ឲកយត្តិ តិនីឌិនុ, អបេប្យកេច្ឆ កកចតា នឌ្ឋិ នរេយ្ខាឌិនុ, នរេយ្ខាគតិយំ ពធិ នារេលិយំ ឌិតិនារេទត្តា ឲកយត្តិ តិនីឌិនុ, អបេប្យកេច្ឆ រេឃត កកចា រេតតញ្ញាលិ បលារេយត្តា ឲកយត្តិ តិនីឌិនុ, អបេប្យកេច្ឆ តាយរេកាត្តំ នារេចត្តា ឲកយត្តិ តិនីឌិនុ, អបេប្យកេច្ឆ តុល្ហិក្តុតា ឲកយត្តិ តិនីឌិនុ៍ ឲកយត្តិ តិនិរេគ្គា រេលា ចេតាកបុទិរេកា ចឆ្លរេការេត្តា ទ្រាហ្វុរេលា កកចត្តិ ឲតគរេចាធ –

“អឆ្លទិយំ , រេកា រេកាតយ, អត្តុតំ, រេកា រេកាតយ! ឃាចត្តោត៌ រេការេតា រេកាតយឃ្យ ចិប្យនត្តាតិ ឡ្តត្រ្តិឃាតិ, បទិសុរេង្គ្ហា លចិចរេល្លា បទិរេឃាគារេតា៍ រេរេឃ្យធាបិ, រេកា រេកាតយ, នារេគ៌ ពគរេបល្ហំ [យល្ហ (ក៍)] បទិសុទ្ធិ រេហាតិ បទិរេឃាគាតំ; ឲចរេយចំ រេការេតា រេកាតយឃ្យ ចិប្យនត្តាតិ ឡ្តត្រ្តិឃាតិ បទិសុរេង្គ្ហា លចិចរេល្លា បទិរេឃាគារេតា៍ រេរេឃ្យធាបិ, រេកា រេកាតយ, តាលបក្កិ នយ្យតិ ពត្តិតា បយុត្តំ [យុត្តំ (សី៍ បី៍ ក៍)] បទិសុទ្ធិ រេហាតិ បទិរេឃាគាតំ; ឲចរេយចំ រេការេតា រេកាតយឃ្យ ចិប្យនត្តាតិ ឡ្តត្រ្តិឃាតិ បទិសុរេង្គ្ហា លចិចរេល្លា បទិរេឃាគារេតា៍ រេរេឃ្យធាបិ, រេកា រេកាតយ, រេតក្លិ [តិក្លិ-ឡ្តតិបិ (យ៍ តិ៍ ឲ៍១៩ប័)] ឌរេយ្ខាតគ៌ គក្លកយ្ខារបុត្តឃុបទិកយ្ខកតំ ក្តក្កាយុរេល ឃុកុនលនយ្យហដ្ឋិ បល្ហកយ្ខរេល តិក្លិត្តំ ការេនតា ច តបរេតា ច ចិរេទាចតិ ច; ឲចរេយចំ រេការេតា រេកាតយឃ្យ ចិប្យនត្តាតិ ឡ្តត្រ្តិឃាតិ បទិសុរេង្គ្ហា លចិចរេល្លា បទិរេឃាគារេតា៍ ឃាតិ តាតិ, រេកា រេកាតយ, ក្តច្ឆានឃតយហានឃតាតិ, រេរេឃ្យធិត៌ – អានត្តិ បល្លរេត្តា រេកាតរេកា ចិត្តរេកា បឌិកា បដលិកា តុលិកា ចិកតិកា ក្តដ្ឋរេលិយី ឲកត្តរេលិយី កដ្ឋិឃ្យំ រេការេរេឃ្យ កុត្តកំ ហត្តត្តិទំ អឃ្យុត្តទំ ទធត្តទំ អឌិតប្យចេលី ពគលិយិកបចរបច្ឆត្តរេលំ [កាគលិយិកបចរបច្ឆត្តរេលំ (សី៍)] ទិនាត្តរេឆ្លិ៍ ក្តករេតារេលិហិតក្យុបគាត៌, ឲចទុ្បិត៌ ត្យុត កចំ រេកាតរេយា

ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນານິ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ”ຕິ.

“ຍານິ ໂຂ ປນ ຕານິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນານິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ອາສນ຺ທິ ປລ຺ລງ຺ໂກ ໂຄນໂກ ຈິຕ຺ຕໂກ ປຏິກາ ປຏລິກາ ຕູລິກາ ວິກຕິກາ ອຸທ຺ທໂລມີ ເອກນ຺ຕໂລມີ ກຏ຺ຏິສ຺ສໍ ໂກເສຍ຺ຍໍ ກຸຕ຺ຕກໍ ຫຕ຺ຖຕ຺ຖຣໍ ອສ຺ສຕ຺ຖຣໍ ຣຖຕ຺ຖຣໍ ອຊິນປ຺ປເວຓີ ກທລິມິຄປວຣປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓໍ ສອຸຕ຺ຕຣຈ຺ຉທໍ ອຸຠໂຕໂລຫິຕກູປທານໍ. ທຸລ຺ລຠານິ ຕານິ ປພ຺ພຊິຕານໍ ລທ຺ຘາ ຈ ປນ [ລທ຺ຘານິ ຈ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ.), ລທ຺ຘາ ຈ (ປີ.)] ນ ກປ຺ປນ຺ຕິ.

“ຕີຓິ ໂຂ, ອິມານິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນານິ, ເຍສາຫໍ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ທິພ຺ພໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ພ຺ຣຫ຺ມໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ອຣິຍໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ. ອິມານິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕີຓິ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນານິ, ເຍສາຫໍ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ”ຕິ.

“ກຕມໍ ປນ ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ທິພ຺ພໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ຍສ຺ສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ”ຕິ? “ອິທາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຍໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣາມິ, ໂສ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຕເມວ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຓ຺ທາຍ ປວິສາມິ. ໂສ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ທປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ວນນ຺ຕຎ຺ເຎວ ປວິສາມິ [ປວນໍເຍວ ປວິສາມິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ.)]. ໂສ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ໂຫນ຺ຕິ ຕິຓານິ ວາ ປຓ຺ຓານິ ວາ ຕານິ ເອກຊ຺ຌໍ ສງ຺ຄຣິຕ຺ວາ ນິສີທາມິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິທາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ໂສ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ທມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ; ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ; ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣາມິ ສໂຕ ຈ ສມ຺ປຊາໂນ ສຸຂຎ຺ຈ ກາເຍນ ປຏິສໍເວເທມິ, ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ – ‘ອຸເປກ຺ຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີ’ຕິ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ; ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍຠູໂຕ ຈງ຺ກມາມິ, ທິພ຺ໂພ ເມ ເອໂສ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຈງ຺ກໂມ ໂຫຕິ. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍຠູໂຕ ຕິຏ຺ຐາມິ, ທິພ຺ພໍ ເມ ເອຕໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຐານໍ ໂຫຕິ. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍຠູໂຕ ນິສີທາມິ, ທິພ຺ພໍ ເມ ເອຕໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອາສນໍ ໂຫຕິ. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍຠູໂຕ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປມິ, ທິພ຺ພໍ ເມ ເອຕໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ ໂຫຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ທິພ຺ພໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ຍສ຺ສາຫໍ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ”ຕິ.

“ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ໂກ ຈຎ຺ໂຎ ເອວຣູປສ຺ສ ທິພ຺ພສ຺ສ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນສ຺ສ ນິກາມລາຠີ ຠວິສ຺ສຕິ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ!

“ກຕມໍ ປນ ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣຫ຺ມໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ຍສ຺ສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ”ຕິ? “ອິທາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຍໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣາມິ, ໂສ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຕເມວ ຄາມໍ ວາ

និគមំ វា បិណ្ឌាយ បវិសាមិ។ សោ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ វនន្តញ្ញេវ បវិសាមិ។ សោ យទេវ តត្ថ ហោន្តិ តិណានិ វា បណ្ណានិ វា តានិ ឯកជ្ឈំ សំហរិត្វា និសីទាមិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ សោ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរាមិ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ, ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន [អព្យាបជ្ឈេន (សព្ពត្ថ)] ផរិត្វា វិហរាមិ។ ករុណាសហគតេន ចេតសា...បេ... មុទិតាសហគតេន ចេតសា...បេ... ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរាមិ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ , តថា ចតុត្ថំ [ចតុត្ថិំ (សី॰)], ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរាមិ។ សោ ចេ អហំ, ព្រាហ្មណ, ឯវំភូតោ ចង្កមាមិ, ព្រហ្មា មេ ឯសោ តស្មិំ សមយេ ចង្កមោ ហោតិ។ សោ ចេ អហំ, ព្រាហ្មណ, ឯវំភូតោ តិដ្ឋាមិ...បេ... និសីទាមិ...បេ... សេយ្យំ កប្បេមិ, ព្រហ្មំ មេ ឯតំ តស្មិំ សមយេ ឧច្ចាសយនមហាសយនំ ហោតិ។ ឥទំ ខោ, ព្រាហ្មណ, ព្រហ្មំ ឧច្ចាសយនមហាសយនំ, យស្សាហំ ឯតរហិ និកាមលាភី អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី”តិ។

“អច្ឆរិយំ , ភោ គោតម, អព្ភុតំ, ភោ គោតម! កោ ចញ្ញោ ឯវរូបស្ស ព្រហ្មស្ស ឧច្ចាសយនមហាសយនស្ស និកាមលាភី ភវិស្សតិ អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី, អញ្ញត្រ ភោតា គោតមេន!

“កតមំ បន តំ, ភោ គោតម, អរិយំ ឧច្ចាសយនមហាសយនំ, យស្ស ភវំ គោតមោ ឯតរហិ និកាមលាភី អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី”តិ?
“ឥធាហំ, ព្រាហ្មណ, យំ គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរាមិ, សោ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ តមេវ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ បវិសាមិ។ សោ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ វនន្តញ្ញេវ បវិសាមិ។ សោ យទេវ តត្ថ ហោន្តិ តិណានិ វា បណ្ណានិ វា តានិ ឯកជ្ឈំ សំហរិត្វា និសីទាមិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ សោ ឯវំ ជានាមិ – ‘រាគោ មេ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ; ទោសោ មេ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ; មោហោ មេ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ’។ សោ ចេ អហំ, ព្រាហ្មណ, ឯវំភូតោ ចង្កមាមិ, អរិយោ មេ ឯសោ តស្មិំ សមយេ ចង្កមោ ហោតិ។ សោ ចេ អហំ, ព្រាហ្មណ, ឯវំភូតោ តិដ្ឋាមិ...បេ... និសីទាមិ...បេ... សេយ្យំ កប្បេមិ, អរិយំ មេ ឯតំ តស្មិំ សមយេ ឧច្ចាសយនមហាសយនំ ហោតិ។ ឥទំ ខោ, ព្រាហ្មណ, អរិយំ ឧច្ចាសយនមហាសយនំ, យស្សាហំ ឯតរហិ និកាមលាភី អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី”តិ។

“អច្ឆរិយំ, ភោ គោតម, អព្ភុតំ, ភោ គោតម! កោ ចញ្ញោ ឯវរូបស្ស អរិយស្ស ឧច្ចាសយនមហាសយនស្ស និកាមលាភី ភវិស្សតិ អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី, អញ្ញត្រ ភោតា គោតមេន!

“អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម, អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម! សេយ្យថាបិ, ភោ គោតម, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ – ‘ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តី’តិ; ឯវមេវំ ខោ ភោតា គោតមេន

អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ ភវន្តំ គោតមំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ តតិយំ។

៤. សរភសុត្តំ

៦៤. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ។ តេន ខោ បន សមយេន សរភោ នាម បរិព្ពាជកោ អចិរបក្កន្តោ ហោតិ ឥមស្មា ធម្មវិនយា។ សោ រាជគហេ បរិសតិ [បរិសតិ (សី. បី.)] ឯវំ វាចំ ភាសតិ – “អញ្ញាតោ មយា សមណានំ សក្យបុត្តិកានំ ធម្មោ។ អញ្ញាយ ច បនាហំ សមណានំ សក្យបុត្តិកានំ ធម្មំ ឯវាហំ តស្មា ធម្មវិនយា អបក្កន្តោ”តិ។ អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បវិសិំសុ។ អស្សោសុំ ខោ តេ ភិក្ខូ សរភស្ស បរិព្ពាជកស្ស រាជគហេ បរិសតិ ឯវំ វាចំ ភាសមានស្ស – “អញ្ញាតោ មយា សមណានំ សក្យបុត្តិកានំ ធម្មោ។ អញ្ញាយ ច បនាហំ សមណានំ សក្យបុត្តិកានំ ធម្មំ ឯវាហំ តស្មា ធម្មវិនយា អបក្កន្តោ”តិ។

អថ ខោ តេ ភិក្ខូ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “សរភោ នាម, ភន្តេ, បរិព្ពាជកោ អចិរបក្កន្តោ ឥមស្មា ធម្មវិនយា។ សោ រាជគហេ បរិសតិ ឯវំ វាចំ ភាសតិ – ‘អញ្ញាតោ មយា សមណានំ សក្យបុត្តិកានំ ធម្មោ។ អញ្ញាយ ច បនាហំ សមណានំ សក្យបុត្តិកានំ ធម្មំ ឯវាហំ តស្មា ធម្មវិនយា អបក្កន្តោ’តិ។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា យេន សិប្បិនិកាតីរំ [សប្បិនិកាតីរំ (សី. បី.), សប្បិនិយា តីរំ (ស្យា. កំ.)] បរិព្ពាជការាមោ យេន សរភោ បរិព្ពាជកោ តេនុបសង្កមតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។

អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេន សិប្បិនិកាតីរំ បរិព្ពាជការាមោ យេន សរភោ បរិព្ពាជកោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា សរភំ បរិព្ពាជកំ ឯតទវោច – “សច្ចំ កិរ ត្វំ, សរភ, ឯវំ វទេសិ – ‘អញ្ញាតោ មយា សមណានំ សក្យបុត្តិកានំ ធម្មោ។ អញ្ញាយ ច បនាហំ សមណានំ សក្យបុត្តិកានំ ធម្មំ ឯវាហំ តស្មា ធម្មវិនយា អបក្កន្តោ’”តិ? ឯវំ វុត្តេ សរភោ បរិព្ពាជកោ តុណ្ហី អហោសិ។

ទុតិយម្បិ ខោ, ភគវា សរភំ បរិព្ពាជកំ ឯតទវោច – “វទេហិ, សរភ, កិន្តិ តេ អញ្ញាតោ សមណានំ សក្យបុត្តិកានំ ធម្មោ? សចេ តេ អបរិបូរំ ភវិស្សតិ, អហំ បរិបូរេស្សាមិ។ សចេ បន តេ បរិបូរំ ភវិស្សតិ, អហំ អនុមោទិស្សាមី”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ សរភោ បរិព្ពាជកោ តុណ្ហី អហោសិ។

តតិយម្បិ ខោ ភគវា សរភំ បរិព្ពាជកំ ឯតទវោច – (“យោ [មយា (ស្យា. កំ. បី.)] ខោ សរភ បញ្ញាយតិ សមណានំ សក្យបុត្តិកានំ

ធម្មា) [( ) សី។ បោត្ថកេ នត្ថិ] “វទេហិ, សរភ, កិន្តិ តេ អញ្ញាតា សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ធម្មា? សចេ តេ អបរិបូរំ ភវិស្សតិ, អហំ បរិបូរេស្សាមិ។ សចេ បន តេ បរិបូរំ ភវិស្សតិ, អហំ អនុមោទិស្សាមី”តិ។ តតិយម្បិ ខោ សរភោ បរិព្ពាជកោ តុណ្ហី អហោសិ។

អថ ខោ តេ បរិព្ពាជកា សរភំ បរិព្ពាជកំ ឯតទវោចុំ – “យទេវ ខោ ត្វំ, អាវុសោ សរភ, សមណំ គោតមំ យាចេយ្យាសិ តទេវ តេ សមណោ គោតមោ បវារេតិ។ វទេហាវុសោ សរភ, កិន្តិ តេ អញ្ញាតា សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ធម្មា? សចេ តេ អបរិបូរំ ភវិស្សតិ, សមណោ គោតមោ បរិបូរេស្សតិ។ សចេ បន តេ បរិបូរំ ភវិស្សតិ, សមណោ គោតមោ អនុមោទិស្សតី”តិ។ ឯវំ វុត្តេ សរភោ បរិព្ពាជកោ តុណ្ហីភូតោ មង្កុភូតោ បត្តក្ខន្ធោ អធោមុខោ បជ្ឈាយន្តោ អប្បដិភានោ និសីទិ។

អថ ខោ ភគវា សរភំ បរិព្ពាជកំ តុណ្ហីភូតំ មង្កុភូតំ បត្តក្ខន្ធំ អធោមុខំ បជ្ឈាយន្តំ អប្បដិភានំ វិទិត្វា តេ បរិព្ពាជកេ ឯតទវោច –

“យោ ខោ មំ, បរិព្ពាជកា [បរិព្ពាជកោ (បី។ ក។)], ឯវំ វទេយ្យ – ‘សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តេ បដិជានតោ ឥមេ ធម្មា អនភិសម្ពុទ្ធា’តិ, តមហំ តត្ថ សាធុកំ សមនុយុញ្ជេយ្យំ សមនុគាហេយ្យំ សមនុភាសេយ្យំ។ សោ វត មយា សាធុកំ សមនុយុញ្ជិយមានោ សមនុគាហិយមានោ សមនុភាសិយមានោ អដ្ឋានមេតំ អនវកាសោ យំ សោ តិណ្ណំ ឋានានំ នាញ្ញតរំ [អញ្ញតរំ (ក។)] ឋានំ និគច្ឆេយ្យ, អញ្ញេន វា អញ្ញំ បដិចរិស្សតិ, ពហិទ្ធា កថំ អបនាមេស្សតិ, កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករិស្សតិ, តុណ្ហីភូតោ មង្កុភូតោ [តុណ្ហីភូតោ វា មង្កុភូតោ (សី។ ស្យា។ កំ។), តុណ្ហីភូតោ វា មង្កុភូតោ វា (បី។)] បត្តក្ខន្ធោ អធោមុខោ បជ្ឈាយន្តោ អប្បដិភានោ និសីទិស្សតិ, សេយ្យថាបិ សរភោ បរិព្ពាជកោ។

“យោ ខោ មំ, បរិព្ពាជកា, ឯវំ វទេយ្យ – ‘ខីណាសវស្ស តេ បដិជានតោ ឥមេ អាសវា អបរិក្ខីណា’តិ, តមហំ តត្ថ សាធុកំ សមនុយុញ្ជេយ្យំ សមនុគាហេយ្យំ សមនុភាសេយ្យំ។ សោ វត មយា សាធុកំ សមនុយុញ្ជិយមានោ សមនុគាហិយមានោ សមនុភាសិយមានោ អដ្ឋានមេតំ អនវកាសោ យំ សោ តិណ្ណំ ឋានានំ នាញ្ញតរំ ឋានំ និគច្ឆេយ្យ, អញ្ញេន វា អញ្ញំ បដិចរិស្សតិ, ពហិទ្ធា កថំ អបនាមេស្សតិ, កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករិស្សតិ, តុណ្ហីភូតោ មង្កុភូតោ បត្តក្ខន្ធោ អធោមុខោ បជ្ឈាយន្តោ អប្បដិភានោ និសីទិស្សតិ, សេយ្យថាបិ សរភោ បរិព្ពាជកោ។

“យោ ខោ មំ, បរិព្ពាជកា, ឯវំ វទេយ្យ – ‘យស្ស ខោ បន តេ អត្ថាយ ធម្មោ ទេសិតោ, សោ ន និយ្យាតិ តក្ករស្ស សម្មា ទុក្ខក្ខយាយា’តិ, តមហំ តត្ថ សាធុកំ សមនុយុញ្ជេយ្យំ សមនុគាហេយ្យំ សមនុភាសេយ្យំ។ សោ វត មយា សាធុកំ សមនុយុញ្ជិយមានោ សមនុគាហិយមានោ សមនុភាសិយមានោ អដ្ឋានមេតំ អនវកាសោ យំ សោ តិណ្ណំ ឋានានំ នាញ្ញតរំ ឋានំ និគច្ឆេយ្យ, អញ្ញេន វា អញ្ញំ បដិចរិស្សតិ, ពហិទ្ធា កថំ អបនាមេស្សតិ, កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករិស្សតិ, តុណ្ហីភូតោ មង្កុភូតោ បត្តក្ខន្ធោ អធោមុខោ បជ្ឈាយន្តោ អប្បដិភានោ និសីទិស្សតិ, សេយ្យថាបិ សរភោ បរិព្ពាជកោ”តិ។ អថ ខោ ភគវា សិប្បិនិកាតីរេ បរិព្ពាជការាមេ តិក្ខត្តុំ សីហនាទំ នទិត្វា វេហាសំ បក្កាមិ។

អថ ខោ តេ បរិព្ពាជកា អចិរបក្កន្តស្ស ភគវតោ សរភំ បរិព្ពាជកំ សមន្តតោ វាចាយសន្និតោទកេន [វាចាសត្តិតោទកេន (សី.)] សញ្ជម្ភរិយមកំសុ [សញ្ជម្ភរិយមកំសុ (បី., ទី. និ. ១.៤២១) សំ. និ. ២.២៤២ ឧបរិបិ ឱ វិយ] – “សេយ្យថាបិ, អាវុសោ សរភ, ព្រហារញ្ញេ ជរសិង្គាលោ ‘សីហនាទំ នទិស្សាមី’តិ សិង្គាលកំយេវ [សេគាលកំយេវ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] នទតិ, ភេរណ្ឌកំយេវ នទតិ [ភេទណ្ឌកំ (ក.)]; ឯវមេវ ខោ ត្វំ, អាវុសោ សរភ, អញ្ញត្រេវ សមណេន គោតមេន ‘សីហនាទំ នទិស្សាមី’តិ សិង្គាលកំយេវ នទសិ ភេរណ្ឌកំយេវ នទសិ. សេយ្យថាបិ, អាវុសោ សរភ, អម្ពុកសញ្ចរី [អម្ពុកមទ្ទរី (សី.)] ‘បុរិសករវិតំ [ផុស្សករវិតំ (សី.), បុស្សករវិតំ (ស្យា. កំ. បី.)] រវិស្សាមី’តិ អម្ពុកសញ្ចរិរវិតំយេវ រវតិ; ឯវមេវ ខោ ត្វំ, អាវុសោ សរភ, អញ្ញត្រេវ សមណេន គោតមេន ‘បុរិសករវិតំ រវិស្សាមី’តិ, អម្ពុកសញ្ចរិរវិតំយេវ រវសិ. សេយ្យថាបិ, អាវុសោ សរភ, ឧសភោ សុញ្ញាយ គោសាលាយ គម្ភីរំ នទិតព្ពំ មញ្ញតិ; ឯវមេវ ខោ ត្វំ, អាវុសោ សរភ, អញ្ញត្រេវ សមណេន គោតមេន គម្ភីរំ នទិតព្ពំ មញ្ញសី”តិ. អថ ខោ តេ បរិព្ពាជកា សរភំ បរិព្ពាជកំ វាចាយសន្និតោទកេន សញ្ជម្ភរិយមកំសូតិ. ចតុត្ថំ.

៥. កេសមុត្តិសុត្តំ

៦៦. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា កោសលេសុ ចារិកំ ចរមានោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ យេន កេសមុត្តំ [កេសបុត្តំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] នាម កាលាមានំ និគមោ តទវសរិ. អស្សោសុំ ខោ កេសមុត្តិយា កាលាមា – “សមណោ ខលុ, ភោ, គោតមោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្ពជិតោ កេសមុត្តំ អនុប្បត្តោ. តំ ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតី’”តិ.

អថ ខោ កេសមុត្តិយា កាលាមា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អប្បេកច្ចេ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ, អប្បេកច្ចេ ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ, អប្បេកច្ចេ យេន ភគវា តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ, អប្បេកច្ចេ នាមគោត្តំ សាវេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ, អប្បេកច្ចេ តុណ្ហីភូតា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ. ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ កេសមុត្តិយា កាលាមា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ –

“សន្តិ, ភន្តេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា កេសមុត្តំ អាគច្ឆន្តិ. តេ សកំយេវ វាទំ ទីបេន្តិ ជោតេន្តិ, បរប្បវាទំ បន ខុំសេន្តិ វម្ភេន្តិ បរិភវន្តិ ឱមក្ខិំ [ឱបបក្ខិំ (សី. ស្យា. កំ. បី.), ឱមក្ខិតំ (ក.)] ករោន្តិ. អបរេបិ, ភន្តេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា កេសមុត្តំ អាគច្ឆន្តិ. តេបិ សកំយេវ វាទំ ទីបេន្តិ ជោតេន្តិ, បរប្បវាទំ បន ខុំសេន្តិ វម្ភេន្តិ បរិភវន្តិ ឱមក្ខិំ ករោន្តិ. តេសំ នោ, ភន្តេ , អម្ហាកំ ហោតេវ កង្ខា ហោតិ វិចិកិច្ឆា – ‘កោ សុ នាម ឥមេសំ ភវន្តំ សមណព្រាហ្មណានំ សច្ចំ អាហ, កោ មុសា’”តិ? “អលញ្ហិ វោ, កាលាមា, កង្ខិតុំ អលំ វិចិកិច្ឆិតុំ. កង្ខនីយេវ បន [កង្ខនីយេ ច បន (សំយុត្តនិកាយេ)] ឋានេ វិចិកិច្ឆា ឧប្បន្នា”.

“ឯថ តុម្ហេ, កាលាមា, មា អនុស្សវេន, មា បរម្បរាយ, មា ឥតិកិរាយ, មា បិដកសម្បទានេន, មា តក្កហេតុ, មា នយហេតុ, មា អាការបរិវិតក្កេន , មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, មា ភព្ពរូបតាយ, មា សមណោ នោ គរូតិ។ យទា តុម្ហេ, កាលាមា, អត្តនាវ ជានេយ្យាថ – ‘ឥមេ ធម្មា អកុសលា, ឥមេ ធម្មា សាវជ្ជា, ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុគរហិតា, ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា [សមាទិណ្ណា (ក.)] អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តី’”តិ, អថ តុម្ហេ, កាលាមា, បជហេយ្យាថ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, កាលាមា, លោភោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ហិតាយ វា អហិតាយ វា”តិ?

“អហិតាយ, ភន្តេ”។

“លុទ្ធោ បនាយំ, កាលាមា, បុរិសបុគ្គលោ លោភេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ បាណម្បិ ហនតិ, អទិន្នម្បិ អាទិយតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ, បរម្បិ តថត្តាយ [តទត្ថាយ (ក.)] សមាទបេតិ, យំ ស [យំ តស្ស (ក.) អនន្តរសុត្តេ បន “យំ’ ស” ឥច្ចេវ សន្ធាត្វបិ ទិស្សតិ] ហោតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយា”តិ។

“ឯវំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញថ, កាលាមា, ទោសោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ហិតាយ វា អហិតាយ វា”តិ?

“អហិតាយ, ភន្តេ”។

“ទុដ្ឋោ បនាយំ, កាលាមា, បុរិសបុគ្គលោ ទោសេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ បាណម្បិ ហនតិ [ហន្តិ (សី. បី.)], អទិន្នម្បិ អាទិយតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ, បរម្បិ តថត្តាយ សមាទបេតិ, យំ ស ហោតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយា”តិ។

“ឯវំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញថ, កាលាមា, មោហោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ហិតាយ វា អហិតាយ វា”តិ?

“អហិតាយ, ភន្តេ”។

“មូឡ្ហោ បនាយំ, កាលាមា, បុរិសបុគ្គលោ មោហេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ បាណម្បិ ហនតិ, អទិន្នម្បិ អាទិយតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ,

មុសាបិ ភណតិ, បរម្បិ តថត្តាយ សមាទបេតិ, យំ ស ហោតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយា”តិ។

“ឯវំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញថ, កាលាមា, ឥមេ ធម្មា កុសលា វា អកុសលា វា”តិ?

“អកុសលា, ភន្តេ”។

“សាវជ្ជា វា អនវជ្ជា វា”តិ?

“សាវជ្ជា, ភន្តេ”។

“វិញ្ញុគរហិតា វា វិញ្ញុប្បសត្ថា វា”តិ?

“វិញ្ញុគរហិតា, ភន្តេ”។

“សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ, នោ វា? កថំ វា [កថំ វា វោ (?)] ឯត្ថ ហោតី”តិ ?

“សមត្តា, ភន្តេ, សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តីតិ។ ឯវំ នោ ឯត្ថ ហោតី”តិ។

“ឥតិ ខោ, កាលាមា, យំ តំ អវោចុម្ហា [អវោចុម្ហ (សី. ស្យា. កំ. បី.) អ. និ. ៣.១៨៦] – ‘ឯថ តុម្ហេ, កាលាមា! មា អនុស្សវេន, មា បរម្បរាយ, មា ឥតិកិរាយ, មា បិដកសម្បទានេន, មា តក្កហេតុ, មា នយហេតុ, មា អាការបរិវិតក្កេន, មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, មា ភព្ពរូបតាយ, មា សមណោ នោ គរូតិ។ យទា តុម្ហេ, កាលាមា អត្តនាវ ជានេយ្យាថ – ‘ឥមេ ធម្មា អកុសលា, ឥមេ ធម្មា សាវជ្ជា, ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុគរហិតា, ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តីតិ, អថ តុម្ហេ, កាលាមា, បជហេយ្យាថា’តិ, ឥតិ យំ តំ វុត្តំ, ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“ឯថ តុម្ហេ, កាលាមា, មា អនុស្សវេន, មា បរម្បរាយ, មា ឥតិកិរាយ, មា បិដកសម្បទានេន, មា តក្កហេតុ, មា នយហេតុ, មា អាការបរិវិតក្កេន, មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, មា ភព្ពរូបតាយ, មា សមណោ នោ គរូតិ។ យទា តុម្ហេ, កាលាមា, អត្តនាវ ជានេយ្យាថ – ‘ឥមេ ធម្មា កុសលា, ឥមេ ធម្មា អនវជ្ជា, ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុប្បសត្ថា, ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តី’តិ, អថ

តុម្ហេ កាលាមា, ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យាថ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, កាលាមា, អលោភោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ហិតាយ វា អហិតាយ វា”តិ?

“ហិតាយ, ភន្តេ”។

“អលុទ្ធោ បនាយំ, កាលាមា, បុរិសបុគ្គលោ លោភេន អនភិភូតោ អបរិយាទិន្នចិត្តោ នេវ បាណំ ហនតិ, ន អទិន្នំ អាទិយតិ, ន បរទារំ គច្ឆតិ, ន មុសា ភណតិ, ន បរម្បិ តថត្តាយ សមាទបេតិ , យំ ស ហោតិ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។

“ឯវំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញថ, កាលាមា, អទោសោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... អមោហោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... ហិតាយ សុខាយា”តិ។

“ឯវំ ភន្តេ” ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, កាលាមា, ឥមេ ធម្មា កុសលា វា អកុសលា វា”តិ?

“កុសលា , ភន្តេ”។

“សាវជ្ជា វា អនវជ្ជា វា”តិ?

“អនវជ្ជា, ភន្តេ”។

“វិញ្ញុគរហិតា វា វិញ្ញុប្បសត្ថា វា”តិ?

“វិញ្ញុប្បសត្ថា, ភន្តេ”។

“សមត្តា សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ នោ វា? កថំ វា ឯត្ថ ហោតី”តិ?

“សមត្តា, ភន្តេ, សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ។ ឯវំ នោ ឯត្ថ ហោតី”តិ។

“ឥតិ ខោ, កាលាមា, យំ តំ អវោចុម្ហា – ‘ឯថ តុម្ហេ, កាលាមា! មា អនុស្សវេន, មា បរម្បរាយ, មា ឥតិកិរាយ, មា បិដកសម្បទានេន, មា តក្កហេតុ, មា នយហេតុ, មា អាការបរិវិតក្កេន, មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, មា ភព្ពរូបតាយ, មា សមណោ នោ គរូតិ។ យទា តុម្ហេ, កាលាមា, អត្តនាវ ជានេយ្យាថ – ឥមេ ធម្មា កុសលា, ឥមេ ធម្មា អនវជ្ជា, ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុប្បសត្ថា, ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តីតិ, អថ តុម្ហេ, កាលាមា, ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យាថា’តិ, ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“ស ខោ សោ [យោ ខោ (ក.)], កាលាមា, អរិយសាវកោ ឯវំ វិគតាភិជ្ឈោ វិគតព្យាបាទោ អសម្មូឡ្ហោ សម្បជានោ បតិស្សតោ [សតោ (ក.)] មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ, ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ ករុណាសហគតេន ចេតសា…បេ… មុទិតាសហគតេន ចេតសា…បេ… ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ , តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ, ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។

“ស [សចេ (ក.)] ខោ សោ, កាលាមា, អរិយសាវកោ ឯវំ អវេរចិត្តោ ឯវំ អព្យាបជ្ជចិត្តោ ឯវំ អសំកិលិដ្ឋចិត្តោ ឯវំ វិសុទ្ធចិត្តោ។ តស្ស ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ចត្តារោ អស្សាសា អធិគតា ហោន្តិ។ ‘សចេ ខោ បន អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ [សុកដទុក្កដានំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] កម្មានំ ផលំ វិបាកោ, អថាហំ [ឋានមហំ (សី. បី.), ឋានមេតំ យេនាហំ (ស្យា. កំ.)] កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជិស្សាមី’តិ, អយមស្ស បឋមោ អស្សាសោ អធិគតោ ហោតិ។

“‘សចេ ខោ បន នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ, អថាហំ [ឋានមហំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អវេរំ អព្យាបជ្ជំ អនីឃំ សុខិំ [សុខំ (សី.), សុខី (ស្យា. កំ.)] អត្តានំ បរិហរាមី’តិ, អយមស្ស ទុតិយោ អស្សាសោ អធិគតោ ហោតិ។

“‘សចេ ខោ បន ករោតោ ករីយតិ បាបំ, ន ខោ បនាហំ កស្សចិ បាបំ ចេតេមិ។ អករោន្តំ ខោ បន មំ បាបកម្មំ កុតោ ទុក្ខំ ផុសិស្សតី’តិ, អយមស្ស តតិយោ អស្សាសោ អធិគតោ ហោតិ។

“‘សចេ ខោ បន ករោតោ ន ករីយតិ បាបំ, អថាហំ ឧភយេនេវ វិសុទ្ធំ អត្តានំ សមនុបស្សាមី’តិ, អយមស្ស ចតុត្ថោ អស្សាសោ អធិគតោ ហោតិ។

“ᩈ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᨠᩣᩃᩣᨾᩣ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩅᩮᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨩᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩈᩴᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪪ ᨲᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩔᩣᩈᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥ᪪

“ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ, ᨽᨣᩅᩣ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ, ᩈᩩᨣᨲ! ᩈ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩅᩮᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨩᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩈᩴᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪪ ᨲᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩔᩣᩈᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪪ ‘ᩈᨧᩮ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨠᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ, ᩋᨳᩣᩉᩴ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ, ᩋᨿᨾᩔ ᨷᨮᨾᩮᩣ ᩋᩔᩣᩈᩮᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪪

“‘ᩈᨧᩮ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨠᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ, ᩋᨳᩣᩉᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩅᩮᩁᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨶᩦᨥᩴ ᩈᩩᨡᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᩉᩁᩣᨾᩦ’ᨲᩥ, ᩋᨿᨾᩔ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩔᩣᩈᩮᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪪

“‘ᩈᨧᩮ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨠᩁᩦᨿᨲᩥ ᨷᩣᨷᩴ, ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᩉᩴ – ᨠᩔᨧᩥ ᨷᩣᨷᩴ ᨧᩮᨲᩮᨾᩥ, ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᩴ ᨷᩣᨷᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨹᩩᩈᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ, ᩋᨿᨾᩔ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩔᩣᩈᩮᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪪

“‘ᩈᨧᩮ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨶ ᨠᩁᩦᨿᨲᩥ ᨷᩣᨷᩴ, ᩋᨳᩣᩉᩴ ᩏᨽᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ, ᩋᨿᨾᩔ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᩔᩣᩈᩮᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪪

“ᩈ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩅᩮᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨩᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩈᩴᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪪ ᨲᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩔᩣᩈᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪪

“ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ…ᨷᩮ… ᩑᨲᩮ ᨾᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᨬ᩠ᨧ᪪ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᩩ ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨣ᩠ᨣᩮ ᨷᩣᨱᩩᨷᩮᨲᩮ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮ”ᨲᩥ᪪ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪪

᪖᪪ ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪖᪖᪪ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᩁᩣᨾᩮ ᨾᩥᨣᩣᩁᨾᩣᨲᩩᨷᩣᩈᩣᨴᩮ᪪ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᨧ ᨾᩥᨣᩣᩁᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩣᨱᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᨡᩩᨱᩥᨿᨶᨲ᩠ᨲᩣ [ᩁᩮᩣᩉᨱᩮᩣ ᨧ ᨷᩮᨡᩩᨱᩥᨿᨶᨲ᩠ᨲᩣ (ᩈᩦ᪪ ᩈ᩠ᨿᩣ᪪ ᨠᩴ᪪ ᨷᩦ᪪)] ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᨠᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪪ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩴ ᨾᩥᨣᩣᩁᨶᨲ᩠ᨲᩣᩁᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ឯថ តុម្ហេ, សាឡ្ហា, មា អនុស្សវេន, មា បរម្បរាយ, មា ឥតិកិរាយ, មា បិដកសម្បទានេន, មា តក្កហេតុ, មា នយហេតុ, មា អាការបរិវិតក្កេន, មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, មា ភព្វរូបតាយ, មា សមណោ នោ គរូតិ។ យទា តុម្ហេ, សាឡ្ហា , អត្តនាវ ជានេយ្យាថ ‘ឥមេ ធម្មា អកុសលា, ឥមេ ធម្មា សាវជ្ជា, ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុគរហិតា, ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តី’តិ, អថ តុម្ហេ សាឡ្ហា បជហេយ្យាថ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, សាឡ្ហា, អត្ថិ លោភោ”តិ?

“ឯវំ, ភន្តេ”។

“អភិជ្ឈាតិ ខោ អហំ, សាឡ្ហា, ឯតមត្ថំ វទាមិ។ លុទ្ធោ ខោ អយំ, សាឡ្ហា, អភិជ្ឈាលុ បាណម្បិ ហនតិ, អទិន្នម្បិ អាទិយតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ, បរម្បិ តថត្តាយ សមាទបេតិ, យំ ស ហោតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយា”តិ។

“ឯវំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញថ, សាឡ្ហា, អត្ថិ ទោសោ”តិ?

“ឯវំ, ភន្តេ”។

“ព្យាបាទោតិ ខោ អហំ, សាឡ្ហា, ឯតមត្ថំ វទាមិ។ ទុដ្ឋោ ខោ អយំ, សាឡ្ហា, ព្យាបន្នចិត្តោ បាណម្បិ ហនតិ, អទិន្នម្បិ អាទិយតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ, បរម្បិ តថត្តាយ សមាទបេតិ, យំ ស ហោតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយា”តិ។

“ឯវំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញថ, សាឡ្ហា, អត្ថិ មោហោ”តិ?

“ឯវំ, ភន្តេ”។

“អវិជ្ជាតិ ខោ អហំ, សាឡ្ហា, ឯតមត្ថំ វទាមិ។ មូឡ្ហោ ខោ អយំ, សាឡ្ហា , អវិជ្ជាគតោ បាណម្បិ ហនតិ, អទិន្នម្បិ អាទិយតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ, បរម្បិ តថត្តាយ សមាទបេតិ, យំ ស ហោតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយា”តិ។

“ឯវំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញថ, កាលាមា, ឥមេ ធម្មា កុសលា វា អកុសលា វា”តិ?

“អកុសលា, ភន្តេ”។

“សាវជ្ជា វា អនវជ្ជា វា”តិ?

“សាវជ្ជា, ភន្តេ”។

“វិញ្ញុគរហិតា វា វិញ្ញុប្បសត្ថា វា”តិ?

“វិញ្ញុគរហិតា, ភន្តេ”។

“សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ, នោ វា? កថំ វា ឯត្ថ ហោតី”តិ?

“សមត្តា , ភន្តេ, សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តីតិ។ ឯវំ នោ ឯត្ថ ហោតី”តិ។

“ឥតិ ខោ, កាលាមា, យំ តំ អវោចុម្ហា– ‘ឯថ តុម្ហេ, កាលាមា, មា អនុស្សវេន, មា បរម្បរាយ, មា ឥតិកិរាយ, មា បិដកសម្បទានេន, មា តក្កហេតុ, មា នយហេតុ, មា អាការបរិវិតក្កេន, មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, មា ភព្វរូបតាយ, មា សមណោ នោ គរូតិ។ យទា តុម្ហេ, កាលាមា, អត្តនាវ ជានេយ្យាថ – ឥមេ ធម្មា អកុសលា, ឥមេ ធម្មា សាវជ្ជា, ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុគរហិតា, ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តីតិ, អថ តុម្ហេ, កាលាមា, បជហេយ្យាថា’តិ, ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“ឯថ តុម្ហេ, កាលាមា, មា អនុស្សវេន, មា បរម្បរាយ, មា ឥតិកិរាយ, មា បិដកសម្បទានេន, មា តក្កហេតុ, មា នយហេតុ, មា អាការបរិវិតក្កេន, មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, មា ភព្វរូបតាយ, មា សមណោ នោ គរូតិ។ យទា តុម្ហេ, កាលាមា, អត្តនាវ ជានេយ្យាថ – ‘ឥមេ ធម្មា កុសលា, ឥមេ ធម្មា អនវជ្ជា, ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុប្បសត្ថា, ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តី’តិ, អថ តុម្ហេ, កាលាមា, ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យាថ។

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩃᩮᩣᨽᩮᩣ”ᨲᩥ?

“ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᩋᨶᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩣ, ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᩋᩃᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᨿᩴ, ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩣ, ᩋᨶᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᩃᩩ ᨶᩮᩅ ᨸᩣᨱᩴ ᩉᨶᨲᩥ, ᨶ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᨲᩥ, ᨶ ᨸᩁᨴᩣᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨾᩩᩈᩣ ᨽᨱᨲᩥ, ᨸᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᨲᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᨿᩴ ᩈ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨴᩮᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ?

“ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩣ, ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᩋᨴᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᨿᩴ, ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩣ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᨸᩣᨱᩴ ᩉᨶᨲᩥ, ᨶ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᨲᩥ, ᨶ ᨸᩁᨴᩣᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨾᩩᩈᩣ ᨽᨱᨲᩥ, ᨸᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᨲᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᨿᩴ ᩈ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨾᩮᩣᩉᩮᩣ”ᨲᩥ?

“ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩣ, ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᩋᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᨿᩴ, ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩣ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨣᨲᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᨸᩣᨱᩴ ᩉᨶᨲᩥ, ᨶ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᨲᩥ, ᨶ ᨸᩁᨴᩣᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨾᩩᩈᩣ ᨽᨱᨲᩥ, ᨸᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᨲᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᨿᩴ ᩈ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᩈᩣᩊ᩠ᩉᩣ, ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᩅᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ?

“កុសលា, ភន្តេ”។

“សាវជ្ជា វា អនវជ្ជា វា”តិ?

“អនវជ្ជា, ភន្តេ”។

“វិញ្ញុគរហិតា វា វិញ្ញុប្បសត្ថា វា”តិ?

“វិញ្ញុប្បសត្ថា , ភន្តេ”។

“សមត្តា សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ, នោ វា? កថំ វា ឯត្ថ ហោតី”តិ?

“សមត្តា, ភន្តេ, សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តីតិ។ ឯវំ នោ ឯត្ថ ហោតី”តិ។

“ឥតិ ខោ, កាលាមា, យំ តំ អវោចុម្ហា– ‘ឯថ តុម្ហេ, កាលាមា, មា អនុស្សវេន, មា បរម្បរាយ, មា ឥតិកិរាយ, មា បិដកសម្បទានេន, មា តក្កហេតុ, មា នយហេតុ, មា អាការបរិវិតក្កេន, មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, មា ភព្វរូបតាយ, មា សមណោ នោ គរូតិ។ យទា តុម្ហេ, កាលាមា, អត្តនាវ ជានេយ្យាថ – ឥមេ ធម្មា កុសលា, ឥមេ ធម្មា អនវជ្ជា, ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុប្បសត្ថា, ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តីតិ, អថ តុម្ហេ, កាលាមា, ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យាថា’តិ, ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“ស ខោ សោ, កាលាមា, អរិយសាវកោ ឯវំ វិគតាភិជ្ឈោ វិគតព្យាបាទោ អសម្មូឡ្ហោ សម្បជានោ បតិស្សតោ មេត្តាសហគតេន ចេតសា...បេ... ករុណា...បេ... មុទិតា...បេ... ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ, ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ សោ ឯវំ បជានាតិ – ‘អត្ថិ ឥទំ, អត្ថិ ហីនំ, អត្ថិ បណីតំ, អត្ថិ ឥមស្ស សញ្ញាគតស្ស ឧត្តរិ [ឧត្តរឹ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] និស្សរណ’ន្តិ។ តស្ស ឯវំ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ កាមាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ, ភវាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ, អវិជ្ជាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ; វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ។ ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាតិ។

“សោ ឯវំ បជានាតិ – ‘អហុ បុព្វេ លោភោ, តទហុ អកុសលំ, សោ ឯតរហិ នត្ថិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ; អហុ បុព្វេ ទោសោ...បេ... អហុ បុព្វេ មោហោ, តទហុ អកុសលំ, សោ ឯតរហិ នត្ថិ, ឥច្ចេតំ កុសល’ន្តិ។ សោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ និច្ឆាតោ និព្វុតោ សីតិភូតោ សុខប្បដិសំវេទី

ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតី”តិ ។ ៦៦ ។

៧ ។ កថាវត្ថុសុត្តំ

៦៧ ។ “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, កថាវត្ថូនិ ។ កតមានិ តីណិ? អតីតំ វា, ភិក្ខវេ, អទ្ធានំ អារព្ភ កថំ កថេយ្យ – ‘ឯវំ អហោសិ អតីតមទ្ធាន’ន្តិ ។ អនាគតំ វា, ភិក្ខវេ, អទ្ធានំ អារព្ភ កថំ កថេយ្យ – ‘ឯវំ ភវិស្សតិ អនាគតមទ្ធាន’ន្តិ ។ ឯតរហិ វា, ភិក្ខវេ, បច្ចុប្បន្នំ អទ្ធានំ អារព្ភ កថំ កថេយ្យ – ‘ឯវំ ហោតិ ឯតរហិ បច្ចុប្បន្នមទ្ធាន’”ន្តិ [ឯវំ ឯតរហិ បច្ចុប្បន្នន្តិ (សី. បី. ក.), ឯវំ ហោតិ ឯតរហិ បច្ចុប្បន្នន្តិ (ស្យា. កំ.)] ។

“កថាសម្បយោគេន, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វេទិតព្ពោ យទិ វា កច្ឆោ យទិ វា អកច្ឆោតិ ។ សចាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បញ្ហំ បុដ្ឋោ សមានោ ឯកំសព្យាករណីយំ បញ្ហំ ន ឯកំសេន ព្យាករោតិ, វិភជ្ជព្យាករណីយំ បញ្ហំ ន វិភជ្ជ ព្យាករោតិ, បដិបុច្ឆាព្យាករណីយំ បញ្ហំ ន បដិបុច្ឆា ព្យាករោតិ, ឋបនីយំ បញ្ហំ ន ឋបេតិ [ថបនីយំ បញ្ហំ ន ថបេតិ (ក.)], ឯវំ សន្តាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អកច្ឆោ ហោតិ ។ សចេ បនាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បញ្ហំ បុដ្ឋោ សមានោ ឯកំសព្យាករណីយំ បញ្ហំឯកំសេន ព្យាករោតិ, វិភជ្ជព្យាករណីយំ បញ្ហំវិភជ្ជ ព្យាករោតិ, បដិបុច្ឆាព្យាករណីយំ បញ្ហំបដិបុច្ឆា ព្យាករោតិ , ឋបនីយំ បញ្ហំឋបេតិ, ឯវំ សន្តាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ កច្ឆោ ហោតិ ។

“កថាសម្បយោគេន, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វេទិតព្ពោ យទិ វា កច្ឆោ យទិ វា អកច្ឆោតិ ។ សចាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បញ្ហំ បុដ្ឋោ សមានោ ឋានាឋានេ ន សណ្ឋាតិ បរិកប្បេ ន សណ្ឋាតិ អញ្ញាតវាទេ [អញ្ញវាទេ (សី. ស្យា. កំ. បី.), អញ្ញាតវាទេ (ក.)] ន សណ្ឋាតិ បដិបទាយ ន សណ្ឋាតិ, ឯវំ សន្តាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អកច្ឆោ ហោតិ ។ សចេ បនាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បញ្ហំ បុដ្ឋោ សមានោ ឋានាឋានេ សណ្ឋាតិ បរិកប្បេ សណ្ឋាតិ អញ្ញាតវាទេ សណ្ឋាតិ បដិបទាយ សណ្ឋាតិ, ឯវំ សន្តាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ កច្ឆោ ហោតិ ។

“កថាសម្បយោគេន, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វេទិតព្ពោ យទិ វា កច្ឆោ យទិ វា អកច្ឆោតិ ។ សចាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បញ្ហំ បុដ្ឋោ សមានោ អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរតិ, ពហិទ្ធា កថំ អបនាមេតិ, កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ, ឯវំ សន្តាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អកច្ឆោ ហោតិ ។ សចេ បនាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បញ្ហំ បុដ្ឋោ សមានោ ន អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរតិ ន ពហិទ្ធា កថំ អបនាមេតិ, ន កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ, ឯវំ សន្តាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ កច្ឆោ ហោតិ ។

“កថាសម្បយោគេន, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វេទិតព្ពោ យទិ វា កច្ឆោ យទិ វា អកច្ឆោតិ ។ សចាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បញ្ហំ បុដ្ឋោ សមានោ អភិហរតិ អភិមទ្ទតិ អនុបជគ្ឃតិ [អនុសំជគ្ឃតិ (ក.)] ខលិតំ គណ្ហាតិ, ឯវំ សន្តាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អកច្ឆោ ហោតិ ។ សចេ បនាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បញ្ហំ បុដ្ឋោ សមានោ នាភិហរតិ នាភិមទ្ទតិ ន អនុបជគ្ឃតិ ន ខលិតំ គណ្ហាតិ, ឯវំ សន្តាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ កច្ឆោ ហោតិ ។

“កថាសម្បយោគេន , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វេទិតព្ពោ យទិ វា សឧបនិសោ យទិ វា អនុបនិសោតិ។ អនោហិតសោតោ, ភិក្ខវេ, អនុបនិសោ ហោតិ, ឱហិតសោតោ សឧបនិសោ ហោតិ។ សោ សឧបនិសោ សមានោ អភិជានាតិ ឯកំ ធម្មំ, បរិជានាតិ ឯកំ ធម្មំ, បជហតិ ឯកំ ធម្មំ, សច្ឆិករោតិ ឯកំ ធម្មំ។ សោ អភិជានន្តោ ឯកំ ធម្មំ, បរិជានន្តោ ឯកំ ធម្មំ, បជហន្តោ ឯកំ ធម្មំ, សច្ឆិករោន្តោ ឯកំ ធម្មំ សម្មាវិមុត្តិំ ផុសតិ។ ឯតទត្ថា, ភិក្ខវេ, កថា; ឯតទត្ថា មន្តនា; ឯតទត្ថា ឧបនិសា; ឯតទត្ថំ សោតាវធានំ, យទិទំ អនុបាទា ចិត្តស្ស វិមោក្ខោតិ។

“យេ វិរុទ្ធា សល្លបន្តិ, វិនិវិដ្ឋា សមុស្សិតា;

អនរិយគុណមាសជ្ជ, អញ្ញោញ្ញវិវរេសិនោ។

“ទុព្ភាសិតំ វិក្ខលិតំ, សម្បមោហំ [សសម្មោហំ (ក។)] បរាជយំ;

អញ្ញោញ្ញស្សាភិនន្ទន្តិ, តទរិយោ កថនាចរេ [តទរិយោ ន កថំ វទេ (ក។)]។

“សចេ ចស្ស កថាកាមោ, កាលមញ្ញាយ បណ្ឌិតោ;

ធម្មដ្ឋបដិសំយុត្តា, យា អរិយចរិតា [អរិយញ្ចរិតា (សី។), អរិយាធិកា (ក។)] កថា។

“តំ កថំ កថយេ ធីរោ, អវិរុទ្ធោ អនុស្សិតោ;

អនុន្នតេន មនសា, អបឡាសោ អសាហសោ។

“អនុស្សុយាយមានោ សោ, សម្មទញ្ញាយ ភាសតិ;

សុភាសិតំ អនុមោទេយ្យ, ទុព្ភដ្ឋេ នាបសាទយេ [នាវសាទយេ (សី។ បី។)]។

“ឧបារម្ភំ ន សិក្ខេយ្យ, ខលិតញ្ច ន គាហយេ [ន ភាសយេ (ក។)];

នាភិហរេ នាភិមទ្ទេ, ន វាចំ បយុតំ ភណេ។

“ອຎ຺ຎາຕທ຺ຐ ປສາຄທ຺ຐ, ສທໍ ເຈ ເຫາຕິ ຍຕ຺ຕຕາ;

ຯຈໍ ເໜາ ອຣິຍາ ຍເຕ຺ຕ຺ຕິ, ຯສາ ອຣິຍາຄ ຍຕ຺ຕຕາ;

ຯຕຄຎ຺ຎາຍ ເຍຜາຈີ, ຄ ສຍຸເຣຸຍ຺ຍ ຍຕ຺ຕເຍ”ຕິ˘ ສຕ຺ຕຍໍ;

ປ˘ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຐິຍສຸຕ຺ຕ

໙໘˘ “ສເຈ, ຫິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຐິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ຯຈໍ ປຸເຈ຺ຉຍ຺ຍຸໍ – ‘ຕເຍາເມ, ອາວຸເສາ, ຜມ຺ມາ˘ ກຕເມ ຕເຍາ? ຣາເຄາ, ເຜາເສາ, ເມາເຫາ – ອິເມ ເໜາ, ອາວຸເສາ, ຕເຍາ ຜມ຺ມາ˘ ອິເມສໍ, ອາວຸເສາ, ຕິຎ຺ຎໍ ຜມ຺ມານໍ ເກາ ວິເສເສາ ເກາ ອຘິປ຺ປາຍາເສາ [ອຘິປ຺ປາເຍາ (ສີ˘) ອຘິປ຺ປາຍາເສາ (ສ຺ຍາ˘ ກໍ˘ ປີ˘) ອຘິ + ປ + ຍສຸ + ໜ = ອຘິປ຺ປາຍາເສາ] ກໍ ຄາຄາກຣໜ’ນ຺ຕິ? ຯຈໍ ປຸຊ຺ຐາ ຕຸເມ຺ຫິກ຺ຂເວ, ເຕສໍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຐິຍານໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ກິນ຺ຕິ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຖາ”ຕິ? “ຫຄວໍມູລກາ ເຄາ, ຫເນ຺ຕ, ຜມ຺ມາ ຫຄວໍເນຕ຺ຕິກາ ຫຄວໍປຎິສຣຜາ˘ ສາຜຸ ວຕ, ຫເນ຺ຕ, ຫຄວນ຺ຕໍເຍວ ປຎິຫາຕຸ ຯຕສ຺ສ ຫາສິຕສ຺ສ ອເຕ຺ຐາ˘ ຫຄວເຕາ ສຸຕ຺ວາ ຫິກ຺ຂູ ຜາເຣສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ˘ “ເຕຄ ຫິ, ຫິກ຺ຂເວ, ສຸຜາຖ, ສາຜຸກໍ ມຄສິ ກເຣາຖ; ຫາສິສ຺ສາມີ”ຕິ˘ “ຯຈໍ, ຫເນ຺ຕ”ຕິ ເໜາ ເຕ ຫິກ຺ຂູ ຫຄວເຕາ ປຈ຺ຈເສ຺ສາສຸໍ˘ ຫຄວາ ຯຕຄເວາຈ –

“ສເຈ , ຫິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຐິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ຯຈໍ ປຸເຈ຺ຉຍ຺ຍຸໍ – ‘ຕເຍາເມ, ອາວຸເສາ, ຜມ຺ມາ˘ ກຕເມ ຕເຍາ? ຣາເຄາ, ເຜາເສາ, ເມາເຫາ – ອິເມ ເໜາ, ອາວຸເສາ, ຕເຍາ ຜມ຺ມາ; ອິເມສໍ, ອາວຸເສາ, ຕິຎ຺ຎໍ ຜມ຺ມານໍ ເກາ ວິເສເສາ ເກາ ອຘິປ຺ປາຍາເສາ ກໍ ຄາຄາກຣໜ’ນ຺ຕິ? ຯຈໍ ປຸຊ຺ຐາ ຕຸເມ຺ຫິກ຺ຂເວ, ເຕສໍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຐິຍານໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ຯຈໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຖ – ‘ຣາເຄາ ເໜາ, ອາວຸເສາ, ອປ຺ປສາວເຊ຺ຊາ ຄນ຺ຘວິຣາຄີ, ເຜາເສາ ມຫາສາວເຊ຺ຊາ ຂິປ຺ປວິຣາຄີ, ເມາເຫາ ມຫາສາວເຊ຺ຊາ ຄນ຺ຘວິຣາຄີ’” ຕິ˘

“‘ເກາ ປຄາວຸເສາ, ເຫຕຸ ເກາ ປຈ຺ຈເຍາ ເຍຄ ອຄຸປ຺ປເນ຺ຄາ ວາ ຣາເຄາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸປ຺ປເນ຺ຄາ ວາ ຣາເຄາ ຫິເຍ຺ຍາຫາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ’ຕິ? ‘ສຸຫຄິມິຕ຺ຕນ຺ຕິສ຺ສ ວຈຄີຍໍ˘ ຕສ຺ສ ສຸຫຄິມິຕ຺ຕໍ ອເຍາຄິເສາ ມຄສິ ກເຣາເຕາ ອຄຸປ຺ປເນ຺ຄາ ວາ ຣາເຄາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸປ຺ປເນ຺ຄາ ວາ ຣາເຄາ ຫິເຍ຺ຍາຫາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ˘ ອຍໍ ເໜາ, ອາວຸເສາ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈ຺ຈເຍາ ເຍຄ ອຄຸປ຺ປເນ຺ຄາ ວາ ຣາເຄາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸປ຺ປເນ຺ຄາ ວາ ຣາເຄາ ຫິເຍ຺ຍາຫາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ’”ຕິ˘

“‘ເກາ ປຄາວຸເສາ, ເຫຕຸ ເກາ ປຈ຺ຈເຍາ ເຍຄ ອຄຸປ຺ປເນ຺ຄາ ວາ ເຜາເສາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸປ຺ປເນ຺ຄາ ວາ ເຜາເສາ ຫິເຍ຺ຍາຫາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ’ຕິ? ‘ປຎິຆຄິມິຕ຺ຕນ຺ຕິສ຺ສ ວຈຄີຍໍ˘ ຕສ຺ສ ປຎິຆຄິມິຕ຺ຕໍ ອເຍາຄິເສາ ມຄສິ ກເຣາເຕາ ອຄຸປ຺ປເນ຺ຄາ ວາ ເຜາເສາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸປ຺ປເນ຺ຄາ ວາ ເຜາເສາ ຫິເຍ຺ຍາຫາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ˘ ອຍໍ ເໜາ, ອາວຸເສາ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈ຺ຈເຍາ ເຍຄ ອຄຸປ຺ປເນ຺ຄາ ວາ ເຜາເສາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ

ឧប្បន្នោ វា ទោសោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតី’’’តិ។

‘‘‘កោ បនាវុសោ, ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន អនុប្បន្នោ វា មោហោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា មោហោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតី’តិ? ‘អយោនិសោ មនសិការោ តិស្ស វចនីយំ។ តស្ស អយោនិសោ មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នោ វា មោហោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា មោហោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ។ អយំ ខោ, អាវុសោ, ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន អនុប្បន្នោ វា មោហោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា មោហោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតី’’’តិ។

‘‘‘កោ បនាវុសោ, ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន អនុប្បន្នោ ចេវ រាគោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច រាគោ បហីយតី’តិ? ‘អសុភនិមិត្តន្តិស្ស វចនីយំ។ តស្ស អសុភនិមិត្តំ យោនិសោ មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ រាគោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច រាគោ បហីយតិ។ អយំ ខោ, អាវុសោ , ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន អនុប្បន្នោ ចេវ រាគោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច រាគោ បហីយតី’’’តិ។

‘‘‘កោ បនាវុសោ, ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន អនុប្បន្នោ ចេវ ទោសោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ទោសោ បហីយតី’តិ? ‘មេត្តា ចេតោវិមុត្តី’តិស្ស វចនីយំ។ តស្ស មេត្តំ ចេតោវិមុត្តិំ យោនិសោ មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ ទោសោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ទោសោ បហីយតិ។ អយំ ខោ, អាវុសោ, ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន អនុប្បន្នោ ចេវ ទោសោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ទោសោ បហីយតី’’’តិ។

‘‘‘កោ បនាវុសោ, ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន អនុប្បន្នោ ចេវ មោហោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច មោហោ បហីយតី’តិ? ‘យោនិសោមនសិការោ តិស្ស វចនីយំ។ តស្ស យោនិសោ មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ មោហោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច មោហោ បហីយតិ។ អយំ ខោ, អាវុសោ, ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន អនុប្បន្នោ វា មោហោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច មោហោ បហីយតី’’’តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ អកុសលមូលសុត្តំ

៧០។ ‘‘តីណិមានិ , ភិក្ខវេ, អកុសលមូលានិ។ កតមានិ តីណិ? លោភោ អកុសលមូលំ, ទោសោ អកុសលមូលំ, មោហោ អកុសលមូលំ។

‘‘យទបិ, ភិក្ខវេ, លោភោ តទបិ អកុសលមូលំ [អកុសលំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)]; យទបិ លុទ្ធោ អភិសង្ខរោតិ កាយេន វាចាយ មនសា តទបិ អកុសលំ [អកុសលមូលំ (ក។)]; យទបិ លុទ្ធោ លោភេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ បរស្ស អសតា ទុក្ខំ ឧប្បាទយតិ [ឧបទហតិ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] វធេន វា ពន្ធនេន វា ជានិយា វា គរហាយ វា បព្ពាជនាយ វា ពលវម្ហិ ពលត្ថោ ឥតិបិ តទបិ អកុសលំ [ឥទំ បន សព្ពត្ថបិ ឯវមេវ ទិស្សតិ]។ ឥតិស្សមេ លោភជា លោភនិទានា លោភសមុទយា លោភបច្ចយា អនេកេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ។

“យម្បិ, ភិក្ខវេ, ទោសោ តទបិ អកុសលមូលំ; យទបិ ទុដ្ឋោ អភិសង្ខរោតិ កាយេន វាចាយ មនសា តទបិ អកុសលំ; យទបិ ទុដ្ឋោ ទោសេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ បរស្ស អសតា ទុក្ខំ ឧប្បាទយតិ វធេន វា ពន្ធនេន វា ជានិយា វា គរហាយ វា បព្ពាជនាយ វា ពលវម្ហិ ពលត្ថោ ឥតិបិ តទបិ អកុសលំ។ ឥតិស្សមេ ទោសជា ទោសនិទានា ទោសសមុទយា ទោសបច្ចយា អនេកេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ។

“យម្បិ, ភិក្ខវេ, មោហោ តទបិ អកុសលមូលំ; យទបិ មូឡ្ហោ អភិសង្ខរោតិ កាយេន វាចាយ មនសា តទបិ អកុសលំ; យទបិ មូឡ្ហោ មោហេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ បរស្ស អសតា ទុក្ខំ ឧប្បាទយតិ វធេន វា ពន្ធនេន វា ជានិយា វា គរហាយ វា បព្ពាជនាយ វា ពលវម្ហិ ពលត្ថោ ឥតិបិ តទបិ អកុសលំ។ ឥតិស្សមេ មោហជា មោហនិទានា មោហសមុទយា មោហបច្ចយា អនេកេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ។ ឯវរូបោ ចាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វុច្ចតិ អកាលវាទីតិបិ, អភូតវាទីតិបិ, អនត្ថវាទីតិបិ, អធម្មវាទីតិបិ, អវិនយវាទីតិបិ។

“កស្មា ចាយំ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបោ បុគ្គលោ វុច្ចតិ អកាលវាទីតិបិ, អភូតវាទីតិបិ, អនត្ថវាទីតិបិ, អធម្មវាទីតិបិ, អវិនយវាទីតិបិ? តថាហាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បរស្ស អសតា ទុក្ខំ ឧប្បាទយតិ វធេន វា ពន្ធនេន វា ជានិយា វា គរហាយ វា បព្ពាជនាយ វា ពលវម្ហិ ពលត្ថោ ឥតិបិ។ ភូតេន ខោ បន វុច្ចមានោ អវជានាតិ, នោ បដិជានាតិ; អភូតេន វុច្ចមានោ ន អាតប្បំ ករោតិ, តស្ស និព្ពេឋនាយ ឥតិបេតំ អតច្ឆំ ឥតិបេតំ អភូតន្តិ។ តស្មា ឯវរូបោ បុគ្គលោ វុច្ចតិ អកាលវាទីតិបិ, អភូតវាទីតិបិ, អនត្ថវាទីតិបិ, អធម្មវាទីតិបិ, អវិនយវាទីតិបិ។

“ឯវរូបោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ លោភជេហិ បាបកេហិ អកុសលេហិ ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ ទុក្ខំ វិហរតិ, សវិឃាតំ សឧបាយាសំ សបរិឡាហំ។ កាយស្ស ច ភេទា បរំ មរណា ទុគ្គតិ បាដិកង្ខា។

“ទោសជេហិ...បេ... មោហជេហិ បាបកេហិ អកុសលេហិ ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ ទុក្ខំ វិហរតិ, សវិឃាតំ សឧបាយាសំ សបរិឡាហំ។ កាយស្ស ច ភេទា បរំ មរណា ទុគ្គតិ បាដិកង្ខា។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សាលោ វា ធវោ វា ផន្ទនោ វា តីហិ មាលុវាលតាហិ ឧទ្ធស្តោ បរិយោនទ្ធោ អនយំ អាបជ្ជតិ, ព្យសនំ អាបជ្ជតិ, អនយព្យសនំ អាបជ្ជតិ; ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបោ បុគ្គលោ លោភជេហិ បាបកេហិ អកុសលេហិ ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ ទុក្ខំ វិហរតិ, សវិឃាតំ សឧបាយាសំ សបរិឡាហំ។ កាយស្ស ច ភេទា បរំ មរណា ទុគ្គតិ បាដិកង្ខា។

“ទោសជេហិ...បេ... មោហជេហិ បាបកេហិ អកុសលេហិ ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ ទុក្ខំ វិហរតិ សវិឃាតំ សឧបាយាសំ សបរិឡាហំ។ កាយស្ស ច ភេទា បរំ មរណា ទុគ្គតិ បាដិកង្ខា។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ អកុសលមូលានីតិ។

“តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, កុសលមូលានិ។ កតមានិ តីណិ? អលោភោ កុសលមូលំ, អទោសោ កុសលមូលំ, អមោហោ កុសលមូលំ។

“យទបិ , ភិក្ខវេ, អលោភោ តទបិ កុសលមូលំ [កុសលំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]; យទបិ អលុទ្ធោ អភិសង្ខរោតិ កាយេន វាចាយ មនសា តទបិ កុសលំ [កុសលមូលំ (ក.)]; យទបិ អលុទ្ធោ លោភេន អនភិភូតោ អបរិយាទិន្នចិត្តោ ន បរស្ស អសតា ទុក្ខំ ឧប្បាទយតិ វធេន វា ពន្ធនេន វា ជានិយា វា គរហាយ វា បព្ពាជនាយ វា ពលវម្ហិ ពលត្ថោ ឥតិបិ តទបិ កុសលំ។ ឥតិស្សមេ អលោភជា អលោភនិទានា អលោភសមុទយា អលោភបច្ចយា អនេកេ កុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ។

“យទបិ, ភិក្ខវេ, អទោសោ តទបិ កុសលមូលំ; យទបិ អទុដ្ឋោ អភិសង្ខរោតិ កាយេន វាចាយ មនសា តទបិ កុសលំ; យទបិ អទុដ្ឋោ ទោសេន អនភិភូតោ អបរិយាទិន្នចិត្តោ ន បរស្ស អសតា ទុក្ខំ ឧប្បាទយតិ វធេន វា ពន្ធនេន វា ជានិយា វា គរហាយ វា បព្ពាជនាយ វា ពលវម្ហិ ពលត្ថោ ឥតិបិ តទបិ កុសលំ។ ឥតិស្សមេ អទោសជា អទោសនិទានា អទោសសមុទយា អទោសបច្ចយា អនេកេ កុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ។

“យទបិ, ភិក្ខវេ, អមោហោ តទបិ កុសលមូលំ; យទបិ អមូឡ្ហោ អភិសង្ខរោតិ កាយេន វាចាយ មនសា តទបិ កុសលំ; យទបិ អមូឡ្ហោ មោហេន អនភិភូតោ អបរិយាទិន្នចិត្តោ ន បរស្ស អសតា ទុក្ខំ ឧប្បាទយតិ វធេន វា ពន្ធនេន វា ជានិយា វា គរហាយ វា បព្ពាជនាយ វា ពលវម្ហិ ពលត្ថោ ឥតិបិ តទបិ កុសលំ។ ឥតិស្សមេ អមោហជា អមោហនិទានា អមោហសមុទយា អមោហបច្ចយា អនេកេ កុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ។ ឯវរូបោ ចាយំ , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វុច្ចតិ កាលវាទីតិបិ, ភូតវាទីតិបិ, អត្ថវាទីតិបិ, ធម្មវាទីតិបិ, វិនយវាទីតិបិ។

“កស្មា ចាយំ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបោ បុគ្គលោ វុច្ចតិ កាលវាទីតិបិ, ភូតវាទីតិបិ, អត្ថវាទីតិបិ, ធម្មវាទីតិបិ, វិនយវាទីតិបិ? តថាហាយំ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ន បរស្ស អសតា ទុក្ខំ ឧប្បាទយតិ វធេន វា ពន្ធនេន វា ជានិយា វា គរហាយ វា បព្ពាជនាយ វា ពលវម្ហិ ពលត្ថោ ឥតិបិ។ ភូតេន ខោ បន វុច្ចមានោ បដិជានាតិ នោ អវជានាតិ; អភូតេន វុច្ចមានោ អាតប្បំ ករោតិ តស្ស និព្ពេឋនាយ – ‘ឥតិបេតំ អតច្ឆំ, ឥតិបេតំ អភូត’ន្តិ ។ តស្មា ឯវរូបោ បុគ្គលោ វុច្ចតិ កាលវាទីតិបិ, អត្ថវាទីតិបិ, ធម្មវាទីតិបិ, វិនយវាទីតិបិ។

“ឯវរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស លោភជា បាបកា អកុសលា ធម្មា បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សុខំ វិហរតិ អវិឃាតំ អនុបាយាសំ អបរិឡាហំ។ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បរិនិព្ពាយតិ។

“ទោសជា…បេ… បរិនិព្ពាយតិ។ មោហជា…បេ… បរិនិព្ពាយតិ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ, សាលោ វា ធវោ វា ផន្ទនោ វា តីហិ មាលុវាលតាហិ ឧទ្ធស្តោ បរិយោនទ្ធោ។ អថ បុរិសោ អាគច្ឆេយ្យ កុទ្ទាល-បិដកំ [កុទ្ទាលបិដកំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] អាទាយ។ សោ តំ

ยาลุชาลตํ ยุเล ลิเตฺยฺย, ยุเล เลตฺวา ปลิตเลยฺย, ปลิตลิตฺวา ยุลิติ ฺเษฺฑเรยฺย, อตฺตยเษา ฺษีรตาญฺตยตฺตาติปิ [ฺษีรตาญอยตฺตาติปิ (ษี. ษฺยา. กํ. ปี.)]. เษา ตํ ยาลุชาลตํ ตฬฺาตฬฺิกํ ลิเตฺยฺย, ตฬฺาตฬฺิกํ เลตฺวา ชาเลยฺย, ชาเลตฺวา ษกลิกํ ษกลิกํ กเรยฺย, ษกลิกํ ษกลิกํ กริตฺวา ชาตาตเป ชิเษาเษยฺย, ชาตาตเป ชิเษาเษตฺวา อคฺคินา ฑเหยฺย, อคฺคินา ฑหิตฺวา ยษิ กเรยฺย, ยษิ กริตฺวา ยหาชาเต ชา ฬุฬุเลยฺย ตฑิยา ชา ษีฆเษาตาย ปชาเหยฺย. ๑ชยษฺ [๑ชยษฺ (ษี.), ๑ชษฺ (ก.)] ตา, ภิกฺขเช, ยาลุชาลตา ฺษฺฐิตฺตฺยุลิ ตาลิชตฺตกตา อภภาชํกตา อาฆติ อนุปฺปาฑฑยฺา. ๑ชเยชํ เตา, ภิกฺขเช, ๑ชรฺปษฺ ปุคฺคลษฺ เลิภฑา ปิปกา อกุษลิ ฑยฺา ปหีภา ฺษฺฐิตฺตฺยุลิ ตาลิชตฺตกตา อภภาชํกตา อาฆติ อนุปฺปาฑฑยฺา. ธิเฑฺช ฑเยฺ ษุขํ ชิหรติ อชิฆาตํ อนุปิยาษํ อปริฬาหํ. ธิเฑฺช ฑเยฺ ปริติพฺพายติ.

"เธาษฑา ...เป... เยาหฑา ปิปกา อกุษลิ ฑยฺา ปหีภา ฺษฺฐิตฺตฺยุลิ ตาลิชตฺตกตา อภภาชํกตา อาฆติ อนุปฺปาฑฑยฺา. ธิเฑฺช ฑเยฺ ษุขํ ชิหรติ อชิฆาตํ อนุปิยาษํ อปริฬาหํ. ธิเฑฺช ฑเยฺ ปริติพฺพายติ. พฺยาติ เตา, ภิกฺขเช, ตีณิ กุษลยุลิตี"ติ. ภชยํ.

๑๐. ฺเปิษชษุตฺตํ

ลิ๑. ๑ชํ เย ษุตํ – ๑กํ ษยยํ ภกชา ษาชตฺถิยํ ชิหรติ ปุพฺพาราเย ยิการยาตุปิษาเฑ. อช เตา ชิษาตา ยิการยาตา ตฑหุเปิษเช เยภ ภกชา เตนุปษงฺกยิ; ฺปษงฺกยิตฺวา ภกชตฺตํ อภิชาเฑตฺวา ๑กยตฺตํ ติษีธิ. ๑กยตฺตํ ติษิตฺนา เตา ชิษาตํ ยิการยาตรํ ภกชา ๑ตฑเชาฑ – "หตฺถิ กุเตา ตุ ตฺวํ, ชิษาเข, อาคจฺฉษิ ธิชา ธิชษฺษา"ติ? "ฺเปิษชาหํ, ภเตฺต, อชฺช ฺปชษายี"ติ.

"ตเยา เตาเย, ชิษาเข, ฺเปิษชา. กตเย ตเยา? เกาปิลกุเปิษเชา, ติกณฺฑุเปิษเชา, อริยุเปิษเชา. กชฺชา, ชิษาเข, เกาปิลกุเปิษเชา เหาติ? เษยฺยชาปิ, ชิษาเข, เกาปิลเกา ษายตฺนุปเยย ษายิกาคํ กาเชา ติยฺยาเตตฺวา พฺภติ ปธิษฺชิกฺขติ – 'อชฺช เตา กาเชา อยุกฺขิฺชา อยุกฺขิฺชา ปเคเษ ชริษุ, อยุกฺขิฺชา อยุกฺขิฺชา ปเคเษ ปิติยาติ ปิชิษุ; เษฺว ฑาติ กาเชา อยุกฺขิฺชา อยุกฺขิฺชา ปเคเษ ชริษฺษตฺติ, อยุกฺขิฺชา อยุกฺขิฺชา ปเคเษ ปิติยาติ ปิชิษฺษตฺตี'ติ; ๑ชเยชํ เตา, ชิษาเข, พฺภเฑกเชฺชา ฺเปิษชิเกา พฺภติ ปธิษฺชิกฺขติ – 'อหํ ตฺวชฺช พฺภฑฺชิฑฺชา ตาฑติยํ ตาธิ, พฺภฑฺชิฑฺชา เคาะติยํ กุชฺชิ ; เษฺว ฑาตาหํ พฺภฑฺชิฑฺชา ตาฑติยํ ตาธิษฺษายิ, พฺภธํ ชิฑฺชา เคาะติยํ กุชฺชิษฺษายี'ติ. เษา เตภ อภิชฺฌาษหคเตภ เชตษา ธิชษํ อติภาเยติ. ๑ชํ เตา ชิษาเข, เกาปิลกุเปิษเชา เหาติ. ๑ชํ ฺปชุเตฺฐา เตา, ชิษาเข, เกาปิลกุเปิษเชา ภ ยหปฺผเลิ เหาติ ภ ยหาติษํเษา ภ ยหาชุติเกา ภ ยหาชิปฺผาเรา.

"กชฺชา, ชิษาเข, ติกณฺฑุเปิษเชา เหาติ? อตฺถิ, ชิษาเข, ติกณฺฑา ภาย ษยณพฺราหฺมณา. เต ษาชกํ ๑ชํ ษยาฑเปตฺติ – '๑หิ ตฺวํ, อยฺภา ปุริษ, เย ปุรตฺถิยาย ธิษาย ปิณา ปรํ เยาชตษตํ เตษุ ฑณฺฑํ ติกฺขิปาหิ; เย ปจฺฉิยาย ธิษาย ปิณา ปรํ เยาชตษตํ เตษุ ฑณฺฑํ ติกฺขิปาหิ; เย ฺตฺตราย ธิษาย ปิณา ปรํ เยาชตษตํ เตษุ ฑณฺฑํ ติกฺขิปาหิ; เย ฑกฺขิณาย ธิษาย ปิณา ปรํ

ໂຍຊນສຕໍ ເຕສຸ ທຓ຺ຑໍ ນິກ຺ຂິປາຫີ'ຕິ. ອິຕິ ເອກຈ຺ຈານໍ ປາຓານໍ ອນຸທ຺ທຍາຍ ອນຸກມ຺ປາຍ ສມາທເປນ຺ຕິ, ເອກຈ຺ຈານໍ ປາຓານໍ ນານຸທ຺ທຍາຍ ນານຸກມ຺ປາຍ ສມາທເປນ຺ຕິ. ເຕ ຕທຫຸໂປສເຖ ສາວກໍ ເອວໍ ສມາທເປນ຺ຕິ – 'ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ສພ຺ພເຈລານິ [ສພ຺ພເຈລານີ (ກ.)] ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຫິ – ນາຫໍ ກ຺ວຈນິ ກສ຺ສຈິ ກິຎ຺ຈນຕສ຺ມິໍ [ກິຎ຺ຈນຕສ຺ມິ (?) ກິຣິຍາປເທຍໍ ຍຖາ ກິຎ຺ຈນຕຕ຺ຖີຕິ], ນ ຈ ມມ ກ຺ວຈນິ ກຕ຺ຖຈິ ກິຎ຺ຈນຕຕ຺ຖີ'ຕິ. ຊານນ຺ຕິ ໂຂ ປນສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ – 'ອຍໍ ອມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ໂຕ'ຕິ; ໂສປິ ຊານາຕິ – 'ອິເມ ມຍ຺ຫໍ ມາຕາປິຕໂຣ'ຕິ. ຊານາຕິ ໂຂ ປນສ຺ສ ປຸຕ຺ຕທາໂຣ – 'ອຍໍ ມຍ຺ຫໍ ຠຕ຺ຕາ'ຕິ; ໂສປິ ຊານາຕິ – 'ອຍໍ ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ຕທາໂຣ'ຕິ. ຊານນ຺ຕິ ໂຂ ປນສ຺ສ ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສາ – 'ອຍໍ ອມ຺ຫາກໍ ອຍ຺ໂຍ'ຕິ; ໂສປິ ຊານາຕິ – 'ອິເມ ມຍ຺ຫໍ ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສາ'ຕິ. ອິຕິ ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ສສ຺ເຈ ສມາທເປຕພ຺ພາ ມຸສາວາເທ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ສມາທເປນ຺ຕິ. ອິທໍ ຕສ຺ສ ມຸສາວາທສ຺ມິໍ ວທາມິ. ໂສ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ໂຠເຄ ອທິນ຺ນໍເຍວ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ. ອິທໍ ຕສ຺ສ ອທິນ຺ນາທານສ຺ມິໍ ວທາມິ. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ນິຄຓ຺ຐຸໂປສໂຖ ໂຫຕິ. ເອວໍ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ໂຂ, ວິສາເຂ, ນິຄຓ຺ຐຸໂປສໂຖ ນ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ນ ມຫານິສໍໂສ ນ ມຫາຊຸຕິໂກ ນ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ.

"ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຣິຍຸໂປສໂຖ ໂຫຕິ? ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ, ວິສາເຂ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ [ປຣິໂຍທາປນາ (?)] ໂຫຕິ? ອິຘ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ – 'ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ'ຕິ. ຕສ຺ສ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ສີສສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ສີສສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ກກ຺ກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ ມຕ຺ຕິກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ ອຸທກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ ປຸຣິສສ຺ສ ຈ ຕຊ຺ຊໍ ວາຍາມໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ສີສສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ – 'ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ'ຕິ. ຕສ຺ສ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ວິສາເຂ – 'ອຣິຍສາວໂກ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂປສຖໍ ອຸປວສຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຈສ຺ສ [ພ຺ຣຫ຺ມໍ ຈສ຺ສ (ກ.)] ອາຣພ຺ຠ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕີ'ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

"ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ, ວິສາເຂ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ຘມ຺ມໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ – 'ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ອກາລິໂກ ເອຫິປສ຺ສິໂກ ໂອປເນຍ຺ຍິໂກ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຎ຺ຎູຫີ'ຕິ. ຕສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ

ປຫີຍນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ໂສຕ຺ຕິຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ສິນານຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ອຸທກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ປຸຣິສສ຺ສ ຈ ຕຊ຺ຊໍ ວາຍາມໍ ປຏິຈ຺ຈ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ຘມ຺ມໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ – ‘ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ອກາລິໂກ ເອຫິປສ຺ສິໂກ ໂອປເນຍ຺ຍິໂກ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຎ຺ຎູຫີ’ຕິ. ຕສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ອຣິຍສາວໂກ ຘມ຺ມຸໂປສຖໍ ອຸປວສຕິ, ຘມ຺ເມນ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ, ຘມ຺ມຎ຺ຈສ຺ສ ອາຣພ຺ຠ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕີ’ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ , ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ສງ຺ຆໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ – ‘ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ອຸຊຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ຎາຍປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠ຺ຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ຍທິທໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຸຣິສຍຸຄານິ ອຏ຺ຐ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລາ ເອສ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ອຎ຺ຊລິກຣຓີໂຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາ’ຕິ. ຕສ຺ສ ສງ຺ຆໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ວຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ວຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອູສຎ຺ຈ [ອູສຎ຺ຈ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ອຏ຺ຐກຖາຍມ຺ປິ ປາຐນ຺ຕຣໍ, ສໍ. ນິ. ໑. ປ໌໔ ເລຍກສຸຕ຺ຕປິຏ຺ຐາຍາປິ ສເມຕິ.) ອຸສ຺ມຎ຺ຈ (ສີ.)] ປຏິຈ຺ຈ, ຂາຣຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ໂຄມຍຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ອຸທກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ປຸຣິສສ຺ສ ຈ ຕຊ຺ຊໍ ວາຍາມໍ ປຏິຈ຺ຈ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ວຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ສງ຺ຆໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ – ‘ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠ຺ຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ...ເປ... ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາ’ຕິ. ຕສ຺ສ ສງ຺ຆໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ອຣິຍສາວໂກ ສງ຺ຆຸໂປສຖໍ ອຸປວສຕິ, ສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ, ສງ຺ຆຎ຺ຈສ຺ສ ອາຣພ຺ຠ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕີ’ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស, វិសាខេ, ចិត្តស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ។ កថញ្ច, វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស ចិត្តស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ? ឥធ, វិសាខេ, អរិយសាវកោ អត្តនោ សីលានិ អនុស្សរតិ អខណ្ឌានិ អច្ឆិទ្ទានិ អសពលានិ អកម្មាសានិ ភុជិស្សានិ វិញ្ញូបសត្ថានិ អបរាមដ្ឋានិ សមាធិសំវត្តនិកានិ។ តស្ស សីលំ អនុស្សរតោ ចិត្តំ បសីទតិ, បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ, យេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា តេ បហីយន្តិ, សេយ្យថាបិ, វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស អាទាសស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ។

“កថញ្ច , វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស អាទាសស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ? តេលញ្ច បដិច្ច , ឆារិកញ្ច បដិច្ច, វាលណ្ឌុបកញ្ច បដិច្ច, បុរិសស្ស ច តជ្ជំ វាយាមំ បដិច្ច។ ឯវំ ខោ, វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស អាទាសស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ។ ឯវមេវ ខោ, វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស ចិត្តស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ។

“កថញ្ច, វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស ចិត្តស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ? ឥធ , វិសាខេ, អរិយសាវកោ អត្តនោ សីលានិ អនុស្សរតិ អខណ្ឌានិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកានិ។ តស្ស សីលំ អនុស្សរតោ ចិត្តំ បសីទតិ, បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ, យេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា តេ បហីយន្តិ។ អយំ វុច្ចតិ, វិសាខេ, ‘អរិយសាវកោ សីលុបោសថំ ឧបវសតិ, សីលេន សទ្ធិំ សំវសតិ, សីលញ្ចស្ស អារព្ភ ចិត្តំ បសីទតិ, បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ, យេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា តេ បហីយន្តី’តិ។ ឯវំ ខោ, វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស ចិត្តស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ។

“ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស, វិសាខេ, ចិត្តស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ។ កថញ្ច, វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស ចិត្តស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ? ឥធ វិសាខេ, អរិយសាវកោ ទេវតា អនុស្សរតិ – ‘សន្តិ ទេវា ចាតុមហារាជិកា [ចាតុម្មហារាជិកា (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)], សន្តិ ទេវា តាវតិំសា, សន្តិ ទេវា យាមា, សន្តិ ទេវា តុសិតា, សន្តិ ទេវា និម្មានរតិនោ, សន្តិ ទេវា បរនិម្មិតវសវត្តិនោ, សន្តិ ទេវា ព្រហ្មកាយិកា, សន្តិ ទេវា តតុត្តរិ [តទុត្តរិ (សី។ បី។)]។ យថារូបាយ សទ្ធាយ សមន្នាគតា តា ទេវតា ឥតោ ចុតា តត្ថ ឧបបន្នា [តត្ថូបបន្នា (សី។ បី។)], មយ្ហម្បិ តថារូបា សទ្ធា សំវិជ្ជតិ។ យថារូបេន សីលេន សមន្នាគតា តា ទេវតា ឥតោ ចុតា តត្ថ ឧបបន្នា, មយ្ហម្បិ តថារូបំ សីលំ សំវិជ្ជតិ។ យថារូបេន សុតេន សមន្នាគតា តា ទេវតា ឥតោ ចុតា តត្ថ ឧបបន្នា, មយ្ហម្បិ តថារូបំ សុតំ សំវិជ្ជតិ។ យថារូបេន ចាគេន សមន្នាគតា តា ទេវតា ឥតោ ចុតា តត្ថ ឧបបន្នា, មយ្ហម្បិ តថារូបោ ចាគោ សំវិជ្ជតិ។ យថារូបាយ បញ្ញាយ សមន្នាគតា តា ទេវតា ឥតោ ចុតា តត្ថ ឧបបន្នា, មយ្ហម្បិ តថារូបា បញ្ញា សំវិជ្ជតី’តិ។ តស្ស អត្តនោ ច តាសញ្ច ទេវតានំ សទ្ធញ្ច សីលញ្ច សុតញ្ច ចាគញ្ច បញ្ញញ្ច អនុស្សរតោ ចិត្តំ បសីទតិ, បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ, យេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា តេ បហីយន្តិ, សេយ្យថាបិ, វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស ជាតរូបស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ។

“កថញ្ច , វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស ជាតរូបស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ? ឧក្កញ្ច បដិច្ច, លោណញ្ច បដិច្ច, គេរុកញ្ច បដិច្ច, នាឡិកសណ្ឌាសញ្ច [នាឡិកញ្ច បដិច្ច សណ្ឌាសញ្ច (បី។ ក។)] បដិច្ច, បុរិសស្ស ច តជ្ជំ វាយាមំ បដិច្ច។ ឯវំ ខោ, វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស ជាតរូបស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ។ ឯវមេវ ខោ, វិសាខេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស ចិត្តស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា

ហោតិ៍

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស ចិត្តស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ទេវតា អនុស្សរតិ – ‘សន្តិ ទេវា ចាតុមហារាជិកា, សន្តិ ទេវា តាវតិំសា...បេ... សន្តិ ទេវា តតុត្តរិ៍ យថារូបាយ សទ្ធាយ សមន្នាគតា តា ទេវតា ឥតោ ចុតា តត្ថុបបន្នា, មយ្ហម្បិ តថារូបា សទ្ធា សំវិជ្ជតិ៍ យថារូបេន សីលេន...បេ... សុតេន...បេ... ចាគេន...បេ... បញ្ញាយ សមន្នាគតា តា ទេវតា ឥតោ ចុតា តត្ថុបបន្នា, មយ្ហម្បិ តថារូបា បញ្ញា សំវិជ្ជតី’តិ៍ តស្ស អត្តនោ ច តាសញ្ច ទេវតានំ សទ្ធញ្ច សីលញ្ច សុតញ្ច ចាគញ្ច បញ្ញញ្ច អនុស្សរតោ ចិត្តំ បសីទតិ, បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ, យេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា តេ បហីយន្តិ៍ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘អរិយសាវកោ ទេវតុបោសថំ ឧបវសតិ, ទេវតាហិ សទ្ធិំ សំវសតិ, ទេវតា អារព្ភ ចិត្តំ បសីទតិ, បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ, យេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា តេ បហីយន្តិ’៍ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឧបក្កិលិដ្ឋស្ស ចិត្តស្ស ឧបក្កមេន បរិយោទបនា ហោតិ៍

“ស ខោ សោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘យាវជីវំ អរហន្តោ បាណាតិបាតំ បហាយ បាណាតិបាតា បដិវិរតា និហិតទណ្ឌា និហិតសត្ថា លជ្ជី ទយាបន្នា សព្ពបាណភូតហិតានុកម្បី វិហរន្តិ; អហម្បជ្ជ ឥមញ្ច រត្តិំ ឥមញ្ច ទិវសំ បាណាតិបាតំ បហាយ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ និហិតទណ្ឌោ និហិតសត្ថោ លជ្ជី ទយាបន្នោ សព្ពបាណភូតហិតានុកម្បី វិហរាមិ៍ ឥមិនាបិ [ឥមិនាបហំ (សី៍) អ៍ និ៍ ៨៍៤១] អង្គេន អរហតំ អនុករោមិ, ឧបោសថោ ច មេ ឧបវុត្ថោ ភវិស្សតិ៍

“យាវជីវំ អរហន្តោ អទិន្នាទានំ បហាយ អទិន្នាទានា បដិវិរតា ទិន្នាទាយី ទិន្នបាដិកង្ខី, អថេនេន សុចិភូតេន អត្តនា វិហរន្តិ; អហម្បជ្ជ ឥមញ្ច រត្តិំ ឥមញ្ច ទិវសំ អទិន្នាទានំ បហាយ អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ទិន្នាទាយី ទិន្នបាដិកង្ខី, អថេនេន សុចិភូតេន អត្តនា វិហរាមិ៍ ឥមិនាបិ អង្គេន អរហតំ អនុករោមិ, ឧបោសថោ ច មេ ឧបវុត្ថោ ភវិស្សតិ៍

“យាវជីវំ អរហន្តោ អព្រហ្មចរិយំ បហាយ ព្រហ្មចារី អារាចារី [អនាចារី (បី៍)] វិរតា មេថុនា គាមធម្មា; អហម្បជ្ជ ឥមញ្ច រត្តិំ ឥមញ្ច ទិវសំ អព្រហ្មចរិយំ បហាយ ព្រហ្មចារី អារាចារី វិរតោ មេថុនា គាមធម្មា៍ ឥមិនាបិ អង្គេន អរហតំ អនុករោមិ, ឧបោសថោ ច មេ ឧបវុត្ថោ ភវិស្សតិ៍

“យាវជីវំ អរហន្តោ មុសាវាទំ បហាយ មុសាវាទា បដិវិរតា សច្ចវាទី សច្ចសន្ធា ថេតា បច្ចយិកា អវិសំវាទកា លោកស្ស; អហម្បជ្ជ ឥមញ្ច រត្តិំ ឥមញ្ច ទិវសំ មុសាវាទំ បហាយ មុសាវាទា បដិវិរតោ សច្ចវាទី សច្ចសន្ធោ ថេតោ បច្ចយិកោ អវិសំវាទកោ លោកស្ស៍ ឥមិនាបិ អង្គេន អរហតំ អនុករោមិ, ឧបោសថោ ច មេ ឧបវុត្ថោ ភវិស្សតិ៍

“យាវជីវំ អរហន្តោ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានំ បហាយ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតា; អហម្បជ្ជ ឥមញ្ច រត្តិំ ឥមញ្ច ទិវសំ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានំ បហាយ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ៍ ឥមិនាបិ អង្គេន អរហតំ អនុករោមិ, ឧបោសថោ ច មេ

ក្តបចុេត្ឋា កចិស្សតិ៝

“ឃាចឌីចំ អទេហត្តា ឲកកត្តិកា ទត្តុបទតា ចិទតា ចិកាលេកាឌតា; អហយ្យុឌ្ឍ ព្ទយញ្ញា ទត្តិ ព្ទយញ្ញា ឌីចង ឲកកត្តិេកា ទត្តុបទេតា ចិទេតា ចិកាលេកាឌតា៝ ព្ទយិតាបិ អេដ្កត អទហតំ អត្យកេទាយិ, ក្តេបិយេឆា ច េយ ក្តបចុេត្ឋា កចិស្សតិ៝

“ឃាចឌីចំ អទេហត្តា តក្ខកីពចាឌីពចិស្វកេឌស្សតយាលិកេត្តចិេលបតឆាទលាយណ្ហតចិក្សតដ្ឋាតា បឌីចិទតា; អហយ្យុឌ្ឍ ព្ទយញ្ញា ទត្តិ ព្ទយញ្ញា ឌីចង តក្ខកីពចាឌីពចិស្វកេឌស្សតយាលិកេត្តចិេលបតឆាទលាយណ្ហតចិក្សតដ្ឋាតា បឌីចិទេតា ៝ ព្ទយិតាបិ អេដ្កត អទហតំ អត្យកេទាយិ, ក្តេបិយេឆា ច េយ ក្តបចុេត្ឋា កចិស្សតិ៝

“ឃាចឌីចំ អទេហត្តា ក្តក្ខាយឃតយហាយឃតំ បហាឃ ក្តក្ខាយឃតយហាយឃតា បឌីចិទតា តឹចេយឃ្សំ កេបុត្តិ យញ្ញេក ចា ពិលាយត្តាទេក ចា; អហយ្យុឌ្ឍ ព្ទយញ្ញា ទត្តិ ព្ទយញ្ញា ឌីចង ក្តក្ខាយឃតយហាយឃតំ បហាឃ ក្តក្ខាយឃតយហាយឃតា បឌីចិទេតា តឹចេយឃ្សំ កេបុយិ យញ្ញេក ចា ពិលាយត្តាទេក ចា៝ ព្ទយិតាបិ អេដ្កត អទហតំ អត្យកេទាយិ, ក្តេបិយេឆា ច េយ ក្តបចុេត្ឋា កចិស្សតី”តិ៝

“ឲចំ េលា, ចិយាេល, អទិឃុេបិយេឆា េហាតិ៝ ឲចំ ក្តបចុេត្ឋា េលា, ចិយាេល, អទិឃុេបិយេឆា យហបុេលិ េហាតិ យហាតិសំេយា យហាឌុតិេកា យហាចិបុាេទា”៝

“កឹចយហបុេលិ េហាតិ កឹចយហាតិសំេយា កឹចយហាឌុតិេកា កឹចយហាចិបុាេទា”? “េយឃ្សចាបិ, ចិយាេល, េឃា ព្ទេយង េយាញអយត្ត យហាឌតបឌាតំ បហុតទត្តទតតាតំ [បហុតយត្តទតតាតំ (ក៝ សី៝ ស្យា៝ កំ៝ បី៝) ឌីកាឃំ ឌស្សិពបិញព្ទេឃឆ៝ អ៝ តិ៝ ប័៝១៧] ព្ទស្សទិឃាឌិបក្ខំ ទឌ្ឍ កាេទឃ្ស , េយឃ្សមិឌំ – អក្កាតំ, យកឆាតំ, កាសីតំ, េកាយលិតំ, ចឌ្ឌីតំ, យល្លាតំ, េចតឹតំ, ចក្កាតំ, ក្សុតំ, បញ្ញាលិតំ, យច្ឆាតំ [យច្ចាតំ (ក៝)], ឃ្សេយតាតំ, អស្សកាតំ, អចត្តីតំ, កត្តាទាតំ, កេឡ្យាឌាតំ, អដ្ឋួយយត្កាកតស្ស ក្តេបិយឆស្ស ឲតំ [ឲកំ (ក៝)] កល់ តាល្លុតិ េយាញអឃិ៝ តំ កិស្ស េហតុ? កបលំ, ចិយាេល, យាត្យយកំ ទឌ្ឍ ឌីត្តា ឃ្យលំ ក្តបតិឆាឃ”៝

“ឃាតិ, ចិយាេល, យាត្យយកាតិ បញ្ញាយ ចស្សាតិ, ចាតុយហាទាឌីកាតំ េឆចាតំ ឲេយា ឲេកា ទត្តិត្ថិេចា [ទត្តិឌីេចា (ក៝)]៝ តាឃ ទត្តិឃា តិយទត្តិេឃា យាេយា៝ េតត យាេយត ត្តាឌយយាសិេឃា សំចឆ្ឆេទា៝ េតត សំចឆ្ឆេទត ឌីត្តាតិ បញ្ញា ចស្សយតាតិ ចាតុយហាទាឌីកាតំ េឆចាតំ អាឃុបុយាលំ៝ ឆាតំ េលា បេតតំ, ចិយាេល, ចិឌ្ឍតិ ឃំ ព្ទេឆកេក្ខា ព្ទតិ្ត ចា បុទិេយា ចា អដ្ឋួយយត្កាកតំ ក្តេបិយឆំ ក្តបចសិត្តា កាឃស្ស េកឆា បទំ យេលា ចាតុយហាទាឌីកាតំ េឆចាតំ យហញុតំ ក្តបបេឌ្ឍយ្យ៝ ព្ទឌំ េលា បេតតំ, ចិយាេល, យត្តាឃ កាសិតំ – ‘កបលំ យាត្យយកំ ទឌ្ឍ ឌីត្តា ឃ្យលំ ក្តបតិឆាឃ’”៝

“ឃំ , ចិយាេល, យាត្យយកំ ចស្សយតំ, តាចតិយាតំ េឆចាតំ ឲេយា ឲេកា ទត្តិត្ថិេចា៝ តាឃ ទត្តិឃា តិយទត្តិេឃា យាេយា៝ េតត យាេយត

ក្វាឥនយាសិយោ និចគ្គទោ៍ ទេតក និចគ្គទេត ជិន្តា ចក្សុនហយ្សំ តាចតិនាត់ ខេចាត់ អាឃុប្បយាល៍ ឌាត់ ទោ បនេតំ, ចិនាទេព, ចិន្ទូតិ ឃំ ត្ថទេណកទ្វោ ត្ថត្វិ ចា បុទិទេសា ចា អដ្ឋក្កនយត្កាពតំ ក្នុទេបិនធំ ក្នុបចនិត្វា កាឃន្សុ ទេកដា បទិ យទណា តាចតិនាត់ ខេចាត់ នហញ្យតំ ក្នុបបទេខ្លូឃ្យ៍ ត្ថធិ ទោ បនេតំ, ចិនាទេព, នគ្គាឃ ការសិតំ – ‘ពបល់ យាតុនក់ ទន្ថ ជិន្តា ឃុល់ ក្នុបតិឆាឃ’”៍

“ឃាតិ, ចិនាទេព, យាតុនកានិ ឆក្ក ចក្សុនតានិ, ឃាយាត់ ខេចាត់ ឲទេសា ឲទេកា ទត្តិគ្គិទេចា៍ តាឃ ទត្តិឃា តិនទត្តិយោ យាទេសា៍ ទេតក យាទេនក ក្វាឥនយាសិយោ និចគ្គទោ៍ ទេតក និចគ្គទេត ជិន្តានិ ឆក្ក ចក្សុនហយ្សានិ ឃាយាត់ ខេចាត់ អាឃុប្បយាល៍ ឌាត់ ទោ បនេតំ, ចិនាទេព, ចិន្ទូតិ ឃំ ត្ថទេណកទ្វោ ត្ថត្វិ ចា បុទិទេសា ចា អដ្ឋក្កនយត្កាពតំ ក្នុទេបិនធំ ក្នុបចនិត្វា កាឃន្សុ ទេកដា បទិ យទណា ឃាយាត់ ខេចាត់ នហញ្យតំ ក្នុបបទេខ្លូឃ្យ៍ ត្ថធិ ទោ បនេតំ, ចិនាទេព, នគ្គាឃ ការសិតំ – ‘ពបល់ យាតុនក់ ទន្ថ ជិន្តា ឃុល់ ក្នុបតិឆាឃ’”៍

“ឃាតិ, ចិនាទេព, យាតុនកានិ ចត្វាទិ ចក្សុនតានិ, ឮសិតាត់ ខេចាត់ ឲទេសា ឲទេកា ទត្តិគ្គិទេចា៍ តាឃ ទត្តិឃា តិនទត្តិយោ យាទេសា៍ ទេតក យាទេនក ក្វាឥនយាសិយោ និចគ្គទោ៍ ទេតក និចគ្គទេត ជិន្តានិ ចត្វាទិ ចក្សុនហយ្សានិ ឮសិតាត់ ខេចាត់ អាឃុប្បយាល៍ ឌាត់ ទោ បនេតំ, ចិនាទេព, ចិន្ទូតិ ឃំ ត្ថទេណកទ្វោ ត្ថត្វិ ចា បុទិទេសា ចា អដ្ឋក្កនយត្កាពតំ ក្នុទេបិនធំ ក្នុបចនិត្វា កាឃន្សុ ទេកដា បទិ យទណា ឮសិតាត់ ខេចាត់ នហញ្យតំ ក្នុបបទេខ្លូឃ្យ៍ ត្ថធិ ទោ បនេតំ, ចិនាទេព, នគ្គាឃ ការសិតំ – ‘ពបល់ យាតុនក់ ទន្ថ ជិន្តា ឃុល់ ក្នុបតិឆាឃ’”៍

“ឃាតិ, ចិនាទេព, យាតុនកានិ អដ្ឋ ចក្សុនតានិ, តិឃ្ញាតទតិត់ ខេចាត់ ឲទេសា ឲទេកា ទត្តិគ្គិទេចា៍ តាឃ ទត្តិឃា តិនទត្តិយោ យាទេសា៍ ទេតក យាទេនក ក្វាឥនយាសិយោ និចគ្គទោ៍ ទេតក និចគ្គទេត ជិន្តានិ អដ្ឋ ចក្សុនហយ្សានិ តិឃ្ញាតទតិត់ ខេចាត់ អាឃុប្បយាល៍ ឌាត់ ទោ បនេតំ, ចិនាទេព, ចិន្ទូតិ ឃំ ត្ថទេណកទ្វោ ត្ថត្វិ ចា បុទិទេសា ចា អដ្ឋក្កនយត្កាពតំ ក្នុទេបិនធំ ក្នុបចនិត្វា កាឃន្សុ ទេកដា បទិ យទណា តិឃ្ញាតទតិត់ ខេចាត់ នហញ្យតំ ក្នុបបទេខ្លូឃ្យ៍ ត្ថធិ ទោ បនេតំ, ចិនាទេព, នគ្គាឃ ការសិតំ – ‘ពបល់ យាតុនក់ ទន្ថ ជិន្តា ឃុល់ ក្នុបតិឆាឃ’”៍

“ឃាតិ, ចិនាទេព, យាតុនកានិ ទេសាញអន ចក្សុនតានិ, បទតិឃ្ញិតចនចត្វិត់ ខេចាត់ ឲទេសា ឲទេកា ទត្តិគ្គិទេចា៍ តាឃ ទត្តិឃា តិនទត្តិយោ យាទេសា៍ ទេតក យាទេនក ក្វាឥនយាសិយោ និចគ្គទោ៍ ទេតក និចគ្គទេត ជិន្តានិ ទេសាញអន ចក្សុនហយ្សានិ បទតិឃ្ញិតចនចត្វិត់ ខេចាត់ អាឃុប្បយាល៍ ឌាត់ ទោ បនេតំ, ចិនាទេព, ចិន្ទូតិ ឃំ ត្ថទេណកទ្វោ ត្ថត្វិ ចា បុទិទេសា ចា អដ្ឋក្កនយត្កាពតំ ក្នុទេបិនធំ ក្នុបចនិត្វា កាឃន្សុ ទេកដា បទិ យទណា បទតិឃ្ញិតចនចត្វិត់ ខេចាត់ នហញ្យតំ ក្នុបបទេខ្លូឃ្យ៍ ត្ថធិ ទោ បនេតំ, ចិនាទេព, នគ្គាឃ ការសិតំ – ‘ពបល់ យាតុនក់ ទន្ថ ជិន្តា ឃុល់ ក្នុបតិឆាឃា’”តិ៍

“បិល់ ត ហទេណ្ណា [ត ហាទេត (និ៍ បិ៍), ត ហទេត (ព៍)] ត ចជិត្កយាជិទេយ,

ឃុនា ត កាទេន ត ច យខ្លូទេបិ និឃា;

ᩋᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩣ ᩅᩥᩁᨾᩮᩈᩩ ᨾᩮᨳᩩᨶᩣ,

ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩴ.

“ᨾᩣᩃᩴ ᨶ ᨵᩣᩁᩮ ᨶ ᨧ ᨣᨶ᩠ᨵᨾᩣᨧᩁᩮ,

ᨾᨬ᩠ᨧᩮ ᨨᨾᩣᨿᩴ ᩅ ᩈᨿᩮᨳ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩮ;

ᩑᨲᨬ᩠ᩉᩥᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᨾᩣᩉᩩᨸᩮᩣᩈᨳᩴ,

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᨣᩩᨶᩣ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩴ.

“ᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨧ ᩈᩩᩁᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩏᨽᩮᩣ ᩈᩩᨴᩈ᩠ᩈᨶᩣ,

ᩒᨽᩣᩈᨿᩴ ᩋᨶᩩᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᩅᨲᩣ;

ᨲᨾᩮᩣᨶᩩᨴᩣ ᨲᩮ ᨸᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩃᩥᨠ᩠ᨡᨣᩣ,

ᨶᨽᩮ ᨸᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᩈᩣᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨶᩣ.

“ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨵᨶᩴ,

ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨱᩥ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩴ;

ᩈᩥᨦ᩠ᨣᩦ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩋᨳ ᩅᩣᨸᩥ ᨠᨬ᩠ᨧᨶᩴ,

ᨿᩴ ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᩴ ᩉᨭᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ.

“ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᨸᩮᨲᩈ᩠ᩈ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩈ᩠ᩈ,

កលម្បិ តេ នានុភវន្តិ សោឡសិំ;

ចន្ទប្បភា តារគណា ច សព្វេ។

“តស្មា ហិ នារី ច នរោ ច សីលវា,

អដ្ឋង្គុបេតំ ឧបវស្សុបោសថំ;

បុញ្ញានិ កត្វាន សុខុទ្រយានិ,

អនិន្ទិតា សគ្គមុបេន្តិ ឋាន”ន្តិ។ ទសមំ;

មហាវគ្គោ សត្តមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

តិត្ថភយញា វេនាគោ, សរភោ កេសមុត្តិយា;

សាឡហោ ចាបិ កថាវត្ថុ, តិត្ថិយមូលុបោសថោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(៨) ៣។ អានន្ទវគ្គោ

១។ ឆន្នសុត្តំ

៧១។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា អានន្ទោ កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ អថ ខោ ឆន្នោ បរិព្ពាជកោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អានន្ទេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ឆន្នោ បរិព្ពាជកោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “តុម្ហេបិ, អាវុសោ អានន្ទ, រាគស្ស បហានំ បញ្ញាបេថ, ទោសស្ស បហានំ បញ្ញាបេថ, មោហស្ស បហានំ បញ្ញាបេថាតិ។ មយំ ខោ, អាវុសោ, រាគស្ស បហានំ បញ្ញាបេម, ទោសស្ស បហានំ បញ្ញាបេម, មោហស្ស បហានំ បញ្ញបេមា”តិ។

“កិំ បន តុម្ហេ,អាវុសោ, រាគេ អាទីនវំ ទិស្វា រាគស្ស បហានំ បញ្ញាបេថ, កិំ ទោសេ អាទីនវំ ទិស្វា ទោសស្ស បហានំ បញ្ញាបេថ, កិំ មោហេ អាទីនវំ ទិស្វា មោហស្ស បហានំ បញ្ញាបេថា”តិ?

“រត្តោ ខោ, អាវុសោ, រាគេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ; រាគេ បហីនេ នេវត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ចេតសិកំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ រត្តោ ខោ, អាវុសោ, រាគេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ; រាគេ បហីនេ នេវ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, ន វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, ន មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ។ រត្តោ ខោ, អាវុសោ, រាគេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, បរត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, ឧភយត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ; រាគេ បហីនេ អត្តត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ, បរត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ, ឧភយត្ថម្បិ យថាភូតំ បជានាតិ។ រាគោ ខោ, អាវុសោ, អន្ធករណោ អចក្ខុករណោ អញ្ញាណករណោ បញ្ញានិរោធិកោ វិឃាតបក្ខិកោ អនិព្ពានសំវត្តនិកោ។

“ទុដ្ឋោ ខោ, អាវុសោ, ទោសេន…បេ… មូឡ្ហោ ខោ, អាវុសោ, មោហេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ចេតសិកម្បិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ; មោហេ បហីនេ នេវត្តព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន បរព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ឧភយព្យាពាធាយបិ ចេតេតិ, ន ចេតសិកំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ មូឡ្ហោ ខោ, អាវុសោ, មោហេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ; មោហេ បហីនេ នេវ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, ន វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, ន មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ។ មូឡ្ហោ ខោ, អាវុសោ, មោហេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ អត្តត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, បរត្ថម្បិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, ឧភយត្ថម្បិ យថាភូតំ

ນປ຺ປຊານາຕິ; ໂມເຫ ປຫີເນ ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ປຣຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຸຠຍຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ໂມໂຫ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອນ຺ຘກຣໂຓ ອຈກ຺ຂຸກຣໂຓ ອຎ຺ຎາຓກຣໂຓ ປຎ຺ຎານິໂຣຘິໂກ ວິຆາຕປກ຺ຂິໂກ ອນິພ຺ພານສໍວຕ຺ຕນິໂກ. ອິທໍ ໂຂ ມຍໍ, ອາວຸໂສ, ຣາເຄ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ຣາຄສ຺ສ ປຫານໍ ປຎ຺ຎເປມ. ອິທໍ ໂທເສ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ໂທສສ຺ສ ປຫານໍ ປຎ຺ຎເປມ. ອິທໍ ໂມເຫ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ໂມຫສ຺ສ ປຫານໍ ປຎ຺ຎເປມາ”ຕິ.

“ອຕ຺ຖິ ປນາວຸໂສ, ມຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖິ ປຏິປທາ ເອຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍາ”ຕິ? “ອຕ຺ຖາວຸໂສ, ມຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖິ ປຏິປທາ ເອຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍາ”ຕິ. “ກຕໂມ ປນາວຸໂສ, ມຄ຺ໂຄ ກຕມາ ປຏິປທາ ເອຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍາ”ຕິ? “ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ...ເປ... ສມ຺ມາສມາຘິ. ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ມຄ຺ໂຄ, ອຍໍ ປຏິປທາ ເອຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍາ”ຕິ. “ຠທ຺ທໂກ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ມຄ຺ໂຄ ຠທ຺ທິກາ ປຏິປທາ ເອຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ. ອລຎ຺ຈ ປນາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ອປ຺ປມາທາຍາ”ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ອາຊີວກສຸຕ຺ຕໍ

໗໒. ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ໂກສມ຺ພິຍໍ ວິຫຣຕິ ໂຆສິຕາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ອາຊີວກສາວໂກ ຄຫປຕິ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ອາຊີວກສາວໂກ ຄຫປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ –

“ເກສໍ ໂນ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ຘມ຺ໂມ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ? ເກ ໂລເກ ສຸປ຺ປຏິປນ຺ນາ? ເກ ໂລເກ ສຸຄຕາ”ຕິ [ສຸຄຕາຕິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)]? “ເຕນ ຫິ, ຄຫປຕິ, ຕຎ຺ເຎເວຕ຺ຖ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ເຍ ຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ໂທສສ຺ສ ປຫານາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຘມ຺ໂມ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ”ຕິ? “ເຍ , ຠນ຺ເຕ, ຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ໂທສສ຺ສ ປຫານາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຘມ຺ໂມ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ. ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ”ຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ເຍ ຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ໂທສສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ເຕ ໂລເກ ສຸປ຺ປຏິປນ຺ນາ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ”ຕິ? “ເຍ, ຠນ຺ເຕ, ຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ໂທສສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ເຕ ໂລເກ ສຸປ຺ປຏິປນ຺ນາ. ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ”ຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ເຍສໍ ຣາໂຄ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວໍກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ, ເຍສໍ ໂທໂສ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວງ຺ກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ, ເຍສໍ ໂມໂຫ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ

អនភាវិកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ, តេ លោកេ សុគតា នោ វា? កថំ វា តេ ឯត្ថ ហោតី"តិ? "យេសំ, ភន្តេ, រាគោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវិកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ, យេសំ ទោសោ បហីនោ...បេ... យេសំ មោហោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវិកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ, តេ លោកេ សុគតា។ ឯវំ មេ ឯត្ថ ហោតី"តិ។

"ឥតិ ខោ, គហបតិ, តយាបេតំ [តយា បេតំ (សី. បី. ក.)] ព្យាកតំ – 'យេ, ភន្តេ, រាគស្ស បហានាយ ធម្មំ ទេសេន្តិ, ទោសស្ស បហានាយ ធម្មំ ទេសេន្តិ, មោហស្ស បហានាយ ធម្មំ ទេសេន្តិ, តេសំ ធម្មោ ស្វាក្ខាតោ'តិ។ តយាបេតំ ព្យាកតំ – 'យេ, ភន្តេ, រាគស្ស បហានាយ បដិបន្នា, ទោសស្ស បហានាយ បដិបន្នា, មោហស្ស បហានាយ បដិបន្នា, តេ លោកេ សុប្បដិបន្នា'តិ។ តយាបេតំ ព្យាកតំ – 'យេសំ, ភន្តេ, រាគោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ, យេសំ ទោសោ បហីនោ...បេ... យេសំ មោហោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ, តេ លោកេ សុគតា'"តិ។

"អច្ឆរិយំ, ភន្តេ, អព្ភុតំ, ភន្តេ! ន ចេវ នាម សធម្មុក្កំសនា ភវិស្សតិ, ន ច បរធម្មាបសាទនា [ន បរធម្មាបសាទនា (សី. បី.), ន បរធម្មវម្ភនា (ម. និ. ៣.៣៨៩)]។ អាយតនេវ [អាយតនេ ច (ម. និ. ៣.៣៨៩)] ធម្មទេសនា, អត្ថោ ច វុត្តោ, អត្តា ច អនុបនីតោ។ តុម្ហេ, ភន្តេ អានន្ទ, រាគស្ស បហានាយ ធម្មំ ទេសេថ, ទោសស្ស...បេ... មោហស្ស បហានាយ ធម្មំ ទេសេថ។ តុម្ហាកំ, ភន្តេ អានន្ទ, ធម្មោ ស្វាក្ខាតោ។ តុម្ហេ, ភន្តេ អានន្ទ, រាគស្ស បហានាយ បដិបន្នា, ទោសស្ស...បេ... មោហស្ស បហានាយ បដិបន្នា។ តុម្ហេ, ភន្តេ, លោកេ សុប្បដិបន្នា។ តុម្ហាកំ, ភន្តេ អានន្ទ, រាគោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ, តុម្ហាកំ ទោសោ បហីនោ...បេ... តុម្ហាកំ មោហោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ។ តុម្ហេ លោកេ សុគតា។

"អភិក្កន្តំ, ភន្តេ, អភិក្កន្តំ, ភន្តេ! សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ – 'ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តី'តិ; ឯវមេវំ អយ្យេន អានន្ទេន អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ, ភន្តេ អានន្ទ, តំ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ អយ្យោ អានន្ទោ ធារេតុ, អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត"ន្តិ។ ទុតិយំ។

៣. មហានាមសក្កសុត្តំ

៧៣. ឯកំ សមយំ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ និគ្រោធារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា គិលានា វុដ្ឋិតោ [គិលានវុដ្ឋិតោ (សព្ពត្ថ)] ហោតិ អចិរវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញា។ អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មហានាមោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "ទីឃរត្តាហំ, ភន្តេ, ភគវតា ឯវំ ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ – 'សមាហិតស្ស ញាណំ, នោ អសមាហិតស្សា'តិ។ សមាធិ នុ ខោ, ភន្តេ, បុព្ពេ, បច្ឆា ញាណំ; ឧទាហុ ញាណំ

បុព្វេ, បច្ឆា សមាធី”តិ? អថ ខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតទហោសិ – “ភគវា ខោ គិលានវុដ្ឋិតោ អចិរវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញា។ អយញ្ច មហានាមោ សក្កោ ភគវន្តំ អតិគម្ភីរំ បញ្ហំ បុច្ឆតិ។ យំនូនាហំ មហានាមំ សក្កំ ឯកមន្តំ អបនេត្វា ធម្មំ ទេសេយ្យ”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ មហានាមំ សក្កំ ពាហាយំ គហេត្វា ឯកមន្តំ អបនេត្វា មហានាមំ សក្កំ ឯតទវោច – “សេខម្បិ ខោ, មហានាម, សីលំ វុត្តំ ភគវតា, អសេខម្បិ សីលំ វុត្តំ ភគវតា; សេខោបិ សមាធិ វុត្តោ ភគវតា , អសេខោបិ សមាធិ វុត្តោ ភគវតា; សេខាបិ បញ្ញា វុត្តា ភគវតា, អសេខាបិ បញ្ញា វុត្តា ភគវតា។ កតមញ្ច, មហានាម , សេខំ សីលំ? ឥធ, មហានាម, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ...បេ... សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ ឥទំ វុច្ចតិ, មហានាម, សេខំ សីលំ”។

“កតមោ ច, មហានាម, សេខោ សមាធិ? ឥធ, មហានាម, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, មហានាម, សេខោ សមាធិ។

“កតមា ច, មហានាម, សេខា បញ្ញា? ឥធ, មហានាម, ភិក្ខុ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថាភូតំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតិ, មហានាម, សេខា បញ្ញា។

“សោ ខោ សោ, មហានាម, អរិយសាវកោ ឯវំ សីលសម្បន្នោ ឯវំ សមាធិសម្បន្នោ ឯវំ បញ្ញាសម្បន្នោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, មហានាម, សេខម្បិ សីលំ វុត្តំ ភគវតា, អសេខម្បិ សីលំ វុត្តំ ភគវតា; សេខោបិ សមាធិ វុត្តោ ភគវតា, អសេខោបិ សមាធិ វុត្តោ ភគវតា; សេខាបិ បញ្ញា វុត្តា ភគវតា, អសេខាបិ បញ្ញា វុត្តា ភគវតា”តិ។ តតិយំ។

៣។ និគណ្ឋសុត្តំ

៧៤។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា អានន្ទោ វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ អថ ខោ អភយោ ច លិច្ឆវិ បណ្ឌិតកុមារកោ ច លិច្ឆវិ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អភយោ លិច្ឆវិ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “និគណ្ឋោ, ភន្តេ, នាដបុត្តោ [នាតបុត្តោ (សី។ បី។)] សព្វញ្ញូ សព្វទស្សាវី អបរិសេសំ ញាណទស្សនំ បដិជានាតិ – ‘ចរតោ ច មេ តិដ្ឋតោ ច សុត្តស្ស ច ជាគរស្ស ច សតតំ សមិតំ ញាណទស្សនំ បច្ចុបដ្ឋិត’ន្តិ។ សោ បុរាណានំ កម្មានំ តបសា ព្យន្តីភាវំ បញ្ញបេតិ នវានំ កម្មានំ អករណា សេតុឃាតំ ។ ឥតិ កម្មក្ខយា ទុក្ខក្ខយោ, ទុក្ខក្ខយា វេទនាក្ខយោ, វេទនាក្ខយា សព្វំ ទុក្ខំ និជ្ជិណ្ណំ ភវិស្សតិ – ឯវមេតិស្សា សន្ទិដ្ឋិកាយ និជ្ជរាយ វិសុទ្ធិយា សមតិក្កមោ ហោតិ។ ឥធ, ភន្តេ, ភគវា កិមាហា”តិ?

“តិស្សោ ខោ ឥមា, អភយ, និជ្ជរា វិសុទ្ធិយោ តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន សម្មទក្ខាតា សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយ។ កតមា តិស្សោ? ឥធ, អភយ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ...បេ... សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ សោ នវញ្ច កម្មំ ន ករោតិ, បុរាណញ្ច កម្មំ ផុស្ស ផុស្ស ព្យន្តីករោតិ។ សន្ទិដ្ឋិកា និជ្ជរា អកាលិកា ឯហិបស្សិកា ឱបនេយ្យិកា បច្ចត្តំ វេទិតព្ពា វិញ្ញូហីតិ។

“សោ ខោ សោ, អភយ, ភិក្ខុ ឯវំ សីលសម្បន្នោ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរតិ សតោ ច សម្បជានោ, សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ – ‘ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី’តិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា, បុព្ពេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ នវញ្ច កម្មំ ន ករោតិ, បុរាណញ្ច កម្មំ ផុស្ស ផុស្ស ព្យន្តីករោតិ។ សន្ទិដ្ឋិកា និជ្ជរា អកាលិកា ឯហិបស្សិកា ឱបនេយ្យិកា បច្ចត្តំ វេទិតព្ពា វិញ្ញូហីតិ។

“សោ ខោ សោ, អភយ, ភិក្ខុ ឯវំ សមាធិសម្បន្នោ [ឯវំ សីលសម្បន្នោ ឯវំ សមាធិសម្បន្នោ (សី។ ស្យា។ បី។)] អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ នវញ្ច កម្មំ ន ករោតិ, បុរាណញ្ច កម្មំ ផុស្ស ផុស្ស ព្យន្តីករោតិ។ សន្ទិដ្ឋិកា និជ្ជរា អកាលិកា ឯហិបស្សិកា ឱបនេយ្យិកា បច្ចត្តំ វេទិតព្ពា វិញ្ញូហីតិ។ ឥមា ខោ, អភយ, តិស្សោ និជ្ជរា វិសុទ្ធិយោ តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន សម្មទក្ខាតា សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយា”តិ។

ឯវំ វុត្តេ បណ្ឌិតកុមារកោ លិច្ឆវិ អភយំ លិច្ឆវិំ ឯតទវោច – “កិំ បន ត្វំ, សម្ម អភយ, អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សុភាសិតំ សុភាសិតតោ នាព្ភនុមោទសី”តិ? “ក្យាហំ, សម្ម បណ្ឌិតកុមារក, អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សុភាសិតំ សុភាសិតតោ នាព្ភនុមោទិស្សាមិ! មុទ្ធាបិ តស្ស វិបតេយ្យ យោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សុភាសិតំ សុភាសិតតោ នាព្ភនុមោទេយ្យា”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. និវេសកសុត្តំ

៧៦. អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ភគវា ឯតទវោច –

“យេ, អានន្ទ, អនុកម្បេយ្យាថ យេ ច សោតព្ពំ មញ្ញេយ្យុំ មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា តេ វោ, អានន្ទ, តីសុ ឋានេសុ សមាទបេតព្ពា [សមាទាបេតព្ពា (?)] និវេសេតព្ពា បតិដ្ឋាបេតព្ពា។ កតមេសុ តីសុ? ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេ សមាទបេតព្ពា

និវេសេតព្វា បតិដ្ឋាបេតព្វា – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ; សត្ថា ទេវមនុស្សានំ, ពុទ្ធោ ភគវា’តិ, ធម្មេ អវេច្ចប្បសាទេ សមាទបេតព្វា និវេសេតព្វា បតិដ្ឋាបេតព្វា – ‘ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ធម្មោ សន្ទិដ្ឋិកោ អកាលិកោ ឯហិបស្សិកោ ឱបនេយ្យិកោ បច្ចត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញូហី’តិ, សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទេ សមាទបេតព្វា និវេសេតព្វា បតិដ្ឋាបេតព្វា – ‘សុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ ឧជុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ ញាយប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ សាមីចិប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ, យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុគានិ អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា ឯស ភគវតោ សាវកសង្ឃោ អាហុនេយ្យោ បាហុនេយ្យោ ទក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិករណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា’”តិ។

“សិយា, អានន្ទ, ចតុន្នំ មហាភូតានំ អញ្ញថត្តំ – បថវីធាតុយា អាបោធាតុយា តេជោធាតុយា វាយោធាតុយា, ន ត្វេវ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតស្ស អរិយសាវកស្ស សិយា អញ្ញថត្តំ តត្រិទំ អញ្ញថត្តំ។ សោ វតានន្ទ, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា បេត្តិវិសយំ វា ឧបបជ្ជិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។

“សិយា , អានន្ទ, ចតុន្នំ មហាភូតានំ អញ្ញថត្តំ – បថវីធាតុយា អាបោធាតុយា តេជោធាតុយា វាយោធាតុយា, ន ត្វេវ ធម្មេ… បេ… ន ត្វេវ សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតស្ស អរិយសាវកស្ស សិយា អញ្ញថត្តំ តត្រិទំ អញ្ញថត្តំ។ សោ វតានន្ទ, សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា បេត្តិវិសយំ វា ឧបបជ្ជិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។

“យេ, អានន្ទ, អនុកម្បេយ្យាថ យេ ច សោតព្វំ មញ្ញេយ្យុំ មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា តេ វោ, អានន្ទ, ឥមេសុ តីសុ ឋានេសុ សមាទបេតព្វា និវេសេតព្វា បតិដ្ឋាបេតព្វា”តិ។ បញ្ចមំ។

៦. បឋមភវសុត្តំ

៧៦. អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ភវោ, ភវោតិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, ភវោ ហោតី”តិ?

“កាមធាតុវេបក្កញ្ច, អានន្ទ, កម្មំ នាភវិស្ស, អបិ នុ ខោ កាមភវោ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឥតិ ខោ, អានន្ទ, កម្មំ ខេត្តំ, វិញ្ញាណំ ពីជំ, តណ្ហា ស្នេហោ [សិនេហោ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]។ អវិជ្ជានីវរណានំ សត្តានំ តណ្ហាសំយោជនានំ ហីនាយ ធាតុយា វិញ្ញាណំ បតិដ្ឋិតំ ឯវំ អាយតិ [អាយតិំ (សី.)] បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តិ ហោតិ។ ( ) [(ឯវំ ខោ អានន្ទ ភវោ ហោតីតិ) (ក.) ដីកាយំ បន តំ បដិក្ខិត្តំ]

“រូបធាតុវេបក្កញ្ច, អានន្ទ, កម្មំ នាភវិស្ស, អបិ នុ ខោ រូបភវោ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឥតិ ខោ អានន្ទ, កម្មំ ខេត្តំ,

ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨻᩦᨩᩴ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩈ᩠ᨶᩮᩉᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣᨿ ᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩣᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ( ) [(ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ ᨽᩅᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ) (ᨠ᪨) ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨶ ᩍᨴᩴ ᨸᩣᨮᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ]

“ᩋᩁᩪᨸᨵᩣᨲᩩᩅᩮᨸᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨽᩅᩥᩔ, ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩋᩁᩪᨸᨽᩅᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨳᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨻᩦᨩᩴ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩈ᩠ᨶᩮᩉᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᨱᩦᨲᩣᨿ ᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩣᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨽᩅᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪇᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨽᩅᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪇᪈᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ...ᨸᩮ... ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨽᩅᩮᩣ, ᨽᩅᩮᩣᨲᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩅᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ?

“ᨠᩣᨾᨵᩣᨲᩩᩅᩮᨸᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨽᩅᩥᩔ, ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨠᩣᨾᨽᩅᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨳᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨻᩦᨩᩴ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩈ᩠ᨶᩮᩉᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩉᩦᨶᩣᨿ ᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᨸᨲ᩠ᨳᨶᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩣᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ”᪨

“ᩁᩪᨸᨵᩣᨲᩩᩅᩮᨸᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨽᩅᩥᩔ, ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩁᩪᨸᨽᩅᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨳᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨻᩦᨩᩴ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩈ᩠ᨶᩮᩉᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣᨿ ᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᨸᨲ᩠ᨳᨶᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩣᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ”᪨

“ᩋᩁᩪᨸᨵᩣᨲᩩᩅᩮᨸᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨽᩅᩥᩔ, ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩋᩁᩪᨸᨽᩅᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨳᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨻᩦᨩᩴ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩈ᩠ᨶᩮᩉᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᨱᩦᨲᩣᨿ ᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᨸᨲ᩠ᨳᨶᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩣᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨽᩅᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪈᪨ ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪇᪉᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩣᩁᩴ ᩈᨹᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ? “ᨶ ᨡ᩠ᩅᩮᨲ᩠ᨳ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᨠᩴᩈᩮᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩅᩥᨽᨩᩔᩪ”ᨲᩥ᪨

“យញ្ញិស្ស [យថារូបំ ហិស្ស (?) សេវិតព្ពាសេវិតព្ពសុត្តារូបំ], ភន្តេ, សីលព្ពតំ ជីវិតំ ព្រហ្មចរិយំ ឧបដ្ឋានសារំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ, ឯវរូបំ សីលព្ពតំ ជីវិតំ ព្រហ្មចរិយំ ឧបដ្ឋានសារំ អផលំ។ យញ្ច ខ្វាស្ស [យញ្ញិស្ស (ក។), យថារូបញ្ច ខ្វាស្ស (?)], ភន្តេ, សីលព្ពតំ ជីវិតំ ព្រហ្មចរិយំ ឧបដ្ឋានសារំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ, កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ, ឯវរូបំ សីលព្ពតំ ជីវិតំ ព្រហ្មចរិយំ ឧបដ្ឋានសារំ សផល”ន្តិ។ ឥទមវោច អាយស្មា អានន្ទោ; សមនុញ្ញោ សត្ថា អហោសិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ “សមនុញ្ញោ មេ សត្ថា”តិ, ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា អចិរបក្កន្តេ អាយស្មន្តេ អានន្ទេ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សេខោ, ភិក្ខវេ, អានន្ទោ; ន ច បនស្ស សុលភរូបោ សមសមោ បញ្ញាយា”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. គន្ធជាតសុត្តំ

៨០. អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“តីណិមានិ, ភន្តេ, គន្ធជាតានិ, យេសំ អនុវាតំយេវ គន្ធោ គច្ឆតិ, នោ បដិវាតំ។ កតមានិ តីណិ? មូលគន្ធោ, សារគន្ធោ, បុប្ផគន្ធោ – ឥមានិ ខោ, ភន្តេ, តីណិ គន្ធជាតានិ, យេសំ អនុវាតំយេវ គន្ធោ គច្ឆតិ, នោ បដិវាតំ។ អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, កិញ្ចិ គន្ធជាតំ យស្ស អនុវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតិ, បដិវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតិ, អនុវាតបដិវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតី”តិ?

“អត្ថានន្ទ, កិញ្ចិ គន្ធជាតំ [អត្ថានន្ទ គន្ធជាតំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] យស្ស អនុវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតិ , បដិវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតិ, អនុវាតបដិវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតី”តិ។ “កតមញ្ច បន, ភន្តេ, គន្ធជាតំ យស្ស អនុវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតិ, បដិវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតិ, អនុវាតបដិវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតី”តិ?

“ឥធានន្ទ , យស្មិំ គាមេ វា និគមេ វា ឥត្ថី វា បុរិសោ វា ពុទ្ធំ សរណំ គតោ ហោតិ, ធម្មំ សរណំ គតោ ហោតិ, សង្ឃំ សរណំ គតោ ហោតិ, បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ , សីលវា ហោតិ កល្យាណធម្មោ, វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តចាគោ បយតបាណិ វោស្សគ្គរតោ យាចយោគោ ទានសំវិភាគរតោ។

“តស្ស ទិសាសុ សមណព្រាហ្មណា វណ្ណំ ភាសន្តិ – ‘អមុកស្មិំ [អមុកស្មិំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] នាម គាមេ វា និគមេ វា ឥត្ថី វា បុរិសោ វា ពុទ្ធំ សរណំ គតោ ហោតិ, ធម្មំ សរណំ គតោ ហោតិ, សង្ឃំ សរណំ គតោ ហោតិ, បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា

បដិវិរតា ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតា ហោតិ, មុសាវាទា បដិវិរតា ហោតិ, សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតា ហោតិ, សីលវា ហោតិ កល្យាណធម្មា, វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តចាគា បយតបាណិ វោស្សគ្គរតា យាចយោគា ទានសំវិភាគរតា”’តិ។

“ទេវតាបិស្ស [ទេវតាបិស្ស អមនុស្សា (សី. បី.), ទេវតាបិស្ស អមនុស្សាបិ (ក.), ទេវតាបិស្ស...បេ... មនុស្សាបិស្ស (?)] វណ្ណំ ភាសន្តិ – ‘អមុកស្មិំ នាម គាមេ វា និគមេ វា ឥត្ថី វា បុរិសោ វា ពុទ្ធំ សរណំ គតោ ហោតិ, ធម្មំ សរណំ គតោ ហោតិ, សង្ឃំ សរណំ គតោ ហោតិ, បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ...បេ... សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ, សីលវា ហោតិ កល្យាណធម្មោ, វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តចាគោ បយតបាណិ វោស្សគ្គរតោ យាចយោគោ ទានសំវិភាគរតោ’តិ។ អយំ ខោ សោ, អានន្ទ, គន្ធជាតោ យស្ស អនុវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតិ, បដិវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតិ, អនុវាតបដិវាតម្បិ គន្ធោ គច្ឆតី”តិ។

“ន បុប្ផគន្ធោ បដិវាតមេតិ,

ន ចន្ទនំ តគរមល្លិកា [តគ្គរមល្លិកា (បី.)] វា;

សតញ្ច គន្ធោ បដិវាតមេតិ,

សព្ពា ទិសា សប្បុរិសោ បវាយតី”តិ។ នវមំ;

១០។ ចូឡនិកាសុត្តំ

៨១។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សម្មុខា មេតំ, ភន្តេ, ភគវតោ សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – ‘ភគវតោ, អានន្ទ, សិខិស្ស អភិភូ នាម សាវកោ ព្រហ្មលោកេ ឋិតោ សហស្សិលោកធាតុំ [សហស្សីលោកធាតុំ (បី.) សំ. និ. ១.១៨៥ បស្សិតព្វំ] សរេន វិញ្ញាបេសី’តិ។ ភគវា បន, ភន្តេ, អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ កីវតកំ បហោតិ សរេន វិញ្ញាបេតុ”ន្តិ? “សាវកោ សោ, អានន្ទ, អប្បមេយ្យា តថាគតា”តិ។

ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សម្មុខា មេតំ, ភន្តេ, ភគវតោ សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – ‘ភគវតោ, អានន្ទ, សិខិស្ស អភិភូ នាម សាវកោ ព្រហ្មលោកេ ឋិតោ សហស្សិលោកធាតុំ សរេន វិញ្ញាបេសី’តិ។ ភគវា បន, ភន្តេ, អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ កីវតកំ បហោតិ សរេន វិញ្ញាបេតុ”ន្តិ? “សាវកោ សោ, អានន្ទ, អប្បមេយ្យា តថាគតា”តិ។

តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សម្មុខា មេតំ, ភន្តេ, ភគវតោ សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – ‘ភគវតោ, អានន្ទ, សិខិស្ស អភិភូ នាម សាវកោ ព្រហ្មលោកេ ឋិតោ សហស្សិលោកធាតុំ សរេន វិញ្ញាបេសី’តិ។ ភគវា បន, ភន្តេ, អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ កីវតកំ បហោតិ សរេន វិញ្ញាបេតុ”ន្តិ? “សុតា តេ, អានន្ទ, សហស្សី ចូឡនិកា លោកធាតូ”តិ? “ឯតស្ស, ភគវា, កាលោ; ឯតស្ស, សុគត, កាលោ! យំ ភគវា ភាសេយ្យ។ ភគវតោ សុត្វា ភិក្ខូ ធារេស្សន្តី”តិ។ “តេនហានន្ទ, សុណាហិ សាធុកំ មនសិ ករោហិ, ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ ភគវា ឯតទវោច –

“យាវតា, អានន្ទ, ចន្ទិមសូរិយា [ចន្ទិមសុរិយា (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] បរិហរន្តិ, ទិសា ភន្តិ វិរោចនា, តាវ សហស្សធា លោកោ។ តស្មិំ សហស្សធា លោកេ សហស្សំ [តស្មិំ សហស្សំ (ស្យា។ កំ។ បី។)] ចន្ទានំ, សហស្សំ សូរិយានំ, សហស្សំ សិនេរុបព្វតរាជានំ, សហស្សំ ជម្ពុទីបានំ, សហស្សំ អបរគោយានានំ, សហស្សំ ឧត្តរកុរូនំ, សហស្សំ បុព្ពវិទេហានំ, ចត្តារិ មហាសមុទ្ទសហស្សានិ, ចត្តារិ មហារាជសហស្សានិ, សហស្សំ ចាតុមហារាជិកានំ, សហស្សំ តាវតិំសានំ , សហស្សំ យាមានំ , សហស្សំ តុសិតានំ, សហស្សំ និម្មានរតីនំ, សហស្សំ បរនិម្មិតវសវត្តីនំ, សហស្សំ ព្រហ្មលោកានំ – អយំ វុច្ចតានន្ទ, សហស្សី ចូឡនិកា លោកធាតុ។

“យាវតានន្ទ , សហស្សី ចូឡនិកា លោកធាតុ តាវ សហស្សធា លោកោ។ អយំ វុច្ចតានន្ទ, ទ្វិសហស្សី មជ្ឈិមិកា លោកធាតុ។

“យាវតានន្ទ, ទ្វិសហស្សី មជ្ឈិមិកា លោកធាតុ តាវ សហស្សធា លោកោ។ អយំ វុច្ចតានន្ទ, តិសហស្សី មហាសហស្សី លោកធាតុ។

“អាកង្ខមានោ, អានន្ទ, តថាគតោ តិសហស្សិមហាសហស្សិលោកធាតុំ [តិសហស្សី មហាសហស្សី លោកធាតុំ (ស្យា។ កំ។), តិសហស្សីមហាសហស្សីលោកធាតុំ (បី។)] សរេន វិញ្ញាបេយ្យ, យាវតា បន អាកង្ខេយ្យា”តិ។

“យថា កថំ បន, ភន្តេ, ភគវា តិសហស្សិមហាសហស្សិលោកធាតុំ សរេន វិញ្ញាបេយ្យ, យាវតា បន អាកង្ខេយ្យា”តិ? “ឥធានន្ទ, តថាគតោ តិសហស្សិមហាសហស្សិលោកធាតុំ ឱភាសេន ផរេយ្យ។ យទា តេ សត្តា តំ អាលោកំ សញ្ជានេយ្យុំ, អថ តថាគតោ ឃោសំ ករេយ្យ សទ្ទមនុស្សាវេយ្យ។ ឯវំ ខោ, អានន្ទ, តថាគតោ តិសហស្សិមហាសហស្សិលោកធាតុំ សរេន វិញ្ញាបេយ្យ, យាវតា បន អាកង្ខេយ្យា”តិ។

ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា អានន្ទោ (អាយស្មន្តំ ឧទាយឹ) [(ភគវន្តំ) (សី។), ( ) នត្ថិ ស្យា។ កំ។ បោត្ថកេសុ។ អដ្ឋកថាយ សំសន្ទេតព្ពំ] ឯតទវោច – “លាភា វត មេ, សុលទ្ធំ វត មេ, យស្ស មេ សត្ថា ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ”តិ។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា ឧទាយី អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “កិំ តុយ្ហេត្ថ, អាវុសោ អានន្ទ, យទិ តេ សត្ថា ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ”តិ? ឯវំ វុត្តេ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧទាយឹ ឯតទវោច – “មា ហេវំ, ឧទាយិ, មា ហេវំ, ឧទាយិ។ សចេ, ឧទាយិ, អានន្ទោ អវីតរាគោ កាលំ ករេយ្យ, តេន ចិត្តប្បសាទេន សត្តក្ខត្តុំ ទេវេសុ ទេវរជ្ជំ ការេយ្យ, សត្តក្ខត្តុំ ឥមស្មិំយេវ ជម្ពុទីបេ មហារជ្ជំ ការេយ្យ។ អបិ ច, ឧទាយិ, អានន្ទោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ

បរិត្តាយិស្សតី”តិ ឯវំ

អាគច្ឆេក្កា ពតិយោ

តស្មាតិ –

លោទ្ធា អាឌីចកោ សក្កោ, តិកណ្ហោ ច តិចសកោ;

ហេច កចា សីលដ្ឋតំ, គន្ធាតព្វា ទ្ធព្យអតីតិ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(៩) ៣។ សមណវគ្គោ

១។ សមណសុត្តំ

៨១។ “តីណិមានិ , ភិក្ខវេ, សមណស្ស សមណិយានិ សមណករណីយានិ។ កតមានិ តីណិ? អធិសីលសិក្ខាសមាទានំ, អធិចិត្តសិក្ខាសមាទានំ, អធិបញ្ញាសិក្ខាសមាទានំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ សមណស្ស សមណិយានិ សមណករណីយានិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘តិព្ពោ នោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិសីលសិក្ខាសមាទានេ, តិព្ពោ នោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិចិត្តសិក្ខាសមាទានេ, តិព្ពោ នោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិបញ្ញាសិក្ខាសមាទានេ’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ បឋមំ។

២។ គទ្រភសុត្តំ

៨២។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គទ្រភោ គោគណំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធោ ហោតិ – ‘អហម្បិ ទម្មោ, អហម្បិ ទម្មោ’តិ [អហម្បិ គោ អម្មាអហម្បិ គោ អម្មាតិ (សី។), អហម្បិ អម្មាអហម្បិ អម្មាតិ (ស្យា។ កំ។ បី។), អហម្បិ គោ អហម្បិ គោតិ (?)]។ តស្ស ន តាទិសោ វណ្ណោ ហោតិ សេយ្យថាបិ គុន្នំ, ន តាទិសោ សរោ ហោតិ សេយ្យថាបិ គុន្នំ, ន តាទិសំ បទំ ហោតិ សេយ្យថាបិ គុន្នំ។ សោ គោគណំយេវ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធោ ហោតិ – ‘អហម្បិ ទម្មោ, អហម្បិ ទម្មោ’”តិ។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភិក្ខុ ភិក្ខុសង្ឃំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធោ ហោតិ – ‘អហម្បិ ភិក្ខុ, អហម្បិ ភិក្ខូ’តិ។ តស្ស ន តាទិសោ ឆន្ទោ ហោតិ អធិសីលសិក្ខាសមាទានេ សេយ្យថាបិ អញ្ញេសំ ភិក្ខូនំ, ន តាទិសោ ឆន្ទោ ហោតិ អធិចិត្តសិក្ខាសមាទានេ សេយ្យថាបិ អញ្ញេសំ ភិក្ខូនំ, ន តាទិសោ ឆន្ទោ ហោតិ អធិបញ្ញាសិក្ខាសមាទានេ សេយ្យថាបិ អញ្ញេសំ ភិក្ខូនំ។ សោ ភិក្ខុសង្ឃំយេវ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធោ ហោតិ – ‘អហម្បិ ភិក្ខុ, អហម្បិ ភិក្ខូ’”តិ។

“តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘តិព្ពោ នោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិសីលសិក្ខាសមាទានេ, តិព្ពោ នោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិចិត្តសិក្ខាសមាទានេ, តិព្ពោ នោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិបញ្ញាសិក្ខាសមាទានេ’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ ទុតិយំ។

៣។ ខេត្តសុត្តំ

៨៣។ “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, កស្សកស្ស គហបតិស្ស បុព្ពេ ករណីយានិ។ កតមានិ តីណិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, កស្សកោ គហបតិ បដិកច្ចេវ

[បដិកច្ច (សី· បី·)] ខេត្តំ សុកដ្ឋំ ករោតិ សុមតិកតំ [សុមត្តិកតំ (ក·), ឯត្ថ មតិសទ្ទោ កដ្ឋខេត្តស្ស សមីករណយោគ្គេ ទារុភណ្ឌេ វត្តតីតិ សក្កតអភិធានេសុ អាគតំ· តំ “មតិយា សុដ្ឋុ សមីកត”ន្តិ អដ្ឋកថាយ សមេតិ]· បដិកច្ច ខេត្តំ សុកដ្ឋំ ករិត្វា សុមតិកតំ កាលេន ពីជានិ បតិដ្ឋាបេតិ· កាលេន ពីជានិ បតិដ្ឋាបេត្វា សមយេន ឧទកំ អភិនេតិបិ អបនេតិបិ· ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ កស្សកស្ស គហបតិស្ស បុព្ពករណីយានិ·

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិមានិ ភិក្ខុស្ស បុព្ពករណីយានិ· កតមានិ តីណិ? អធិសីលសិក្ខាសមាទានំ, អធិចិត្តសិក្ខាសមាទានំ, អធិបញ្ញាសិក្ខាសមាទានំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ ភិក្ខុស្ស បុព្ពករណីយានិ·

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘តិព្ពោ នោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិសីលសិក្ខាសមាទានេ, តិព្ពោ នោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិចិត្តសិក្ខាសមាទានេ, តិព្ពោ នោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិបញ្ញាសិក្ខាសមាទានេ’តិ· ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ· តតិយំ·

៤· វជ្ជិបុត្តសុត្តំ

៨៥· ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ· អថ ខោ អញ្ញតរោ វជ្ជិបុត្តកោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ· ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ វជ្ជិបុត្តកោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច –
“សាធិកមិទំ, ភន្តេ, ទិយឌ្ឍសិក្ខាបទសតំ [ទិយឌ្ឍំ សិក្ខាបទសតំ (សី·)] អន្វឌ្ឍមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ· នាហំ , ភន្តេ, ឯត្ថ សក្កោមិ សិក្ខិតុ”ន្តិ·
“សក្ខិស្សសិ បន ត្វំ, ភិក្ខុ, តីសុ សិក្ខាសុ សិក្ខិតុំ – អធិសីលសិក្ខាយ, អធិចិត្តសិក្ខាយ អធិបញ្ញាសិក្ខាយា”តិ? “សក្កោមហំ, ភន្តេ, តីសុ សិក្ខាសុ សិក្ខិតុំ – អធិសីលសិក្ខាយ, អធិចិត្តសិក្ខាយ, អធិបញ្ញាសិក្ខាយា”តិ· “តស្មាតិហ ត្វំ, ភិក្ខុ, តីសុ សិក្ខាសុ សិក្ខស្សុ – អធិសីលសិក្ខាយ, អធិចិត្តសិក្ខាយ, អធិបញ្ញាសិក្ខាយ”·

“យតោ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, អធិសីលម្បិ សិក្ខិស្សសិ, អធិចិត្តម្បិ សិក្ខិស្សសិ, អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខិស្សសិ, តស្ស តុយ្ហំភិក្ខុ អធិសីលម្បិ សិក្ខតោ អធិចិត្តម្បិ សិក្ខតោ អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខតោ រាគោ បហីយិស្សតិ, ទោសោ បហីយិស្សតិ, មោហោ បហីយិស្សតិ· សោ ត្វំ រាគស្ស បហានា ទោសស្ស បហានា មោហស្ស បហានា យំ អកុសលំ ន តំ ករិស្សសិ, យំ បាបំ ន តំ សេវិស្សសី”តិ·

អថ ខោ សោ ភិក្ខុ អបរេន សមយេន អធិសីលម្បិ សិក្ខិ, អធិចិត្តម្បិ សិក្ខិ, អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខិ· តស្ស អធិសីលម្បិ សិក្ខតោ អធិចិត្តម្បិ សិក្ខតោ អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខតោ រាគោ បហីយិ, ទោសោ បហីយិ, មោហោ បហីយិ· សោ រាគស្ស បហានា ទោសស្ស បហានា មោហស្ស បហានា យំ អកុសលំ តំ នាកាសិ, យំ បាបំ តំ ន សេវីតិ· ចតុត្ថំ·

៥· សេក្ខសុត្តំ

៨៦. អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“‘សេខោ, សេខោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, សេខោ ហោតី”តិ? “សិក្ខតីតិ ខោ, ភិក្ខុ, តស្មា សេខោតិ វុច្ចតិ។ កិញ្ច សិក្ខតិ? អធិសីលម្បិ សិក្ខតិ, អធិចិត្តម្បិ សិក្ខតិ, អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខតិ។ សិក្ខតីតិ ខោ, ភិក្ខុ, តស្មា សេខោតិ វុច្ចតី”តិ។

“សេខស្ស សិក្ខមានស្ស, ឧជុមគ្គានុសារិនោ;

ខយស្មិំ បឋមំ ញាណំ, តតោ អញ្ញា អនន្តរា។

“តតោ អញ្ញាវិមុត្តស្ស [អញ្ញាវិមុត្តិយា (ក.)], ញាណំ វេ [ញាណញ្ច (ក.)] ហោតិ តាទិនោ;

អកុប្បា មេ វិមុត្តីតិ, ភវសំយោជនក្ខយេ”តិ។ បញ្ចមំ; ( ) [(អដ្ឋមំ ភាណវារំ និដ្ឋិតំ) (ក.)]

៦. បឋមសិក្ខាសុត្តំ

៨៧. “សាធិកមិទំ, ភិក្ខវេ, ទិយឌ្ឍសិក្ខាបទសតំ អន្វទ្ធមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ, យត្ថ អត្តកាមា កុលបុត្តា សិក្ខន្តិ។ តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, សិក្ខា យត្ថេតំ សព្ពំ សមោធានំ គច្ឆតិ។ កតមា តិស្សោ? អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា អធិបញ្ញាសិក្ខា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ សិក្ខា, យត្ថេតំ សព្ពំ សមោធានំ គច្ឆតិ។

“ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលេសុ បរិបូរការី ហោតិ សមាធិស្មិំ មត្តសោ ការី បញ្ញាយ មត្តសោ ការី។ សោ យានិ តានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ តានិ អាបជ្ជតិបិ វុដ្ឋាតិបិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ន ហិ មេត្ថ, ភិក្ខវេ, អភព្ពតា វុត្តា។ យានិ ច ខោ តានិ សិក្ខាបទានិ អាទិព្រហ្មចរិយកានិ ព្រហ្មចរិយសារុប្បានិ, តត្ថ ធុវសីលោ [ធុវសីលី (សី.) បុ. ប. ១២៧-១២៨ (ថោកំ វិសទិសំ)] ច ហោតិ ឋិតសីលោ [ឋិតសីលី (សី.)] ច, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ សោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលេសុ បរិបូរការី ហោតិ សមាធិស្មិំ មត្តសោ ការី បញ្ញាយ មត្តសោ ការី។ សោ យានិ តានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ តានិ អាបជ្ជតិបិ វុដ្ឋាតិបិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ន ហិ មេត្ថ, ភិក្ខវេ, អភព្ពតា វុត្តា។ យានិ ច ខោ តានិ សិក្ខាបទានិ

ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສາຣຸປ຺ປານິ ຕຕ຺ຖ ຘຸວສີເລາ ຈ ເຫາຕິ ຐິຕສີເລາ ຈ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ເສາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍເຍາຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄເທາສເມາຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມີ ເຫາຕິ, ສກິເທວ ອິມໍ ເລາກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກເຣາຕິ.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ເຫາຕິ ສມາຘິສ຺ມິໍ ປຣິປູຣກາຣີ ປຎ຺ຎາຍ ມຕ຺ຕເສາ ກາຣີ. ເສາ ຍານິ ຕານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານິ ຕານິ ອາປຊ຺ຊຕິປິ ວຸຏ຺ຐາຕິປິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເມຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ຍານິ ຈ ເຂາ ຕານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສາຣຸປ຺ປານິ ຕຕ຺ຖ ຘຸວສີເລາ ຈ ເຫາຕິ ຐິຕສີເລາ ຈ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ເສາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ເອາຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍເຍາຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ເອາປປາຕິເກາ ເຫາຕິ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ເມາ ຕສ຺ມາ ເລາກາ.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ເຫາຕິ ສມາຘິສ຺ມິໍ ປຣິປູຣກາຣີ ປຎ຺ຎາຍ ປຣິປູຣກາຣີ. ເສາ ຍານິ ຕານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານິ ຕານິ ອາປຊ຺ຊຕິປິ ວຸຏ຺ຐາຕິປິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເມຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ຍານິ ຈ ເຂາ ຕານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສາຣຸປ຺ປານິ ຕຕ຺ຖ ຘຸວສີເລາ ຈ ເຫາຕິ ຐິຕສີເລາ ຈ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ເສາ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈເຕາວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ.

“ອິຕິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປເທສໍ ປເທສກາຣີ ອາຣາເຘຕິ ປຣິປູຣໍ ປຣິປູຣກາຣີ. ອວຎ຺ຌານິ ຕ຺ເວວາຫໍ [ອວຎ຺ຌານິເຕວາຫໍ (ກ.)], ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂາປທານິ ວທາມີ”ຕິ. ນວມໍ.

໙. ທຸຕິຍສິກ຺ຂາສຸຕ຺ຕໍ

໘໘. “ສາຘິກມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຍຑ຺ຒສິກ຺ຂາປທສຕໍ ອນ຺ວທ຺ຘມາສໍ ອຸທ຺ເທສໍ ອາຄຉ຺ຉຕິ ຍຕ຺ຖ ອຕ຺ຕກາມາ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສິກ຺ຂນ຺ຕິ. ຕິສ຺ເສາ ອິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂາ ຍຕ຺ເຖຕໍ ສພ຺ພໍ ສເມາຘານໍ ຄຉ຺ຉຕິ. ກຕມາ ຕິສ຺ເສາ? ອຘິສີລສິກ຺ຂາ, ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ, ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາ – ອິມາ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ເສາ ສິກ຺ຂາ ຍຕ຺ເຖຕໍ ສພ຺ພໍ ສເມາຘານໍ ຄຉ຺ຉຕິ.

“ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ເຫາຕິ ສມາຘິສ຺ມິໍ ມຕ຺ຕເສາ ກາຣີ ປຎ຺ຎາຍ ມຕ຺ຕເສາ ກາຣີ. ເສາ ຍານິ ຕານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານິ ຕານິ ອາປຊ຺ຊຕິປິ ວຸຏ຺ຐາຕິປິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເມຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ຍານິ ຈ ເຂາ ຕານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສາຣຸປ຺ປານິ ຕຕ຺ຖ ຘຸວສີເລາ ຈ ເຫາຕິ ຐິຕສີເລາ ຈ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ເສາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍເຍາຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣເມາ ເຫາຕິ . ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມໍ ເທເວ ຈ ມານຸເສ ຈ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກເຣາຕິ. ເສາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍເຍາຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ເກາລງ຺ເກາເລາ ເຫາຕິ, ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ກຸລານິ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກເຣາຕິ. ເສາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍເຍາຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ເອກພີຊີ ເຫາຕິ, ເອກໍເຍວ ມານຸສກໍ ຠວໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກເຣາຕິ. ເສາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍເຍາຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄເທາສເມາຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມີ ເຫາຕິ, ສກິເທວ ອິມໍ ເລາກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກເຣາຕິ.

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលេសុ បរិបូរការី ហោតិ សមាធិស្មិំ បរិបូរការី បញ្ញាយ មត្តសោ ការី។ សោ យានិ តានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ តានិ អាបជ្ជតិបិ វុដ្ឋាតិបិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ន ហិ មេត្ថ, ភិក្ខវេ, អភព្ពតា វុត្តា។ យានិ ច ខោ តានិ សិក្ខាបទានិ អាទិព្រហ្មចរិយកានិ ព្រហ្មចរិយសារុប្បានិ តត្ថ ធុវសីលី ច ហោតិ ឋិតសីលី ច, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឧទ្ធំសោតោ អកនិដ្ឋគាមី។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ហោតិ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលេសុ បរិបូរការី ហោតិ សមាធិស្មិំ បរិបូរការី បញ្ញាយ បរិបូរការី។ សោ យានិ តានិ ធុវសីលី ច ហោតិ ឋិតសីលី ច, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ សោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។

“ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, បទេសំ បទេសការី អារាធេតិ, បរិបូរំ បរិបូរការី, អវញ្ឈានិ ត្វេវាហំ, ភិក្ខវេ, សិក្ខាបទានិ វទាមី”តិ។ សត្តមំ។

៨. តតិយសិក្ខាសុត្តំ

៨៨. “សាធិកមិទំ , ភិក្ខវេ, ទិយឌ្ឍសិក្ខាបទសតំ អន្វទ្ធមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ យត្ថ អត្តកាមា កុលបុត្តា សិក្ខន្តិ។ តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, សិក្ខា យត្ថេតំ សព្ពំ សមោធានំ គច្ឆតិ។ កតមា តិស្សោ? អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ សិក្ខា យត្ថេតំ សព្ពំ សមោធានំ គច្ឆតិ។

“ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលេសុ បរិបូរការី ហោតិ សមាធិស្មិំ បរិបូរការី បញ្ញាយ បរិបូរការី។ សោ យានិ តានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ តានិ អាបជ្ជតិបិ វុដ្ឋាតិបិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ន ហិ មេត្ថ, ភិក្ខវេ, អភព្ពតា វុត្តា។ យានិ ច ខោ តានិ សិក្ខាបទានិ អាទិព្រហ្មចរិយកានិ ព្រហ្មចរិយសារុប្បានិ តត្ថ ធុវសីលី ច ហោតិ ឋិតសីលី ច, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ សោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ តំ វា បន អនភិសម្ភុនំ អប្បដិវិជ្ឈំ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ។ តំ វា បន អនភិសម្ភុនំ អប្បដិវិជ្ឈំ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ហោតិ។ តំ វា បន អនភិសម្ភុនំ អប្បដិវិជ្ឈំ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ។ តំ វា បន អនភិសម្ភុនំ អប្បដិវិជ្ឈំ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ។ តំ វា បន អនភិសម្ភុនំ អប្បដិវិជ្ឈំ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឧទ្ធំសោតោ ហោតិ អកនិដ្ឋគាមី តំ វា បន អនភិសម្ភុនំ អប្បដិវិជ្ឈំ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា, រាគទោសមោហានំ តនុត្តា សកទាគាមី ហោតិ, សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា

ទុក្ខស្សន្តំ ករោតិ។ តំ ចេ បន អគ្គំ អនភិសម្ភោន្តោ អប្បដិវិជ្ឈន្តោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឯកពីជី ហោតិ, ឯកំយេវ មានុសកំ ភវំ និព្ពត្តេត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករោតិ។ តំ ចេ បន អគ្គំ អនភិសម្ភោន្តោ អប្បដិវិជ្ឈន្តោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា កោលំកោលោ ហោតិ, ទ្វេ វា តីណិ វា កុលានិ សន្ធាវិត្វា សំសរិត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករោតិ។ តំ ចេ បន អគ្គំ អនភិសម្ភោន្តោ អប្បដិវិជ្ឈន្តោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សត្តក្ខត្តុបរមោ ហោតិ, សត្តក្ខត្តុបរមំ ទេវេ ច មនុស្សេ ច សន្ធាវិត្វា សំសរិត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករោតិ។

“ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, បរិបូរំ បរិបូរការី អារាធេតិ បទេសំ បទេសការី។ អវញ្ឈានិត្វេវាហំ , ភិក្ខវេ, សិក្ខាបទានិ វទាមី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. បឋមសិក្ខត្តយសុត្តំ

៩០. “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, សិក្ខា។ កតមា តិស្សោ? អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, អធិសីលសិក្ខា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ...បេ... សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិសីលសិក្ខា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តសិក្ខា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តសិក្ខា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, អធិបញ្ញាសិក្ខា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិបញ្ញាសិក្ខា។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ សិក្ខា”តិ។ នវមំ។

១០. ទុតិយសិក្ខត្តយសុត្តំ

៩១. “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, សិក្ខា។ កតមា តិស្សោ? អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, អធិសីលសិក្ខា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ...បេ... សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិសីលសិក្ខា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តសិក្ខា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តសិក្ខា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, អធិបញ្ញាសិក្ខា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិបញ្ញា សិក្ខា។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ សិក្ខា”តិ។

“អធិសីលំ អធិចិត្តំ, អធិបញ្ញញ្ច វីរិយវា;

ថាមវា ធិតិមា ឈាយី, សតោ គុត្តិន្ទ្រិយោ [ឧបត្តិន្ទ្រិយោ (ក។)] ចរេ។

“យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ;

យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ, យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ។

“យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា;

អភិភុយ្យ ទិសា សព្វា, អប្បមាណសមាធិនា។

“តមាហុ សេខំ បដិបទំ [បាដិបទំ (?) យ។ ដី។ ១។១៤ បស្សិតព្វំ], អថោ សំសុទ្ធចារិយំ [សំសុទ្ធចារនំ (សី។ បី។), សំសុទ្ធចារិនំ (ស្យា។ កំ។)];

តមាហុ លោកេ សម្ពុទ្ធំ, ធីរំ បដិបទន្តគុំ។

“វិញ្ញាណស្ស និរោធេន, តណ្ហាក្ខយវិមុត្តិនោ;

បជ្ជោតស្សេវ និព្វានំ, វិមោក្ខោ ហោតិ ចេតសោ”តិ។ នវមំ;

១០។ សង្កវាសុត្តំ

៩២។ ឯកំ សមយំ ភគវា កោសលេសុ ចារិកំ ចរមានោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ យេន សង្កវា [បង្កធា (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] នាម កោសលានំ និគមោ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សង្កវាយំ វិហរតិ។ តេន ខោ បន សមយេន កស្សបគោត្តោ នាម ភិក្ខុ សង្កវាយំ អាវាសិកោ ហោតិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សិក្ខាបទបដិសំយុត្តាយ ធម្មិយា កថាយ ភិក្ខូ សន្ទស្សេតិ សមាទបេតិ សមុត្តេជេតិ សម្បហំសេតិ។

ອຖ ໂຂ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠຄວຕິ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ – “ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ [ອຘິສລ຺ເລຂເຕວາຍໍ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ສມໂຓ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປງ຺ກຘາຍໍ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ.

ອຖ ໂຂ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຫຸເທວ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອຫຸ ວິປ຺ປຏິສາໂຣ – “ອລາຠາ ວຕ ເມ, ນ ວຕ ເມ ລາຠາ ; ທຸລ຺ລທ຺ຘໍ ວຕ ເມ, ນ ວຕ ເມ ສຸລທ຺ຘໍ; ຍສ຺ສ ເມ ຠຄວຕິ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ – ‘ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມໂຓ’ຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ເທເສຍ຺ຍນ຺”ຕິ. ອຖ ໂຂ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ເສນາສນໍ ສໍສາເມຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ເຕນ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ຄິຌ຺ຌກູໂຏ ປພ຺ພໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ –

“ເອກມິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ສມຍໍ ຠຄວາ ປງ຺ກຘາຍໍ ວິຫຣຕິ, ປງ຺ກຘາ ນາມ ໂກສລານໍ ນິຄໂມ. ຕຕ຺ຣ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ຠຄວຕິ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ – ‘ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມໂຓ’ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປງ຺ກຘາຍໍ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ( ) [(ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ. ອຖ ໂຂ (ກ.))] ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຫຸເທວ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອຫຸ ວິປ຺ປຏິສາໂຣ – ອລາຠາ ວຕ ເມ, ນ ວຕ ເມ ລາຠາ; ທຸລ຺ລທ຺ຘໍ ວຕ ເມ, ນ ວຕ ເມ ສຸລທ຺ຘໍ; ຍສ຺ສ ເມ ຠຄວຕິ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ – ‘ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມໂຓ’ຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ເທເສຍ຺ຍນ຺”ຕິ. ອຈ຺ຈໂຍ ມໍ, ຠນ຺ເຕ , ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຬ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ ຍສ຺ສ ເມ ຠຄວຕິ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ – ‘ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມໂຓ’ຕິ. ຕສ຺ສ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ, ອາຍຕິໍ ສໍວຣາຍາ”ຕິ.

“ຕຄ຺ຆ ຕ຺ວໍ [ຕຄ຺ຆ ຕໍ (ສີ. ປີ.)], ກສ຺ສປ, ອຈ຺ຈໂຍ ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຬ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ, ຍສ຺ສ ເຕ ມຍິ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ – ‘ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມໂຓ’ຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ກສ຺ສປ, ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ທິສ຺ວາ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຏິກໂຣສິ, ຕໍ ເຕ ມຍໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາມ. ວຸທ຺ຘິເຫສາ, ກສ຺ສປ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂຍ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ທິສ຺ວາ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຏິກໂຣຕິ, ອາຍຕິໍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕີ.

“ថេរោ ចេបិ , កស្សប, ភិក្ខុ ហោតិ ន សិក្ខាកាមោ ន សិក្ខាសមាទានស្ស វណ្ណវាទី, យេ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ន សិក្ខាកាមា តេ ច ន សិក្ខាយ សមាទបេតិ, យេ ចញ្ញេ ភិក្ខូ សិក្ខាកាមា តេសញ្ច ន វណ្ណំ ភណតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, ឯវរូបស្សាហំ, កស្សប, ថេរស្ស ភិក្ខុនោ ន វណ្ណំ ភណាមិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សត្ថា ហិស្ស វណ្ណំ ភណតីតិ អញ្ញេ នំ [តំ (សី. បី.)] ភិក្ខូ ភជេយ្យុំ, យេ នំ ភជេយ្យុំ ត្យាស្ស ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជេយ្យុំ, យ្យាស្ស ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជេយ្យុំ តេសំ តំ អស្ស ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ។ តស្មាហំ, កស្សប, ឯវរូបស្ស ថេរស្ស ភិក្ខុនោ ន វណ្ណំ ភណាមិ។

“មជ្ឈិមោ ចេបិ, កស្សប, ភិក្ខុ ហោតិ...បេ... នវោ ចេបិ, កស្សប, ភិក្ខុ ហោតិ ន សិក្ខាកាមោ ន សិក្ខាសមាទានស្ស វណ្ណវាទី, យេ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ន សិក្ខាកាមា តេ ច ន សិក្ខាយ សមាទបេតិ, យេ ចញ្ញេ ភិក្ខូ សិក្ខាកាមា តេសញ្ច ន វណ្ណំ ភណតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, ឯវរូបស្សាហំ, កស្សប, នវស្ស ភិក្ខុនោ ន វណ្ណំ ភណាមិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សត្ថា ហិស្ស វណ្ណំ ភណតីតិ អញ្ញេ នំ ភិក្ខូ ភជេយ្យុំ, យេ នំ ភជេយ្យុំ ត្យាស្ស ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជេយ្យុំ, យ្យាស្ស ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជេយ្យុំ តេសំ តំ អស្ស ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ។ តស្មាហំ, កស្សប, ឯវរូបស្ស នវស្ស ភិក្ខុនោ ន វណ្ណំ ភណាមិ។

“ថេរោ ចេបិ, កស្សប, ភិក្ខុ ហោតិ សិក្ខាកាមោ សិក្ខាសមាទានស្ស វណ្ណវាទី, យេ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ន សិក្ខាកាមា តេ ច សិក្ខាយ សមាទបេតិ, យេ ចញ្ញេ ភិក្ខូ សិក្ខាកាមា តេសញ្ច វណ្ណំ ភណតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, ឯវរូបស្សាហំ, កស្សប, ថេរស្ស ភិក្ខុនោ វណ្ណំ ភណាមិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សត្ថា ហិស្ស វណ្ណំ ភណតីតិ អញ្ញេ នំ ភិក្ខូ ភជេយ្យុំ, យេ នំ ភជេយ្យុំ ត្យាស្ស ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជេយ្យុំ, យ្យាស្ស ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជេយ្យុំ តេសំ តំ អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ។ តស្មាហំ, កស្សប, ឯវរូបស្ស ថេរស្ស ភិក្ខុនោ វណ្ណំ ភណាមិ។

“មជ្ឈិមោ ចេបិ, កស្សប, ភិក្ខុ ហោតិ សិក្ខាកាមោ...បេ... នវោ ចេបិ, កស្សប, ភិក្ខុ ហោតិ សិក្ខាកាមោ សិក្ខាសមាទានស្ស វណ្ណវាទី, យេ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ន សិក្ខាកាមា តេ ច សិក្ខាយ សមាទបេតិ, យេ ចញ្ញេ ភិក្ខូ សិក្ខាកាមា តេសញ្ច វណ្ណំ ភណតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, ឯវរូបស្សាហំ, កស្សប, នវស្ស ភិក្ខុនោ វណ្ណំ ភណាមិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សត្ថា ហិស្ស វណ្ណំ ភណតីតិ អញ្ញេ នំ ភិក្ខូ ភជេយ្យុំ, យេ នំ ភជេយ្យុំ ត្យាស្ស ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជេយ្យុំ, យ្យាស្ស ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជេយ្យុំ តេសំ តំ អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ។ តស្មាហំ, កស្សប, ឯវរូបស្ស នវស្ស ភិក្ខុនោ វណ្ណំ ភណាមី”តិ។ ឯកាទសមំ។

សមណវគ្គោ នវមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សមណោ គទ្រភោ ខេត្តំ, វជ្ជិបុត្តោ ច សេក្ខំ;

ពឃោ ន សិក្ខភា ទុត្តា, ឆេ្ង សិក្ខា សក្កចាឃ ចាតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១០) ៥. លោណកបល្លវគ្គោ

១. អច្ចាយិកសុត្តំ

៩៣. “តីណិមានិ , ភិក្ខវេ, កស្សកស្ស គហបតិស្ស អច្ចាយិកានិ ករណីយានិ។ កតមានិ តីណិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, កស្សកោ គហបតិ សីឃំ សីឃំ ខេត្តំ សុកដ្ឋំ ករោតិ សុមតិកតំ។ សីឃំ សីឃំ ខេត្តំ សុកដ្ឋំ ករិត្វា សុមតិកតំ សីឃំ សីឃំ ពីជានិ បតិដ្ឋាបេតិ។ សីឃំ សីឃំ ពីជានិ បតិដ្ឋាបេត្វា សីឃំ សីឃំ ឧទកំ អភិនេតិបិ អបនេតិបិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ កស្សកស្ស គហបតិស្ស អច្ចាយិកានិ ករណីយានិ។ តស្ស ខោ តំ, ភិក្ខវេ, កស្សកស្ស គហបតិស្ស នត្ថិ សា ឥទ្ធិ វា អានុភាវោ វា – ‘អជ្ជេវ មេ ធញ្ញានិ ជាយន្តុ, ស្វេវ គព្ភីនិ ហោន្តុ, ឧត្តរស្វេវ បច្ចន្តូ’តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ហោតិ សោ សមយោ យំ តស្ស កស្សកស្ស គហបតិស្ស តានិ ធញ្ញានិ ឧតុបរិណាមីនិ ជាយន្តិបិ គព្ភីនិបិ ហោន្តិបិ បច្ចន្តិបិ។

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិមានិ ភិក្ខុស្ស អច្ចាយិកានិ ករណីយានិ។ កតមានិ តីណិ? អធិសីលសិក្ខាសមាទានំ, អធិចិត្តសិក្ខាសមាទានំ, អធិបញ្ញាសិក្ខាសមាទានំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ ភិក្ខុស្ស អច្ចាយិកានិ ករណីយានិ។ តស្ស ខោ តំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ នត្ថិ សា ឥទ្ធិ វា អានុភាវោ វា – ‘អជ្ជេវ មេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតុ ស្វេ វា ឧត្តរស្វេ វា’តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ហោតិ សោ សមយោ យំ តស្ស ភិក្ខុនោ អធិសីលម្បិ សិក្ខតោ អធិចិត្តម្បិ សិក្ខតោ អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខតោ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘តិព្វោ នោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិសីលសិក្ខាសមាទានេ, តិព្វោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិចិត្តសិក្ខាសមាទានេ , តិព្វោ ឆន្ទោ ភវិស្សតិ អធិបញ្ញាសិក្ខាសមាទានេ’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ បឋមំ។

២. បវិវេកសុត្តំ

៩៤. “តីណិមានិ , ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា បវិវេកានិ បញ្ញបេន្តិ។ កតមានិ តីណិ? ចីវរបវិវេកំ, បិណ្ឌបាតបវិវេកំ, សេនាសនបវិវេកំ។

“តត្រិទំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ចីវរបវិវេកស្មិំ បញ្ញបេន្តិ, សាណានិបិ ធារេន្តិ, មសាណានិបិ ធារេន្តិ, ឆវទុស្សានិបិ ធារេន្តិ, បំសុកូលានិបិ ធារេន្តិ, តិរីដានិបិ ធារេន្តិ, អជិនម្បិ ធារេន្តិ, អជិនក្ខិបម្បិ ធារេន្តិ, កុសចីរម្បិ ធារេន្តិ, វាកចីរម្បិ ធារេន្តិ, ផលកចីរម្បិ ធារេន្តិ, កេសកម្ពលម្បិ ធារេន្តិ, វាលកម្ពលម្បិ ធារេន្តិ , ឧលូកបក្ខិកម្បិ ធារេន្តិ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ចីវរបវិវេកស្មិំ បញ្ញបេន្តិ។

“ຕຕ຺ຣິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ປິຓ຺ຑປາຕປວິເວກສ຺ມິໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ສາກຠກ຺ຂາປິ ໂຫນ຺ຕິ, ສາມາກຠກ຺ຂາປິ ໂຫນ຺ຕິ, ນີວາຣຠກ຺ຂາປິ ໂຫນ຺ຕິ, ທທ຺ທຸລຠກ຺ຂາປິ ໂຫນ຺ຕິ, ຫຏຠກ຺ຂາປິ ໂຫນ຺ຕິ, ກຓຠກ຺ຂາປິ ໂຫນ຺ຕິ, ອາຈາມຠກ຺ຂາປິ ໂຫນ຺ຕິ, ປິຎ຺ຎາກຠກ຺ຂາປິ ໂຫນ຺ຕິ, ຕິຓຠກ຺ຂາປິ ໂຫນ຺ຕິ, ໂຄມຍຠກ຺ຂາປິ ໂຫນ຺ຕິ, ວນມູລຜລາຫາຣາ ຍາເປນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕຜລໂຠຊີ. ອິທໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ປິຓ຺ຑປາຕປວິເວກສ຺ມິໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ.

“ຕຕ຺ຣິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເສນາສນປວິເວກສ຺ມິໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອຣຎ຺ຎໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ສຸສານໍ [ຣຸກ຺ຂມູລໍ ຠຸສາກາຣໍ ສຸສານໍ (ກ.)] ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂຠກາສໍ ປລາລປຸຎ຺ຊໍ ຠຸສາກາຣໍ [ສຸຎ຺ຎາກາຣໍ (ກ.)]. ອິທໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເສນາສນປວິເວກສ຺ມິໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ປວິເວການິ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ.

“ຕີຓິ ໂຂ ປນິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມສ຺ມິໍ ທມ຺ມວິນເຍ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິເວການິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ຈ ໂຫຕິ, ທຸສ຺ສີລ຺ຍຎ຺ຈສ຺ສ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ; ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂກ ຈ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ຈສ຺ສ ປຫີນາ ໂຫຕິ, ຕາຍ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ; ຂີຓາສໂວ ຈ ໂຫຕິ, ອາສວາ ຈສ຺ສ ປຫີນາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕຫິ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ຍໂຕ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ, ທຸສ຺ສີລ຺ຍຎ຺ຈສ຺ສ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ; ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂກ ຈ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ຈສ຺ສ ປຫີນາ ໂຫຕິ, ຕາຍ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ; ຂີຓາສໂວ ຈ ໂຫຕິ, ອາສວາ ຈສ຺ສ ປຫີນາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕຫິ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ຠິກ຺ຂຸ ອຄ຺ຄປ຺ປໂຕ ສາຣປ຺ປໂຕ ສຸທ຺ໂຘ ສາເຣ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ’”.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກສ຺ສກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ສມ຺ປນ຺ນໍ ສາລິກ຺ເຂຕ຺ຕໍ. ຕເມນໍ ກສ຺ສໂກ ຄຫປຕິ ສີຆໍ ສີຆໍ [ສີຆສີຆໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ລວາເປຍ຺ຍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ລວາເປຕ຺ວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ສງ຺ຄຣາເປຍ຺ຍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ສງ຺ຄຣາເປຕ຺ວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ອຸພ຺ພຫາເປຍ຺ຍ [ອຸພ຺ພາຫາເປຍ຺ຍ (ສ຺ຍາ. ກໍ.)]. ສີຆໍ ສີຆໍ ອຸພ຺ພຫາເປຕ຺ວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ປຸຎ຺ຊໍ ກາຣາເປຍ຺ຍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ປຸຎ຺ຊໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ມທ຺ທາເປຍ຺ຍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ມທ຺ທາເປຕ຺ວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ປລາລານິ ອຸທ຺ຘຣາເປຍ຺ຍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ປລາລານິ ອຸທ຺ຘຣາເປຕ຺ວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ຠຸສິກໍ ອຸທ຺ຘຣາເປຍ຺ຍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ຠຸສິກໍ ອຸທ຺ຘຣາເປຕ຺ວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ໂອປຸນາເປຍ຺ຍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ໂອປຸນາເປຕ຺ວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ອຕິຫຣາເປຍ຺ຍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ອຕິຫຣາເປຕ຺ວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ໂກຏ຺ຏາເປຍ຺ຍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ໂກຏ຺ຏາເປຕ຺ວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ຖຸສານິ ອຸທ຺ຘຣາເປຍ຺ຍ. ເອວມສ຺ສຸ [ເອວສ຺ສຸ (ກ.)] ຕານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກສ຺ສກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ຘ຺ຎ຺ຎານິ ອຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕານິ ສາຣປ຺ປຕ຺ຕານິ ສຸທ຺ຘານິ ສາເຣ ປຕິຏ຺ຐິຕານິ.

“ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ຈ ໂຫຕິ, ທຸສ຺ສີລ຺ຍຎ຺ຈສ຺ສ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ; ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂກ ຈ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ຈສ຺ສ ປຫີນາ ໂຫຕິ, ຕາຍ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ; ຂີຓາສໂວ ຈ ໂຫຕິ, ອາສວາ ຈສ຺ສ ປຫີນາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕຫິ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ຠິກ຺ຂຸ ອຄ຺ຄປ຺ປໂຕ ສາຣປ຺ປໂຕ ສຸທ຺ໂຘ ສາເຣ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ’”ຕິ. ນວມໍ.

២. សរទសុត្តំ

៥៣. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សរទសមយេ វិទ្ធេ វិគតវលាហកេ ទេវេ អាទិច្ចោ នភំ អព្ភុស្សក្កមានោ [អព្ភុស្សុក្កមានោ (សី. បី.)] សព្ពំ អាកាសគតំ តមគតំ អភិវិហច្ច ភាសតេ ច តបតេ ច វិរោចតិ ច។

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, យតោ អរិយសាវកស្ស វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧប្បជ្ជតិ [ឧទបាទិ (សព្ពត្ថ)], សហ ទស្សនុប្បាទា, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស តីណិ សំយោជនានិ បហីយន្តិ – សក្កាយទិដ្ឋិ, វិចិកិច្ឆា, សីលព្ពតបរាមាសោ។

“អថាបរំ ទ្វីហិ ធម្មេហិ និយ្យាតិ អភិជ្ឈាយ ច ព្យាបាទេន ច។ សោ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ តស្មិំ ចេ, ភិក្ខវេ, សមយេ អរិយសាវកោ កាលំ ករេយ្យ, នត្ថិ តំ [តស្ស (ក.)] សំយោជនំ យេន សំយោជនេន សំយុត្តោ អរិយសាវកោ បុន ឥមំ [បុនយិមំ (ស្យា. កំ. ក.)] លោកំ អាគច្ឆេយ្យា”តិ។ ទុតិយំ។

៣. បរិសាសុត្តំ

៥៤. “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, បរិសា។ កតមា តិស្សោ? អគ្គវតី បរិសា, វគ្គា បរិសា, សមគ្គា បរិសា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, អគ្គវតី បរិសា? ឥធ, ភិក្ខវេ, យស្សំ បរិសាយំ ថេរា ភិក្ខូ ន ពាហុលិកា ហោន្តិ ន សាថលិកា, ឱក្កមនេ និក្ខិត្តធុរា បវិវេកេ បុព្ពង្គមា, វីរិយំ អារភន្តិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ, តេសំ បច្ឆិមា ជនតា ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជតិ។ សាបិ ហោតិ ន ពាហុលិកា ន សាថលិកា ឱក្កមនេ និក្ខិត្តធុរា បវិវេកេ បុព្ពង្គមា, វីរិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អគ្គវតី បរិសា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, វគ្គា បរិសា? ឥធ, ភិក្ខវេ, យស្សំ បរិសាយំ ភិក្ខូ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ មុខសត្តីហិ វិតុទន្តា វិហរន្តិ, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, វគ្គា បរិសា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, សមគ្គា បរិសា? ឥធ, ភិក្ខវេ, យស្សំ បរិសាយំ ភិក្ខូ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ខីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខូហិ សម្បស្សន្តា វិហរន្តិ, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សមគ្គា បរិសា។

“យស្មិំ , ភិក្ខវេ, សមយេ ភិក្ខូ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ខីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខូហិ សម្បស្សន្តា វិហរន្តិ, ពហុំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ តស្មិំ សមយេ បុញ្ញំ បសវន្តិ។ ព្រហ្មំ, ភិក្ខវេ, វិហារំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ, យទិទំ មុទិតាយ ចេតោវិមុត្តិយា។ បមុទិតស្ស បីតិ

ជាយតិ, បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ, បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទិយតិ, សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ឧបរិបព្ពតេ ថុល្លផុសិតកេ ទេវេ វស្សន្តេ តំ ឧទកំ យថានិន្នំ បវត្តមានំ បព្ពតកន្ទរបទរសាខា បរិបូរេតិ, បព្ពតកន្ទរបទរសាខា បរិបូរា កុសោព្ភេ [កុស្សុព្ភេ (សី. បី.), កុសុព្ភេ (ស្យា. កំ. ក.)] បរិបូរេន្តិ, កុសោព្ភា បរិបូរា មហាសោព្ភេ បរិបូរេន្តិ, មហាសោព្ភា បរិបូរា កុន្នទិយោ បរិបូរេន្តិ, កុន្នទិយោ បរិបូរា មហានទិយោ បរិបូរេន្តិ, មហានទិយោ បរិបូរា សមុទ្ទំ [សមុទ្ទសាគរំ (ក.)] បរិបូរេន្តិ។

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, យស្មិំ សមយេ ភិក្ខូ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ខីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខូហិ សម្បស្សន្តា វិហរន្តិ, ពហុំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ តស្មិំ សមយេ បុញ្ញំ បសវន្តិ។ ព្រហ្មំ, ភិក្ខវេ, វិហារំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ, យទិទំ មុទិតាយ ចេតោវិមុត្តិយា។ បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ, បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ, បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទិយតិ, សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ បរិសា”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ បឋមអាជានីយសុត្តំ

៩៦។ “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ [ភទ្ទោ (ក.)] អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខ្យំ [សង្ខំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] គច្ឆតិ។ កតមេហិ តីហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ ពលសម្បន្នោ ច ជវសម្បន្នោ ច។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ បាហុនេយ្យោ ទក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិករណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស។ កតមេហិ តីហិ ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ ពលសម្បន្នោ ច ជវសម្បន្នោ ច។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពលសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពលសម្បន្នោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជវសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ; ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ; ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ; ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ,

ភិក្ខុ ជវនសម្បន្នោ ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ បាហុនេយ្យោ ទក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិករណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ ទុតិយអាជានីយសុត្តំ

៥៤។ “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ កតមេហិ តីហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ ពលសម្បន្នោ ច ជវនសម្បន្នោ ច។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ...បេ... អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស។ កតមេហិ តីហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ ពលសម្បន្នោ ច ជវនសម្បន្នោ ច។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ...បេ... សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពលសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពលសម្បន្នោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជវនសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិនិព្ពាយី អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជវនសម្បន្នោ ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ...បេ... អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ តតិយអាជានីយសុត្តំ

៥៥។ “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ កតមេហិ តីហិ? ឥធ , ភិក្ខវេ, រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ ពលសម្បន្នោ ច ជវនសម្បន្នោ ច។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ បាហុនេយ្យោ ទក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិករណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស។ កតមេហិ តីហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ ពលសម្បន្នោ ច ជវនសម្បន្នោ ច។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណវន្តោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ , បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណវន្តោ ហោតិ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពលវន្តោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពលវន្តោ ហោតិ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជវនសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជវនសម្បន្នោ ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ...បេ... អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា”តិ។ សត្តមំ។

៨. បោត្ថកសុត្តំ

១០០. “នវោបិ , ភិក្ខវេ, បោត្ថកោ ទុព្ពណ្ណោ ច ហោតិ ទុក្ខសម្ផស្សោ ច អប្បគ្ឃោ ច; មជ្ឈិមោបិ, ភិក្ខវេ, បោត្ថកោ ទុព្ពណ្ណោ ច ហោតិ ទុក្ខសម្ផស្សោ ច អប្បគ្ឃោ ច; ជិណ្ណោបិ, ភិក្ខវេ, បោត្ថកោ ទុព្ពណ្ណោ ច ហោតិ ទុក្ខសម្ផស្សោ ច អប្បគ្ឃោ ច។ ជិណ្ណម្បិ, ភិក្ខវេ, បោត្ថកំ ឧក្ខលិបរិមជ្ជនំ វា ករោន្តិ សង្ការកូដេ វា នំ [តំ (សី.), ឆឌ្ឌេតិ (ក.)] ឆឌ្ឌេន្តិ។

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, នវោ ចេបិ ភិក្ខុ ហោតិ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ។ ឥទមស្ស ទុព្ពណ្ណតាយ វទាមិ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, បោត្ថកោ ទុព្ពណ្ណោ តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។ យេ ខោ បនស្ស សេវន្តិ ភជន្តិ បយិរុបាសន្តិ ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជន្តិ, តេសំ តំ ហោតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ។ ឥទមស្ស ទុក្ខសម្ផស្សតាយ វទាមិ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, បោត្ថកោ ទុក្ខសម្ផស្សោ តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។ យេសំ ខោ បន សោ [យេសំ ខោ បន (សី. ស្យា. កំ. បី.), យេសំ សោ (ក.) មនុ. ប. ១១៩ បស្សិតព្ពំ] បដិគ្គណ្ហាតិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ, តេសំ តំ ន មហប្ផលំ ហោតិ ន មហានិសំសំ។ ឥទមស្ស អប្បគ្ឃតាយ វទាមិ ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, បោត្ថកោ អប្បគ្ឃោ តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។ មជ្ឈិមោ ចេបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ហោតិ...បេ... ថេរោ ចេបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ហោតិ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ, ឥទមស្ស ទុព្ពណ្ណតាយ វទាមិ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, បោត្ថកោ ទុព្ពណ្ណោ តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។ យេ ខោ បនស្ស សេវន្តិ ភជន្តិ បយិរុបាសន្តិ ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជន្តិ, តេសំ តំ ហោតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ។ ឥទមស្ស ទុក្ខសម្ផស្សតាយ វទាមិ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, បោត្ថកោ ទុក្ខសម្ផស្សោ តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។ យេសំ ខោ បន សោ បដិគ្គណ្ហាតិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ, តេសំ តំ ន មហប្ផលំ ហោតិ ន មហានិសំសំ។ ឥទមស្ស អប្បគ្ឃតាយ វទាមិ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, បោត្ថកោ អប្បគ្ឃោ តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“ឲចទ្វេបិ ចាឃំ, ភិក្ខេច, េឆេទា ភិក្ខុ បញ្ឈ្បេញ្ញ្យកលាតិ៑ តេយត៌ ភិក្ខុ ឲចយាហំស្ – ‘កិ ត្ េលា ត្ឃំត្វាតេិលស្ស អញ្ញត្តស្ស កលិតេតត, ត្វិបេិ តាយ កលិតត្តាំ យញ្ញាឃិ’តិ! េបា ក្ប៉ិេតា អតត្តយេតា តឆាទ្វបិ ចាធំ តិត្ថានេទតិ ឃឆាទ្វបិឃ ចាចាឃ បញ្ញា ត៌ ក្លិបតិ, បញ្ញានេក្វេដេច ត៌ េបិត្តុកិ៑

“តចយិ, ភិក្ខេច, កាឃិកំ ចត្តុំ ចល្លាចត្តេទ្វាច េហាតិ ឃុលបេយ្យស្សត្វា យហល្លុស្ឈា; យញ្ញីយិ, ភិក្ខេច , កាឃិកំ ចត្តុំ ចល្លាចត្តេទ្វាច េហាតិ ឃុលបេយ្យស្សត្វា យហល្លុស្ឈា; ឌិល្លាយិ, ភិក្ខេច, កាឃិកំ ចត្តុំ ចល្លាចត្តេទ្វាច េហាតិ ឃុលបេយ្យស្សត្វា យហល្លុស្ឈា៑ ឌិល្លាយិ, ភិក្ខេច, កាឃិកំ ចត្តុំ ទតតបលិេចឆត៌ ចា កេទាតិ កន្លកទេល្លេក ចា ត៌ បក្លិបត្តិ៑

“ឲចេយចំ េលា, ភិក្ខេច, តេចា េចបិ ភិក្ខុ េហាតិ ឃឹលចា កល្យាលាឆេយ្យា, ត្តាឆយស្ស ឃុចល្លាតាឃ ចដាយិ៑ េបឃ្យឆាបិ ត៌, ភិក្ខេច, កាឃិកំ ចត្តុំ ចល្លាចត្តិ តធ្វបយាហំ, ភិក្ខេច, ត្តាយំ ប៉ុក្កលំ ចដាយិ៑ េឃ េលា បតស្ស េបចត្តិ កឌត្តិ បឃិទ្វបិបត្តិ ឌិដ្ឋាត្វាតិ អាបដ្ឋត្តិ, េតាបំ ត៌ េហាតិ ឌឹឈទត្តុ ហិតាឃ ឃុលាឃ៑ ត្តាឆយស្ស ឃុលបេយ្យស្សតាឃ ចដាយិ៑ េបឃ្យឆាបិ ត៌, ភិក្ខេច, កាឃិកំ ចត្តុំ ឃុលបេយ្យស្ស តធ្វបយាហំ, ភិក្ខេច, ត្តាយំ ប៉ុក្កលំ ចដាយិ៑ េឃបំ េលា បត េបា បដិក្កល្យាតិ ឌឹចទបិល្លុបិតេបតាបតកិលិតប្យត្ធឃេកបដ្ឋបទិក្លានំ , េតាបំ ត៌ យហប្យល់ េហាតិ យហាតិបំបំ៑ ត្តាឆយស្ស យហល្លុតាឃ ចដាយិ៑ េបឃ្យឆាបិ ត៌, ភិក្ខេច, កាឃិកំ ចត្តុំ យហល្លុតធ្វបយាហំ, ភិក្ខេច, ត្តាយំ ប៉ុក្កលំ ចដាយិ៑ យញ្ញីេយា េចបិ, ភិក្ខេច, ភិក្ខុ េហាតិ...េប... េឆេទា េចបិ, ភិក្ខេច, ភិក្ខុ េហាតិ...េប... ប៉ុក្កលំ ចដាយិ៑

“ឲចទ្វេបិ ចាឃំ, ភិក្ខេច, េឆេទា ភិក្ខុ បញ្ឈ្បេញ្ញ្យកលាតិ ៑ តេយត៌ ភិក្ខុ ឲចយាហំស្ – ‘អប្យបត្ថា អាឃប្ខុេត្តា េហាឆ, េឆេទា ភិក្ខុ ឆយ្ចុត្វា ចិតឃត្វា កលាតិ’តិ៑ តឃ្វាតិហ, ភិក្ខេច, ឲចំ ឃិក្លិតព្វំ – ‘កាឃិកចត្តុបយា កចិស្សាយ, ត េបិត្តុក្វបយា’តិ [កាឃិកំ ចត្តុំ តធ្វបយាហំ កចិស្សាយិ, ត េបិត្តុក្វបយាហត្តិ (ក៑)]៑ ឲចញ្ហិេចា, ភិក្ខេច, ឃិក្លិតព្វា”ត្តិ៑ អដ្ឋមំ៑

៥៑ េលិលាកបល្លឃុត្តុំ

១០១៑ “េឃា [េឃា េលា (ស្យា៑ កំ៑), េឃា ច េលា (ក៑)], ភិក្ខេច, ឲចំ ចេឆយ្យ – ‘ឃឆា ឃឆាឃំ ប៉ុទិេបា កម្មំ កេទាតិ តឆា តឆា ត៌ បដិបំេចឌិឃតី’តិ, ឲចំ បត្តុំ, ភិក្ខេច, ព្រាហ្មចទិឃចាេបា ត េហាតិ, ឱកាេបា ត បញ្ញាឃតិ បម្មា ទុក្ខស្ស អត្តកិទិឃាឃ ៑ េឃា ច េលា, ភិក្ខេច, ឲចំ ចេឆយ្យ – ‘ឃឆា ឃឆា េចឆតឹឃំ អឃំ ប៉ុទិេបា កម្មំ កេទាតិ តឆា តឆាឃស្ស ចិបាកំ បដិបំេចឌិឃតី’តិ, ឲចំ បត្តុំ, ភិក្ខេច, ព្រាហ្មចទិឃចាេបា េហាតិ, ឱកាេបា បញ្ញាឃតិ បម្មា ទុក្ខស្ស អត្តកិទិឃាឃ៑ ត្តាឆ, ភិក្ខេច, ឲកច្ចស្ស ប៉ុក្កលស្ស អប្យមត្តកម្បិ បិបកម្មំ [បិបំ កម្មំ (ឃឹ៑ ប៊ី៑)] កត៌ តេយត៌ តិទឃំ ដ្ឋបេតតិ៑ ត្តាឆ បត, ភិក្ខេច, ឲកច្ចស្ស ប៉ុក្កលស្ស តាឌិបំេឃច អប្យមត្តកំ បិបកម្មំ កត៌ ឌិដ្ឋឆម្មេចឆតឹឃំ េហាតិ, តា’ណុបិ លាឃតិ, កិ ពាហុេឆច៑

“កធំទ្វបស្ស, ភិក្ខេច, ប៉ុក្កលស្ស អប្យមត្តកម្បិ បិបកម្មំ កត៌ តេយត៌ តិទឃំ ដ្ឋបេតតិ? ត្តាឆ បត, ភិក្ខេច, ឲកេច្ចា ប៉ុក្កេលិ អភាចិតកាេឃា

ហោតិ អភាវិតសីលោ អភាវិតចិត្តោ អភាវិតបញ្ញោ បរិត្តោ អប្បាតុមោ អប្បទុក្ខវិហារី។ ឯវរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស អប្បមត្តកម្បិ បាបកម្មំ កតំ តមេនំ និរយំ ឧបនេតិ។

“កថំរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស តាទិសំយេវ អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ ហោតិ, នា’ណុបិ ខាយតិ, កិំ ពហុទេវ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ភាវិតកាយោ ហោតិ ភាវិតសីលោ ភាវិតចិត្តោ ភាវិតបញ្ញោ អបរិត្តោ មហត្តោ [មហត្តា (សី. ស្យា. កំ. បី.)] អប្បមាណវិហារី។ ឯវរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស តាទិសំយេវ អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ ហោតិ, នាណុបិ ខាយតិ, កិំ ពហុទេវ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, បុរិសោ លោណកបល្លំ [លោណផលំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] បរិត្តេ ឧទកមល្លកេ [ឧទកកបល្លកេ (ក.)] បក្ខិបេយ្យ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, អបិ នុ តំ បរិត្តំ ឧទកំ [ឧទកមល្លកេ ឧទកំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] អមុនា លោណកបល្លេន លោណំ អស្ស អបេយ្យ”ន្តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។ “តំ កិស្ស ហេតុ”? “អទុញ្ហិ, ភន្តេ, បរិត្តំ ឧទកកបល្លកេ ឧទកំ, តំ អមុនា លោណកបល្លេន លោណំ អស្ស អបេយ្យ”ន្តិ។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ លោណកបល្លំ គង្គាយ នទិយា បក្ខិបេយ្យ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, អបិ នុ សា គង្គា នទី អមុនា លោណកបល្លេន លោណំ អស្ស អបេយ្យា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តំ កិស្ស ហេតុ”? “អសុ ហិ, ភន្តេ, គង្គាយ នទិយា មហា ឧទកក្ខន្ធោ សោ អមុនា លោណកបល្លេន លោណោ ន អស្ស អបេយ្យោ”តិ [លោណំ នេតស្ស អបេយ្យន្តិ (សី.), ន លោណោ អស្ស អបេយ្យោតិ (បី.)]។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស អប្បមត្តកម្បិ បាបកម្មំ កតំ តមេនំ និរយំ ឧបនេតិ។ ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស តាទិសំយេវ អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ ហោតិ, នាណុបិ ខាយតិ, កិំ ពហុទេវ។

“កថំរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស អប្បមត្តកម្បិ បាបកម្មំ កតំ តមេនំ និរយំ ឧបនេតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អភាវិតកាយោ ហោតិ អភាវិតសីលោ អភាវិតចិត្តោ អភាវិតបញ្ញោ បរិត្តោ អប្បាតុមោ អប្បទុក្ខវិហារី។ ឯវរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស អប្បមត្តកម្បិ បាបកម្មំ កតំ តមេនំ និរយំ ឧបនេតិ។

“កថំរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស តាទិសំយេវ អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ ហោតិ, នាណុបិ ខាយតិ, កិំ ពហុទេវ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ភាវិតកាយោ ហោតិ ភាវិតសីលោ ភាវិតចិត្តោ ភាវិតបញ្ញោ អបរិត្តោ មហត្តោ អប្បមាណវិហារី។ ឯវរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស តាទិសំយេវ អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ ហោតិ, នាណុបិ ខាយតិ, កិំ ពហុទេវ។

“ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អឌ្ឍកហាបណេនបិ ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណេនបិ ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណសតេនបិ ពន្ធនំ និគច្ឆតិ។ ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អឌ្ឍកហាបណេនបិ ន ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណេនបិ ន ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណសតេនបិ ន ពន្ធនំ និគច្ឆតិ។

“កថំរូបោបិ, ភិក្ខវេ, អឌ្ឍកហាបណេនបិ ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណេនបិ ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណសតេនបិ ពន្ធនំ និគច្ឆតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ទលិទ្ទោ ហោតិ អប្បស្សកោ អប្បភោគោ។ ឯវរូបោបិ, ភិក្ខវេ, អឌ្ឍកហាបណេនបិ ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណេនបិ ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណសតេនបិ ពន្ធនំ និគច្ឆតិ។

“កថំរូបោបិ, ភិក្ខវេ, អឌ្ឍកហាបណេនបិ ន ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណេនបិ ន ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណសតេនបិ ន ពន្ធនំ និគច្ឆតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អឌ្ឍោ ហោតិ មហទ្ធនោ មហាភោគោ។ ឯវរូបោបិ, ភិក្ខវេ, អឌ្ឍកហាបណេនបិ ន ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណេនបិ ន ពន្ធនំ និគច្ឆតិ, កហាបណសតេនបិ ន ពន្ធនំ និគច្ឆតិ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ។ តមេនំ និរយំ ឧបនេតិ។ ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស តាទិសំយេវ អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ ហោតិ, នាណុបិ ខាយតិ, កិំ ពហុទេវ។

“កថំរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ, តមេនំ និរយំ ឧបនេតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អភាវិតកាយោ ហោតិ អភាវិតសីលោ អភាវិតចិត្តោ អភាវិតបញ្ញោ បរិត្តោ អប្បាតុមោ អប្បទុក្ខវិហារី។ ឯវរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ តមេនំ និរយំ ឧបនេតិ។

“កថំរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស តាទិសំយេវ អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ ហោតិ, នាណុបិ ខាយតិ, កិំ ពហុទេវ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ភាវិតកាយោ ហោតិ ភាវិតសីលោ ភាវិតចិត្តោ ភាវិតបញ្ញោ អបរិត្តោ មហត្តា អប្បមាណវិហារី។ ឯវរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស តាទិសំយេវ អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ ហោតិ, នាណុបិ ខាយតិ, កិំ ពហុទេវ។

“ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ភាវិតកាយោ ហោតិ ភាវិតសីលោ ភាវិតចិត្តោ ភាវិតបញ្ញោ អបរិត្តោ មហត្តា អប្បមាណវិហារី។ ឯវរូបស្ស, ភិក្ខវេ, បុគ្គលស្ស តាទិសំយេវ អប្បមត្តកំ បាបកម្មំ កតំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ ហោតិ, នាណុបិ ខាយតិ, កិំ ពហុទេវ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ឱរព្ភិកោ វា ឧរព្ភឃាតកោ វា អប្បេកច្ចំ ឧរព្ភំ អទិន្នំ អាទិយមានំ បហោតិ ហន្តុំ វា ពន្ធិតុំ វា ជាបេតុំ វា យថាបច្ចយំ វា កាតុំ, អប្បេកច្ចំ ឧរព្ភំ អទិន្នំ អាទិយមានំ នប្បហោតិ ហន្តុំ វា ពន្ធិតុំ វា ជាបេតុំ វា យថាបច្ចយំ វា កាតុំ។

“កថំរូបំ, ភិក្ខវេ, ឱរព្ភិកោ វា ឧរព្ភឃាតកោ វា ឧរព្ភំ អទិន្នំ អាទិយមានំ បហោតិ ហន្តុំ វា ពន្ធិតុំ វា ជាបេតុំ វា យថាបច្ចយំ វា កាតុំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ទលិទ្ទោ ហោតិ អប្បស្សកោ អប្បភោគោ។ ឯវរូបំ , ភិក្ខវេ, ឱរព្ភិកោ វា ឧរព្ភឃាតកោ វា ឧរព្ភំ អទិន្នំ អាទិយមានំ បហោតិ ហន្តុំ វា ពន្ធិតុំ វា ជាបេតុំ វា យថាបច្ចយំ វា កាតុំ។

“ᨠᨳᩴᩁᩪᨷᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩒᩁᨻ᩠ᨽᩥᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᩁᨻ᩠ᨽᨥᩣᨲᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᩁᨻ᩠ᨽᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩴ ᨶᨷ᩠ᨸᩉᩮᩣᨲᩥ ᩉᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨫᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨿᨳᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᪨ ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩉᨴ᩠ᨵᨶᩮᩣ ᨾᩉᩣᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩒᩁᨻ᩠ᨽᩥᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᩁᨻ᩠ᨽᨥᩣᨲᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᩁᨻ᩠ᨽᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩴ ᨶᨷ᩠ᨸᩉᩮᩣᨲᩥ ᩉᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨫᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨿᨳᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨴᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᩮᩣᩅ [ᨷᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᨶᩴ [ᨷᩁᩴ (ᨠ᪨)] ᨿᩣᨧᨲᩥ – ‘ᨴᩮᩉᩥ ᨾᩮ, ᨾᩣᩁᩥᩈ, ᩏᩁᨻ᩠ᨽᩴ ᩅᩣ ᩏᩁᨻ᩠ᨽᨵᨶᩴ ᩅᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴᨿᩮᩅ ᩋᨷ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩣᨷᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲᩴ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨷᨶᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨵ ᨷᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴᨿᩮᩅ ᩋᨷ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨷᩣᨷᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩅᩮᨴᨶᩦᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩣᨱᩩᨷᩥ ᨡᩣᨿᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨻᩉᩩᨴᩮᩅ᪨

“ᨠᨳᩴᩁᩪᨷᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩋᨷ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩣᨷᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲᩴ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨷᨶᩮᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨠᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᩈᩦᩃᩮᩣ ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨷᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᩣᨲᩩᨾᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩦ᪨ ᩑᩅᩁᩪᨷᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩋᨷ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩣᨷᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲᩴ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨷᨶᩮᨲᩥ᪨

“ᨠᨳᩴᩁᩪᨷᩔ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴᨿᩮᩅ ᩋᨷ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨷᩣᨷᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩅᩮᨴᨶᩦᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩣᨱᩩᨷᩥ ᨡᩣᨿᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨻᩉᩩᨴᩮᩅ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᨠᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩈᩦᩃᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᨷᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨾᩣᨱᩅᩥᩉᩣᩁᩦ᪨ ᩑᩅᩁᩪᨷᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴᨿᩮᩅ ᩋᨷ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨷᩣᨷᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩅᩮᨴᨶᩦᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩣᨱᩩᨷᩥ ᨡᩣᨿᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨻᩉᩩᨴᩮᩅ᪨

“ᨿᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᨿᨳᩣ ᨿᨳᩣᨿᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᨲᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩦ’ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩅᩣᩈᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩒᨠᩣᩈᩮᩣ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ᪨ ᨿᩮᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᨿᨳᩣ ᨿᨳᩣ ᩅᩮᨴᨶᩦᨿᩴ ᩋᨿᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᨲᩔ ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩦ’ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩅᩣᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩒᨠᩣᩈᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨷᩴᩈᩩᨵᩮᩣᩅᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪁᪨ “ᩈᨶ᩠ᨲᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩔ ᩒᩊᩣᩁᩥᨠᩣ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨷᩴᩈᩩᩅᩣᩃᩩᨠᩣ [ᨷᩴᩈᩩᩅᩣᩃᩥᨠᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩈᨠ᩠ᨡᩁᨠᨮᩃᩣ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨷᩴᩈᩩᨵᩮᩣᩅᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨷᩴᩈᩩᨵᩮᩣᩅᨠᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩦ ᩅᩣ ᨴᩮᩣᨱᩥᨿᩴ ᩋᩣᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩮᩣᩅᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᩅᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᩅᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩉᩦᨶᩮ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩔ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩈᩉᨣᨲᩣ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᩈᩩᨡᩩᨾᩈᨠ᩠ᨡᩁᩣ ᨳᩪᩃᩅᩣᩃᩩᨠᩣ [ᨳᩪᩃᩅᩣᩃᩥᨠᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨), ᨳᩪᩃ᩠ᩃᩅᩣᩃᩥᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)]᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨷᩴᩈᩩᨵᩮᩣᩅᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨷᩴᩈᩩᨵᩮᩣᩅᨠᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩦ ᩅᩣ ᨵᩮᩣᩅᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᩅᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᩅᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩉᩦᨶᩮ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩔ ᩈᩩᨡᩩᨾᩈᩉᨣᨲᩣ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᩈᩩᨡᩩᨾᩅᩣᩃᩩᨠᩣ ᨠᩣᩊᨩᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨷᩴᩈᩩᨵᩮᩣᩅᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨷᩴᩈᩩᨵᩮᩣᩅᨠᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩦ ᩅᩣ ᨵᩮᩣᩅᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣᩅᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᩅᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩉᩦᨶᩮ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᨲᩮ ᩋᨳᩣᨷᩁᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩈᩥᨠᨲᩣᩅᩈᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ [ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨩᩣᨲᩁᩪᨷᨠᩣᩅᩈᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ (ᨠ᪨)]᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨠᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩦ ᩅᩣ ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩴ ᨾᩪᩈᩣᨿᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᨾᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᨾᨲᩥ ᪨ ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩴ ᨵᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩴ [ᩋᨵᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩈᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)]

និទ្ធន្តំ អនិទ្ធន្តកសាវំ [អនិទ្ធន្តំ អនិដ្ឋិតំ អនិដ្ឋិតកសាវំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)], ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ, ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច, ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ។ ហោតិ សោ, ភិក្ខវេ, សមយោ យំ សុវណ្ណការោ វា សុវណ្ណការន្តេវាសី វា តំ ជាតរូបំ ធមតិ សន្ធមតិ និទ្ធមតិ។ តំ ហោតិ ជាតរូបំ ធន្តំ សន្ធន្តំ និទ្ធន្តំ និទ្ធន្តកសាវំ [និដ្ឋិតំ និដ្ឋិតកសាវំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)], មុទុ ច ហោតិ កម្មនិយញ្ច បភស្សរញ្ច, ន ច បភង្គុ, សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ។ យស្សា យស្សា ច បិឡន្ធនវិកតិយា អាកង្ខតិ – យទិ បដ្ដិកាយ [វដ្ដិកាយ (អ។ និ។ ៥។ ២៣], យទិ កុណ្ឌលាយ, យទិ គីវេយ្យកេ [គីវេយ្យកេន (ក។), គីវេយ្យកាយ (?)], យទិ សុវណ្ណមាលាយ – តញ្ចស្ស អត្ថំ អនុភោតិ។

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថិ អធិចិត្តមនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឱឡារិកា ឧបក្កិលេសា កាយទុច្ចរិតំ វចីទុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ, តមេនំ សចេតសោ ភិក្ខុ ទព្ពជាតិកោ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ។ តស្មិំ បហីនេ តស្មិំ ព្យន្តីកតេ អត្ថិ អធិចិត្តមនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ មជ្ឈិមសហគតា ឧបក្កិលេសា កាមវិតក្កោ ព្យាបាទវិតក្កោ វិហិំសាវិតក្កោ, តមេនំ សចេតសោ ភិក្ខុ ទព្ពជាតិកោ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ។ តស្មិំ បហីនេ តស្មិំ ព្យន្តីកតេ អត្ថិ អធិចិត្តមនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ សុខុមសហគតា ឧបក្កិលេសា ញាតិវិតក្កោ ជនបទវិតក្កោ អនវញ្ញត្តិបដិសំយុត្តោ វិតក្កោ, តមេនំ សចេតសោ ភិក្ខុ ទព្ពជាតិកោ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ។ តស្មិំ បហីនេ តស្មិំ ព្យន្តីកតេ អថាបរំ ធម្មវិតក្កាវសិស្សតិ [ធម្មវិតក្កាវសិស្សន្តិ (ក។)]។ សោ ហោតិ សមាធិ ន ចេវ សន្តោ ន ច បណីតោ នប្បដិប្បស្សទ្ធលទ្ធោ ន ឯកោទិភាវាធិគតោ សសង្ខារនិគ្គយ្ហវារិតគតោ [សសង្ខារនិគ្គយ្ហវារិតវតោ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។), សសង្ខារនិគ្គយ្ហវារិវាវតោ (ក។), សសង្ខារនិគ្គយ្ហវារិយាធិគតោ (?) អ។ និ។ ៥។២៧; ទី។ និ។ ៣។៣៥៥] ហោតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, សមយោ យំ តំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តមេវ សន្តិដ្ឋតិ សន្និសីទតិ ឯកោទិ ហោតិ [ឯកោទិភាវំ គច្ឆតិ (សី។), ឯកោទិភាវោ ហោតិ (ស្យា។ កំ។ ក។), ឯកោទិហោតិ (បី។)] សមាធិយតិ។ សោ ហោតិ សមាធិ សន្តោ បណីតោ បដិប្បស្សទ្ធិលទ្ធោ ឯកោទិភាវាធិគតោ ន សសង្ខារនិគ្គយ្ហវារិតគតោ។ យស្ស យស្ស ច អភិញ្ញា សច្ឆិករណីយស្ស ធម្មស្ស ចិត្តំ អភិនិន្នាមេតិ អភិញ្ញា សច្ឆិកិរិយាយ តត្រ តត្រេវ សក្ខិភព្ពតំ បាបុណាតិ សតិ សតិអាយតនេ។

“សោ សចេ អាកង្ខតិ – ‘អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភវេយ្យំ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា អស្សំ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ អស្សំ; អាវិភាវំ, តិរោភាវំ; តិរោកុដ្ដំ តិរោបាការំ តិរោបព្ពតំ អសជ្ជមានោ គច្ឆេយ្យំ, សេយ្យថាបិ អាកាសេ; បថវិយាបិ ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជំ ករេយ្យំ, សេយ្យថាបិ ឧទកេ; ឧទកេបិ អភិជ្ជមានេ [អភិជ្ជមានោ (សី។ បី។ ក។)] គច្ឆេយ្យំ, សេយ្យថាបិ បថវិយំ; អាកាសេបិ បល្លង្កេន កមេយ្យំ, សេយ្យថាបិ បក្ខី សកុណោ; ឥមេបិ ចន្ទិមសូរិយេ ឯវំមហិទ្ធិកេ ឯវំមហានុភាវេ បាណិនា បរិមសេយ្យំ បរិមជ្ជេយ្យំ; យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេយ្យ’ន្តិ, តត្រ តត្រេវ សក្ខិភព្ពតំ បាបុណាតិ សតិ សតិអាយតនេ។

“សោ សចេ អាកង្ខតិ – ‘ទិព្ពាយ សោតធាតុយា វិសុទ្ធាយ អតិក្កន្តមានុសិកាយ ឧភោ សទ្ទេ សុណេយ្យំ ទិព្ពេ ច មានុសេ ច យេ ទូរេ សន្តិកេ ចា’តិ, តត្រ តត្រេវ សក្ខិភព្ពតំ បាបុណាតិ សតិ សតិអាយតនេ។

“សោ សចេ អាកង្ខតិ – ‘បរសត្តានំ បរបុគ្គលានំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានេយ្យំ – សរាគំ វា ចិត្តំ សរាគំ ចិត្តន្តិ បជានេយ្យំ,

ᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ; ᩈᨴᩮᩣᩈᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨴᩮᩣᩈᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩅᩦᨲᨴᩮᩣᩈᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩦᨲᨴᩮᩣᩈᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ; ᩈᨾᩮᩣᩉᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩮᩣᩉᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩅᩦᨲᨾᩮᩣᩉᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩦᨲᨾᩮᩣᩉᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ; ᩈᩘᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩘᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ; ᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩋᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ; ᩈᩏᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩏᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ; ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩋᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ; ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩋᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩕ ᨲᨲᩕᩮᩅ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᨽᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥ ᩈᨲᩥᩋᩣᨿᨲᨶᩮ᪨

“ᩈᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᩘᨡᨲᩥ – ‘ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨴᩈᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩦᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨲᩥᩴᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᩉᩔᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᩈᩉᩔᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩮᨠᩮᨸᩥ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᩋᨶᩮᨠᩮᨸᩥ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᩋᨶᩮᨠᩮᨸᩥ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨠᨸ᩠ᨸᩮ – ᩋᨾᩩᨲᩕᩣᩈᩥᩴ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣ ᩑᩅᩴᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩑᩅᩴᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ ᩑᩅᨾᩣᨿᩩᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩋᨾᩩᨲᩕ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥᩴ; ᨲᨲᩕᩣᨸᩣᩈᩥᩴ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣ ᩑᩅᩴᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩑᩅᩴᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ ᩑᩅᨾᩣᨿᩩᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩍᨵᩪᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨲᩥ ᩈᩣᨠᩣᩁᩴ ᩈᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩕ ᨲᨲᩕᩮᩅ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᨽᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥ ᩈᨲᩥᩋᩣᨿᨲᨶᩮ᪨

“ᩈᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᩘᨡᨲᩥ – ‘ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨾᩣᨶᩩᩈᨠᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩔᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨧᩅᨾᩣᨶᩮ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᩉᩦᨶᩮ ᨸᨱᩦᨲᩮ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮ, ᩈᩩᨣᨲᩮ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮ ᨿᨳᩣᨠᨾ᩠ᨾᩪᨸᨣᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ – ᩍᨾᩮ ᩅᨲ ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩏᨸᩅᩣᨴᨠᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩣ , ᨲᩮ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨸᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩣ; ᩍᨾᩮ ᩅᩣ ᨸᨶ ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᩅᨧᩦᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᨾᨶᩮᩣᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨸᩅᩣᨴᨠᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩣ, ᨲᩮ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ, ᩍᨲᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨾᩣᨶᩩᩈᨠᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩔᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨧᩅᨾᩣᨶᩮ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᩉᩦᨶᩮ ᨸᨱᩦᨲᩮ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮ, ᩈᩩᨣᨲᩮ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮ ᨿᨳᩣᨠᨾ᩠ᨾᩪᨸᨣᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩕ ᨲᨲᩕᩮᩅ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᨽᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥ ᩈᨲᩥᩋᩣᨿᨲᨶᩮ᪨

“ᩈᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᩘᨡᨲᩥ – ‘ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩕ ᨲᨲᩕᩮᩅ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᨽᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥ ᩈᨲᩥᩋᩣᨿᨲᨶᩮ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

᪁᪁᪨ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪓᪨ “ᩋᨵᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨲᩦᨱᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ – ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨶᩈᩥ

កាតព្ពំ, កាលេន កាលំ បគ្គហនិមិត្តំ មនសិ កាតព្ពំ, កាលេន កាលំ ឧបេក្ខានិមិត្តំ មនសិ កាតព្ពំ។ សចេ, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តមនុយុត្តោ ភិក្ខុ ឯកន្តំ សមាធិនិមិត្តំយេវ មនសិ ករេយ្យ, ឋានំ តំ ចិត្តំ កោសជ្ជាយ សំវត្តេយ្យ។ សចេ, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តមនុយុត្តោ ភិក្ខុ ឯកន្តំ បគ្គហនិមិត្តំយេវ មនសិ ករេយ្យ, ឋានំ តំ ចិត្តំ ឧទ្ធច្ចាយ សំវត្តេយ្យ។ សចេ, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តមនុយុត្តោ ភិក្ខុ ឯកន្តំ ឧបេក្ខានិមិត្តំយេវ មនសិ ករេយ្យ, ឋានំ តំ ចិត្តំ ន សម្មា សមាធិយេយ្យ អាសវានំ ខយាយ។ យតោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តមនុយុត្តោ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ សមាធិនិមិត្តំ មនសិ ករោតិ, កាលេន កាលំ បគ្គហនិមិត្តំ មនសិ ករោតិ, កាលេន កាលំ ឧបេក្ខានិមិត្តំ មនសិ ករោតិ, តំ ហោតិ ចិត្តំ មុទុញ្ច កម្មនិយញ្ច បភស្សរញ្ច, ន ច បភង្គុ, សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សុវណ្ណការោ វា សុវណ្ណការន្តេវាសី វា ឧក្កំ ពន្ធេយ្យ [ពន្ធតិ… អាលិម្បតិ (វិសុទ្ធិ។ ១.១៦១ តំដីកាយ ច) ម។ និ។ អដ្ឋ។ ១.៤៩; ម។ និ។ ៣.៣៦០ តំអដ្ឋកថាដីកាសុ ច បស្សិតព្ពំ], ឧក្កំ ពន្ធិត្វា ឧក្កាមុខំ អាលិម្បេយ្យ, ឧក្កាមុខំ អាលិម្បេត្វា សណ្ឌាសេន ជាតរូបំ គហេត្វា ឧក្កាមុខេ បក្ខិបេយ្យ [បក្ខិបតិ (វិសុទ្ធិ។ ១.១៦១)], ឧក្កាមុខេ បក្ខិបិត្វា កាលេន កាលំ អភិធមតិ, កាលេន កាលំ ឧទកេន បរិប្ផោសេតិ, កាលេន កាលំ អជ្ឈុបេក្ខតិ។ សចេ, ភិក្ខវេ, សុវណ្ណការោ វា សុវណ្ណការន្តេវាសី វា តំ ជាតរូបំ ឯកន្តំ អភិធមេយ្យ, ឋានំ តំ ជាតរូបំ ឌហេយ្យ។ សចេ, ភិក្ខវេ, សុវណ្ណការោ វា សុវណ្ណការន្តេវាសី វា តំ ជាតរូបំ ឯកន្តំ ឧទកេន បរិប្ផោសេយ្យ, ឋានំ តំ ជាតរូបំ និព្ពាបេយ្យ [និព្ពាយេយ្យ (សី។)]។ សចេ, ភិក្ខវេ, សុវណ្ណការោ វា សុវណ្ណការន្តេវាសី វា តំ ជាតរូបំ ឯកន្តំ អជ្ឈុបេក្ខេយ្យ, ឋានំ តំ ជាតរូបំ ន សម្មា បរិបាកំ គច្ឆេយ្យ។ យតោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, សុវណ្ណការោ វា សុវណ្ណការន្តេវាសី វា តំ ជាតរូបំ កាលេន កាលំ អភិធមតិ, កាលេន កាលំ ឧទកេន បរិប្ផោសេតិ, កាលេន កាលំ អជ្ឈុបេក្ខតិ, តំ ហោតិ ជាតរូបំ មុទុញ្ច កម្មនិយញ្ច បភស្សរញ្ច, ន ច បភង្គុ, សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ។ យស្សា យស្សា ច បិឡន្ធនវិកតិយា អាកង្ខតិ – យទិ បដ្ដិកាយ, យទិ កុណ្ឌលាយ, យទិ គីវេយ្យកេ, យទិ សុវណ្ណមាលាយ – តញ្ចស្ស អត្ថំ អនុភោតិ។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តមនុយុត្តេន ភិក្ខុនា តីណិ និមិត្តានិ កាលេន កាលំ មនសិ កាតព្ពានិ – កាលេន កាលំ សមាធិនិមិត្តំ មនសិ កាតព្ពំ, កាលេន កាលំ បគ្គហនិមិត្តំ មនសិ កាតព្ពំ, កាលេន កាលំ ឧបេក្ខានិមិត្តំ មនសិ កាតព្ពំ។ សចេ, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តមនុយុត្តោ ភិក្ខុ ឯកន្តំ សមាធិនិមិត្តំយេវ មនសិ ករេយ្យ , ឋានំ តំ ចិត្តំ កោសជ្ជាយ សំវត្តេយ្យ។ សចេ, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តមនុយុត្តោ ភិក្ខុ ឯកន្តំ បគ្គហនិមិត្តំយេវ មនសិ ករេយ្យ, ឋានំ តំ ចិត្តំ ឧទ្ធច្ចាយ សំវត្តេយ្យ។ សចេ, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តមនុយុត្តោ ភិក្ខុ ឯកន្តំ ឧបេក្ខានិមិត្តំយេវ មនសិ ករេយ្យ, ឋានំ តំ ចិត្តំ ន សម្មា សមាធិយេយ្យ អាសវានំ ខយាយ។ យតោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, អធិចិត្តមនុយុត្តោ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ សមាធិនិមិត្តំ មនសិ ករោតិ, កាលេន កាលំ បគ្គហនិមិត្តំ មនសិ ករោតិ, កាលេន កាលំ ឧបេក្ខានិមិត្តំ មនសិ ករោតិ, តំ ហោតិ ចិត្តំ មុទុញ្ច កម្មនិយញ្ច បភស្សរញ្ច, ន ច បភង្គុ, សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយ។ យស្ស យស្ស ច អភិញ្ញាសច្ឆិករណីយស្ស ធម្មស្ស ចិត្តំ អភិនិន្នាមេតិ អភិញ្ញាសច្ឆិកិរិយាយ, តត្រ តត្រេវ សក្ខិភព្ពតំ បាបុណាតិ សតិ សតិអាយតនេ។

“សោ សចេ អាកង្ខតិ – ‘អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភវេយ្យំ…បេ… (ឆ អភិញ្ញា វិត្ថារេតព្ពា) អាសវានំ ខយា…បេ… សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ’ន្តិ, តត្រ តត្រេវ សក្ខិភព្ពតំ បាបុណាតិ សតិ សតិអាយតនេ”តិ។ ឯកាទសមំ។

ᩃᩮᩣᩉᨠᨸᩃ᩠ᩃᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ [ᩃᩮᩣᩉᨹᩃᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠᩴ. ᨸᩦ.)] ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ.

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨠᩴ ᨸᨧᩥᨧᩮᨠᩴ, ᩈᩁᩈᩣ ᨸᩁᩥᩈᩣ ᨲᨿᩣ;

ᩋᩣᨭᩣᨶᩣᨭᩥᨿᩣ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᨧ, ᩃᩮᩣᨠᩴ ᨨᩮᩣᨧᨲᩥ ᨶᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ.

ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᨠᩮᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ.

᪓. ᨲᨲᩥᨿᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᨠᩴ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១១) ១. សម្ពោធវគ្គោ

១. បុព្ពេវសម្ពោធសុត្តំ

១០៣. “បុព្ពេវ មេ, ភិក្ខវេ, សម្ពោធា អនភិសម្ពុទ្ធស្ស ពោធិសត្តស្សេវ សតោ ឯតទហោសិ – ‘កោ នុ ខោ លោកេ អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណ’ន្តិ? តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខវេ, ឯតទហោសិ – ‘យំ ខោ លោកំ [លោកេ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ, អយំ លោកេ អស្សាទោ. យំ លោកោ [លោកេ (បី. ក.)] អនិច្ចោ ទុក្ខោ វិបរិណាមធម្មោ, អយំ លោកេ អាទីនវោ. យោ លោកេ ឆន្ទរាគវិនយោ ឆន្ទរាគប្បហានំ, ឥទំ លោកេ និស្សរណ’ន្តិ [លោកនិស្សរណំ (អដ្ឋ.) “លោកេ និស្សរណ”ន្តិ បទេន សំសន្ទិតព្ពំ]. យាវកីវញ្ចាហំ, ភិក្ខវេ, ឯវំ លោកស្ស អស្សាទញ្ច អស្សាទតោ អាទីនវញ្ច អាទីនវតោ និស្សរណញ្ច និស្សរណតោ យថាភូតំ នាព្ភញ្ញាសិំ, នេវ តាវាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ‘អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ [អភិសម្ពុទ្ធោ (សី. ស្យា. កំ. ក.)] បច្ចញ្ញាសិំ. យតោ ច ខ្វាហំ [ខោ អហំ (សី. បី.), ខោហំ (ស្យា. កំ. ក.)], ភិក្ខវេ, ឯវំ លោកស្ស អស្សាទញ្ច អស្សាទតោ អាទីនវញ្ច អាទីនវតោ និស្សរណញ្ច និស្សរណតោ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសិំ, អថាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ‘អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ បច្ចញ្ញាសិំ. ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ឧទបាទិ – ‘អកុប្បា មេ វិមុត្តិ [ចេតោវិមុត្តិ (សី. បី. ក.)], អយមន្តិមា ជាតិ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ’”តិ. បឋមំ.

២. បឋមអស្សាទសុត្តំ

១០៤. “លោកស្សាហំ , ភិក្ខវេ, អស្សាទបរិយេសនំ អចរិំ. យោ លោកេ អស្សាទោ តទជ្ឈគមំ. យាវតកោ លោកេ អស្សាទោ, បញ្ញាយ មេ សោ សុទិដ្ឋោ. លោកស្សាហំ, ភិក្ខវេ, អាទីនវបរិយេសនំ អចរិំ. យោ លោកេ អាទីនវោ តទជ្ឈគមំ. យាវតកោ លោកេ អាទីនវោ, បញ្ញាយ មេ សោ សុទិដ្ឋោ. លោកស្សាហំ, ភិក្ខវេ, និស្សរណបរិយេសនំ អចរិំ. យំ លោកេ និស្សរណំ តទជ្ឈគមំ. យាវតកំ លោកេ និស្សរណំ, បញ្ញាយ មេ តំ សុទិដ្ឋំ. យាវកីវញ្ចាហំ, ភិក្ខវេ, លោកស្ស អស្សាទញ្ច អស្សាទតោ អាទីនវញ្ច អាទីនវតោ និស្សរណញ្ច និស្សរណតោ យថាភូតំ នាព្ភញ្ញាសិំ, នេវ តាវាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ‘អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ បច្ចញ្ញាសិំ. យតោ ច ខ្វាហំ, ភិក្ខវេ, លោកស្ស អស្សាទញ្ច អស្សាទតោ អាទីនវញ្ច អាទីនវតោ និស្សរណញ្ច និស្សរណតោ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសិំ, អថាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ‘អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ បច្ចញ្ញាសិំ. ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ឧទបាទិ – ‘អកុប្បា មេ វិមុត្តិ, អយមន្តិមា ជាតិ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ’”តិ. ទុតិយំ.

໗. ທຸຕິຍອສ຺ສາທສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໙. “ໂນ ເຈທໍ [ໂນ ເຈຕໍ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ. ກ.) ສໍ. ນິ. ໒.໑໓໕ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ], ພິກ຺ຂເວ, ໂລເກ ອສ຺ສາໂທ ອພວິສ຺ສ, ນຍິທໍ ສຕ຺ຕາ ໂລເກ ສາຣຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖິ ໂລເກ ອສ຺ສາໂທ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ໂລເກ ສາຣຊ຺ຊນ຺ຕິ. ໂນ ເຈທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ໂລເກ ອາທີນໂວ ອພວິສ຺ສ, ນຍິທໍ ສຕ຺ຕາ ໂລເກ ນິພ຺ພິນ຺ເທຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖິ ໂລເກ ອາທີນໂວ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ໂລເກ ນິພ຺ພິນ຺ທນ຺ຕິ. ໂນ ເຈທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ໂລເກ ນິສ຺ສຣຓໍ ອພວິສ຺ສ, ນຍິທໍ ສຕ຺ຕາ ໂລກມ຺ຫາ [ໂລກໂຕ (ກ.)] ນິສ຺ສເຣຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖິ ໂລເກ ນິສ຺ສຣຓໍ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ໂລກມ຺ຫາ ນິສ຺ສຣນ຺ຕິ. ຍາວກີວຎ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວຎ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓໂຕ ຍຖາພູຕໍ ນາພ຺ພຎ຺ຎໍສຸ [ນາພ຺ພຎ຺ຎິໍສຸ (ສໍ. ນິ. ໒.໑໓໕)], ເນວ ຕາວ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ສເທວກາ ໂລກາ ສມາຣກາ ສພ຺ຣຫ຺ມກາ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ນິສ຺ສຏາ ວິສໍຍຸຕ຺ຕາ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕາ [ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕາ (ກ.)] ວິມຣິຍາທີກເຕນ [ວິມຣິຍາທິກເຕນ (ສີ. ປີ. ກ.)] ເຈຕສາ ວິຫຣິໍສຸ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວຎ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓໂຕ ຍຖາພູຕໍ ອພ຺ພຎ຺ຎໍສຸ, ອຖ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ສເທວກາ ໂລກາ ສມາຣກາ ສພ຺ຣຫ຺ມກາ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ນິສ຺ສຏາ ວິສໍຍຸຕ຺ຕາ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕາ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣນ຺ຕີ”ຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໐. “ເຍ ເກຈິ, ພິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວຎ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓໂຕ ຍຖາພູຕໍ ນປ຺ປຊານນ຺ຕິ, ນ ເມ ເຕ [ນ ເຕ (ກ.)], ພິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ສມເຓສຸ ວາ ສມຓສມ຺ມຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສມ຺ມຕາ, ນ ຈ ປນ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ສາມຎ຺ຎຕ຺ຖໍ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎຕ຺ຖໍ ວາ ທິຏ຺ເຐວ ທມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣນ຺ຕິ. ເຍ ຈ ໂຂ ເກຈິ, ພິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວຎ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓໂຕ ຍຖາພູຕໍ ປຊານນ຺ຕິ, ເຕ ໂຂ ເມ, ພິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ສມເຓສຸ ຈ ສມຓສມ຺ມຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສມ຺ມຕາ, ເຕ ຈ ປນາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ສາມຎ຺ຎຕ຺ຖຎ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎຕ຺ຖຎ຺ຈ ທິຏ຺ເຐວ ທມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣນ຺ຕີ”ຕິ [ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ (ສີ. ປີ.)]. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ຣຸຓ຺ຓສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໑. “ຣຸຓ຺ຓມິທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ຍທິທໍ ຄີຕໍ. ອຸມ຺ມຕ຺ຕກມິທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ຍທິທໍ ນຈ຺ຈໍ. ໂກມາຣກມິທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ຍທິທໍ ອຕິເວລໍ ທນ຺ຕວິທໍສກຫສິຕໍ [ທນ຺ຕວິທໍສກໍ ຫສິຕໍ (ສີ. ປີ.)]. ຕສ຺ມາຕິຫ, ພິກ຺ຂເວ, ເສຕຸຆາໂຕ ຄີເຕ, ເສຕຸຆາໂຕ ນຈ຺ເຈ, ອລໍ ໂວ ຘມ຺ມປ຺ປໂມທິຕານໍ ສຕໍ ສິຕໍ ສິຕມຕ຺ຕາຍາ”ຕິ. ນວມໍ.

៩. អតិត្តិសុត្ត

១០៩. “តិណ្ណំ, ភិក្ខវេ, បដិសេវនាយ នត្ថិ តិត្តិ។ កតមេសំ តិណ្ណំ? សោប្បស្ស, ភិក្ខវេ, បដិសេវនាយ នត្ថិ តិត្តិ។ សុរាមេរយបានស្ស, ភិក្ខវេ, បដិសេវនាយ នត្ថិ តិត្តិ។ មេថុនធម្មសមាបត្តិយា, ភិក្ខវេ, បដិសេវនាយ នត្ថិ តិត្តិ។ ឥមេសំ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ បដិសេវនាយ នត្ថិ តិត្តី”តិ។ នវមំ។

១០. អរក្ខិតសុត្ត

១១០. អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ភគវា ឯតទវោច – “ចិត្តេ, គហបតិ, អរក្ខិតេ កាយកម្មម្បិ អរក្ខិតំ ហោតិ, វចីកម្មម្បិ អរក្ខិតំ ហោតិ , មនោកម្មម្បិ អរក្ខិតំ ហោតិ។ តស្ស អរក្ខិតកាយកម្មន្តស្ស អរក្ខិតវចីកម្មន្តស្ស អរក្ខិតមនោកម្មន្តស្ស កាយកម្មម្បិ អវស្សុតំ ហោតិ, វចីកម្មម្បិ អវស្សុតំ ហោតិ, មនោកម្មម្បិ អវស្សុតំ ហោតិ។ តស្ស អវស្សុតកាយកម្មន្តស្ស អវស្សុតវចីកម្មន្តស្ស អវស្សុតមនោកម្មន្តស្ស កាយកម្មម្បិ បូតិកំ ហោតិ, វចីកម្មម្បិ បូតិកំ ហោតិ, មនោកម្មម្បិ បូតិកំ ហោតិ។ តស្ស បូតិកាយកម្មន្តស្ស បូតិវចីកម្មន្តស្ស បូតិមនោកម្មន្តស្ស ន ភទ្ទកំ មរណំ ហោតិ, ន ភទ្ទិកា កាលង្កិរិយា។

“សេយ្យថាបិ, គហបតិ, កូដាគារេ ទុច្ឆន្នេ កូដម្បិ អរក្ខិតំ ហោតិ, គោបានសិយោបិ អរក្ខិតា ហោន្តិ, ភិត្តិបិ អរក្ខិតា ហោតិ; កូដម្បិ អវស្សុតំ ហោតិ, គោបានសិយោបិ អវស្សុតា ហោន្តិ, ភិត្តិបិ អវស្សុតា ហោតិ; កូដម្បិ បូតិកំ ហោតិ, គោបានសិយោបិ បូតិកា ហោន្តិ, ភិត្តិបិ បូតិកា ហោតិ។

“ឯវមេវ ខោ, គហបតិ, ចិត្តេ អរក្ខិតេ កាយកម្មម្បិ អរក្ខិតំ ហោតិ, វចីកម្មម្បិ អរក្ខិតំ ហោតិ, មនោកម្មម្បិ អរក្ខិតំ ហោតិ។ តស្ស អរក្ខិតកាយកម្មន្តស្ស អរក្ខិតវចីកម្មន្តស្ស អរក្ខិតមនោកម្មន្តស្ស កាយកម្មម្បិ អវស្សុតំ ហោតិ, វចីកម្មម្បិ អវស្សុតំ ហោតិ, មនោកម្មម្បិ អវស្សុតំ ហោតិ។ តស្ស អវស្សុតកាយកម្មន្តស្ស អវស្សុតវចីកម្មន្តស្ស អវស្សុតមនោកម្មន្តស្ស កាយកម្មម្បិ បូតិកំ ហោតិ, វចីកម្មម្បិ បូតិកំ ហោតិ, មនោកម្មម្បិ បូតិកំ ហោតិ។ តស្ស បូតិកាយកម្មន្តស្ស បូតិវចីកម្មន្តស្ស បូតិមនោកម្មន្តស្ស ន ភទ្ទកំ មរណំ ហោតិ, ន ភទ្ទិកា កាលង្កិរិយា។

“ចិត្តេ , គហបតិ, រក្ខិតេ កាយកម្មម្បិ រក្ខិតំ ហោតិ, វចីកម្មម្បិ រក្ខិតំ ហោតិ, មនោកម្មម្បិ រក្ខិតំ ហោតិ។ តស្ស រក្ខិតកាយកម្មន្តស្ស រក្ខិតវចីកម្មន្តស្ស រក្ខិតមនោកម្មន្តស្ស កាយកម្មម្បិ អនវស្សុតំ ហោតិ, វចីកម្មម្បិ អនវស្សុតំ ហោតិ, មនោកម្មម្បិ អនវស្សុតំ ហោតិ។ តស្ស អនវស្សុតកាយកម្មន្តស្ស អនវស្សុតវចីកម្មន្តស្ស អនវស្សុតមនោកម្មន្តស្ស កាយកម្មម្បិ អបូតិកំ ហោតិ, វចីកម្មម្បិ អបូតិកំ ហោតិ, មនោកម្មម្បិ អបូតិកំ ហោតិ។ តស្ស អបូតិកាយកម្មន្តស្ស អបូតិវចីកម្មន្តស្ស អបូតិមនោកម្មន្តស្ស ភទ្ទកំ មរណំ ហោតិ, ភទ្ទិកា

ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨣᩉᨸᨲᩥ , ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩮ ᩈᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᨠᩪᨭᨾ᩠ᨸᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨣᩮᩣᨸᩣᨶᩈᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨠᩪᨭᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨣᩮᩣᨸᩣᨶᩈᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨠᩪᨭᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨸᩪᨲᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨣᩮᩣᨸᩣᨶᩈᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᩋᨸᩪᨲᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩋᨸᩪᨲᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨸᩪᨲᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨸᩪᨲᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨸᩪᨲᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩋᨸᩪᨲᩥᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨸᩪᨲᩥᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨸᩪᨲᩥᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩴ ᨾᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨽᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪘᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪑᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᨶᩣᨳᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩴ ᨣᩉᨸᨲᩥᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨶ ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩴ ᨾᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨽᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩮ ᨴᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᨠᩪᨭᨾ᩠ᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨣᩮᩣᨸᩣᨶᩈᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨶ ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩴ ᨾᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨽᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ᪨

“ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ , ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩴ ᨾᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨽᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩮ ᩈᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᨠᩪᨭᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨣᩮᩣᨸᩣᨶᩈᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ...ᨸᩮ... ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩴ ᨾᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨽᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪙᪨ ᨸᨮᨾᨶᩥᨴᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

១១២។ “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, និទានានិ កម្មានំ សមុទយាយ។ កតមានិ តីណិ? លោភោ និទានំ កម្មានំ សមុទយាយ, ទោសោ និទានំ កម្មានំ សមុទយាយ, មោហោ និទានំ កម្មានំ សមុទយាយ។ យំ, ភិក្ខវេ, លោភបកតំ កម្មំ លោភជំ លោភនិទានំ លោភសមុទយំ, តំ កម្មំ អកុសលំ តំ កម្មំ សាវជ្ជំ តំ កម្មំ ទុក្ខវិបាកំ, តំ កម្មំ កម្មសមុទយាយ សំវត្តតិ, ន តំ កម្មំ កម្មនិរោធាយ សំវត្តតិ។ យំ, ភិក្ខវេ, ទោសបកតំ កម្មំ ទោសជំ ទោសនិទានំ ទោសសមុទយំ, តំ កម្មំ អកុសលំ តំ កម្មំ សាវជ្ជំ តំ កម្មំ ទុក្ខវិបាកំ, តំ កម្មំ កម្មសមុទយាយ សំវត្តតិ, ន តំ កម្មំ កម្មនិរោធាយ សំវត្តតិ។ យំ, ភិក្ខវេ, មោហបកតំ កម្មំ មោហជំ មោហនិទានំ មោហសមុទយំ, តំ កម្មំ អកុសលំ តំ កម្មំ សាវជ្ជំ តំ កម្មំ ទុក្ខវិបាកំ, តំ កម្មំ កម្មសមុទយាយ សំវត្តតិ, ន តំ កម្មំ កម្មនិរោធាយ សំវត្តតិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ និទានានិ កម្មានំ សមុទយាយ។

“តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, និទានានិ កម្មានំ សមុទយាយ។ កតមានិ តីណិ? អលោភោ និទានំ កម្មានំ សមុទយាយ, អទោសោ និទានំ កម្មានំ សមុទយាយ, អមោហោ និទានំ កម្មានំ សមុទយាយ។ យំ, ភិក្ខវេ, អលោភបកតំ កម្មំ អលោភជំ អលោភនិទានំ អលោភសមុទយំ, តំ កម្មំ កុសលំ តំ កម្មំ អនវជ្ជំ តំ កម្មំ សុខវិបាកំ, តំ កម្មំ កម្មនិរោធាយ សំវត្តតិ, ន តំ កម្មំ កម្មសមុទយាយ សំវត្តតិ។ យំ, ភិក្ខវេ, អទោសបកតំ កម្មំ អទោសជំ អទោសនិទានំ អទោសសមុទយំ, តំ កម្មំ កុសលំ តំ កម្មំ អនវជ្ជំ តំ កម្មំ សុខវិបាកំ, តំ កម្មំ កម្មនិរោធាយ សំវត្តតិ, ន តំ កម្មំ កម្មសមុទយាយ សំវត្តតិ។ យំ, ភិក្ខវេ, អមោហបកតំ កម្មំ អមោហជំ អមោហនិទានំ អមោហសមុទយំ, តំ កម្មំ កុសលំ តំ កម្មំ អនវជ្ជំ តំ កម្មំ សុខវិបាកំ, តំ កម្មំ កម្មនិរោធាយ សំវត្តតិ, ន តំ កម្មំ កម្មសមុទយាយ សំវត្តតិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ និទានានិ កម្មានំ សមុទយាយា”តិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយនិទានសុត្តំ

១១២។ “តីណិមានិ , ភិក្ខវេ, និទានានិ កម្មានំ សមុទយាយ។ កតមានិ តីណិ? អតីតេ, ភិក្ខវេ, ឆន្ទរាគដ្ឋានិយេ ធម្មេ អារព្ភ ឆន្ទោ ជាយតិ; អនាគតេ, ភិក្ខវេ, ឆន្ទរាគដ្ឋានិយេ ធម្មេ អារព្ភ ឆន្ទោ ជាយតិ; បច្ចុប្បន្នេ, ភិក្ខវេ, ឆន្ទរាគដ្ឋានិយេ ធម្មេ អារព្ភ ឆន្ទោ ជាយតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អតីតេ ឆន្ទរាគដ្ឋានិយេ ធម្មេ អារព្ភ ឆន្ទោ ជាយតិ? អតីតេ, ភិក្ខវេ, ឆន្ទរាគដ្ឋានិយេ ធម្មេ អារព្ភ ចេតសា អនុវិតក្កេតិ អនុវិចារេតិ។ តស្ស អតីតេ ឆន្ទរាគដ្ឋានិយេ ធម្មេ អារព្ភ ចេតសា អនុវិតក្កយតោ អនុវិចារយតោ ឆន្ទោ ជាយតិ។ ឆន្ទជាតោ តេហិ ធម្មេហិ សំយុត្តោ ហោតិ។ ឯតមហំ, ភិក្ខវេ, សំយោជនំ វទាមិ យោ ចេតសោ សារាគោ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អតីតេ ឆន្ទរាគដ្ឋានិយេ ធម្មេ អារព្ភ ឆន្ទោ ជាយតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អនាគតេ ឆន្ទរាគដ្ឋានិយេ ធម្មេ អារព្ភ ឆន្ទោ ជាយតិ? អនាគតេ, ភិក្ខវេ, ឆន្ទរាគដ្ឋានិយេ ធម្មេ អារព្ភ ចេតសា អនុវិតក្កេតិ អនុវិចារេតិ។ តស្ស អនាគតេ ឆន្ទរាគដ្ឋានិយេ ធម្មេ អារព្ភ ចេតសា អនុវិតក្កយតោ អនុវិចារយតោ ឆន្ទោ ជាយតិ។ ឆន្ទជាតោ តេហិ ធម្មេហិ សំយុត្តោ ហោតិ។ ឯតមហំ, ភិក្ខវេ, សំយោជនំ វទាមិ យោ ចេតសោ សារាគោ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អនាគតេ ឆន្ទរាគដ្ឋានិយេ ធម្មេ អារព្ភ ឆន្ទោ ជាយតិ។

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨩᩣᨿᨲᩥ? ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲᩥ ᩋᨶᩩᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᨿᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᨧᩣᩁᨿᨲᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨩᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨨᨶ᩠ᨴᨩᩣᨲᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲᨾᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩅᨴᩤᨾᩥ ᨿᩮᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩈᩣᩁᩣᨣᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨩᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᨱᩥ ᨶᩥᨴᩤᨶᩣᨶᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩣᨿ᪨

“ᨲᩦᨱᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶᩥᨴᩤᨶᩣᨶᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩣᨿ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ? ᩋᨲᩦᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨶ ᨩᩣᨿᨲᩥ; ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨶ ᨩᩣᨿᨲᩥ; ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨶ ᨩᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨶ ᨩᩣᨿᨲᩥ? ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨴᨽᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨴᨽᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩤ [ᨲᨴᨽᩥᨶᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ, ᨲᨴᨽᩥᨶᩥᩅᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)] ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩤ [ᩋᨽᩥᩅᩥᩁᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩤ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨲᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫ[ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫ(ᨠ᪨)] ᨷᩔᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨶ ᨩᩣᨿᨲᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨶ ᨩᩣᨿᨲᩥ? ᩋᨶᩣᨣᨲᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨴᨽᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨴᨽᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨲᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨷᩔᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨶ ᨩᩣᨿᨲᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨶ ᨩᩣᨿᨲᩥ? ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨴᨽᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ, ᨲᨴᨽᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨲᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨷᩔᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩤ ᨶ ᨩᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᨱᩥ ᨶᩥᨴᩤᨶᩣᨶᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨮᨾᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩤᨶᩴ –

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨴᩩᩅᩮ ᩋᩔᩣᨴᩤ, ᩈᨾᨱᩮᩣ ᩁᩩᨱ᩠ᨱᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ;

ᩋᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨶᩥᨴᩤᨶᩣᨶᩥ ᩋᨷᩁᩮ ᨴᩩᩅᩮ᪨

(໑໒) ໒. ອາປາຍິກວຄ຺ໂຄ

໑. ອາປາຍິກສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໔. "ຕໂຍເມ , ຠິກ຺ຂເວ, ອາປາຍິກາ ເນຣຍິກາ ອິທມປ຺ປຫາຍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ໂຍ ຈ ອພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິປຏິຎ຺ໂຎ, ໂຍ ຈ ສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕໍ ອມູລເກນ [ອຠູເຕນ (ກ.)] ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ ອນຸທ຺ຘໍເສຕິ, ໂຍ ຈາຍໍ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐິ – 'ນຕ຺ຖິ ກາເມສຸ ໂທໂສ'ຕິ, ໂສ ຕາຍ ກາເມສຸ ປາຕພ຺ຍຕໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ອາປາຍິກາ ເນຣຍິກາ ອິທມປ຺ປຫາຍາ"ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ທຸລ຺ລຠສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໕. "ຕິຓ຺ຓໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາຕຸຠາໂວ ທຸລ຺ລໂຠ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມສໍ ຕິຓ຺ຓໍ? ຕຖາຄຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ປາຕຸຠາໂວ ທຸລ຺ລໂຠ ໂລກສ຺ມິໍ, ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕສ຺ສ ຘມ຺ມວິນຍສ຺ສ ເທເສຕາ ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸລ຺ລໂຠ ໂລກສ຺ມິໍ, ກຕຎ຺ຎູ ກຕເວທີ ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸລ຺ລໂຠ ໂລກສ຺ມິໍ. ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຓ຺ຓໍ ປາຕຸຠາໂວ ທຸລ຺ລໂຠ ໂລກສ຺ມິ"ນ຺ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ອປ຺ປເມຍ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໖. "ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ສຸປ຺ປເມຍ຺ໂຍ, ທຸປ຺ປເມຍ຺ໂຍ, ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ສຸປ຺ປເມຍ຺ໂຍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຸທ຺ຘໂຕ ໂຫຕິ ອຸນ຺ນໂຬ ຈປໂລ ມຸຂໂຣ ວິກິຓ຺ຓວາໂຈ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕິ ອສມ຺ປຊາໂນ ອສມາຫິໂຕ ວິພ຺ຠນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ປາກຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ສຸປ຺ປເມຍ຺ໂຍ.

"ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸປ຺ປເມຍ຺ໂຍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອນຸທ຺ຘໂຕ ໂຫຕິ ອນຸນ຺ນໂຬ ອຈປໂລ ອມຸຂໂຣ ອວິກິຓ຺ຓວາໂຈ ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິ ສມ຺ປຊາໂນ ສມາຫິໂຕ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ສໍວຸຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸປ຺ປເມຍ຺ໂຍ.

"ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫໍ ໂຫຕິ ຂີຓາສໂວ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິ"ນ຺ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ອາເນຊ຺ຊສຸຕ຺ຕໍ

᪑᪑᪗. “ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ. ᨠᨲᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩁᩪᨷᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣ ᨷᨭᩥᨥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩣ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩋᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩣ ‘ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᩣ’ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᨲᨴᩔᩣᨴᩮᨲᩥ ᨲᩴ ᨶᩥᨠᩣᨾᩮᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨲᨴᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨻ᩠ᨻᩉᩩᩃᩅᩥᩉᩣᩁᩦ ᩋᨷᩁᩥᩉᩦᨶᩮᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩪᨷᨣᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ. ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩪᨷᨣᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩅᩦᩈᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅᨲᨠᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨡᩮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ. ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅᨲᨠᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨡᩮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨽᩅᩮ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩥ. ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩣᩈᩮᩣ ᩍᨴᩴ ᨶᩣᨶᩣᨠᩁᨱᩴ ᩈᩩᨲᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᩋᩔᩩᨲᩅᨲᩣ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨣᨲᩥᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ.

“ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ‘ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᨲᨴᩔᩣᨴᩮᨲᩥ ᨲᩴ ᨶᩥᨠᩣᨾᩮᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨲᨴᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨻ᩠ᨻᩉᩩᩃᩅᩥᩉᩣᩁᩦ ᩋᨷᩁᩥᩉᩦᨶᩮᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩪᨷᨣᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ. ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩪᨷᨣᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅᨲᨠᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨡᩮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ. ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅᨲᨠᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨡᩮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨽᩅᩮ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩥ. ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩣᩈᩮᩣ ᩍᨴᩴ ᨶᩣᨶᩣᨠᩁᨱᩴ ᩈᩩᨲᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᩋᩔᩩᨲᩅᨲᩣ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨣᨲᩥᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ.

“ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ‘ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦ’ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᨲᨴᩔᩣᨴᩮᨲᩥ ᨲᩴ ᨶᩥᨠᩣᨾᩮᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨲᨴᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨻ᩠ᨻᩉᩩᩃᩅᩥᩉᩣᩁᩦ ᩋᨷᩁᩥᩉᩦᨶᩮᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩪᨷᨣᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ. ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩪᨷᨣᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅᨲᨠᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨡᩮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ. ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅᨲᨠᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨡᩮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨽᩅᩮ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩥ. ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ , ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩣᩈᩮᩣ ᩍᨴᩴ ᨶᩣᨶᩣᨠᩁᨱᩴ ᩈᩩᨲᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᩋᩔᩩᨲᩅᨲᩣ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨣᨲᩥᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ. ‘ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ’”ᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ.

᪘. ᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪘. “ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ. ᨠᨲᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ? ᩈᩦᩃᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ. ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩦᩃᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩥᩈᩩᨱᩅᩣᨧᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ,

ផរុសវាចា ហោតិ, សម្ផប្បលាបី ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សីលវិបត្តិ។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ចិត្តវិបត្តិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អភិជ្ឈាលុ ហោតិ ព្យាបន្នចិត្តោ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ចិត្តវិបត្តិ។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិវិបត្តិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ វិបរីតទស្សនោ – ‘នត្ថិ ទិន្នំ, នត្ថិ យិដ្ឋំ, នត្ថិ ហុតំ, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ , កម្មានំ ផលំ វិបាកោ, នត្ថិ អយំ លោកោ, នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ មាតា, នត្ថិ បិតា, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ លោកេ សមណព្រាហ្មណា សម្មគ្គតា សម្មាបដិបន្នា យេ ឥមញ្ច លោកំ បរញ្ច លោកំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេន្តី’តិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិវិបត្តិ។ សីលវិបត្តិហេតុ វា, ភិក្ខវេ, សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជន្តិ; ចិត្តវិបត្តិហេតុ វា, ភិក្ខវេ, សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជន្តិ; ទិដ្ឋិវិបត្តិហេតុ វា, ភិក្ខវេ, សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជន្តិ។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ វិបត្តិយោតិ។

“តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, សម្បទា។ កតមា តិស្សោ? សីលសម្បទា, ចិត្តសម្បទា, ទិដ្ឋិសម្បទា។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, សីលសម្បទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សីលសម្បទា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ចិត្តសម្បទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ អព្យាបន្នចិត្តោ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ចិត្តសម្បទា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិសម្បទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ អវិបរីតទស្សនោ – ‘អត្ថិ ទិន្នំ, អត្ថិ យិដ្ឋំ, អត្ថិ ហុតំ, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ, អត្ថិ អយំ លោកោ, អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ មាតា, អត្ថិ បិតា, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ លោកេ សមណព្រាហ្មណា សម្មគ្គតា សម្មាបដិបន្នា យេ ឥមញ្ច លោកំ បរញ្ច លោកំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេន្តី’តិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិសម្បទា។ សីលសម្បទាហេតុ វា, ភិក្ខវេ, សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តិ; ចិត្តសម្បទាហេតុ វា, ភិក្ខវេ, សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តិ ; ទិដ្ឋិសម្បទាហេតុ វា, ភិក្ខវេ, សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តិ។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ សម្បទា”តិ។ បញ្ចមំ។

៩។ អបណ្ណកសុត្តំ

១១៨។ “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, វិបត្តិយោ។ កតមា តិស្សោ? សីលវិបត្តិ, ចិត្តវិបត្តិ, ទិដ្ឋិវិបត្តិ។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, សីលវិបត្តិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ...បេ... សម្ផប្បលាបី ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សីលវិបត្តិ។

“ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕວິປຕ຺ຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອຠິຊ຺ຌາລຸ ໂຫຕິ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕວິປຕ຺ຕິ.

“ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຏ຺ຐິວິປຕ຺ຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂກ ໂຫຕິ ວິປຣີຕທສ຺ສໂນ – ‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ...ເປ... ເຍ ອິມຎ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຎ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີ’ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຏ຺ຐິວິປຕ຺ຕິ. ສີລວິປຕ຺ຕິເຫຕຸ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ...ເປ... ທິຏ຺ຐິວິປຕ຺ຕິເຫຕຸ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປຓ຺ຓໂກ ມຓິ ອຸທ຺ຘໍ ຂິຕ຺ໂຕ ເຍນ ເຍເນວ ປຕິຏ຺ຐາຕິ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕໍເຍວ ປຕິຏ຺ຐາຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສີລວິປຕ຺ຕິເຫຕຸ ວາ ສຕ຺ຕາ...ເປ... ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ວິປຕ຺ຕິໂຍ.

“ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ປທາ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ສີລສມ຺ປທາ, ຈິຕ຺ຕສມ຺ປທາ, ທິຏ຺ຐິສມ຺ປທາ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສີລສມ຺ປທາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ...ເປ... ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສີລສມ຺ປທາ.

“ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕສມ຺ປທາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອນຠິຊ຺ຌາລຸ ໂຫຕິ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕສມ຺ປທາ.

“ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຏ຺ຐິສມ຺ປທາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂກ ໂຫຕິ ອວິປຣີຕທສ຺ສໂນ – ‘ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ອຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ...ເປ... ເຍ ອິມຎ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຎ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີ’ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຏ຺ຐິສມ຺ປທາ. ສີລສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ຈິຕ຺ຕສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ...ເປ... ທິຏ຺ຐິສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປຓ຺ຓໂກ ມຓິ ອຸທ຺ຘໍ ຂິຕ຺ໂຕ ເຍນ ເຍເນວ ປຕິຏ຺ຐາຕິ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕໍເຍວ ປຕິຏ຺ຐາຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສີລສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຈິຕ຺ຕສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ ສຕ຺ຕາ...ເປ... ທິຏ຺ຐິສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ສມ຺ປທາ”ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ກມ຺ມນ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໐. “ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິປຕ຺ຕິໂຍ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ກມ຺ມນ຺ຕວິປຕ຺ຕິ, ອາຊີວວິປຕ຺ຕິ, ທິຏ຺ຐິວິປຕ຺ຕິ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ກມ຺ມນ຺ຕວິປຕ຺ຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ...ເປ... ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກມ຺ມນ຺ຕວິປຕ຺ຕິ.

“ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຊີວວິປຕ຺ຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ມິຈ຺ຉາອາຊີໂວ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຉາອາຊີເວນ ຊີວິກໍ [ຊີວິຕໍ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ກ.)] ກເປ຺ປຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຊີວວິປຕ຺ຕິ.

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិវិបត្តិ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ វិបរីតទស្សនោ – ‘នត្ថិ ទិន្នំ, នត្ថិ យិដ្ឋំ...បេ... យេ ឥមញ្ច លោកំ បរញ្ច លោកំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេន្តី’តិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិវិបត្តិ។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ វិបត្តិយោតិ។

“តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, សម្បទា។ កតមា តិស្សោ? កម្មន្តសម្បទា, អាជីវសម្បទា, ទិដ្ឋិសម្បទា។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, កម្មន្តសម្បទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ...បេ... សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មន្តសម្បទា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, អាជីវសម្បទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សម្មាអាជីវោ ហោតិ, សម្មាអាជីវេន ជីវិកំ កប្បេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អាជីវសម្បទា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិសម្បទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ អវិបរីតទស្សនោ – ‘អត្ថិ ទិន្នំ, អត្ថិ យិដ្ឋំ...បេ... យេ ឥមញ្ច លោកំ បរញ្ច លោកំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេន្តី’តិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិសម្បទា។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ សម្បទា”តិ។ សត្តមំ។

៨. បឋមសោចេយ្យសុត្តំ

១១៨. “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, សោចេយ្យានិ។ កតមានិ តីណិ? កាយសោចេយ្យំ, វចីសោចេយ្យំ, មនោសោចេយ្យំ។ កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កាយសោចេយ្យំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កាយសោចេយ្យំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, វចីសោចេយ្យំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ, វចីសោចេយ្យំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, មនោសោចេយ្យំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ អព្យាបន្នចិត្តោ សម្មាទិដ្ឋិកោ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, មនោសោចេយ្យំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ សោចេយ្យានី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. ទុតិយសោចេយ្យសុត្តំ

១១៩. “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, សោចេយ្យានិ។ កតមានិ តីណិ? កាយសោចេយ្យំ, វចីសោចេយ្យំ, មនោសោចេយ្យំ។ កតមញ្ច, ភិក្ខវេ,

កាយសោចេយ្យំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, អព្រហ្មចរិយា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កាយសោចេយ្យំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, វចីសោចេយ្យំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, វចីសោចេយ្យំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, មនោសោចេយ្យំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ កាមច្ឆន្ទំ – ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ កាមច្ឆន្ទោ’តិ បជានាតិ; អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ កាមច្ឆន្ទំ – ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ កាមច្ឆន្ទោ’តិ បជានាតិ; យថា ច អនុប្បន្នស្ស កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; យថា ច ឧប្បន្នស្ស កាមច្ឆន្ទស្ស បហានំ ហោតិ , តញ្ច បជានាតិ; យថា ច បហីនស្ស កាមច្ឆន្ទស្ស អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ ព្យាបាទំ – ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ ព្យាបាទោ’តិ បជានាតិ; អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ ព្យាបាទំ – ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ ព្យាបាទោ’តិ បជានាតិ; យថា ច អនុប្បន្នស្ស ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; យថា ច ឧប្បន្នស្ស ព្យាបាទស្ស បហានំ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; យថា ច បហីនស្ស ព្យាបាទស្ស អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ ថិនមិទ្ធំ – ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ ថិនមិទ្ធ’ន្តិ បជានាតិ; អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ ថិនមិទ្ធំ – ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ ថិនមិទ្ធ’ន្តិ បជានាតិ; យថា ច អនុប្បន្នស្ស ថិនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; យថា ច ឧប្បន្នស្ស ថិនមិទ្ធស្ស បហានំ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; យថា ច បហីនស្ស ថិនមិទ្ធស្ស អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ – ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ច’ន្តិ បជានាតិ; អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ – ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ច’ន្តិ បជានាតិ; យថា ច អនុប្បន្នស្ស ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; យថា ច ឧប្បន្នស្ស ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស បហានំ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; យថា ច បហីនស្ស ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ វិចិកិច្ឆំ – ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ វិចិកិច្ឆា’តិ បជានាតិ; អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ វិចិកិច្ឆំ – ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ វិចិកិច្ឆា’តិ បជានាតិ; យថា ច អនុប្បន្នាយ វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទោ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; យថា ច ឧប្បន្នាយ វិចិកិច្ឆាយ បហានំ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ; យថា ច បហីនាយ វិចិកិច្ឆាយ អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ, តញ្ច បជានាតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, មនោសោចេយ្យំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ សោចេយ្យានីតិ។

[ឥតិវុ. ៦៦] “កាយសុចិំ វចីសុចិំ, ចេតោសុចិំ អនាសវំ;

សុចិំ សោចេយ្យសម្បន្នំ, អាហុ និន្ហាតបាបក”ន្តិ។ នវមំ;

១០. មោនេយ្យសុត្តំ

១២៣. “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, មោនេយ្យានិ។ កតមានិ តីណិ? កាយមោនេយ្យំ, វចីមោនេយ្យំ, មនោមោនេយ្យំ។ កតមញ្ច, ភិក្ខវេ,

កាយមោនេយ្យំ ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, អព្រហ្មចរិយា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កាយមោនេយ្យំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, វចីមោនេយ្យំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, វចីមោនេយ្យំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, មនោមោនេយ្យំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, មនោមោនេយ្យំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ មោនេយ្យានី”តិ។

“កាយមុនិំ វចីមុនិំ, ចេតោមុនិំ អនាសវំ;

មុនិំ មោនេយ្យសម្បន្នំ, អាហុ សព្ពប្បហាយិន”ន្តិ។ នវមំ;

អាបាយិកវគ្គោ ទុតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អាបាយិកោ ទុល្លភោ អប្បមេយ្យំ, អានេញ្ជវិបត្តិសម្បទា;

អបណ្ណកោ ច កម្មន្តោ, ទ្វេ សោចេយ្យានិ មោនេយ្យន្តិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១៣) ៣. កុសិនារវគ្គោ

១. កុសិនារសុត្តំ

១២៤. ឯកំ សមយំ ភគវា កុសិនារាយំ វិហរតិ ពលិហរណេ វនសណ្ឌេ. តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ. “ភទន្តេ”តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ. ភគវា ឯតទវោច –

“ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អញ្ញតរំ គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរតិ. តមេនំ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា ឧបសង្កមិត្វា ស្វាតនាយ ភត្តេន និមន្តេតិ. អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អធិវាសេតិ. សោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តស្ស គហបតិស្ស វា គហបតិបុត្តស្ស វា និវេសនំ តេនុបសង្កមតិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទតិ. តមេនំ សោ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេតិ សម្បវារេតិ.

“តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘សាធុ វត មាយំ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេតិ សម្បវារេតី’តិ. ឯវម្បិស្ស ហោតិ – ‘អហោ វត មាយំ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា អាយតិម្បិ ឯវរូបេន បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេយ្យ សម្បវារេយ្យា’តិ! សោ តំ បិណ្ឌបាតំ គធិតោ [គថិតោ (ស្យា. កំ. ក.)] មុច្ឆិតោ អជ្ឈោសន្នោ [អជ្ឈាបន្នោ (សី. ក.) អជ្ឈោបន្នោ (ពី. ក)] អនាទីនវទស្សាវី អនិស្សរណបញ្ញោ បរិភុញ្ជតិ. សោ តត្ថ កាមវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ, ព្យាបាទវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ, វិហិំសាវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ. ឯវរូបស្សាហំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ទិន្នំ ន មហប្ផលន្តិ វទាមិ. តំ កិស្ស ហេតុ? បមត្តោ ហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិហរតិ.

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អញ្ញតរំ គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរតិ. តមេនំ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា ឧបសង្កមិត្វា ស្វាតនាយ ភត្តេន និមន្តេតិ. អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អធិវាសេតិ. សោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តស្ស គហបតិស្ស វា គហបតិបុត្តស្ស វា និវេសនំ តេនុបសង្កមតិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទតិ. តមេនំ សោ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេតិ សម្បវារេតិ.

“តស្ស ន ឯវំ ហោតិ – ‘សាធុ វត មាយំ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេតិ សម្បវារេតី’តិ. ឯវម្បិស្ស ន ហោតិ – ‘អហោ វត មាយំ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា អាយតិម្បិ ឯវរូបេន បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេយ្យ សម្បវារេយ្យា’តិ! សោ តំ បិណ្ឌបាតំ អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈោសន្នោ អាទីនវទស្សាវី និស្សរណបញ្ញោ បរិភុញ្ជតិ. សោ តត្ថ នេក្ខម្មវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ, អព្យាបាទវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ, អវិហិំសាវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ.

ເອວຣູປສ຺ສາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕີ”ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ຠຓ຺ຑນສຸຕ຺ຕໍ

໑໒໕. “ຍສ຺ມິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ຠຓ຺ຑນຊາຕາ ກລຫຊາຕາ ວິວາທາປນ຺ນາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມຸຂສຕ຺ຕີຫິ ວິຕຸທນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ມນສິ ກາຕຸມ຺ປິ ເມ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາ ນ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ປເຄວ ຄນ຺ຕຸໍ! ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມິ – ‘ອທ຺ຘາ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ, ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ [ພຫຸລີອກໍສຸ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)]. ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ? ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກໍ, ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ, ອວິຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ – ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ. ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ? ກາມວິຕກ຺ກໍ, ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ, ວິຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ – ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ’. ຍສ຺ມິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ຠຓ຺ຑນຊາຕາ ກລຫຊາຕາ ວິວາທາປນ຺ນາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມຸຂສຕ຺ຕີຫິ ວິຕຸທນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ມນສິ ກາຕຸມ຺ປິ ເມ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາ ນ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ປເຄວ ຄນ຺ຕຸໍ! ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມິ – ‘ອທ຺ຘາ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ, ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ’”.

“ຍສ຺ມິໍ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີຠູຕາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ຄນ຺ຕຸມ຺ປິ ເມ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ປເຄວ ມນສິ ກາຕຸໍ! ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມິ – ‘ອທ຺ຘາ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ, ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ. ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ? ກາມວິຕກ຺ກໍ, ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ, ວິຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ – ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ. ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ? ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກໍ, ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ, ອວິຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ – ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ’. ຍສ຺ມິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີຠູຕາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ຄນ຺ຕຸມ຺ປິ ເມ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ປເຄວ ມນສິ ກາຕຸໍ! ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມິ – ‘ອທ຺ຘາ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ, ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ’”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ໂຄຕມກເຈຕິຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໒໖. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ໂຄຕມເກ ເຈຕິເຍ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – “ຠິກ຺ຂໂວ”ຕິ. “ຠທ຺ທນ຺ເຕ”ຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ –

“ອຠິຎ຺ຎາຍາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ, ໂນ ອນຠິຎ຺ຎາຍ. ສນິທານາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ, ໂນ ອນິທານໍ. ສປ຺ປາຏິຫາຣິຍາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ, ໂນ ອປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠິຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມໍ ເທສຍໂຕ ໂນ ອນຠິຎ຺ຎາຍ, ສນິທານໍ ຘມ຺ມໍ ເທສຍໂຕ ໂນ ອນິທານໍ, ສປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ ຘມ຺ມໍ ເທສຍໂຕ ໂນ ອປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ, ກຣຓີໂຍ ໂອວາໂທ, ກຣຓີຍາ ອນຸສາສນີ. ອລຎ຺ຈ ປນ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຸຏ຺ຐິຍາ, ອລໍ ອຕ຺ຕມນຕາຍ, ອລໍ ໂສມນສ຺ສາຍ – ‘ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ຠຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ສງ຺ໂຄ’”ຕິ.

ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនា តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុំ។ ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មិំ ភញ្ញមានេ សហស្សី លោកធាតុ អកម្បិត្ថាតិ។ តតិយំ។

៤. ភរណ្ឌុកាលាមសុត្តំ

១២៧. ឯកំ សមយំ ភគវា កោសលេសុ ចារិកំ ចរមានោ យេន កបិលវត្ថុ តទវសរិ។ អស្សោសិ ខោ មហានាមោ សក្កោ – “ភគវា កិរ កបិលវត្ថុំ អនុប្បត្តោ”តិ។ អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ មហានាមំ សក្កំ ភគវា ឯតទវោច –

“គច្ឆ, មហានាម, កបិលវត្ថុស្មិំ, តថារូបំ អាវសថំ ជាន យត្ថជ្ជ មយំ ឯករត្តិំ វិហរេយ្យាមា”តិ។ “ឯវំ , ភន្តេ”តិ ខោ មហានាមោ សក្កោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា កបិលវត្ថុំ បវិសិត្វា កេវលកប្បំ កបិលវត្ថុំ អន្វាហិណ្ឌន្តោ [អាហិណ្ឌន្តោ (ស្យា។ កំ។)] នាទ្ទស កបិលវត្ថុស្មិំ តថារូបំ អាវសថំ យត្ថជ្ជ ភគវា ឯករត្តិំ វិហរេយ្យ។

អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “នត្ថិ, ភន្តេ, កបិលវត្ថុស្មិំ តថារូបោ អាវសថោ យត្ថជ្ជ ភគវា ឯករត្តិំ វិហរេយ្យ។ អយំ, ភន្តេ, ភរណ្ឌុ កាលាមោ ភគវតោ បុរាណសព្រហ្មចារី។ តស្សជ្ជ ភគវា អស្សមេ ឯករត្តិំ វិហរតូ”តិ។ “គច្ឆ, មហានាម, សន្ថរំ បញ្ញាបេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ មហានាមោ សក្កោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យេន ភរណ្ឌុស្ស កាលាមស្ស អស្សមោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា សន្ថរំ បញ្ញាបេត្វា ឧទកំ ឋបេត្វា បាទានំ ធោវនាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សន្ថតោ, ភន្តេ, សន្ថារោ, ឧទកំ ឋបិតំ បាទានំ ធោវនាយ។ យស្សទានិ, ភន្តេ, ភគវា កាលំ មញ្ញតី”តិ។

អថ ខោ ភគវា យេន ភរណ្ឌុស្ស កាលាមស្ស អស្សមោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា បាទេ បក្ខាលេសិ។ អថ ខោ មហានាមស្ស សក្កស្ស ឯតទហោសិ – “អកាលោ ខោ អជ្ជ ភគវន្តំ បយិរុបាសិតុំ។ កិលន្តោ ភគវា។ ស្វេ ទានាហំ ភគវន្តំ បយិរុបាសិស្សាមី”តិ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ មហានាមំ សក្កំ ភគវា ឯតទវោច – “តយោ ខោមេ, មហានាម, សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? ឥធ, មហានាម, ឯកច្ចោ សត្ថា កាមានំ បរិញ្ញំ បញ្ញាបេតិ; ន រូបានំ បរិញ្ញំ បញ្ញាបេតិ, ន វេទនានំ បរិញ្ញំ បញ្ញាបេតិ។ ឥធ បន, មហានាម, ឯកច្ចោ សត្ថា កាមានំ បរិញ្ញំ បញ្ញាបេតិ , រូបានំ បរិញ្ញំ បញ្ញាបេតិ; ន វេទនានំ បរិញ្ញំ បញ្ញាបេតិ។ ឥធ បន, មហានាម,

ເອກເຈ຺ຈ ສຕ຺ຖາ ກາມານໍ ປຣິຎ຺ຎໍ ປຎ຺ຎາເປຕິ, ຣູປານໍ ປຣິຎ຺ຎໍ ປຎ຺ຎາເປຕິ, ເວທນານໍ ປຣິຎ຺ຎໍ ປຎ຺ຎາເປຕິ. ອິເມ ໂຂ, ມຫານາມ, ຕໂຍ ສຕ຺ຖາໂຣ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ‘ອິເມສໍ, ມຫານາມ, ຕິຓ຺ຓໍ ສຕ຺ຖາຣານໍ ເອກາ ນິຏ຺ຐາ ອຸທາຫຸ ປຸຖຸ ນິຏ຺ຐາ’”ຕິ?

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຠຣຓ຺ຑຸ ກາລາໂມ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ – “ເອກາຕິ, ມຫານາມ, ວເທຫີ”ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຠຄວາ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ – “ນານາຕິ, ມຫານາມ, ວເທຫີ”ຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຣຓ຺ຑຸ ກາລາໂມ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ – “ເອກາຕິ, ມຫານາມ, ວເທຫີ”ຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ – “ນານາຕິ, ມຫານາມ, ວເທຫີ”ຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຣຓ຺ຑຸ ກາລາໂມ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ – “ເອກາຕິ, ມຫານາມ , ວເທຫີ”ຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ – “ນານາຕິ, ມຫານາມ, ວເທຫີ”ຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຣຓ຺ຑຸສ຺ສ ກາລາມສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ – “ມເຫສກ຺ຂສ຺ສ ວຕມ຺ຫິ ມຫານາມສ຺ສ ສກ຺ກສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ຍາວຕຕິຍໍ ອປສາທິໂຕ. ຍໍນູນາຫໍ ກປິລວຕ຺ຖຸມ຺ຫາ ປກ຺ກເມຍ຺ຍນ຺”ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຣຓ຺ຑຸ ກາລາໂມ ກປິລວຕ຺ຖຸມ຺ຫາ ປກ຺ກາມິ. ຍໍ ກປິລວຕ຺ຖຸມ຺ຫາ ປກ຺ກາມິ ຕຖາ ປກ຺ກນ຺ໂຕວ ອໂຫສິ ນ ປຸນ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉີຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ຫຕ຺ຖກສຸຕ຺ຕໍ

໑໒໕. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ຫຕ຺ຖໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ອຠິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຠິກ຺ກນ຺ຕວຓ຺ໂຓ ເກວລກປ຺ປໍ ເຊຕວນໍ ໂອຠາເສຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ – “ຠຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ຐສ຺ສາມີ”ຕິ ໂອສີທຕິເປວ ສໍສີທຕິເປວ [ໂອສີທຕິ ເຈວ ສໍສີທຕິ ຈ (ສີ. ປີ.), ໂອສີທຕິ ສໍສີທຕິ (ສ຺ຍາ. ກໍ.)], ນ ສກ຺ໂກຕິ ສຓ຺ຐາຕຸໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສປ຺ປິ ວາ ເຕລໍ ວາ ວາລຸກາຍ ອາສິຕ຺ຕໍ ໂອສີທຕິເປວ ສໍສີທຕິເປວ, ນ ສຓ຺ຐາຕິ; ເອວເມວໍ ຫຕ຺ຖໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ – “ຠຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ຐສ຺ສາມີ”ຕິ ໂອສີທຕິເປວ ສໍສີທຕິເປວ, ນ ສກ຺ໂກຕິ ສຓ຺ຐາຕຸໍ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຫຕ຺ຖກໍ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ໂອຬາຣິກໍ, ຫຕ຺ຖກ, ອຕ຺ຕຠາວໍ ອຠິນິມ຺ມິນາຫີ”ຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”ຕິ, ໂຂ ຫຕ຺ຖໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ໂອຬາຣິກໍ ອຕ຺ຕຠາວໍ ອຠິນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕໍ ໂຂ ຫຕ຺ຖກໍ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ –

“ເຍ ເຕ, ຫຕ຺ຖກ, ທມ຺ມາ ປຸພ຺ເພ ມນຸສ຺ສຠູຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິໂນ ອເຫສຸໍ, ອປິ ນຸ ເຕ ເຕ ທມ຺ມາ ເອຕຣຫິ ປວຕ຺ຕິໂນ”ຕິ? “ເຍ ຈ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ທມ຺ມາ ປຸພ຺ເພ ມນຸສ຺ສຠູຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິໂນ ອເຫສຸໍ, ເຕ ຈ ເມ ທມ຺ມາ ເອຕຣຫິ ປວຕ຺ຕິໂນ; ເຍ ຈ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ທມ຺ມາ ປຸພ຺ເພ ມນຸສ຺ສຠູຕສ຺ສ ນປ຺ປວຕ຺ຕິໂນ ອເຫສຸໍ, ເຕ ຈ ເມ ທມ຺ມາ ເອຕຣຫິ ປວຕ຺ຕິໂນ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ເອຕຣຫິ ອາກິຓ຺ໂຓ ວິຫຣຕິ ຠິກ຺ຂູຫິ ຠິກ຺ຂຸນີຫິ ອຸປາສເກຫິ ອຸປາສິກາຫິ ຣາຊູຫິ ຣາຊມຫາມຕ຺ເຕຫິ ຕິຕ຺ຖິເຍຫິ ຕິຕ຺ຖິຍສາວເກຫິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອາກິຓ຺ໂຓ ວິຫຣາມິ ເທວປຸຕ຺ເຕຫິ.

ទូរតោបិ, ភន្តេ, ទេវបុត្តា អាគច្ឆន្តិ ហត្ថកស្ស ទេវបុត្តស្ស សន្តិកេ ‘ធម្មំ សោស្សាមា’តិ។ តិណ្ណាហំ, ភន្តេ, ធម្មានំ អតិត្តោ អប្បដិវានោ កាលង្កតោ។ កតមេសំ តិណ្ណំ? ភគវតោ អហំ, ភន្តេ, ទស្សនស្ស អតិត្តោ អប្បដិវានោ កាលង្កតោ; សទ្ធម្មសវនស្សាហំ, ភន្តេ, អតិត្តោ អប្បដិវានោ កាលង្កតោ; សង្ឃស្សាហំ, ភន្តេ, ឧបដ្ឋានស្ស អតិត្តោ អប្បដិវានោ កាលង្កតោ។ ឥមេសំ ខោ អហំ, ភន្តេ, តិណ្ណំ ធម្មានំ អតិត្តោ អប្បដិវានោ កាលង្កតោ”តិ។

“នាហំ ភគវតោ ទស្សនស្ស, តិត្តិយជ្ឈគា [តិត្តិ តិត្តិសម្ភចំ (ក។)] កុទាចនំ;

សង្ឃស្ស ឧបដ្ឋានស្ស, សទ្ធម្មសវនស្ស ច។

“អធិសីលំ សិក្ខមានោ, សទ្ធម្មសវនេ រតោ;

តិណ្ណំ ធម្មានំ អតិត្តោ, ហត្ថកោ អវិហំ គតោ”តិ។ បឋមំ;

៩។ កដុវិយសុត្តំ

១២៨។ ឯកំ សមយំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ ពារាណសិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា គោយោគបិលក្ខស្មិំ [គោយោគមិលក្ខស្មិំ (ស្យា។ កំ។ ក។)] បិណ្ឌាយ ចរមានោ [ចរមានំ (ក។)] អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ រិត្តស្សាទំ ពាហិរស្សាទំ មុដ្ឋស្សតិំ អសម្បជានំ អសមាហិតំ វិព្ភន្តចិត្តំ បាកតិន្ទ្រិយំ។ ទិស្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច –

“មា ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, អត្តានំ កដុវិយមកាសិ។ តំ វត ភិក្ខុ កដុវិយកតំ អត្តានំ អាមគន្ធេន [អាមគន្ធេ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] អវស្សុតំ មក្ខិកា នានុបតិស្សន្តិ នាន្វាស្សវិស្សន្តីតិ [នានុពន្ធិស្សន្តិ (ក។)], នេតំ ឋានំ វិជ្ជតី”តិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតា ឥមិនា ឱវាទេន ឱវទិតោ សំវេគមាបាទិ។ អថ ខោ ភគវា ពារាណសិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

“ឥធាហំ, ភិក្ខវេ, បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ ពារាណសិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិំ។ អទ្ទសំ ខោ អហំ, ភិក្ខវេ, គោយោគបិលក្ខស្មិំ បិណ្ឌាយ ចរមានោ អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ រិត្តស្សាទំ ពាហិរស្សាទំ មុដ្ឋស្សតិំ អសម្បជានំ អសមាហិតំ វិព្ភន្តចិត្តំ បាកតិន្ទ្រិយំ។ ទិស្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចំ –

“‘មា ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, អត្តានំ កដុវិយមកាសិ។ តំ វត ភិក្ខុ កដុវិយកតំ អត្តានំ អាមគន្ធេន អវស្សុតំ មក្ខិកា នានុបតិស្សន្តិ នាន្វាស្សវិស្សន្តីតិ, នេតំ ឋានំ វិជ្ជតី’តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ ភិក្ខុ មយា ឥមិនា ឱវាទេន ឱវទិតោ សំវេគមាបាទី”តិ។ ឯវំ វុត្តេ

អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កិំ នុ ខោ, ភន្តេ, កដុវិយំ? កោ អាមគន្ធោ? កា មក្ខិកា”តិ?

“អភិជ្ឈា ខោ, ភិក្ខុ, កដុវិយំ; ព្យាបាទោ អាមគន្ធោ; បាបកា អកុសលា វិតក្កា មក្ខិកា។ តំ វត, ភិក្ខុ, កដុវិយកតំ អត្តានំ អាមគន្ធេ អវស្សុតំ មក្ខិកា នានុបតិស្សន្តិ នាន្វាស្សវិស្សន្តីតិ, នេតំ ឋានំ វិជ្ជតី”តិ។

“អគុត្តំ ចក្ខុសោតស្មិំ, ឥន្ទ្រិយេសុ អសំវុតំ;

មក្ខិកានុបតិស្សន្តិ, សង្កប្បា រាគនិស្សិតា។

“កដុវិយកតោ ភិក្ខុ, អាមគន្ធេ អវស្សុតោ;

អារកា ហោតិ និព្ពានា, វិឃាតស្សេវ ភាគវា។

“គាមេ វា យទិ វារញ្ញេ, អលទ្ធា សមថមត្តនោ [សមមត្តនោ (សី. ស្យា. កំ.), សមុមត្តនោ (បី.)];

បរេតិ [ចរេតិ (ស្យា. កំ.)] ពាលោ ទុម្មេធោ, មក្ខិកាហិ បុរក្ខតោ។

“យេ ច សីលេន សម្បន្នា, បញ្ញាយុបសមេ រតា;

ឧបសន្តា សុខំ សេន្តិ, នាសយិត្វាន មក្ខិកា”តិ។ ឆដ្ឋំ;

៧. បឋមអនុរុទ្ធសុត្តំ

១៣០. អថ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥធាហំ, ភន្តេ, ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន មាតុគាមំ បស្សាមិ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជមានំ។ កតិហិ នុ ខោ, ភន្តេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ មាតុគាមោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតី”តិ?

“តីហិ ខោ, អនុរុទ្ធ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ មាតុគាមោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ។ កតមេហិ

តីហិ? ឥធ, អនុរុទ្ធ, មាតុគាមោ បុព្ពណ្ហសមយំ មច្ឆេរមលបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ, មជ្ឈន្ហិកសមយំ ឥស្សាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ, សាយន្ហសមយំ កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ។ ឥមេហិ ខោ, អនុរុទ្ធ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ មាតុគាមោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតី”តិ។ សត្តមំ។

៨. ទុតិយអនុរុទ្ធសុត្តំ

១៣០។ អថ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា សារិបុត្តេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “ឥធាហំ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សហស្សំ លោកំ វោលោកេមិ។ អារទ្ធំ ខោ បន មេ វីរិយំ អសល្លីនំ, ឧបដ្ឋិតា សតិ អសម្មុដ្ឋា [អបម្មុដ្ឋា (សី។), អបមុដ្ឋា (ស្យា។ កំ។)], បស្សទ្ធោ កាយោ អសារទ្ធោ, សមាហិតំ ចិត្តំ ឯកគ្គំ។ អថ ច បន មេ នានុបាទាយ [ន អនុបាទាយ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតី”តិ។

“យំ ខោ តេ, អាវុសោ អនុរុទ្ធ, ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សហស្សំ លោកំ វោលោកេមី’តិ, ឥទំ តេ មានស្មិំ។ យម្បិ តេ, អាវុសោ អនុរុទ្ធ, ឯវំ ហោតិ – ‘អារទ្ធំ ខោ បន មេ វីរិយំ អសល្លីនំ, ឧបដ្ឋិតា សតិ អសម្មុដ្ឋា, បស្សទ្ធោ កាយោ អសារទ្ធោ, សមាហិតំ ចិត្តំ ឯកគ្គ’ន្តិ, ឥទំ តេ ឧទ្ធច្ចស្មិំ។ យម្បិ តេ, អាវុសោ អនុរុទ្ធ, ឯវំ ហោតិ – ‘អថ ច បន មេ នានុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតី’តិ, ឥទំ តេ កុក្កុច្ចស្មិំ។ សាធុ វតាយស្មា អនុរុទ្ធោ ឥមេ តយោ ធម្មេ បហាយ, ឥមេ តយោ ធម្មេ អមនសិករិត្វា អមតាយ ធាតុយា ចិត្តំ ឧបសំហរតូ”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ អបរេន សមយេន ឥមេ តយោ ធម្មេ បហាយ, ឥមេ តយោ ធម្មេ អមនសិករិត្វា អមតាយ ធាតុយា ចិត្តំ ឧបសំហរិ [ឧបសំហាសិ (ស្យា។ កំ។ បី។), ឧបសំហរតិ (ក។)]។ អថ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ – យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ, តទនុត្តរំ – ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ។ “ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា”តិ អព្ភញ្ញាសិ។ អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា អនុរុទ្ធោ អរហតំ អហោសីតិ។ អដ្ឋមំ។

៩. បដិច្ឆន្នសុត្តំ

១៣១។ “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, បដិច្ឆន្នានិ អាវហន្តិ [វហន្តិ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)], នោ វិវដានិ។ កតមានិ តីណិ? មាតុគាមោ, ភិក្ខវេ, បដិច្ឆន្នោ អាវហតិ, នោ វិវដោ; ព្រាហ្មណានំ, ភិក្ខវេ, មន្តា បដិច្ឆន្នា អាវហន្តិ, នោ វិវដា ; មិច្ឆាទិដ្ឋិ, ភិក្ខវេ, បដិច្ឆន្នា អាវហតិ, នោ វិវដា។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ បដិច្ឆន្នានិ អាវហន្តិ, នោ វិវដានិ។

“តីណិមានិ , ភិក្ខវេ, វិវដានិ វិរោចន្តិ, នោ បដិច្ឆន្នានិ។ កតមានិ តីណិ? ចន្ទមណ្ឌលំ, ភិក្ខវេ, វិវដំ វិរោចតិ, នោ បដិច្ឆន្នំ; សូរិយមណ្ឌលំ, ភិក្ខវេ, វិវដំ វិរោចតិ, នោ បដិច្ឆន្នំ; តថាគតប្បវេទិតោ ធម្មវិនយោ, ភិក្ខវេ, វិវដោ វិរោចតិ, នោ បដិច្ឆន្នោ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ វិវដានិ វិរោចន្តិ, នោ បដិច្ឆន្នានី”តិ។ នវមំ។

១០។ លេខសុត្តំ

១៣៣។ “តយោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ តយោ? បាសាណលេខូបមោ បុគ្គលោ, បថវិលេខូបមោ បុគ្គលោ, ឧទកលេខូបមោ បុគ្គលោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បាសាណលេខូបមោ បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អភិណ្ហំកុជ្ឈតិ។ សោ ច ខ្វស្ស កោធោ ទីឃរត្តំ អនុសេតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បាសាណេ លេខា ន ខិប្បំ លុជ្ជតិ វាតេន វា ឧទកេន វា, ចិរដ្ឋិតិកា ហោតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ អភិណ្ហំកុជ្ឈតិ។ សោ ច ខ្វស្ស កោធោ ទីឃរត្តំ អនុសេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បាសាណលេខូបមោ បុគ្គលោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បថវិលេខូបមោ បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អភិណ្ហំកុជ្ឈតិ។ សោ ច ខ្វស្ស កោធោ ន ទីឃរត្តំ អនុសេតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បថវិយា លេខា ខិប្បំ លុជ្ជតិ វាតេន វា ឧទកេន វា, ន ចិរដ្ឋិតិកា ហោតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ អភិណ្ហំកុជ្ឈតិ។ សោ ច ខ្វស្ស កោធោ ន ទីឃរត្តំ អនុសេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បថវិលេខូបមោ បុគ្គលោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ឧទកលេខូបមោ បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អាគាឡ្ហេនបិ វុច្ចមានោ ផរុសេនបិ វុច្ចមានោ អមនាបេនបិ វុច្ចមានោ សន្ធិយតិយេវ [... នេវ (ស្យា។ កំ។) ... នេន (បី។)] សំសន្ទតិយេវ [... នេវ (ស្យា។ កំ។) ... នេន (បី។)] សម្មោទតិយេវ [... នេវ (ស្យា។ កំ។) ... នេន (បី។)]។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ឧទកេ លេខា ខិប្បំយេវ បដិវិគច្ឆតិ, ន ចិរដ្ឋិតិកា ហោតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ អាគាឡ្ហេនបិ វុច្ចមានោ ផរុសេនបិ វុច្ចមានោ អមនាបេនបិ វុច្ចមានោ សន្ធិយតិយេវ សំសន្ទតិយេវ សម្មោទតិយេវ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឧទកលេខូបមោ បុគ្គលោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ [បុ។ ប។ ១៣៥]។ ទសមំ។

កុសិនារវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

កុសិនារភណ្ឌនា ចេវ, គោតមភរណ្ឌុហត្ថកោ;

ពក្ខុចិឃំ េច្ធ អត្ថុទ្ធា, បដិច្ឆត្តិ េលេលភ េត ចឃាតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១៤) ៤។ យោធាជីវវគ្គោ

១។ យោធាជីវសុត្តំ

១៣៤។ “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ យោធាជីវោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។ កតមេហិ តីហិ ? ឥធ, ភិក្ខវេ, យោធាជីវោ ទូរេ បាតី ច ហោតិ អក្ខណវេធី ច មហតោ ច កាយស្ស បទាលេតា។ ឥមេហិ, ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ យោធាជីវោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ...បេ... អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស។ កតមេហិ តីហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទូរេ បាតី ច ហោតិ អក្ខណវេធី ច មហតោ ច កាយស្ស បទាលេតា។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទូរេ បាតី ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ យា កាចិ វេទនា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យា ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វេទនំ [សព្ពា វេទនា (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ , ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ យា កាចិ សញ្ញា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យា ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ សញ្ញំ [សព្ពា សញ្ញា (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ យេ កេចិ សង្ខារា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យេ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពេ សង្ខារេ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទូរេ បាតី ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អក្ខណវេធី ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ; ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ; ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ; ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អក្ខណវេធី ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មហតោ កាយស្ស បទាលេតា ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មហន្តំ អវិជ្ជាក្ខន្ធំ បទាលេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មហតោ កាយស្ស បទាលេតា ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ...បេ... អនុត្តរំ

បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា”តិ។ បឋមំ។

២។ បរិសាសុត្តំ

១៣៤។ “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, បរិសា។ កតមា តិស្សោ? ឧក្កាចិតវិនីតា បរិសា, បដិបុច្ឆាវិនីតា បរិសា, យាវតាវិនីតា [យាវតជ្ឈាវិនីតា (អដ្ឋកថាយំ បាឋន្តរំ)] បរិសា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ បរិសា”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ មិត្តសុត្តំ

១៣៥។ “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ មិត្តោ សេវិតព្វោ។ កតមេហិ តីហិ? ( ) [(ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ) (ពី។ ក។)] ទុទ្ទទំ ទទាតិ, ទុក្ករំ ករោតិ, ទុក្ខមំ ខមតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ មិត្តោ សេវិតព្វោ”តិ។ តតិយំ។

៤។ ឧប្បាទាសុត្តំ

១៣៦។ “ឧប្បាទា វា, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ អនុប្បាទា វា តថាគតានំ, ឋិតាវ សា ធាតុ ធម្មដ្ឋិតតា ធម្មនិយាមតា។ សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា។ តំ តថាគតោ អភិសម្ពុជ្ឈតិ អភិសមេតិ។ អភិសម្ពុជ្ឈិត្វា អភិសមេត្វា អាចិក្ខតិ ទេសេតិ បញ្ញបេតិ បដ្ឋបេតិ វិវរតិ វិភជតិ ឧត្តានីករោតិ – ‘សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា’តិ។ ឧប្បាទា វា, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ អនុប្បាទា វា តថាគតានំ ឋិតាវ សា ធាតុ ធម្មដ្ឋិតតា ធម្មនិយាមតា។ សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា។ តំ តថាគតោ អភិសម្ពុជ្ឈតិ អភិសមេតិ។ អភិសម្ពុជ្ឈិត្វា អភិសមេត្វា អាចិក្ខតិ ទេសេតិ បញ្ញបេតិ បដ្ឋបេតិ វិវរតិ វិភជតិ ឧត្តានីករោតិ – ‘សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា’តិ។ ឧប្បាទា វា, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ អនុប្បាទា វា តថាគតានំ ឋិតាវ សា ធាតុ ធម្មដ្ឋិតតា ធម្មនិយាមតា។ សព្វេ ធម្មា អនត្តា។ តំ តថាគតោ អភិសម្ពុជ្ឈតិ អភិសមេតិ។ អភិសម្ពុជ្ឈិត្វា អភិសមេត្វា អាចិក្ខតិ ទេសេតិ បញ្ញបេតិ បដ្ឋបេតិ វិវរតិ វិភជតិ ឧត្តានីករោតិ – ‘សព្វេ ធម្មា អនត្តា’”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ កេសកម្ពលសុត្តំ

១៣៧។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យានិ កានិចិ តន្តាវុតានិ វត្ថានិ, កេសកម្ពលោ តេសំ បដិកិដ្ឋោ អក្ខាយតិ។ កេសកម្ពលោ, ភិក្ខវេ, សីតេ សីតោ, ឧណ្ហេ ឧណ្ហោ, ទុព្ពណ្ណោ, ទុគ្គន្ធោ, ទុក្ខសម្ផស្សោ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យានិ កានិចិ បុថុសមណព្រាហ្មណវាទានំ [សមណប្បវាទានំ (សី។ ស្យា។ កំ។ ពី។)] មក្ខលិវាទោ តេសំ បដិកិដ្ឋោ អក្ខាយតិ។

“មក្ខលិ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសោ ឯវំវាទី ឯវំទិដ្ឋិ – ‘នត្ថិ កម្មំ, នត្ថិ កិរិយំ, នត្ថិ វីរិយ’ន្តិ។ យេបិ តេ, ភិក្ខវេ, អហេសុំ អតីតមទ្ធានំ

ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᨲᩮᨸᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩤᨴᩣ ᨧᩮᩅ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩅᩤᨴᩣ ᨧ ᩅᩦᩁᩥᨿᩅᩤᨴᩣ ᨧ᪨ ᨲᩮᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨠ᩠ᨡᩃᩥ ᨾᩮᩣᨥᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨸᨭᩥᨻᩤᩉᨲᩥ – ‘ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩮᨸᩥ ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᨲᩮᨸᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩤᨴᩣ ᨧᩮᩅ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩅᩤᨴᩣ ᨧ ᩅᩦᩁᩥᨿᩅᩤᨴᩣ ᨧ᪨ ᨲᩮᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨠ᩠ᨡᩃᩥ ᨾᩮᩣᨥᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨸᨭᩥᨻᩤᩉᨲᩥ – ‘ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩤᨴᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨠᩥᩁᩥᨿᩅᩤᨴᩮᩣ ᨧ ᩅᩦᩁᩥᨿᩅᩤᨴᩮᩣ ᨧ᪨ ᨾᨾ᩠ᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨠ᩠ᨡᩃᩥ ᨾᩮᩣᨥᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨸᨭᩥᨻᩤᩉᨲᩥ – ‘ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿ’”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶᨴᩦᨾᩩᨡᩮ ᨡᩥᨸᩴ ᩏᨯ᩠ᨯᩮᨿ᩠ᨿ [ᩒᨯ᩠ᨯᩮᨿ᩠ᨿ (ᩈᩦ᪨)] ᨻᩉᩪᨶᩴ [ᨻᩉᩩᨶ᩠ᨶᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨾᨧ᩠ᨨᩣᨶᩴ ᩋᩉᩥᨲᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩋᨶᨿᩣᨿ ᨻ᩠ᨿᩈᨶᩣᨿ; ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨠ᩠ᨡᩃᩥ ᨾᩮᩣᨥᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩩᩔᨡᩥᨸᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨻᩉᩪᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩉᩥᨲᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩋᨶᨿᩣᨿ ᨻ᩠ᨿᩈᨶᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪙᪨ ᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪒᪙᪨ “ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ? ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ, ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ – ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪑᪐᪨ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪓᪐᪨ “ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨿᩮᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ? ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ, ᩈᩦᩃᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ – ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪑᪑᪨ ᩋᩔᨡᩊᩩᨦ᩠ᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪓᪑᪨ “ᨲᨿᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩔᨡᩊᩩᨦ᩠ᨠᩮ ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᨧ ᨸᩩᩁᩥᩈᨡᩊᩩᨦ᩠ᨠᩮ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳ, ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨳ; ᨽᩣᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩩᩴ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᨠᨲᨾᩮ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᩋᩔᨡᩊᩩᨦ᩠ᨠᩣ? ᩍᨵ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᩔᨡᩊᩩᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᨩᩅᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨶ ᩋᩣᩁᩮᩣᩉᨸᩁᩥᨱᩣᩉᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᩔᨡᩊᩩᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᨩᩅᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨧ; ᨶ ᩋᩣᩁᩮᩣᩉᨸᩁᩥᨱᩣᩉᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᩔᨡᩊᩩᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᨩᩅᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨧ ᩋᩣᩁᩮᩣᩉᨸᩁᩥᨱᩣᩉᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨧ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᩋᩔᨡᩊᩩᨦ᩠ᨠᩣ᪨

“ពតេយ ច, ភិក្ខវេច, តយោ បុរិសពញ្ញុគ្គលា? ព្ទគ, ភិក្ខវេច, ឲពេច្ចា បុរិសពញ្ញុគ្គលោ ដចសយ្យគេ្តា ហោតិ; ត ចណ្ឌសយ្យគេ្តា, ត អាគេទាហបរិលាហសយ្យគេ្តា។ ព្ទគ បត, ភិក្ខវេច, ឲពេច្ចា បុរិសពញ្ញុគ្គលោ ដចសយ្យគេ្តា ច ហោតិ ចណ្ឌសយ្យគេ្តា ច; ត អាគេទាហបរិលាហសយ្យគេ្តា។ ព្ទគ បត, ភិក្ខវេច, ឲពេច្ចា បុរិសពញ្ញុគ្គលោ ដចសយ្យគេ្តា ច ហោតិ ចណ្ឌសយ្យគេ្តា ច អាគេទាហបរិលាហសយ្យគេ្តា ច។

“ពឆញ្ញា, ភិក្ខវេច, បុរិសពញ្ញុគ្គលោ ដចសយ្យគេ្តា ហោតិ; ត ចណ្ឌសយ្យគេ្តា ត អាគេទាហបរិលាហសយ្យគេ្តា? ព្ទគ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ ‘ព្ទគំ ទុក្ខ’ន្តិ ឃថាភូតំ បជាតាតិ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខតិរោធកាមិតី បដិបទា’តិ ឃថាភូតំ បជាតាតិ។ ព្ទគយស្ស ដចស្មិំ ចគាយិ។ អភិធម្មេ គោ បត អភិចិតយេ បញ្ហាបុដ្ឋោ សំសាទេតិ [សំហិរេតិ (ព។)], តោ ចិស្សជ្ជេតិ។ ព្ទគយស្ស ត ចណ្ឌស្មិំ ចគាយិ។ ត គោ បត លាភី ហោតិ ចីចរបិណ្ឌបាតសេតាសតកិលាតប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាតំ។ ព្ទគយស្ស ត អាគេទាហបរិលាហស្មិំ ចគាយិ។ ឲចំ គោ, ភិក្ខវេច, បុរិសពញ្ញុគ្គលោ ដចសយ្យគេ្តា ហោតិ; ត ចណ្ឌសយ្យគេ្តា, ត អាគេទាហបរិលាហសយ្យគេ្តា។

“ពឆញ្ញា, ភិក្ខវេច, បុរិសពញ្ញុគ្គលោ ដចសយ្យគេ្តា ច ហោតិ ចណ្ឌសយ្យគេ្តា ច; ត អាគេទាហបរិលាហសយ្យគេ្តា? ព្ទគ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ ‘ព្ទគំ ទុក្ខ’ន្តិ ឃថាភូតំ បជាតាតិ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខតិរោធកាមិតី បដិបទា’តិ ឃថាភូតំ បជាតាតិ។ ព្ទគយស្ស ដចស្មិំ ចគាយិ។ អភិធម្មេ គោ បត អភិចិតយេ បញ្ហាបុដ្ឋោ ចិស្សជ្ជេតិ, តោ សំសាទេតិ។ ព្ទគយស្ស ចណ្ឌស្មិំ ចគាយិ។ ត បត លាភី ហោតិ ចីចរបិណ្ឌបាតសេតាសតកិលាតប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាតំ។ ព្ទគយស្ស ត អាគេទាហបរិលាហស្មិំ ចគាយិ។ ឲចំ គោ , ភិក្ខវេច, បុរិសពញ្ញុគ្គលោ ដចសយ្យគេ្តា ច ហោតិ ចណ្ឌសយ្យគេ្តា ច; ត អាគេទាហបរិលាហសយ្យគេ្តា។

“ពឆញ្ញា, ភិក្ខវេច, បុរិសពញ្ញុគ្គលោ ដចសយ្យគេ្តា ច ហោតិ ចណ្ឌសយ្យគេ្តា ច អាគេទាហបរិលាហសយ្យគេ្តា ច? ព្ទគ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ ‘ព្ទគំ ទុក្ខ’ន្តិ ឃថាភូតំ បជាតាតិ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខតិរោធកាមិតី បដិបទា’តិ ឃថាភូតំ បជាតាតិ។ ព្ទគយស្ស ដចស្មិំ ចគាយិ។ អភិធម្មេ គោ បត អភិចិតយេ បញ្ហាបុដ្ឋោ ចិស្សជ្ជេតិ, តោ សំសាទេតិ។ ព្ទគយស្ស ចណ្ឌស្មិំ ចគាយិ។ លាភី គោ បត ហោតិ ចីចរបិណ្ឌបាតសេតាសតកិលាតប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាតំ។ ព្ទគយស្ស អាគេទាហបរិលាហស្មិំ ចគាយិ។ ឲចំ គោ, ភិក្ខវេច, បុរិសពញ្ញុគ្គលោ ដចសយ្យគេ្តា ច ហោតិ ចណ្ឌសយ្យគេ្តា ច អាគេទាហបរិលាហសយ្យគេ្តា ច។ ព្ទមេ គោ, ភិក្ខវេច, តយោ បុរិសពញ្ញុគ្គលា”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ អប្បបរិស្សសុត្ត

១៣៧។ “តយោ ច, ភិក្ខវេច, អប្បបរិស្ស [អប្បបគិស្ស (សី ស្យា។ ពំ។ បី។)] គេសេស្សាមិ តយោ ច បុរិសបរិស្ស [បុរិសបគិស្ស (សី។ ស្យា។ ពំ។ បី។)]។ តំ សុណាថ, សាធុកំ យតសិ ពរោថ; ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឲចំ, ភន្តេ”តិ គោ តេ ភិក្ខូ ភគចតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគចា ឲតទចោច –

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, តយោ អប្បបរប្បា? ឮឆ, ភិក្ខវេ, ឲកេច្ចា អប្បបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ហោតិ; ត ចណ្ណឞយ្យត្តោ ត អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ៉ ឮឆ បត, ភិក្ខវេ, ឲកេច្ចា អប្បបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ហោតិ ចណ្ណឞយ្យត្តោ ច; ត អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ៉ ឮឆ បត, ភិក្ខវេ, ឲកេច្ចា អប្បបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ច ហោតិ ចណ្ណឞយ្យត្តោ ច អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ ច៉ ឮមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ អប្បបរប្បា៉

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, តយោ បុរិឞបរប្បា? ឮឆ, ភិក្ខវេ, ឲកេច្ចា បុរិឞបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ហោតិ; ត ចណ្ណឞយ្យត្តោ ត អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ៉ ឮឆ បត, ភិក្ខវេ, ឲកេច្ចា បុរិឞបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ច ហោតិ ចណ្ណឞយ្យត្តោ ច; ត អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ៉ ឮឆ បត, ភិក្ខវេ , ឲកេច្ចា បុរិឞបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ច ហោតិ ចណ្ណឞយ្យត្តោ ច អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ ច៉

“កថច្ចា , ភិក្ខវេ, បុរិឞបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ហោតិ; ត ចណ្ណឞយ្យត្តោ, ត អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ? ឮឆ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បច្ចាត្តិ ឱ្ឌរម្ភាកិឃាត៌ ឞមេឃាឌតាត៌ បរិក្ខឃា ឱ្ឌបបិតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិតិព្ពាឃិ អតាចត្តិឆម្មោ តថ្មា លោកា៉ ឮឆយឞ្ញ ឌចម្ហិ ចជាមិ៉ អកិឆម្ពេ ខោ បត អកិចិតមេឃ បញ្ហាបុជ្ជោ ឞមារេតិ, តោ ចិប្បឌ្ឍតិ៉ ឮឆយឞ្ញ ត ចណ្ណម្ហិ ចជាមិ៉ ត ខោ បត លាភី ហោតិ ចីចរបិណ្ឌបិតមេឞតាឞតកិលាតប្បច្ចយភេឞជ្ជបរិក្ខារាត៌ ៉ ឮឆយឞ្ញ ត អាវេទាហបរិណាហម្ហិ ចជាមិ៉ ឲថំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុរិឞបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ហោតិ; ត ចណ្ណឞយ្យត្តោ, ត អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ៉

“កថច្ចា, ភិក្ខវេ, បុរិឞបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ច ហោតិ ចណ្ណឞយ្យត្តោ ច, ត អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ? ឮឆ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បច្ចាត្តិ ឱ្ឌរម្ភាកិឃាត៌ ឞមេឃាឌតាត៌ បរិក្ខឃា ឱ្ឌបបិតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិតិព្ពាឃិ អតាចត្តិឆម្មោ តថ្មា លោកា៉ ឮឆយឞ្ញ ឌចម្ហិ ចជាមិ៉ អកិឆម្ពេ ខោ បត អកិចិតមេឃ បញ្ហាបុជ្ជោ ចិប្បឌ្ឍតិ, តោ ឞមារេតិ៉ ឮឆយឞ្ញ ចណ្ណម្ហិ ចជាមិ៉ ត ខោ បត លាភី ហោតិ ចីចរបិណ្ឌបិតមេឞតាឞតកិលាតប្បច្ចយភេឞជ្ជបរិក្ខារាត៌៉ ឮឆយឞ្ញ ត អាវេទាហបរិណាហម្ហិ ចជាមិ៉ ឲថំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុរិឞបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ច ហោតិ; ចណ្ណឞយ្យត្តោ ច, ត អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ៉

“កថច្ចា , ភិក្ខវេ, បុរិឞបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ច ហោតិ ចណ្ណឞយ្យត្តោ ច អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ ច? ឮឆ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុ បច្ចាត្តិ ឱ្ឌរម្ភាកិឃាត៌ ឞមេឃាឌតាត៌ បរិក្ខឃា ឱ្ឌបបិតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិតិព្ពាឃិ អតាចត្តិឆម្មោ តថ្មា លោកា៉ ឮឆយឞ្ញ ឌចម្ហិ ចជាមិ៉ អកិឆម្ពេ ខោ បត អកិចិតមេឃ បញ្ហាបុជ្ជោ ចិប្បឌ្ឍតិ, តោ ឞមារេតិ៉ ឮឆយឞ្ញ ចណ្ណម្ហិ ចជាមិ៉ លាភី ខោ បត ហោតិ ចីចរបិណ្ឌបិតមេឞតាឞតកិលាតប្បច្ចយភេឞជ្ជបរិក្ខារាត៌៉ ឮឆយឞ្ញ អាវេទាហបរិណាហម្ហិ ចជាមិ៉ ឲថំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុរិឞបរប្បា ឌចឞយ្យត្តោ ច ហោតិ ចណ្ណឞយ្យត្តោ ច អាវេទាហបរិណាហឞយ្យត្តោ ច៉ ឮមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ បុរិឞបរប្បា”តិ៉ តចម៉

១០៉ អប្បាឌាតីយឞុត្តំ

១៣២. “តយោ ច, ភិក្ខវេ, ភទ្រេ អស្សាជានីយេ ទេសេស្សាមិ តយោ ច ភទ្រេ បុរិសាជានីយេ. តំ សុណាថ, សាធុកំ មនសិ ករោថ; ភាសិស្សាមី”តិ. “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ. ភគវា ឯតទវោច –

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, តយោ ភទ្រា អស្សាជានីយា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ …បេ… ជវសម្បន្នោ ច ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ ច អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ច. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ ភទ្រា អស្សាជានីយា.

“កតមេ ច ភិក្ខវេ, តយោ ភទ្រា បុរិសាជានីយា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ…បេ… ជវសម្បន្នោ ច ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ ច អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ច.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ…បេ… ជវសម្បន្នោ ច ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ ច អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ. ឥទមស្ស ជវស្មិំ វទាមិ. អភិធម្មេ ខោ បន អភិវិនយេ បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេតិ, នោ សំសាទេតិ. ឥទមស្ស វណ្ណស្មិំ វទាមិ. លាភី ខោ បន ហោតិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ. ឥទមស្ស អារោហបរិណាហស្មិំ វទាមិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ ជវសម្បន្នោ ច ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ ច អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ច. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ ភទ្រា បុរិសាជានីយា”តិ. ទសមំ.

១១. បឋមមោរនិវាបសុត្តំ

១៣៣. ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ មោរនិវាបេ បរិព្ពាជការាមេ. តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ. “ភទន្តេ”តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ. ភគវា ឯតទវោច –

“តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អច្ចន្តនិដ្ឋោ ហោតិ អច្ចន្តយោគក្ខេមី អច្ចន្តព្រហ្មចារី អច្ចន្តបរិយោសានោ សេដ្ឋោ ទេវមនុស្សានំ. កតមេហិ តីហិ? អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន, អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន, អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន. ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អច្ចន្តនិដ្ឋោ ហោតិ អច្ចន្តយោគក្ខេមី អច្ចន្តព្រហ្មចារី អច្ចន្តបរិយោសានោ សេដ្ឋោ ទេវមនុស្សាន”ន្តិ. ឯកាទសមំ.

១២. ទុតិយមោរនិវាបសុត្តំ

១៣៨។ “តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អច្ចន្តនិដ្ឋោ ហោតិ អច្ចន្តយោគក្ខេមី អច្ចន្តព្រហ្មចារី អច្ចន្តបរិយោសានោ សេដ្ឋោ ទេវមនុស្សានំ។ កតមេហិ តីហិ? ឥទ្ធិបាដិហារិយេន , អាទេសនាបាដិហារិយេន, អនុសាសនីបាដិហារិយេន – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អច្ចន្តនិដ្ឋោ ហោតិ អច្ចន្តយោគក្ខេមី អច្ចន្តព្រហ្មចារី អច្ចន្តបរិយោសានោ សេដ្ឋោ ទេវមនុស្សានន្តិ”។ ទុតិយំ។

១៥។ តតិយមោរនិវាបសុត្តំ

១៣៩។ “តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អច្ចន្តនិដ្ឋោ ហោតិ អច្ចន្តយោគក្ខេមី អច្ចន្តព្រហ្មចារី អច្ចន្តបរិយោសានោ សេដ្ឋោ ទេវមនុស្សានំ។ កតមេហិ តីហិ? សម្មាទិដ្ឋិយា, សម្មាញាណេន, សម្មាវិមុត្តិយា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អច្ចន្តនិដ្ឋោ ហោតិ អច្ចន្តយោគក្ខេមី អច្ចន្តព្រហ្មចារី អច្ចន្តបរិយោសានោ សេដ្ឋោ ទេវមនុស្សានន្តិ”។ តតិយំ។

យោធាជីវវគ្គោ ចុទ្ទសមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

យោធោ បរិសមិត្តញ្ច, ឧប្បាទា កេសកម្ពលោ;

សម្បទា វុឌ្ឍិ តយោ, អស្សា តយោ មោរនិវាបេនាតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(᪑᪕) ᪕᪨ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᩋᨠᩩᩈᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪔᪖᪨ “ᨲᩦᩉᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩁᨿᩮ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ? ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᨶ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᨶ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᨶ ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩁᨿᩮ᪨

“ᨲᩦᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ? ᨠᩩᩈᩃᩮᨶ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᨠᩩᩈᩃᩮᨶ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᨠᩩᩈᩃᩮᨶ ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪔᪗᪨ “ᨲᩦᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩁᨿᩮ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ? ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩁᨿᩮ᪨

“ᨲᩦᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ? ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩑᩅᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᩅᩥᩈᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪔᪘᪨ “ᨲᩦᩉᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ...ᨸᩮ... ᩅᩥᩈᨾᩮᨶ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩅᩥᩈᨾᩮᨶ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩅᩥᩈᨾᩮᨶ ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩁᨿᩮ᪨

“ᨲᩦᩉᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨾᩮᨶ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩈᨾᩮᨶ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩈᨾᩮᨶ ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩑᩅᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪔᪨ ᩋᩈᩩᨧᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪐᪨ “ᨲᩦᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ...ᨸᩮ... ᩋᩈᩩᨧᩥᨶᩣ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩋᩈᩩᨧᩥᨶᩣ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩋᩈᩩᨧᩥᨶᩣ ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩁᨿᩮ᪨

“តីហិ, ភិក្ខវេ...បេ... សុចិនា កាយកម្មេន, សុចិនា វចីកម្មេន, សុចិនា មនោកម្មេន – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ បឋមខតសុត្តំ

១៥៦។ “តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ។ កតមេហិ តីហិ? អកុសលេន កាយកម្មេន, អកុសលេន វចីកម្មេន, អកុសលេន មនោកម្មេន – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ។

“តីហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ។ កតមេហិ តីហិ? កុសលេន កាយកម្មេន, កុសលេន វចីកម្មេន, កុសលេន មនោកម្មេន...បេ...។ បឋមំ។

៦។ ទុតិយខតសុត្តំ

១៥៧។ “តីហិ, ភិក្ខវេ...បេ... សាវជ្ជេន កាយកម្មេន, សាវជ្ជេន វចីកម្មេន, សាវជ្ជេន មនោកម្មេន...បេ...។

“តីហិ , ភិក្ខវេ...បេ... អនវជ្ជេន កាយកម្មេន, អនវជ្ជេន វចីកម្មេន, អនវជ្ជេន មនោកម្មេន...បេ...។ ទុតិយំ។

៧។ តតិយខតសុត្តំ

១៥៨។ “តីហិ, ភិក្ខវេ...បេ... វិសមេន កាយកម្មេន, វិសមេន វចីកម្មេន, វិសមេន មនោកម្មេន...បេ...។

“តីហិ , ភិក្ខវេ...បេ... សមេន កាយកម្មេន, សមេន វចីកម្មេន, សមេន មនោកម្មេន...បេ...។ តតិយំ។

៨។ ចតុត្ថខតសុត្តំ

១៥៩។ “តីហិ, ភិក្ខវេ...បេ... អសុចិនា កាយកម្មេន, អសុចិនា វចីកម្មេន, អសុចិនា មនោកម្មេន...បេ...។

“តីហិ, ភិក្ខវេ…បេ… សុចិនា កាយកម្មេន, សុចិនា វចីកម្មេន, សុចិនា មនោកម្មេន – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ វន្ទនាសុត្តំ

១៥៥។ “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, វន្ទនា។ កតមា តិស្សោ? កាយេន, វាចាយ, មនសា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ វន្ទនា”តិ។ នវមំ។

១០។ បុព្ពណ្ហសុត្តំ

១៥៦។ “យេ , ភិក្ខវេ, សត្តា បុព្ពណ្ហសមយំ កាយេន សុចរិតំ ចរន្តិ , វាចាយ សុចរិតំ ចរន្តិ, មនសា សុចរិតំ ចរន្តិ, សុបុព្ពណ្ហោ, ភិក្ខវេ, តេសំ សត្តានំ។

“យេ, ភិក្ខវេ, សត្តា មជ្ឈន្ហិកសមយំ កាយេន សុចរិតំ ចរន្តិ, វាចាយ សុចរិតំ ចរន្តិ, មនសា សុចរិតំ ចរន្តិ, សុមជ្ឈន្ហិកោ, ភិក្ខវេ, តេសំ សត្តានំ។

“យេ , ភិក្ខវេ, សត្តា សាយន្ហសមយំ កាយេន សុចរិតំ ចរន្តិ, វាចាយ សុចរិតំ ចរន្តិ, មនសា សុចរិតំ ចរន្តិ, សុសាយន្ហោ, ភិក្ខវេ, តេសំ សត្តាន”ន្តិ។

“សុនក្ខត្តំ សុមង្គលំ, សុប្បភាតំ សុហុដ្ឋិតំ [សុវុដ្ឋិតំ (សី។ បី។)];

សុខណោ សុមុហុត្តោ ច, សុយិដ្ឋំ ព្រហ្មចារិសុ។

“បទក្ខិណំ កាយកម្មំ, វាចាកម្មំ បទក្ខិណំ;

បទក្ខិណំ មនោកម្មំ, បណិធី តេ បទក្ខិណេ [បណិធិយោ បទក្ខិណា (សី។ បី។), បណិធី តេ បទក្ខិណា (ស្យា។ ក។)];

បទក្ខិណានិ កត្វាន, លភន្តត្ថេ [លភតត្ថេ (សី។ បី។)] បទក្ខិណេ។

“តេ អត្ថលទ្ធា សុខិតា, វិរុឡ្ហា ពុទ្ធសាសនេ;

អរោគា សុខិតា ហោថ, សហ សព្ពេហិ ញាតិភី”តិ។ ទសមំ;

ម្គលវគ្គោ បញ្ចមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អកុសលញ្ចា សាវជ្ជំ, វិសមាសុចិតា សហ;

ចតុរោ ឧតា វត្ថា, បុព្ពណ្ហកា ច តេ ទសាតិ។

តតិយោ បណ្ណាសកោ សមត្តោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១៩) ៩។ អចេលកវគ្គោ

១៥៧-១៦៣។ “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, បដិបទា។ កតមា តិស្សោ? អាគាឡ្ហា បដិបទា, និជ្ឈាមា បដិបទា, មជ្ឈិមា បដិបទា។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, អាគាឡ្ហា បដិបទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឯវំវាទី ហោតិ ឯវំទិដ្ឋិ – ‘នត្ថិ កាមេសុ ទោសោ’តិ។ សោ កាមេសុ បាតព្យតំ អាបជ្ជតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អាគាឡ្ហា បដិបទា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, និជ្ឈាមា បដិបទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អចេលកោ ហោតិ មុត្តាចារោ, ហត្ថាបលេខនោ [ហត្ថាវលេខនោ (ស្យា។ កំ។) ទី។ និ។ ១.៣៩៤; ម។ និ។ ១.១៥៥ បស្សិតព្វំ], ន ឯហិភទ្ទន្តិកោ, ន តិដ្ឋភទ្ទន្តិកោ, នាភិហដំ ន ឧទ្ទិស្សកតំ ន និមន្តនំ សាទិយតិ។ សោ ន កុម្ភិមុខា បដិគ្គណ្ហាតិ, ន កឡោបិមុខា [ខឡោបិមុខា (សី។ ស្យា។ កំ។)] បដិគ្គណ្ហាតិ ន ឯឡកមន្តរំ ន ទណ្ឌមន្តរំ ន មុសលមន្តរំ ន ទ្វិន្នំ ភុញ្ជមានានំ ន គព្ភិនិយា ន បាយមានាយ ន បុរិសន្តរគតាយ ន សង្កិត្តីសុ ន យត្ថ សា ឧបដ្ឋិតោ ហោតិ ន យត្ថ មក្ខិកា សណ្ឌសណ្ឌចារិនី ន មច្ឆំ ន មំសំ ន សុរំ ន មេរយំ, ន ថុសោទកំ បិវតិ។ សោ ឯកាគារិកោ វា ហោតិ ឯកាលោបិកោ, ទ្វាគារិកោ វា ហោតិ ទ្វាលោបិកោ… សត្តាគារិកោ វា ហោតិ សត្តាលោបិកោ; ឯកិស្សាបិ ទត្តិយា យាបេតិ, ទ្វីហិបិ ទត្តីហិ យាបេតិ… សត្តហិបិ ទត្តីហិ យាបេតិ; ឯកាហិកម្បិ អាហារំ អាហារេតិ, ទ្វាហិកម្បិ អាហារំ អាហារេតិ… សត្តាហិកម្បិ អាហារំ អាហារេតិ – ឥតិ ឯវរូបំ អឌ្ឍមាសិកម្បិ បរិយាយភត្តភោជនានុយោគមនុយុត្តោ វិហរតិ។

សោ សាកភក្ខោបិ ហោតិ, សាមាកភក្ខោបិ ហោតិ, នីវារភក្ខោបិ ហោតិ, ទទ្ទុលភក្ខោបិ ហោតិ, ហដភក្ខោបិ ហោតិ , កណភក្ខោបិ ហោតិ, អាចាមភក្ខោបិ ហោតិ, បិញ្ញាកភក្ខោបិ ហោតិ, តិណភក្ខោបិ ហោតិ, គោមយភក្ខោបិ ហោតិ, វនមូលផលាហារោ យាបេតិ បវត្តផលភោជី។

សោ សាណានិបិ ធារេតិ, មសាណានិបិ ធារេតិ, ឆវទុស្សានិបិ ធារេតិ, បំសុកូលានិបិ ធារេតិ, តិរីដានិបិ ធារេតិ, អជិនម្បិ ធារេតិ, អជិនក្ខិបម្បិ ធារេតិ, កុសចីរម្បិ ធារេតិ , វាកចីរម្បិ ធារេតិ, ផលកចីរម្បិ ធារេតិ, កេសកម្ពលម្បិ ធារេតិ, វាឡកម្ពលម្បិ ធារេតិ, ឧលូកបក្ខិកម្បិ ធារេតិ, កេសមស្សុលោចកោបិ ហោតិ កេសមស្សុលោចនានុយោគមនុយុត្តោ, ឧព្ភដ្ឋកោបិ ហោតិ អាសនបដិក្ខិត្តោ, ឧក្កុដិកោបិ ហោតិ ឧក្កុដិកប្បធានមនុយុត្តោ, កណ្ដកាបស្សយិកោបិ ហោតិ កណ្ដកាបស្សយេ សេយ្យំ កប្បេតិ, សាយតតិយកម្បិ ឧទកោរោហនានុយោគមនុយុត្តោ វិហរតិ – ឥតិ ឯវរូបំ អនេកវិហិតំ កាយស្ស អាតាបនបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, និជ្ឈាមា បដិបទា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, មជ្ឈិមា បដិបទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ

អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, មជ្ឈិមា បដិបទា។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ បដិបទា"តិ។

"តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, បដិបទា។ កតមា តិស្សោ? អាគាឡ្ហា បដិបទា, និជ្ឈាមា បដិបទា, មជ្ឈិមា បដិបទា។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, អាគាឡ្ហា បដិបទា…បេ… អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អាគាឡ្ហា បដិបទា។

"កតមា ច, ភិក្ខវេ, និជ្ឈាមា បដិបទា…បេ… អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, និជ្ឈាមា បដិបទា។

"កតមា ច, ភិក្ខវេ, មជ្ឈិមា បដិបទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ…។

"ឆន្ទសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ…បេ… វីមំសាសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ…បេ…។

"សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… វីរិយិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… សតិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… សមាធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ…។

"សទ្ធាពលំ ភាវេតិ… វីរិយពលំ ភាវេតិ… សតិពលំ ភាវេតិ… សមាធិពលំ ភាវេតិ… បញ្ញាពលំ ភាវេតិ…។

"សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ…។

"សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ… សម្មាសង្កប្បំ ភាវេតិ… សម្មាវាចំ ភាវេតិ… សម្មាកម្មន្តំ ភាវេតិ … សម្មាអាជីវំ ភាវេតិ… សម្មាវាយាមំ ភាវេតិ… សម្មាសតិំ ភាវេតិ… សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ…។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, មជ្ឈិមា បដិបទា។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ បដិបទា"តិ។

អចេលកវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សតិបដ្ឋានំ សម្មប្បធានំ, ឥទ្ធិបាទិន្ទ្រិយេន ច;

ពលំ ពោជ្ឈង្គមគ្គេន ច, បដិបទាយ ពោធេតិ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(᪁᪇) ᪇᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᨸᨳᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩴ

᪁᪆᪃-᪁᪈᪂᪨ “ᨲᩦᩉᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩁᨿᩮ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ? ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩮ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩮ ᨧ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩁᨿᩮ᪨

“ᨲᩦᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ? ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᨿᩣ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᨿᩣ ᨧ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ…᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩮ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩮ ᨧ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ…᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᨿᩣ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᨿᩣ ᨧ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ…᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩮ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩮ ᨧ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ…᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᨿᩣ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᨿᩣ ᨧ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ…᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮ ᨧ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ…᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᨿᩣ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᨿᩣ ᨧ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ…᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨸᩥᩈᩩᨱᩅᩣᨧᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᨸᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᨸᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨧ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ…᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨸᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᨸᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᨿᩣ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᩥ, ᨸᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᨿᩣ ᨧ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ…᪨

“អត្តនា ច ផរុសវាចោ ហោតិ, បរញ្ច ផរុសាយ វាចាយ សមាទបេតិ, ផរុសាយ វាចាយ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ…។

“អត្តនា ច ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច ផរុសាយ វាចាយ វេរមណិយា សមាទបេតិ, ផរុសាយ វាចាយ វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ…។

“អត្តនា ច សម្ផប្បលាបី ហោតិ, បរញ្ច សម្ផប្បលាបេ សមាទបេតិ, សម្ផប្បលាបេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ…។

“អត្តនា ច សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច សម្ផប្បលាបា វេរមណិយា សមាទបេតិ, សម្ផប្បលាបា វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ…។

“អត្តនា ច អភិជ្ឈាលុ ហោតិ, បរញ្ច អភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ, អភិជ្ឈាយ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ…។

“អត្តនា ច អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ, បរញ្ច អនភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ, អនភិជ្ឈាយ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ…។

“អត្តនា ច ព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ, បរញ្ច ព្យាបាទេ សមាទបេតិ, ព្យាបាទេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ…។

“អត្តនា ច អព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ, បរញ្ច អព្យាបាទេ សមាទបេតិ, អព្យាបាទេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ…។

“អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ, មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ …។

“អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ, សម្មាទិដ្ឋិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ”តិ។

កម្មបថបេយ្យាលំ និដ្ឋិតំ។

តស្សុទ្ទានំ –

បាណំ អទិន្នមិច្ឆា ច, មុសាវាទី ច បិសុណា;

ឋន្សា ឍយ្យប្យលិបេា ឆ, អកិ្ឌ្យា ញ្យាបិផគិ្ជ ឆ;

កប្ញុបឆេស្វ បេឈ្យាល៍, តិកកេភ ភិឃោឌឃេតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(໑໗) ໗. ຣາຄເປຍ຺ຍາລໍ

໑໗໓. "ຣາຄສ຺ສ , ຠິກ຺ຂເວ, ອຠິຎ຺ຎາຍ ຕເຍາ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ. ກຕເມ ຕເຍາ? ສຸຎ຺ຎເຕາ ສມາຘິ, ອນິມິຕ຺ເຕາ ສມາຘິ, ອປ຺ປຓິຫິເຕາ ສມາຘິ – ຣາຄສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠິຎ຺ຎາຍ ອິເມ ຕເຍາ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ" ( ) [(ຣາຄສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ອຠິຎ຺ຎາຍ ຕເຍາ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ. ກຕເມ ຕເຍາ? ສວິຕກ຺ກສວິຈາເຣາ ສມາຘິ, ອວິຕກ຺ກວິຈາຣມຕ຺ເຕາ ສມາຘິ, ອວິຕກ຺ກອວິຈາເຣາ ສມາຘິ. ຣາຄສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ອຠິຎ຺ຎາຍ ອິເມ ຕເຍາ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ) ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປາເຐາ ກຕ຺ຖຈິ ທິສ຺ສຕິ, ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປສ຺ສິຕພ຺ພາ]

"ຣາຄສ຺ສ , ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິຎ຺ຎາຍ…ເປ… ປຣິກ຺ຂຍາຍ… ປຫານາຍ… ຂຍາຍ… ວຍາຍ… ວິຣາຄາຍ… ນິເຣາຘາຍ… ຈາຄາຍ… ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ອິເມ ຕເຍາ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ.

"ເທາສສ຺ສ… ເມາຫສ຺ສ… ເກາຘສ຺ສ… ອຸປນາຫສ຺ສ… ມກ຺ຂສ຺ສ… ປຬາສສ຺ສ… ອິສ຺ສາຍ… ມຈ຺ຉຣິຍສ຺ສ… ມາຍາຍ… ສາເຐຍ຺ຍສ຺ສ… ຖມ຺ຠສ຺ສ… ສາຣມ຺ຠສ຺ສ… ມານສ຺ສ… ອຕິມານສ຺ສ… ມທສ຺ສ… ປມາທສ຺ສ ອຠິຎ຺ຎາຍ… ປຣິຎ຺ຎາຍ… ປຣິກ຺ຂຍາຍ… ປຫານາຍ… ຂຍາຍ… ວຍາຍ… ວິຣາຄາຍ… ນິເຣາຘາຍ… ຈາຄາຍ… ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ອິເມ ຕເຍາ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ"ຕິ.

(ອິທມເວາຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວເຕາ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.) [( ) ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປາເຐາ ສ຺ຍາ. ກໍ. ກ. ເປາຕ຺ຖເກສຸ ນ ທິສ຺ສຕິ]

ຣາຄເປຍ຺ຍາລໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

[ອິມາ ອຸທ຺ທານຄາຖາເຍາ ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ. ເປາຕ຺ຖເກສຸ ນ ທິສ຺ສນ຺ຕິ] ຣາຄໍ ເທາສໍ ເມາຫໍ, ເກາຘູປນາຫປຎ຺ຈມໍ;

ມກ຺ຂປຬາສິສ຺ສາ ຈ, ມຈ຺ຉຣິຍມາຍາສາເຐຍ຺ຍາ.

ຖມ຺ຠສາຣມ຺ຠມານຎ຺ຈ, ອຕິມານມທສ຺ສ ຈ;

ປມາທາ ສຕ຺ຕຣສ ວຸຕ຺ຕາ, ຣາຄເປຍ຺ຍາລນິສ຺ສິຕາ.

ຯເຕ ຊ຺ປມ຺ຍຸເຕ຺ຕຕ, ອາປໍເຄຕ ອຠິຎ຺ຎາຍ;

ປຣິຎ຺ຎາຍ ປຣິກ຺ລຍາ, ປຫາຕກ຺ລຍຎ຺ຎເຍຕ;

ຈິຣາກຕິເຣາຆຈາກ໌, ປຊິຕິສ຺ຍເກ຺ກ ຎ຺ຎເຍ ຊນ຺

ສຸຎ຺ຎາເຕາ ອຕິຍິເຕ຺ຕາ ຈ, ອປ຺ປຫິຫິເຕາ ຈ ຕເຍາ;

ນຍາຆິຍ຺ລກາ ເປຍ຺ຍາເລສຸປິ ຈຈຕ຺ຕິຕາ ຈາຕິ຺

ຕິກຕິປິຕປິຍ຺ຎາ ຕິຊ຺ຐິຕາ຺